FARMACEUTYCZNY

1933

ROCZNIK XIII

KALENDARZ FARMACEUTYCZNY

NA ROK

1933

MAG. FARM. FRANCISZEK HEROD
REDAKTOR I WYDAWCA
„WIADOMOŚCI FARMACEUTYCZNYCH"

WARSZAWA

ODBITO
W DRUKARNI
WZOROWEJ
WARSZAWA
DŁUGA 20. TEL. 11-16-60

SPIS RZECZY

SPIS OGŁOSZEŃ

STYCZEŃ

1	N	**N. ROK** Mieczysława
2	P	Makarego op.
3	W	Genowefy p.
4	Ś	Tytusa b. m.
5	C	Telesfora m.
6	P	**Trzech Króli**
7	S	Lucjana m.
8	N	Seweryna op.
9	P	Juljana
10	W	Jana Dobrego
11	Ś	Honoraty p.
12	C	Arkadjusza m.
13	P	40 żołnierzy mm.
14	S	Hilarego D. K.
15	N	Pawła I. Pust.
16	P	Marcelego p. m.
17	W	Antoniego op.
18	Ś	Katedry św. Piotra
19	C	Henryka b. m.
20	P	Fabjana i Sebastjana
21	S	Agnieszki p. m.
22	N	Wincentego m.
23	P	Zaślubiny N. M. P.
24	W	Tymoteusza b. m.
25	Ś	Nawr. św. Pawła ap.
26	C	Polikarpa b. m.
27	P	Jana Chryzostoma
28	S	Walerego b.
29	N	Franc. Salez. b.
30	P	Martyny p.
31	W	Piotra z Nolasko

LUTY

1	Ś	Ignacego
2	C	**M. B. Gromnicznej**
3	P	Błażeja b. m.
4	S	Andrzeja K. bp.
5	**N**	Agaty p. m.
6	P	Tytusa b.
7	W	Romualda op.
8	Ś	Jana z Matty
9	C	Apolonji p. m.
10	P	Scholastyki p.
11	S	M. B. z Lourdes
12	**N**	7 Zał. Serw.
13	P	Grzegorza II p.
14	W	Walentego m.
15	Ś	Faustyny i Jowity mm.
16	C	Juljanny p. i m.
17	P	Juljana z Kap.
18	S	Symeona b. m.
19	**N**	Konrada m.
20	P	Leona bp.
21	W	Feliksa bp.
22	Ś	Stol. św. Piotra w Antj.
23	C	Piotra Damjana
24	P	Macieja ap.
25	S	Cezarego m.
26	**N**	Wiktora m.
27	P	Aleksandra m.
28	W	Teofila m.

MARZEC

1	Ś	† *Popielec* Albina b.	
2	C	Pawła m. Heleny wd.	
3	P	Kunegundy ces.	
4	S	Kazimierza kr.	
5	**N**	Euzebjusza i Jana	
6	P	Perpetuy i Felicyty	
7	W	Tomasza z Ak.	
8	Ś	Wincentego Kadł.	
9	C	Franciszki Rz.	
10	P	40 Męczenników	
11	S	Sofronjusza b.	
12	**N**	Grzegorza W. P.	
13	P	Krystyny p. m.	
14	W	Matyldy ces.	
15	Ś	Klemensa Dw.	
16	C	Cyrjaka m.	
17	P	Patrycjusza bp.	
18	S	Cyryla Jeroz. b.	
19	**N**	Józefa Obl. NMP.	
20	P	Teodozji i Eufemji m.	
21	W	Benedykta op.	
22	Ś	Katarzyny	
23	C	Feliksa m.	
24	P	Gabrjela arch.	
25	**S**	**Zwiastowanie NMP.**	
26	**N**	Teodora	
27	P	Jana Damasc. D. K.	
28	W	Jana Kapistrana	
29	Ś	Eustazjusza op.	
30	C	Jana Klimaka	
31	P	Balbiny p.	

KWIECIEŃ

1	S	Hugona bp.
2	**N**	Franciszka à Paulo
3	P	Ryszarda bp.
4	W	Izydora bp.
5	Ś	Wincentego Fer.
6	C	Celestyna pap.
7	P	Epifanjusza b. m.
8	S	Dionizego bp.
9	**N**	Palmowa Marji Kleof.
10	P	Ezechjela pr.
11	W	Leona W. pap.
12	Ś	Juljusza pap.
13	C	† *Wielki* Hermenegilda
14	P	† *Wielki* Justyna m.
15	S	† *Wielka* Bazyl. i Anast.
16	**N**	**Wielkanoc** Benedykta
17	**P**	**Pon. Wielk.** Aniceta
18	W	Apolonjusza
19	Ś	Jerzego bp.
20	C	Teodora
21	P	Anzelma bp.
22	S	Sotera i Kaja pp. mm.
23	**N**	Wojciecha b. m.
24	P	Fidelisa z Sigm.
25	W	Marka Ewang.
26	Ś	NMP. Dobrej Rady
27	C	Piotra Kaniz. Zyty
28	P	Pawła od św. Krz.
29	S	Piotra z Werony
30	**N**	Katarzyny z Sien.

MAJ

1	P	Filipa i Jakóba Ap.
2	W	Zygmunta, Atanazego
3	Ś	**Król. Kor. Polsk.**
4	C	Znalezienie św. Krzyża
5	P	Piusa V pap. Moniki
6	S	Jana w Oleju
7	N	Flawji Domit.
8	P	Stanisława b.
9	W	Grzegorza z N.
10	Ś	Antoniego bp.,
11	C	Franciszka de Hier.
12	P	Pankracego
13	S	Serwacego
14	N	Bonifacego
15	P	Zofji
16	W	Andrzeja Boboli
17	Ś	Paschalisa Baylon
18	C	Wenancjusza, Feliksa
19	P	Piotra Celest.
20	S	Bernardyna z Sieny
21	N	Tymoteusza
22	P	Heleny p., Julji p. m.
23	W	Dezyderjusza
24	Ś	Joanny
25	C	**Wniebowst. Pańskie**
26	P	Filipa Nereusza
27	S	Bedy D. K.
28	N	Augustyna
29	P	Marji Magdaleny
30	W	Feliksa pap.
31	Ś	NMP. Pośr. łask. Anieli

CZERWIEC

1	C	Bł. Jakóba Str.
2	P	Sadoka i Tow.
3	S	Erazma b. m.
4	**N**	**Zesłanie Ducha Św.**
5	P	**Święt.,** Bonifacego b.
6	W	Norberta bp.
7	Ś	Roberta op.
8	C	Medarda cp.
9	P	Felicjana
10	S	Bogumiła
11	**N**	Trójcy Przen.
12	P	Jana Fak., Onufrego
13	W	Antoniego z Padwy
14	Ś	Bazylego bp.
15	**C**	**Boże Ciało**
16	P	Jana Fr. Regis
17	S	Adolfa, Jolanty
18	**N**	NMP. N. Pom.
19	P	Gerwazego i Protazego
20	W	Sylwerego pap.
21	Ś	Alojzego G.
22	C	Paulina bp.
23	P	Zenona m.
24	S	Nar. św. Jana Chrz.
25	**N**	Prospera b. w.
26	P	Jana i Pawła
27	W	Władysława
28	Ś	Ireneusza bp.
29	**C**	**Piotra i Pawła ap.**
30	P	Wspom. św. Pawła

LIPIEC

1	S	*P. Najśw. Krwi P. Jezusa*
2	**N**	*Nawiedzenie NMP.*
3	P	Leona p., Anatola
4	W	Teodora bp.
5	Ś	Antoniego Zakk.
6	C	Łucji m.
7	P	Cyryla i Metod.
8	S	Elżbiety kr.
9	**N**	Weroniki
10	P	7-miu Braci Męczen.
11	W	Piusa I pap.
12	Ś	Jana Gwalberta op.
13	C	Małgorzaty p.
14	P	Bonawentury DK.
15	S	Henryka ces.
16	**N**	*NMP. Skaplerznej*
17	P	Aleksego w.
18	W	Szymona z Lip.
19	Ś	Wincentego á Paulo
20	C	Bł. Czesława
21	P	Praksedy pn.
22	S	Marji Magdaleny
23	**N**	Apolinarego
24	P	Kunegundy
25	W	Jakóba ap.
26	Ś	Anny — matki NMP.
27	C	Natalji, 7 Braci Śp.
28	P	Wiktora
29	S	Marty p.
30	**N**	Rufina m.
31	P	Ignacego Lojoli

SIERPIEŃ

1	W	Piotra w okowach
2	Ś	*M. P. An.*
3	C	Znal. rel. ś. Szcz.
4	P	Dominika W.
5	S	*† N. M. P. Śnieżnej*
6	**N**	*Przemien. P.*
7	P	Kajetana W.
8	W	Cyrjaka i Larga
9	Ś	Jana Vianey, Romana
10	C	Wawrzyńca m.
11	P	Zuzanny i Dygny
12	S	Klary P.
13	**N**	Hipolita i Kasj.
14	P	Euzebjusza
15	**W**	**Wniebowz. NMP.**
16	Ś	Joachima, Rocha w.
17	C	Jacka w.
18	P	Heleny ces.
19	S	Janna Eudes, Ludwika
20	**N**	Bernarda Op.
21	P	Joanny de Chantal
22	W	Tymoteusza m.
23	Ś	Filipa, Benicjusza
24	C	Bartłomieja
25	P	Ludwika kr.
26	S	*NMP. Częstochowskiej*
27	**N**	Józefa Kal.
28	P	Augustyna b. D. K.
29	W	*Ścięcie św. Jana Chrz.*
30	Ś	Róży Limańskiej
31	C	Rajmunda, Izabeli

WRZESIEŃ

1	P	Idziego, Bronisławy
2	S	Stefana kr.
3	**N**	Szymona Sł.
4	P	Rozalji
5	W	Wawrzyńca Just.
6	Ś	Zacharjasza
7	C	Anastazji m.
8	P	*Narodzenie NMP.*
9	S	Piotra Klawera
10	**N**	Mikołaja z Tol.
11	P	Prota i Jacka mm.
12	W	*Imienia NMP.*
13	Ś	Filipa m., Eugenji
14	C	*Podwyż. św Krzyża*
15	P	*NMP. Bolesnej*
16	S	Korneljusza, Euzebji
17	**N**	Stygmy św. Franc.
18	P	Józefa z Kupertynu
19	W	Januarego bp.
20	Ś	Eustachego m.
21	C	Mateusza ap.
22	P	Tomasza z Wil.
23	S	Tekli p., Lina m.
24	**N**	*NMP. od w. niew.*
25	P	Ładysława z Gielniowa
26	W	Cyprjana i Justyny m.
27	Ś	Kosmy i Damjana mm.
28	C	Wacława kr.
29	P	Michała Archanioła
30	S	Hieronima DK.

PAŹDZIERNIK

1	**N**	Jana z Dukli	
2	P	Aniołów Stróżów	
3	W	Teresy od Dz. J.	
4	Ś	Franciszka Seraf.	
5	C	Placyda m.	
6	P	Brunona op., Emila	
7	S	*NMP. Różańcowej*	
8	**N**	Brigitty, Pelagji	
9	P	Dyonizego,	
10	W	Franciszka Borg.	
11	Ś	Emiljana, Brunona	
12	C	Maksymiljana bp.	
13	P	Edwarda kr.	
14	S	Kaliksta pap.	
15	**N**	Teresy p., Jadwigi	
16	P	Gerarda Maj. w.	
17	W	Małgorzaty Marji Alac.	
18	Ś	Łukasza ew.	
19	C	Piotra z Alkant.	
20	P	Jana Kantego, Ireny	
21	S	Urszuli pn. m.,	
22	**N**	Korduli i Alodji	
23	P	Teodora, Seweryna b.	
24	W	Rafała Arch.	
25	Ś	Kryspina	
26	C	Ewarysta pap. m.	
27	P	Sabiny, Florencjusza	
28	S	Szymona i Tadeusza	
29	**N**	*Chrystusa Króla*	
30	P	Alfonsa Rod.	
31	W	Lucyli, Antonina b. w.	

LISTOPAD

1	**Ś**	**Wszystkich Św.**
2	C	*Dzień Zaduszny*
3	P	Huberta b., Sylwji
4	S	Karola Boromeusza
5	**N**	Elżbiety i Zach.
6	P	Leonarda w.
7	W	Engelberta kr.
8	Ś	Gotfryda b. i Maura
9	C	Teodora m.
10	P	Andrzeja z Awelinu
11	S	Marcina bp.
12	**N**	Marcina p. m.
13	P	Stanisława Kostki
14	W	Józafata b. m.
15	Ś	Gertrudy p., Leopolda
16	C	Edmunda
17	P	Salomei pn., Grzeg.
18	S	Romana m., Anieli
19	**N**	Elżbiety kr. wd.
20	P	Feliksa, Walezj.
21	W	*Ofiarowanie NMP.*
22	Ś	Cecylji pn.
23	C	Klemensa pap.
24	P	Jana od Krzyża
25	S	Katarzyny
26	**N**	Jana Berchm.
27	P	Walerjana b.
28	W	Zdzisławy, Mansweta
29	Ś	Saturnina i Filemona
30	C	Andrzeja ap., Justyny

GRUDZIEŃ

1	P	Natalji, Eligjusza b.
2	S	Bibjany pn.
3	N	Franciszka Ksaw.
4	P	Barbary
5	W	Anastazji, Sabby op.
6	Ś	Mikołaja b.
7	C	Ambrożego bp.
8	P	**Niep. Pocz. NMP.**
9	S	Walerji , Leokadji
10	**N**	*NMP. Loretańskiej*
11	P	Damazego I pap.
12	W	Aleksandra m.
13	Ś	Łucji pn. m.
14	C	Spirydjona b.
15	P	Welerjana, Ireneusza
16	S	Euzebjusza, Albina
17	**N**	Łazarza b., Flor.
18	P	Oczekiwanie NMP.
19	W	Nemezjusza b., Urbana
20	Ś	Teofila, Julji
21	C	Tomasza ap.
22	P	Zenona, Honorjusza
23	S	Wiktorji p. m., Magd.
24	**N**	*Wigilja*, Adama i Ewy
25	**P**	**Boże Narodzenie**
26	**W**	**Szczepana męcz.**
27	Ś	Jana ap. i ew.
28	C	Młodzianków
29	P	Tomasza bp.
30	S	Eugenjusza
31	**N**	Sylwestra pap.

STYCZEŃ 31 DNI

	1 Niedziela	
	2 Poniedziałek	
	3 Wtorek	
	4 Środa	
	5 Czwartek	
	6 Piątek	
	7 Sobota	

STYCZEŃ 31 DNI

	8 Niedziela	
	9 Poniedziałek	
	10 Wtorek	
	11 Środa	
	12 Czwartek	
	13 Piątek	
	14 Sobota	

STYCZEŃ 31 DNI

	15 Niedziela	
	16 Poniedziałek	
	17 Wtorek	
	18 Środa	
	19 Czwartek	
	20 Piątek	
	21 Sobota	

STYCZEŃ 31 DNI

	22 Niedziela	
	23 Poniedziałek	
	24 Wtorek	
	25 Środa	
	26 Czwartek	
	27 Piątek	
	28 Sobota	

STYCZEŃ 31 DNI LUTY 28 DNI

	29 Niedziela	
	30 Poniedziałek	
	31 Wtorek	
	1 Środa	
	2 Czwartek	
	3 Piątek	
	4 Sobota	

LUTY 28 DNI

	5 Niedziela	
	6 Poniedziałek	
	7 Wtorek	
	8 Środa	
	9 Czwartek	
	10 Piątek	
	11 Sobota	

	12 Niedziela	
	13 Poniedziałek	
	14 Wtorek	
	15 Środa	
	16 Czwartek	
	17 Piątek	
	18 Sobota	

LUTY 28 DNI

	19 Niedziela	
	20 Poniedziałek	
	21 Wtorek	
	22 Środa	
	23 Czwartek	
	24 Piątek	
	25 Sobota	

LUTY 28 DNI MARZEC 31 DNI

	26 Niedziela	
	27 Poniedziałek	
	28 Wtorek	
	1 Środa	
	2 Czwartek	
	3 Piątek	
	4 Sobota	

	5 Niedziela	
	6 Poniedziałek	
	7 Wtorek	
	8 Środa	
	9 Czwartek	
	10 Piątek	
	11 Sobota	

	12 Niedziela	
	13 Poniedziałek	
	14 Wtorek	
	15 Środa	
	16 Czwartek	
	17 Piątek	
	18 Sobota	

	19 Niedziela	
	20 Poniedziałek	
	21 Wtorek	
	22 Środa	
	23 Czwartek	
	24 Piątek	
	25 Sobota	

	26 Niedziela	
	27 Poniedziałek	
	28 Wtorek	
	29 Środa	
	30 Czwartek	
	31 Piątek	
	1 Sobota	

	2 Niedziela	
	3 Poniedziałek	
	4 Wtorek	
	5 Środa	
	6 Czwartek	
	7 Piątek	
	8 Sobota	

KWIECIEŃ 30 DNI

	9 Niedziela	
	10 Poniedziałek	
	11 Wtorek	
	12 Środa	
	13 Czwartek	
	14 Piątek	
	15 Sobota	

KWIECIEŃ 30 DNI

	16 Niedziela	
	17 Poniedziałek	
	18 Wtorek	
	19 Środa	
	20 Czwartek	
	21 Piątek	
	22 Sobota	

	23 Niedziela	
	24 Poniedziałek	
	25 Wtorek	
	26 Środa	
	27 Czwartek	
	28 Piątek	
	29 Sobota	

	30 Niedziela	
	1 Poniedziałek	
	2 Wtorek	
	3 Środa	
	4 Czwartek	
	5 Piątek	
	6 Sobota	

MAJ 31 DNI

	7 Niedziela	
	8 Poniedziałek	
	9 Wtorek	
	10 Środa	
	11 Czwartek	
	12 Piątek	
	13 Sobota	

	14 Niedziela	
	15 Poniedziałek	
	16 Wtorek	
	17 Środa	
	18 Czwartek	
	19 Piątek	
	20 Sobota	

	21 Niedziela	
	22 Poniedziałek	
	23 Wtorek	
	24 Środa	
	25 Czwartek	
	26 Piątek	
	27 Sobota	

	28 Niedziela	
	29 Poniedziałek	
	30 Wtorek	
	31 Środa	
	1 Czwartek	
	2 Piątek	
	3 Sobota	

CZERWIEC 30 DNI

	4 Niedziela	
	5 Poniedziałek	
	6 Wtorek	
	7 Środa	
	8 Czwartek	
	9 Piątek	
	10 Sobota	

	11 Niedziela	
	12 Poniedziałek	
	13 Wtorek	
	14 Środa	
	15 Czwartek	
	16 Piątek	
	17 Sobota	

CZERWIEC 30 DNI

	18 Niedziela	
	19 Poniedziałek	
	20 Wtorek	
	21 Środa	
	22 Czwartek	
	23 Piątek	
	24 Sobota	

CZERWIEC 30 DNI LIPIEC 31 DNI

	25 Niedziela	
	26 Poniedziałek	
	27 Wtorek	
	28 Środa	
	29 Czwartek	
	30 Piątek	
	1 Sobota	

	2 Niedziela	
	3 Poniedziałek	
	4 Wtorek	
	5 Środa	
	6 Czwartek	
	7 Piątek	
	8 Sobota	

	9 Niedziela	
	10 Poniedziałek	
	11 Wtorek	
	12 Środa	
	13 Czwartek	
	14 Piątek	
	15 Sobota	

	16 Niedziela	
	17 Poniedziałek	
	18 Wtorek	
	19 Środa	
	20 Czwartek	
	21 Piątek	
	22 Sobota	

LIPIEC 31 DNI

	23 Niedziela	
	24 Poniedziałek	
	25 Wtorek	
	26 Środa	
	27 Czwartek	
	28 Piątek	
	29 Sobota	

LIPIEC 31 DNI SIERPIEŃ 31 DNI

	30 Niedziela	
	31 Poniedziałek	
	1 Wtorek	
	2 Środa	
	3 Czwartek	
	4 Piątek	
	5 Sobota	

	6 Niedziela	
	7 Poniedziałek	
	8 Wtorek	
	9 Środa	
	10 Czwartek	
	11 Piątek	
	12 Sobota	

SIERPIEŃ 31 DNI

	13 Niedziela	
	14 Poniedziałek	
	15 Wtorek	
	16 Środa	
	17 Czwartek	
	18 Piątek	
	19 Sobota	

	20 Niedziela	
	21 Poniedziałek	
	22 Wtorek	
	23 Środa	
	24 Czwartek	
	25 Piątek	
	26 Sobota	

SIERPIEŃ 31 DNI WRZESIEŃ 30 DNI

	27 Niedziela	
	28 Poniedziałek	
	29 Wtorek	
	30 Środa	
	31 Czwartek	
	1 Piątek	
	2 Sobota	

	3 Niedziela	
	4 Poniedziałek	
	5 Wtorek	
	6 Środa	
	7 Czwartek	
	8 Piątek	
	9 Sobota	

WRZESIEŃ 30 DNI

	10 Niedziela	
	11 Poniedziałek	
	12 Wtorek	
	13 Środa	
	14 Czwartek	
	15 Piątek	
	16 Sobota	

WRZESIEŃ 30 DNI

	17 Niedziela	
	18 Poniedziałek	
	19 Wtorek	
	20 Środa	
	21 Czwartek	
	22 Piątek	
	23 Sobota	

WRZESIEŃ 30 DNI

	24 Niedziela	
	25 Poniedziałek	
	26 Wtorek	
	27 Środa	
	28 Czwartek	
	29 Piątek	
	30 Sobota	

PAŹDZIERNIK 31 DNI

	1 Niedziela	
	2 Poniedziałek	
	3 Wtorek	
	4 Środa	
	5 Czwartek	
	6 Piątek	
	7 Sobota	

PAŹDZIERNIK 31 DNI

	8 Niedziela	
	9 Poniedziałek	
	10 Wtorek	
	11 Środa	
	12 Czwartek	
	13 Piątek	
	14 Sobota	

PAŹDZIERNIK 31 DNI

	15 Niedziela	
	16 Poniedziałek	
	17 Wtorek	
	18 Środa	
	19 Czwartek	
	20 Piątek	
	21 Sobota	

	22 Niedziela	
	23 Poniedziałek	
	24 Wtorek	
	25 Środa	
	26 Czwartek	
	27 Piątek	
	28 Sobota	

PAŹDZIERNIK 31 DNI LISTOPAD 30 DNI

	29 Niedziela	
	30 Poniedziałek	
	31 Wtorek	
	1 Środa	
	2 Czwartek	
	3 Piątek	
	4 Sobota	

LISTOPAD 30 DNI

	5 Niedziela	
	6 Poniedziałek	
	7 Wtorek	
	8 Środa	
	9 Czwartek	
	10 Piątek	
	11 Sobota	

LISTOPAD 30 DNI

	12 Niedziela	
	13 Poniedziałek	
	14 Wtorek	
	15 Środa	
	16 Czwartek	
	17 Piątek	
	18 Sobota	

LISTOPAD 30 DNI

	19 Niedziela	
	20 Poniedziałek	
	21 Wtorek	
	22 Środa	
	23 Czwartek	
	24 Piątek	
	25 Sobota	

LISTOPAD 30 DNI GRUDZIEŃ 31 DNI

	26 Niedziela	
	27 Poniedziałek	
	28 Wtorek	
	29 Środa	
	30 Czwartek	
	1 Piątek	
	2 Sobota	

	3 Niedziela	
	4 Poniedziałek	
	5 Wtorek	
	6 Środa	
	7 Czwartek	
	8 Piątek	
	9 Sobota	

	10 Niedziela	
	11 Poniedziałek	
	12 Wtorek	
	13 Środa	
	14 Czwartek	
	15 Piątek	
	16 Sobota	

GRUDZIEŃ 31 DNI

	17 Niedziela	
	18 Poniedziałek	
	19 Wtorek	
	20 Środa	
	21 Czwartek	
	22 Piątek	
	23 Sobota	

GRUDZIEŃ 31 DNI

24
Niedziela

25
Poniedziałek

26
Wtorek

27
Środa

28
Czwartek

29
Piątek

30
Sobota

31
Niedziela

TARYFA POCZTOWO-TELEGRAFICZNA
(SKRÓCONA)

Obrót wewnętrzny i z W. M. Gdańskiem	groszy	Obrót zagraniczny	groszy
Kartki pocztowe:			
pojedyńcze miejscowe	10	pojedyńcze	35
z odpowiedzią miejscowe	20	z odpowiedzią . . .	70
pojedyńcze zamiejscowe	20	do Austrji, Czechosłowacji, Rumunji i Węgier	30
z odpowiedzią zamiejscowe	40		
Listy miejscowe:			
do wagi 20 g.	15	do wagi 20 g.	60
ponad 20 g. do 250 g.	30	za każde dalsze 20 g. .	30
„ 250 „ „ 500 „	40	do Austrji, Czechosłowacji, Rumunji i Węgier do wagi 20 g.	50
Listy zamiejscowe:			
do wagi 20 g. . . .	30	za każde dalsze 20 g. .	30
ponad 20 g. do 250 g.	60	Najwyższa dopuszczalna waga 2 kg.	
„ 250 „ „ 500 „	80		
Druki do wagi 25 g. .	5	za każde 50 g.	10
ponad 25 g. do 50 g.	10	Najwyższa waga 2 kg.	
„ 50 „ „ 100 „	15	Waga pojedyńczo wysłanych tomów może wynosić 3 kg.	
„ 100 „ „ 250 „	25		
„ 250 „ „ 500 „	50		
„ 500 „ „ 1000 „	60		
„ 1000 „ „ 2000 „	70		
Próbki towarów			
do wagi 250 g. . . .	25	za każde 50 g. . . .	10
ponad 250 g. do 500 g.	50	najmniej jednak . . .	20
		Najwyższa waga 500 g.	

Obrót wewnętrzny i z W. M. Gdańskiem	grosze	Obrót zagraniczny	grosze
Listy wartościowe			
a) opłata za list polecony odpowiedniej wagi i ponadto.		a) opłata za list polecony odpowiedniej wagi i ponadto	
b) należność asekuracyjna za każde 100 zł. podanej wartości lub ich część		b) należność asekuracyjna za każde 300 zł. podanej wartości lub ich części	50
przy listach nadawanych w stanie zamkniętym	10	Wartość podana nie może przekraczać 5.000 fr. w złocie, względnie ich równowartości — o ile w obrocie z niektóremi krajami nie obowiązuje kwota niższa.	
przy listach nadawanych w stanie otwartym	30		
		w obrocie z W. M. Gdańskiem	
wartość podana nie może przekraczać przy listach prywatnych 10.000 zł.		a) opłata za list odpowiedniej wagi (jak w obrocie wewnętrznym)	
		b) należytość za polecenie	60
		c) należytość asekuracyjna za każde 300 zł. lub ich części	50
		wartość podana do 10.000 zł.	
Przekazy do 10 zł. .	20	1) Do Kanady, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Btytanji za każde	
ponad 10 „ 25 „ .	35		
„ 25 „ 50 „ .	50		
„ 50 „ 100 „ .	70	100 zł.	100
„ 100 „ 250 „ .	95	2) Do innych krajów, z któremi wprowadzono obrót przekazowy . .	
„ 250 „ 500 „ .	135		
„ 500 „ 750 „ .	180		
„ 750 „ 1000 „ .	220	do 100 zł.	80
		za każde dalsze 100 zł.	50

Obrót wewnętrzny	groszy	Obrót zagraniczny	groszy
Należytości dodatkowe			
1) polecenie przesyłki pocztowej	60	1) polecenie przesyłki pocztowej	60
2) zwrotne poświadczenie odbioru żądane przy nadaniu . . .	60	2) zwrotne poświadczenie odbioru żądane przy nadaniu . . .	60
3) żądane po nadaniu	100	3) żądane po nadaniu	100
4) zwrotne poświadczenie wypłaty żądane przy nadaniu . . .	60	4) zwrotne poświadczenie wypłaty żądane przy nadaniu . . .	60
5) żądane po nadaniu	100	5) żądane po nadaniu	100
6) należytość manipulacyjna przy nadaniu przesyłki za pobraniem lub zleceniem	60	6) —	
7) doręczenie pospieszne przesyłek listowych oraz dokumentów oddawczych na nadeszłe listy wartościowe (Express) przekazy i paczki .	80	7) za pośpieszne doręczenie przesyłki (Exprèss) za listy .	100
8) reklamacja przesyłki pocztowej	50	8) reklamacja przesyłki pocztowej	100
Telegramy			
a) miejscowe zwykłe—opłata od wyrazu .	5		
a ponadto opłata zasadnicza od każdego telegramu	25		
b) zamiejscowe zwykłe opłata od wyrazu .	15		
a ponadto opłata zasadnicza od każdego telegramu , . . .	50		
c) pilne—opłata od wyrazu	45		
a ponadto opłata zasadnicza od każdego telegramu	50		

P A C Z K I

W A G A	Strefa 1	Strefa 2	Strefa 3	Strefa 4
	do 100 km	ponad 100 do 300 km	ponad 300 do 600 km	ponad 600 km
	gr.	gr.	gr.	gr.
do wagi 1 kg . . .	70	90	110	130
ponad 1 kg. do 3 kg. .	90	130	170	210
„ 3 „ „ 5 „ . .	130	190	250	310
„ 5 „ „ 10 „ . .	190	270	410	610
„ 10 „ „ 15 „ . .	260	410	610	810
„ 15 „ „ 20 „ . .	360	610	810	1010

Za paczki ochronne opłata od wagi 50% wyższa.

Za paczki wartościowe — oprócz opłaty od wagi — należytość asekuracyjna za każde 100 zł. podanej wartości lub ich część . . . . 10 gr.

i należytość manipulacyjna do 200 zł. wartości 20 gr.

ponad 200 zł. podanej wartości . . . . . . 40 gr.

Wartość podana nie może przekraczać przy paczkach prywatnych 10.000 zł.

ADRESY

NAZWA	MIEJSCOWOŚĆ

TELEFONY

NAZWA	Nr. telefonu

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

WYDAWNICTWA
FARMACEUTYCZNE
I Z DZIEDZIN POKREWNYCH

Od cen katalogu działu A I i C prenumeratorzy „Wiadomości Farmaceutycznych" otrzymują 10% rabatu.

A. WYDAWNICTWA POLSKIE

I. WYDAWNICTWA FR. HERODA

Redaktora i Wydawcy „Wiadomości Farmaceutycznych"

a) Bibljoteka Farmaceutyczna.

(w oprawie płóciennej z wyciskami).

Tom 1. **Nauka o przyrządzaniu leków i ich postaciach**. Prof. Br. Koskowski. W 2-ch tomach . . . . 45.—
Tom I. Str. 635. 1927.
Tom II. Str. 301. 1929.

Tom 2. **Podręcznik do mikroskopowego rozpoznawania surowców lekarskich**. Prof. J. Muszyński. Str. 300 + VII, rys. 95. 1926 . . . . 15 —

Tom 3. **Wykład chemji organicznej**. Prof. Ludwik Szperl. Str. XV + 649. 1930 . . . 33 —

Tom 4. **Zarys bakterjologji praktycznej**. Dr. F. Przesmycki. Str. XII + 192. 1927 . . 12.—

Tom 5. **Chemikalja techniczne w przemyśle i handlu**. J. Pfanhauser i Z. Philipp. Str. 250. 1931 . . . . 15.—

Tom 6. **Polski Manuał Farmaceutyczny**. J. Podbielski i M. Rostafiński . . . . 33.—

b) Bibljoteka „Wiadomości Farmaceutycznych".

(w okładce skoroszytowej).

Tomy: 2, 3, 5 i 8 — wyczerpane.

Tom 1. **Elektrody chinhydronowa, hydrochinhydronowa i chinochinhydronowa oraz zastosowanie ich w chemji i biochemji do oznaczania pH.** Inż. chem. F. Grossman. Str. 119. 1928 . . . . . . 5.—

Tom 4. **Materjały do farmakopei polskiej. Prace Podkomisji Farmaceutycznej** pod kierunkiem prof. Bronisława Koskowskiego. Str. 204. 1929 . . . . 10.—

Tom 6. **Płyny injekcyjne w ampułkach.** Dr. farm. Jan Fabicki. Str. 136+VII. 1928. 6.—

Tom 7. **Materjały do historji aptek wielkopolskich.** L. Kostrzeński. Str. 180. 1929. 8.—

Tom 9. **Nowe leki:**

Zeszyt 1. M. Proner i M. Rostafiński. Str. 84. 1928. (Za rok 1928) . . . 4.—

Zeszyt 2. M. Rostafiński. Str. 117. 1929. (Za rok 1929) . . . . 4.—

Zeszyt 3. M. Rostafiński. Str. 128. 1931. (Za rok 1930) . . . . 4.—

Zeszyt 4. M. Rostafiński. (Za rok 1931 i 1932). W druku.

Tom 10. **Produkcja roślin leczniczo-przemysłowych w Polsce w roku 1927.** W. J. Strażewicz. Str. 40. 1930 . . . . . . 2—

Tom 11. **Wstęp do wykrywania trucizn na drodze chemicznej dla farmaceutów, chemików i lekarzy.** T. Sabalitschka. Tłum. z niem. H. Szancer. Str. 142. 1931. 6.50

Tom 12. **Obowiązujące ustawodawstwo w przedmiocie substancyj i przetworów odurzających oraz eteru etylowego i jego mieszanin.** H. Szancer. Str. 46. 1931. 3.—

Tom 13. **Zwierzęta jadowite i jady zwierzęce.** Dr. M. Gedroyć. Str. 36. 1931. . . 2.—
Tom 14. **Farmaceuci w powstaniu 1863 roku.** W. Sokolewicz. Str. 28. 1931 . . . . . 1.50
Tom 15. **Flora Wilanowa i okolic.** W. Grochowski. Str. 61. 1931 . . . . 3.50
Tom 16. **Kozłek lekarski jako surowiec oraz jego przetwory.** W. J. Strażewicz. 1932. Str. 152 : 6.50
Tom 17. **Propedeutyka farmaceutyczna.** Br. Koskowski. 1932. W druku. . . . .

c) Różne wydawnictwa.

Adolf L. **Metody odżywiania oseska.** Str. 32. 1930 . . . . 2.—
Biegański J. **Hodowla ziół aptekarskich.** Str. 84. 1921 . . . . 2.50
Biegański J. **Ogródek lekarski przy szkole.** Str. 84. 1922 . . . . 1.50
Gądzikiewicz W. **Chleb powszedni.** Str. 40. 1923 . . . . 2.—
Herod Fr. **Ustrój aptekarstwa w Polsce.** Str. 84. 1920 . . . . 1.50
Hrynakowski K. i Szałowska M. **Elementarne wskazówki do wykonywania analizy ilościowej.** Str. 112. 1928 . . . . . . 4.—
Kalendarz Farmaceutyczny na rok 1933 i za lata ubiegłe
Mazurkiewicz Wł. **Słownictwo anatomiczno-botaniczne.** Str. 42. 1927 . . . . . . 1.50
Muszyński J. **Atlas farmakognostyczny dla studentów farmacji i aptekarzy.** Str. 68, rys. 111. 1923 . . . . 3.50
Muszyński J. **Z wędrówek farmakognostycznych po Europie.** Str. 180. 1932 . . 8.—
Pocztówki. Aptekarstwo w sztuce. 12 pocztówek artystycznych. Serja I 2.40

Podbielski J. **Zbiór ustaw, rozporządzeń i przepisów polskich, dotyczących aptek oraz zakładów**, trudniących się wyrobem i sprzedażą środków leczniczych i trucizn, wydanych od lipca 1919 r. do lipca 1925. Str. 147. 1925 . . . . 6.—

Portrety zasłużonych polskiej farmacji na kred. pap., w mahon. ramkach, za szkłem. Dziekani i dyrektorowie wydz. i oddz. farm. (Dziewoński, Estreicher, Hrynakowski, Koskowski, Mazurkiewicz, Muszyński, Zaleski). Komplet . . . . 28.—
Pojedyńczo po zł. . . . . 5.—

Słowniczek ludowych i naukowych nazw leków. Str. 68. 1931 . . . . 2.—

Specyfiki. Wykaz zarejestrowanych sp. grupami według głównych składników działających. Str. 25. 1929 . . . . . . 1.—

Udział Polskiego Powszechnego Towarzystwa Farmaceutycznego w II Zjeździe Farmaceutów Słowiańskich w Pradze 3—8.VI.1931 r. 3.50

d) Odbitki z „Wiadomości Farmaceutycznych"

Achmatowicz O. **O olejkach terpentynowych**. 1928 . . . . 1.—

Bajsarowicz J. **Homeopatja**. 1927 . . . . . 2.—

Berg R. **Wina owocowe w przemyśle farmaceutycznym**. 1929 . . . . 0.50

Bobińska-Szarska J. **W sprawie pobierania gruczołów wewnątrzwydzielniczych dla produkcji preparatów organoterapeutycznych**. 1928 . . . . 0.50

Bończa St. **Studja biologiczne nad niektóremi surowcami grupy naparstnicy**. 1930. 1.—

Bornstein M. **Stosowanie metody naukowej organizacji pracy przy pakowaniu towarów**. 1926 . . . . 0.50

Bugayski Wł. **Nowy aparat do oznaczania ilości tłuszczu w środkach spożywczych.** 1932 . . . . 0.50

Bułajewski M. **Badania biologiczno - chemiczne nasion dyni.** 1932 . . . . . . 0.50

Chażbijewicz T. i Fabicki J. **Przyczynek do badań nad Essentia Testiculorum Ars.** 1925 . . . . 0.50

Chorzelska M. **Metody kolorymetryczne oznaczania fosforu we krwi i preparatach farmaceutycznych.** 1929 . . . . 0.50

Dawidsohn M. **W sprawie giełdy chemicznej.** 1921 . . . . 0.50

Dominikiewicz M. **Badanie i ocena przetworów gwajakolo-sulfonowych.** 1930 . . . 1.—

Dyzbowska P. **Spostrzeżenia nad niektóremi roślinami leczniczemi w roku 1928.** 1931 0.50

Estreicher T. **W sprawie historji antymonu.** 1932 . . . . 0.50

Fabicki J. **Przyczynek do badań nad formowaniem płci.** 1931 . . . . 0.50

Fabicki J. **Przyczynek do badań nad przysadką mózgową.** 1928 . . . . 1.—

Filemonowicz A. **Acidum hydrochloricum officinale.** 1931 . . . . 0.50

Filipczak J. **Sporysz — Secale cornutum.** 1932 . . . . 1.—

Gaertner K. **Filogeneza istot najprostszych.** 1925 . . . . 0.50

Gatty-Kostyal M. **O wodnych wyciągach naparstnicy.** 1927 . . . . 1.—

Gatty-Kostyal M. **W sprawie ujednostajnienia wartości leczniczej grupy naparstnicy.** 1929 . . . . 1.—

Gatty - Kostyal M. i Derlatka P. **Extractum Secalis cornuti.** 1932 . . . . 1.50

Gatty-Kostyal M. i Derlatka P. **Ocena wartości sporyszu i wyciągu sporyszowego według Farmakopei Niemieckiej D. A-B. VI.** 1928 . . . . 0.50
Gatty-Kostyal M. i Derlatka P. **Ocena wartości sporyszu i wyciągu sporyszowego.** 1929 . . . . 0.50
Gatty-Kostyal M. i Obtułowicz M. **Synergizm niektórych glikozydów grupy naparstnicy a teorja Bürgi'ego.** 1930 . . . . . . 0.50
Grochowski W. **Krzyżownica gorzka.** 1925. 1.—
Grochowski W. **Makowiec polski.** 1924 . . . 0.50
Grochowski W. **Sporysze polskie.** 1931 . . 0.50
Hepner B. **Nowe pochodne chininy i ich działanie fizjologiczne.** 1922 . . . . . 0.50
Herod Fr. **Wrażenia z wycieczki na Bliski Wschód.** 1929 . . . . 1.—
Hrynakowski K. **Program studjów farmaceutycznych.** 1925 . . . . 1.—
Hrynakowski K. **W sprawie ujednolicenia programów nauczania nauk farmaceutycznych na uniwersytetach.** 1927 . . . 0.50
Humnicki W. **Stanisław Bądzyński (1862 — 1929).** 1930 . . . . 0.50
Index seminum Oddziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Poznańskiego. Z lat 1922 i 1923. 1923 i 1924. Po 0.50
Jagiełło K. **Na przełomie.** 1929 . . . . . 0.50
Jubileusz 50-lecia pracy zawodowej aptekarzy łódzkich. 1930 . . . . 1.—
Jurkowski A. **Krytyczne porównanie kilku metod oznaczania rtęci w maści rtęciowej.** 1926 . . . . 0.50
Jurkowski A. **Studja nad metodami ilościowego oznaczania alkaloidów.** 1921 . . . 1.—
Jurkowski A. **Uwagi o nowej farmakopei niemieckiej.** 1927 . . . . 1.—

Karaffa-Korbutt K. **O nauczaniu higjeny na wydziałach farmaceutycznych uniwersytetów polskich.** 1931 . . . . 0 50

Kasa Chorych. **Podważona rentowność aptek K. Ch.** 1931 . . . . 0.50

Kaulbersz J. **Wyciągi z czosnku i rosiczki jako środki sercowo-naczyniowe.** 1929 1.—

Klawe St. **Przyczynek do badań nad proszkowaniem liści naparstnicy.** 1929 . . . 0.50

Korczyński A. **Ś. p. Stefan Niementowski.** 1925 . . . . 0.50

Koskowski Br. **Destylacja olejków lotnych z roślin krajowych.** 1928 . . . . . . 1.—

Koskowski Br. **O przyrządzaniu przetworów organoterapeutycznych.** 1923 . . . 2.—

Koskowski W. **Rozwój farmakologji doświadczalnej i nauk pokrewnych w Stanach Zjednoczonych.** 1927 . . . . 1.50

Kosmalski St. **Technika pobierania prób wody mineralnej i prace przy źródle.** 1928 0.50

Kostrzeński L. **Miscellanea et varia pharmaceutica Posnaniensia.** 1929 . . . . . 1.—

Kostrzeński L. **Zarys historyczny rozwoju aptekarstwa.** 1928 . . . . 1.50

Krauze St. **Miareczkowe oznaczanie cukrów.** 1932 . . . . 1.—

Krauze St. **O zadaniach farmaceuty współczesnego jako chemika środków spożywczych.** 1926 . . . . 0.50

Krauze St. **Rozróżnianie wina owocowego od gronowego.** 1929 . . . . 0.50

Krzakowski H. **Czy napar korzenia kozłkowego należy sączyć przez bibułę.** 1932 . 0.50

Lelesz E. i Przeździecka A. **Najnowsze uchwały w dziedzinie witaministyki.** 1932 . . . . 0.50

Leyko Z. **Powstawanie i zastosowanie wzorów matematycznych obliczeń suchej masy mleka.** 1924 . . . . 1.50
Mokrzycki St. **Haszysz.** 1927 . . . . . . 0.50
Monikowski K. **Hamujący wpływ koloidalnego glinu na autolizę drożdży.** 1930. . 0.50
Monikowski K. **Wina owocowe w pracach Podkomisji Farmaceutycznej Farm. Pol.** 1931 . . . . 1.—
Muszyński J. **Badanie polskich naparstnic.** 1921 . . . . 0.50
Muszyński J. **Chemiczno-sądowe dochodzenie śladów krwi.** 1928 . . . . 1.50
Muszyński J. **Choroba występująca na kruszynie amerykańskiej.** 1929 . . . . . 0.50
Muszyński J. **Farmacja przed stu laty i dziś.** 1922 . . . . 1.—
Muszyński J. **O hodowli gorzknika kanadyjskiego.** 1931 . . . . 0.50
Muszyński J. **O zawartości t. zw. popiołów w surowcach leczniczych.** 1932 . . . 1.—
Muszyński J. **Produkcja roślin lekarskich w Polsce na Kresach Północno-Wschodnich.** 1929 . . . . 0.50
Muszyński J. **Rośliny prorocze i nowy narkotyk roślinny peyotl.** 1928 . . . . . 1.—
Muszyński J. **Uzupełnienia do artykułów: Prace Podkomisji Farmakognostycznej Farm. Polsk.** 1930. 2 odbitki po 0.50
Muszyński J. **Używki kofeinowe ludzkości.** 1928 . . . . 1.—
Muszyński J. **Warzywa, owoce i przyprawy korzenne w Polsce w w. XIV.** 1924 . . 1.50
Nowak F. E. **Farmacja wileńska na początku XIX wieku.** 1930 . . . . 0.50
Nowak F. E. **W 125-letnią rocznicę odkrycia morfiny** 0.50

Nussenbaum A. **Problem drogeryj i jego rozwiązanie.** 1928 . . . . 0.50

Obchód jubileuszowy Towarzystwa Aptekarskiego we Lwowie. 1929 . . . . 1.50

Opieńska-Blauthowa J. **O analizie glicerofosforanów wapnia.** 1929 . . . . 1.—

Ossowski A. **Badania nad geograficznem rozmieszczeniem naparstnicy czerwonej w Polsce.** 1931 . . . . 1.50

Otolski S. **Fosfór i jego związki stosowane w lecznictwie.** 1930 . . . . 1.—

Otolski S. **Nauka i przemysł.** 1926 . . . . 0.50

Otolski S. **Wstęp do towaroznawstwa drogeryjnego.** 1925 . . . . 0.50

Piedo B. **Czy można przyrządzać napary z korzenia wymiotnicy na zapas.** 1925 . 0.50

Piedo B. **O naparach z korzenia wymiotnicy.** 1928 . . . . 0.50

Piotrowski A. **O racjonalnem przyrządzaniu płynu Burowa.** 1931 . . . . 0.50

Poratyński J. **Apteka jako czynnik pracy kulturalnej.** 1923 . . . . 0.50

Poratyński J. **W sprawie wznowienia Oddziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie.** 1929 . . . 1.—

Proner M. **O metodach otrzymywania koloidalnych roztworów metali.** 1923 . . . 0.50

Proner M. **O zastosowaniu połączenia sodowo-amonowego do oznaczania chlorowców w związkach organicznych.** 1926 . . 0.50

Proner M. **Polskie glossy botaniczne w indeksie kanonu Avicenny (1608).** 1931 . . 0.50

Proner M. **Reforma studjów farmaceutycznych w świetle postępów nauk przyrodniczych.** 1925 . . . . 0.50

Proner M. **Serodjagnostyczne drzewo rodowe królestwa roślinnego.** 1928 . . . . 0.50

Proner M. **Tablica chronologiczna najważniejszych odkryć z dziedziny nauk przyrodniczych.** 1923 . . . . 0.50

Raciński B. **Spalanie substancyj organicznych zapomocą stężonych roztworów wody utlenionej (perhydrolu).** 1930 . . 0.50

Raciński B. **Wykrywanie benzyny lub nafty w niewielkich ilościach terpentyny.** 1932 0.50

Rozenblumówna St. i Weil St. **Przyczynek do poznania pochodnych dwu- i trójfenilo-bizmutu.** 1927 . . . . 0.50

Rucki D. **Chemiczne wykrywanie krwi przy analizach sądowych.** 1929 . . . . . . 1.50

Ruebenbauer H. **Bukwy.** 0.50

Ruenbenbauer H. **Dwa nowe zafałszowania pieprzu.** 0.50

Ruebenbauer H. **Herbata.** 1925 . . . . . 1.50

Ruebenbauer H. **Kontrola i analiza mleka w Polsce.** 1927 . . . . 1.50

Ruebenbauer H. **Lignum Muira Puama.** 1925 0.50

Ruebenbauer H. **Międzynarodowa Wystawa Higjeniczna w Dreznie.** 1930 . . . . . 1.50

Ruebenbauer H. **Mikroskopowe badanie nasion roślin krzyżowych.** 1926 . . . . 1.50

Ruebenbauer H. **W sprawie dozoru nad żywnością.** 1932 . . . . 0.50

Ruszkowski M. **Oznaczanie kamfory w spirytusie kamforowym.** 1929 . . . . . . 0.50

Rychterówna A. **Przemysł chemiczno-farmaceutyczny w Polsce i rola w nim młodego farmaceuty.** 1930 . . . . 0.50

Schrager B. **Kokaina i jej środki zastępcze w świetle struktury chemicznej i działania fizjologicznego.** 1930 . . . . . . 1.—

Sienkiewicz N. **O ergosterynie, jej własności chemiczne i fizyczne.** 1930 . . . . . . 1.50

Sokołowska Z. **Galasy polskie i otrzymywanie z nich taniny.** 1932 . . . . . . 0.50

Sprawozdanie Dyrektora Oddziału Farmaceutycznego przy Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Poznańskiego:

Za rok akademicki 1921/22. 1922 . 0.50

Za rok akademicki 1924/25. 1926 . 1.—

Sprawozdanie z działalności Państwowego Instytutu Farmaceutycznego:

Za lata 1918—21. 1922 . . . . . . 1.—

Za rok 1922. 1923 . . . . 1.50

Za rok 1923. 1924 . . . . 1.50

Za rok 1924. 1925 . . . . 1.50

Za rok 1926. 1927 . . . . 2.—

Stefanowski K. **Przed 45 laty.** 1929 . . . . 0.50

Stefanowski K. **Z niedawnej przeszłości.** 1929 0.50

Stein J. **Kokainizm i walka z nim.** 1929 . . 0.50

Stępień J. **O krajowych preparatach koloidalnych srebra.** 1930 . . . . 0.50

Strażewicz W. J. **Mięta w doświadczeniach odmianowych.** 1931 . . . . 0.50

Strażewicz W. J. **Widoki produkcji mentolu naturalnego w Polsce.** 1930 . . . . . . 0.50

Strażewicz W. J. **Wyniki hodowli mięty pieprzowej w Ogrodzie roślin lekarskich Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie.** 1928 . . . . 1.—

Strażewicz W. J. i Bibersztejn M. **Nowa roślina oleista — przegorzan kulistogłówkowy.** 1928 . . . . 0.50

Studja farmaceutyczne. Organizacja. 1930 . 0.50

Swederski W. **Projekt organizacji Instytutu uprawy roślin lekarskich na Uniwersytecie Poznańskim.** 1923 . . . . 0.50

Szafer Wł. **Profesor B. Pater i jego działalność.** 1931 . . . . 0.50

Szancer H. **Alkoholowy ług potasowy.** 1930 0.50
Szancer H. **Chloramina.** 1930 . . . . . . 0.50
Szancer H. **Na marginesie reakcji Seliwanowa.** 1930 . . . . 0.50
Szancer H. **Z badań nad metodami wykrywania krwi w moczu.** 1930 . . . . 0.50
Szumowski Wł. **Nauka farmacji w Polsce w ubiegłych stuleciach.** 1932 . . . . 0.50
Szymańska - Krzętowska E. **Badania oleju migdałowego, oleju z pestek śliwkowych i oleju z pestek brzoskwiniowych oraz porównawcze zestawienie niektórych metod określania liczby jodowej olejów.** 1930 . . . . 0.50
Trzebiński J. **Rdza miętowa i sposoby jej zwalczania.** 1928 . . . . 0 50
Tugendhold T. **O zwierzętach w medycynie dawniej i dziś.** 1930 . . . . 0.50
Tymowski W. **Podpatrzone procesy życia.** 1932 . . . . 1.—
Valentin H. **Indyjski grzybek herbaciany i inne drobnoustroje wywołujące fermentację alkoholową.** 1931 . . . . 0 50
Weil St. **Wpływ chemji organicznej na rozwój farmacji.** 1921 . . . . 1.—
Weiss H. **Uwagi krytyczne o otrzymywaniu i unormowaniu Opium concentratum podług Ph. G. VI.** 1928 . . . . 1.—
Wenda K. **Wiedza przyrodnicza w dawnych aptekach.** 1928 . . . . 0.50
Włodarczyk J. M. **Pogodzenie nauki z praktycznem wykorzystaniem apteki.** 1932 . 0.50
Wojnicz-Sianożęcki Z. **Stowarzyszenie farmaceutów a obrona kraju.** 1930 . . . . 0.50
Wołoszczak St. **Środki przeciwgorączkowe i teorja ich działania.** 1927 . . . . 1.—

Zaleski J. **Zasady przy układaniu artykułów chemicznych, które mają wejść do Farmakopei Polskiej.** 1925 . . . . . . 0.50

Zjazd chemików polskich w Warszawie 3 — 6 kwietnia 1923 roku. 1923 . . . . . 0.50

XII Zjazd Lekarzy i Przyrodników Polskich. Referaty wygłoszone na Sekcji Farmaceutycznej. 1925. 2 broszurki. Po . . . 0.50

Żmigród St. **Chemja koloidalna a chemja produktów spożywczych.** 1930 . . . . . 0.50

Żmigród St. **Chemja koloidalna a farmakologja i medycyna.** 1929 . . . . 0.50

Żmigród St. **Starość oraz śmierć w oświetleniu najnowszych badań nad koloidami.** 1929 . . . . 0.50

II. WYDAWNICTWA INNE.

Bytomski K. **Praktyczny podręcznik laboratoryjny.** (Czerwiński — Warszawa). 1928 . . . . 3.50

Celarek J. **Jad wężów i surowica przeciwwężowa.** (Prz. Lek.) 1930 . . . . . . 0.50

Celarek J. **Zarys lecznictwa swoistego w chorobach zakaźnych czyli surowice i szczepionki.** (P. Z. H.) 1931 . . . . . 2.50

Deryng J. **Systematyka roślin lekarskich.** Skrypta. (Z. Z F. P.). 1927 . . . . . 10.—

Fabicki J. **Słownik preparatów biologicznych (surowice i szczepionki).** (Z. Z. F. P.). 1931 : 3.50

Gatty-Kostyal M. **Oznaczanie wartości leków grupy naparstnicy na żabach.** (Roczn. Farm.). 1928 . . . . 1.50

Herod Fr. **Zadania aptekarstwa w społeczeństwie i przeszkody w jego rozwoju.** (W. T. F.). 1923 . . . . 1.—

Hettner R. **Ważniejsze rośliny lecznicze dziko rosnące i uprawiane w Polsce.** 12 tablic. 1929 . . . . 3.—
Janosik. **Szopka Farmaceutyczna.** 1930 . . 2.—
Karaffa-Korbutt W. **Chemja farmaceutyczna.** (Kurat. Okr. Szk. Lw.). 1929. . . 27.—
Klucz do określania sproszkowanych surowców roślinnych. (K. F. S. U. W.). 1930. 1.50
Koskowski Br. **Incompassibilia w receptach.** (Lek. Wojsk.). 1929 . . . . 0.50
Koskowski Br. **Receptura.** Wyd. 2. (Trzaska). 1922 . . . . 12.—
Krauze St. **Znaczenie substancyj mineralnych dla organizmu.** (Mł. Farm.). 1931 . 0.50
Kwiatkowski E. **Zagadnienia przemysłu chemicznego na tle wielkiej wojny.** (Chem. Inst. Bad.). 1923 . . . . 3.50
Lelesz E. **O działaniu dopełniających czynników odżywczych (witamin).** 1926 . . 5.—
Moroński Wł. **Tablica poglądowa do badania moczu i osadów moczowych.** (W. T. F.). : : . . . . 4.—
Muszyński J. **Zioła lecznicze i kuracje ziołowe.** (A. B. Z.). 1930 . . . . 1.—
Olszewski B. i Zaleski J. **Podręcznik do ćwiczeń analitycznych z chemji farmaceutycznej.** (Z. Z. F. P.). 1927 . . . . 15.—
Otolski S. **Chemik, farmaceuta i lekarz.** 1917 . . . . 0.50
Otolski S. **Przemysł chemiczno - farmaceutyczny i nasze zabiegi na przyszłość.** (Spiess). 1917 . . . . 0.50
Raciński B. i Sabiniewicz St. **Analiza sądowa.** Skrypta. (Z. Z. F. P.) . . . . . . 5.—
Strażewicz W. J. **Hodowla roślin lekarskich.** (Zw. Kółek Roln. z. Wil.). 1925 . . . . 3.—
Strażewicz W. J. **Rumianek pospolity.** 1929 (Rośl. L. i Prz.). 0.50

studja farmaceutyczne. **Informator o studjach na Wydziale lekarskim i Oddziale farmaceutycznym U. S. B.** (Koło Medyków U. S. B. i Ak. Tow. Farm. „Lechja"). 1932 . . . . 2.50

Tomanek L. **Ignacy Łukasiewicz.** (Kom. uczcz. pam. I. Ł. w Krośnie) . . . . . 3.—

Wichrowski C. i Krauze St. **Metodyka badania produktów spożywczych i przedmiotów codziennego użytku.** (K. F. S. U. W.). 1931 . . . . 10.—

Wiorogórski W. i Zajączkowski W. **Lexicon Synonymorum Pharmaceuticorum.** (W. T. F.) . . . . 50.—

Wojnarowiczówna I. **Księgowość w aptekach.** (P. P. T. F.). 1932 . . . . . . 3.—

B. WYDAWNICTWA OBCE

(Wszystkie poniższe wydawnictwa dostarczane są po cenach księgarskich).

Almanach II Sjezdu Slovanských Lékárniků w Praze. 1931 . . . . 30.—

Handbuch der Pharmakognosie. A. Tschirch. Wyd. 2-gie. Wyd. B. Tauchnitz, Lipsk (w druku). Wychodzi zeszytami. . .

Hagers Handbuch der pharmazeutischen Praxis. Ostatnie wydanie z r. 1931. .

Handbuch der praktischen und wissenschaftlichen Pharmazie. Wyd. Urban und Schwarzenberg, Berlin i Wiedeń — 6 tomów w 11 książkach . . . . 847.—

Neues Pharmazeutisches Manual. E. Dieterich. Str. 825. 1924. Wyd. J. Springer. Berlin . . . . 52.—

C. KSIĄŻKI HANDLOWE, FORMULARZE, BLANKIETY I T. P.

Adresy aptek (komplet do naklejania) . . . 8.—

Buchalteryjen książki do księgowości normalnej i uproszczonej — ceny zależne od wielkości i kompletu.

Kartki — za 1000 sztuk:

białe większe	2.50
„ mniejsze	2.25
pomarańczowe większe	2.25
„ mniejsze	2.10
Za druk firmy dolicza się zł.	2.—

Kartony (do zawieszania w aptece):

a) „Apteka sporządza recepty dla członków Kas Chorych"	1.—
b) „Do każdorazowej ekspedycji nocnej dolicza się 1 złoty"	1.—
c) „Palenie tytoniu w aptece jest wzbronione"	1.—
d) „Świeży tran" (barwna)	2.—
e) „Uprasza się o wpłacanie należności przy zamówieniu lekarstwa"	1.—

Kasowa książka	5.—
Kasowe blankiety (100 sztuk)	5.—
Księga analiz (mniejsza)	2.50
„ „ (większa)	4.50
„ eterowa (mniejsza)	2.50
„ „ (większa)	4.50
„ korespondencji z władzami	2.50
„ laboratoryjna	4.50
„ personelu fachowego	2.50
„ protokółów	5.—

Księga recepturowa lekarska — 10-librowa 24.—
„ „ „ — 5-ibrowa 15.—
„ „ „ — 3-librowa 10.—
„ „ felczerska — 5-librowa 15.—
„ „ „ — 3-librowa 10.—
„ sacharynowa 2.50
„ spirytusowa mniejsza 4.00
„ „ większa 5.00
„ trucizn 2.50

Listy płac — blankiety 10 sztuk . . . . . . 1.—

Nalepki na specyfiki:
większe (6,7 × 2,5 cm) z firmą . . . . 6.—
większe (6,7 × 2,5 cm) bez firmy . . . 4.—
mniejsze (4,8 × 1,8 cm) z firmą . . . . 4.—
mniejsze (4,8 × 1,8 cm) bez firmy . . . 2.75
klisza (jednorazowo) do większych nalepek z firmą . . . . 12.—
klisza (jednorazowo) do mniejszych nalepek z firmą . . . . 8.—

Numerator mniejszy . . . . 5.—
„ większy . . . . 8.—

Okładki do „Wiad. Farmaceutycznych" . . 3.—
Okładki do „Bibljoteki „Wiad. Farm." (tomy 1, 3, 6, 10, 11, 15) 0.50

Papier propagandowy do ekspedycji:
za 1000 ark. białych całych . . . . . . 16.—
„ 1000 „ „ ciętych 18.50
„ 1000 „ żółtych całych 17.50
„ 1000 „ „ ciętych . . . . . . 20.—

Sygnatury:

1) białe duże z firmą:

od 1.000 do 10.000	powyżej 10.000
za 1.000 zł. 15.—	za 1.000 zł. 13.20

2) białe duże bez firmy:

od 1.000 do 10.000		powyżej 10.000	
za 1.000 zł.	12.—	za 1.000 zł.	10.20

3) białe małe z firmą:

od 1.000 do 10.000		powyżej 10.000	
za 1.000 zł.	11.—	za 1.000 zł.	9.80

4) białe małe bez firmy:

od 1.000 do 10.000		powyżej 10.000	
za 1.000 zł.	8.—	za 1.000 zł.	6.80

5) pomarańczowe i niebieskie duże z firmą:

od 1.000 do 10.000		powyżej 10.000	
za 1.000 zł.	13.—	za 1.000 zł.	11.—

6) pomar. i nieb. duże bez firmy:

od 1.000 do 10.000		powyżej 10.000	
za 1.000 zł.	10.—	za 1.000 zł.	8.—

7) pomar. i nieb. małe z firmą:

od 1.000 do 10.000		powyżej 10.000	
za 1.000 zł.	10 —	za 1 000 zł.	9 50

8) pomar. i nieb. małe bez firmy:

od 1.000 do 10.000		powyżej 10 000	
za 1.000 zł.	7.—	za 1 000 zł.	6 50

Środki odurzające:

a) blankiety do kopij recept (blok = 100 sztuk) 1.50

b) blankiety do wyciągów z książek przychodu i rozchodu (dla aptek) . . 0.10

c) blankiety zapotrzebowań dla aptek i hurtowni (bloczki po 25 sztuk) . . 1.—

d) książka kontroli obrotu (dla hurtowni) — oddzielne arkusze 0.20

e) książka przychodu i rozchodu (dla aptek):	
1-librowa	5.—
2-librowa	8.—
5-librowa	15.—
f) sprawozdania roczne z obrotu (dla hurtowni)	0.10
Świadectwo odbioru trucizny — blankiety 100 sztuk	4.—
Taksy aptekarskie. 1932	7.—
Taksy **skrót**	2.—
„ „ lakierowany	2.50
Teczki do „Wiad. Farm."	5.—

22

23

DZIAŁ
NAUKOWO-PRAKTYCZNY

ANALIZA NAJWAŻNIEJSZYCH CHEMIKALJÓW I PREPARATÓW FARMACEUTYCZNYCH.

Artykuł niniejszy jest skrótem Prac podkomisji chemicznej Materjałów do Farmakopei Polskiej, opracowanych przez prof. J. Zaleskiego i wydanych naszym nakładem, lecz już od kilku lat wyczerpanych.

Posługiwać się nim mogą jedynie ci, co znają w ogólnych zarysach metodykę analizy środków leczniczych, w artykule bowiem — ze względu na konieczność pomieszczenia jak największej ilości materjału w jak najbardziej skondensowanej postaci — opuszczono uzasadnienia teoretyczne, podając jedynie i wyłącznie sposób wykonania analizy.

Wobec braku podręczników z dziedziny analizy środków leczniczych niniejsze zestawienie analiz najważniejszych leków powinno oddać — choć na krótki czas — usługi aptekarzom, którzy nie mogą zaopatrzyć się w drogie podręczniki zagraniczne.

Analiza każdego preparatu składa się z trzech rodzaju prób:

A. — próby na tożsamość,
B. — próby na czystość,
C. — oznaczenia zawartości.

Nie wszystkie preparaty należy badać na tożsamość, czystość i oznaczać w nich zawartość; przy niektórych wystarcza badanie na tożsamość i czystość.

Skróty, użyte w niniejszym dziale, są podane bezpośrednio przed tekstem; tutaj należy zwrócić uwagę, że każda próba składa się z dwóch części:

część 1-sza przed dwukropkiem (:) wskazuje sposób wykonania próby,

część 2-ga po dwukropku (:) podaje wynik próby.

W części 1-szej próby wyrazy: dodać, domieszać, dolać i t. p. zastąpiono często znakiem plus (+); a więc np., jeśli napisano:

0,2 g prep. + 20 cm^3 w. + 2 cm^3 $^1/_2$ N ług. pot., skłócić kilka razy w ciągu 15 min. i przesączyć; do przesączu dodać 1 kr. rtw. $FeCl_3$: osad brudnoczerwony (nie czerwony), rtw. nad osadem nie czerwony, —

należy czytać i rozumieć:
mieszaninę 0,2 g preparatu, o którym mowa, 20 cm^3 wody destylowanej i 2 cm^3 $^1/_2$ normalnego ługu potasowego skłócić kilka razy w ciągu 15 minut, poczem przesączyć; do przesączu dodać 1 kroplę roztworu chlorku żelazowego, — powinien się wytworzyć osad brudnoczerwony, nie czerwony, roztwór zaś nad osadem nie powinien barwić się na czerwono.

Spis odczynników, roztworów mianowanych i wskaźników używanych w analizach.

$AgNO_3$ rtw. — Solutio Argenti nitrici 1 + 19 (1 cz. $AgNO_3$ + 19 cz. wody dest.).

$AgNO_3$ rtw. am. — Solutio Argenti ammoniacalis. Rtw. przyrządza się ex tempore, dodając kroplami amonjaku do rtw. $AgNO_3$, aż do rozpuszczenia się powstającego osadu .

$AgNO_3$ rtw. sp. — Solutio Argenti nitrici spirituosa: 2 cz. $AgNO_3$ rozpuścić w 5 cz. wody i dodać 43 cz. alkoholu bezwodnego.

$AgNO_3$ rtw. $^1/_{10}$ N — Decynormalny roztwór $AgNO_3$ zawiera w litrze 16,99 g $AgNO_3$.

Alkohol amylowy — Alcohol amylicus.

Alkohol bezwodny — Alcohol absolutus.

Amonjak (am.) — Liquor Ammonii caustici 10%.

$BaCl_2$ rtw. — Solutio Baryi chlorati 1 + 19.

$Ba(NO_3)_2$ rtw. — Solutio Baryi nitrici 1 + 19.

Benzen — Benzolum.

Benzyna — Benzinum Petrolei.

Bezwodnik kwasu octowego — Acidum aceticum anhydricum.

$CaCl_2$ rtw. — Solutio Calcii chlorati 1 + 9.

$CaCO_3$ — Calcium carbonicum praecipitatum.

$Ca(OH)_2$ — Calcium hydricum.

$CaSO_4$ rtw. — Solutio Calcii sulfurici 1 + 100 (skłócić i zlać z osadu).

Chloroform (chlf.) — Chloroformium.

CO_2 — Carboneum dioxydatum (działanie rozc. HCl na $CaCO_3$).

CrO_3 — Acidum chromicum.

CS_2 — Carboneum sulfuratum.

Cukier — Saccharum.

$CuSO_4$ — Cuprum sulfuricum.

Czerwieni metylowej rtw. — Solutio Rubri methylici. 0,2 g prep. rozpuścić w 75 cm^3 sp. 90% i dodać 25 cm^3 wody lub 0,2 g soli sodowej prep. rozpuścić na gorąco w mieszaninie 50 cm^3 wody i 7,5 cm^3 $^1/_{10}$ N ługu, po ostygnięciu rozcieńczyć spirytusem do 100 cm^3. Przy miareczkowaniu używać 2—3 kr. rtw. W czystej wodzie jest żółty, w kwasach fioletowo-czerwony.

Dwufenylo-aminy rtw. — Solutio Diphenylamini. (Ex tempore: krzyształek dwufenylo-aminy

zwilżyć paru kroplami wody i dodać powoli kilka cm^3 H_2SO_4; przed użyciem ostudzić).

Eter (et.) — Aether.

Fe sproszk. — Ferrum pulveratum.

$FeCl_3$ rtw. — Ferrum sesquichloratum solutum.

$FeSO_4$ — Ferrum sulfuricum oxydulatum.

Fenolo-ftaleiny rtw. (fft. rtw.) — Solutio Phenolphthaleini (1 cz. prep. + 99 cz. spirytusu). W roztworach alkalicznych przybiera zabarwienie czerwone.

Formalina — Formalinum.

Fuksyna — Fuchsinum.

Furfurol rtw. sp. — Solutio Furfuroli spirituosa (2 cz. świeżo oddestylowanego furfurolu + 98 cz. spirytusu).

Gliceryna — Glycerinum.

Glinka biała — Bolus alba.

Guma tragakantowa — Gummi Tragacanthae pulveratum.

HCl — Acidum hydrochloricum (ca 25%).

HCl dymiący — Acidum hydrochloricum fumans (ca 38%).

HCl rozc. — Acidum hydrochloricum dilutum (ca 10%).

HCl rtw. $^1/_2$ N — Półnormalny rtw. kwasu solnego zawiera w litrze 18,23 g HCl.

HCl rtw. $^1/_{10}$ N — Decynormalny rtw. kwasu solnego zawiera w litrze 3,646 g HCl.

HNO_3 — Acidum nitricum (ca 25%).

HNO_3 dymiący — Acidum nitricum fumans (ca 86%).

HNO_3 rozc. — Acidum nitricum dilutum (ca 10%).

H_2SO_4 — Acidum sulfuricum (94—98%).

H_2SO_4 rozc. — Acidum sulfuricum dilutum (ca 16%).

$HgCl_2$ rtw. — Solutio Hydrargyri bichlorati 1 + 19.

HgO — Hydrargyrum oxydatum flavum.

J — Jodum.

J rtw. = J rtw. $^1/_{10}$ N (p.).

J rtw. $^1/_{10}$ N — Decynormalny rtw. jodu zawiera w litrze 12,69 g jodu i ok. 20 g KJ.

$KClO_3$ — Kalium chloricum.

KJ — Kalium jodatum.

KJ rtw. — Solutio Kalii jodati 1 + 9.

$KMnO_4$ — Kalium hypermanganicum.

$KMnO_4$ rtw. — Solutio Kalii hypermanganici 3% i 0,5%.

$KMnO_4$ rtw. $^1/_{10}$ N — Decynormalny rtw. nadmanganianu potasu zawiera w litrze 3,16 g $KMnO_4$.

KNO_3 — Kalium nitricum.

KOH — Kalium hydricum.

$KaCO_3$ — Kalium carbonicum.

K_2CrO_4 rtw. — Solutio Kalii chromici 1 + 19.

$K_2Cr_2O_7$ rtw. — Solutio Kalii bichromici 1+19.

K_2SO_4 — Kalium sulfuricum.

$K_3Fe(CN)_6$ — Kalium ferri-cyanatum.

$K_3Fe(CN)_6$ rtw. — Solutio Kalii ferri-cyanati 1 + 19.

$K_4Fe(CN)_6$ rtw. — Solutio Kalii ferro-cyanati 1 + 19.

Kleik skrobiowy — Solutio Amyli. Skrobi rozpuszczalnej 1 g ogrzać krótko do wrzenia ze 100 cm^3 wody. W analizach jodometrycznych dodawać ok. 2 cm^3 wskaźnika.

Kwas chromowy rtw. 5% — Solutio Acidi chromici 5%.

Kwas octowy — Acidum aceticum (ca 96%).

Kwas octowy rozc. — Acidum aceticum dilutum (ca 30%).

Kwas winowy rtw. — Solutio Acidi tartarici 1 + 4.

Lakmusu rtw. dokładny — do zwykłej nalewki lakmusowej dodawać powoli kwasu siarkowego rozc., dopóki 3 krople roztworu barwnika nie będą zabarwiały 100 cm^3 świeżo przegotowanej wody destylowanej na czerwono z odcieniem fioletowym. Zamiast tego odczynnika można używać handlowej nalewki lakmusowej według Kubel-Tiemanna.

Ług potasowy (ług. pot.) — Kalium hydricum solutum (ca 15%).

Ług potasowy $^1/_2$ N — Półnormalny ług potasowy zawiera w litrze 28,05 g KOH.

Ług potasowy $^1/_{10}$ N — Decynormalny ług potasowy zawiera w litrze 5,61 g KOH.

Ług potasowy spirytusowy $^1/_2$ N — Półnormalny spirytusowy ług potasowy zawiera w litrze 28,05 g KOH, ok. 50 cm^3 wody i resztę spirytusu 96%.

Ług sodowy (ług. sod.) — Natrium hydricum solutum (ca 15%).

MgO — Magnesium oxydatum.

Mieszanina magnezowa — Mixtura Magnesiae (1 cz. chlorku magnezowego i 1,4 cz. chlorku amonowego rozpuścić w mieszaninie 7 cz. amonjaku i 15 cz. wody. Po kilku dniach przesączyć).

Mleko wapienne — Lac Calcariae.

MnO_2 — Manganum peroxydatum.

Molibdenian amonowy rtw. — Solutio Ammonii molybdaenici (15 g soli rozpuścić w mieszaninie 20 cm^3 amonjaku i 80 cm^3 wody w temp. najwyżej 50^0; po ostygnięciu przesączyć i, silnie skłócając, dodać HNO_3 o c. wł. 1.2, który się otrzymuje przez zmieszanie 1 cz. stęż. HNO_3 z 1 cz. wody).

NH_4Cl rtw. — Solutio Ammonii chlorati 1+9.

NH_4CNS rtw. $^1/_{10}$ N — Decynormalny roztwór rodanku amonowego zawiera w litrze 7,612 g NH_4CNS.

NaCl — Natrium chloratum.

$NaCl$ rtw. — Solutio Natrii chlorati 1+9.

$NaHCO_3$ — Natrium bicarbonicum.

NaH_2PO_2 rtw. — Solutio Natrii hypophosphorosi (10 g soli rozpuścić w 20 cm³ wody i wlać do 90 cm³ HCl dymiącego; zlać z osadu przezroczysty roztwór).

$NaNO_2$ — Natricum nitrosum.

$NaNO_2$ rtw. — Solutio Natrii nitrosi 1+9.

Na_2CO_3 — Natrium carbonicum.

Na_2HPO_4 rtw. — Solutio Natrii phosphorici 1 + 9.

Na_2SO_3 — Natrium sulfurosum.

Na_2SO_4 — Natrium sulfuricum.

Na_2SO_4 bezw. — Natrium sulfuricum siccum.

$Na_2S_2O_3$ rtw. $^1/_{10}$ N — Decynormalny roztwór tiosiarczanu sodowego zawiera w litrze 24,82 g 5-wodnego $Na_2S_2O_3$.

Nalewka kurkumowa — Tinctura Curcumae (nastawić na 24 godz. 10 cz. kłącza w 75 cz. spirytusu, poczem przesączyć).

Ocet ołowiany — Plumbum aceticum basicum solutum.

Octan miedziowy — Cuprum aceticum.

Octan ołowiawy rtw. — Solutio Plumbi acetici 1 + 9.

Octan potasowy rtw. — Liquor Kalii acetici.

Octan sodowy — Natrium aceticum.

Octan sodowy bezwodny — Natrium aceticum siccum.

Odczynnik Bettendorfa — Reagens Bettendorfi (nasycony roztwór chlorku cynawego w kwasie solnym).

Odczynnik Mayera — Reagens Mayeri (rozpuścić 1,36 $HgCl_2$ w 60 cm³ wody i 5 g KJ w 10 cm³ wody, zmieszać oba roztwory i dopełnić wodą do 100 cm³).

Odczynnik Nesslera — Reagens Nessleri (6 g $HgCl_2$ rozpuścić w miseczce porcel. w 50 cm^3 wolnej od amonjaku wody o 80^0, dodać 7,4 g KJ, rozpuszczonego w 50 cm^3 wody; po ostudzeniu odlać ciecz z nad osadu i osad przemyć przez dekantację 3-krotnie po 50 cm^3 zimnej wody. Następnie dodać 5 g KJ i nieco wody, przyczem osad HgJ_2 rozpuszcza się. Do otrzymanego roztworu dodać 20 g NaOH, rozpuszczonego w małej ilości wody, i po ostudzeniu rozcieńczyć wodą do 100 cm^3. Po wyklarowaniu się cieczy zlać ją ostrożnie przy pomocy lewara do czystej flaszki ze szczelnym korkiem gumowym).

Oliwa — Oleum Olivae.

Opiłki cynkowe (opiłki Zn) — Zincum metallicum raspatum.

Oranż metylowy (or. met.) — Aurantiacum methylicum (Methylorange). Jako wskaźnika używa się roztworu 0,1 g w 100 cm^3 wrzącej wody, przesączonego po 1—2 dniach. Dodaje się 2—3 kropel barwnika na 100 cm^3 płynu. Woda czysta barwi się od wskaźnika na żółto, zakwaszona 1 kroplą $^1/_{10}$ N kwasu (na 100 cm^3) na pomarańczowo, przy dodaniu większej ilości kwasu na czerwono.

Papierek kurkumowy — Charta exploratoria lutea (bibuła nasycona mieszaniną 1 cz. nalewki kurkumowej, 3 cz. spirytusu i 4 cz. wody i wysuszona w ciemności).

Papierek lakmusowy — Charta exploratoria coerulea et rubra (bibuła nasycona nalewką lakmusową z odpowiednim dodatkiem H_2SO_4). W płynach alkalicznych czerwony papierek lakmusowy barwi się niebiesko, w płynach kwaśnych niebieski papierek lakmusowy na czerwono.

Papierek z jodanem potasowym i skrobią — Charta Kalii jodici cum Amylo (bibuła nasycona roztworem, zawierającym w 100 cm^3 0,1 g KJO_3

i 1 g skrobi rozpuszczalnej). Zwilżony papierek barwi się niebiesko od śladów H_2SO_4.

Pepsyna — Pepsinum.

Pumeks — Lapis Pumicis.

Roztwór Fehlinga — Solutio Fehlingi (składa się z 2 cieczy: 1) roztworu siarczanu miedziowego, zawierającego w litrze 69,28 g $CuSO_4.5H_2O$ i 2) roztworu zawierającego w litrze 350 g soli Seignette'a i 100 g NaOH. Przy użyciu miesza się równe objętości obu roztworów).

Roztwór Hübla (do oznaczania liczby jodowej) — Solutio Hübli (składa się z 2 cieczy: 1) roztwór spirytusowy jodu, zawierający 25 g jodu w 500 cm^3 spirytusu i 2) roztwór spirytusowy $HgCl_2$, zawierający 30 g soli w 500 cm^3 spirytusu. Przed użyciem zmieszać w równych objętościach; używać po 1—2 dniach).

Siarczan żelazowo-amonowy rtw. — Solutio Ferri sulfurici oxydati ammoniati (do nasyconego roztworu soli dodać HNO_3 do zniknięcia barwy brunatnej).

Siarczek amonowy rtw. — Solutio Ammonii sulfurati (przez amonjak 10% przepuszczać siarkowodór do nasycenia).

Siarka osadzona — Sulfur praecipitatum.

Spirytus (sp.) — Spiritus 90%.

Szczawian amonowy rtw. — Solutio Ammonii oxalici 1+24.

Tanina rtw. — Solutio Acidi tannici 1+19.

Tragankowy proszek = Guma tragakantowa (p).

Woda barytowa — Aquae Barytae (1 cz. kryst. wodorotlenku barowego w 19 cz. wody).

Woda bromowa — Aqua Bromi (roztwór nasycony bromu).

Woda chlorowa — Aqua Chlori (roztwór nasycony chloru).

Woda siarkowodorowa (woda H_2S) — Aqua hydrosulfurata (roztwór nasycony siarkowodoru).

Woda wapienna — Aqua Calcariae.

Wodan chloralu — Chloralum hydratum.

ZnJ_2 i skrobia — Solutio Zinci jodati cum Amylo (w 100 cm³ wody wrzącej rozpuścić 4 g skrobi rozpuszczalnej i 20 g $ZnCl_2$. Z drugiej strony gotować 1 g opiłek cynkowych i 2 g jodu w 10 cm³ wody do otrzymania rtw. bezbarwnego. Po ostygnięciu obie ciecze zmieszać i rozcieńczyć wodą do 1 litra. Roztwór pozostawić w spokoju, poczem przesączyć lub zlać z osadu. Zamiast opiłek cynkowych i jodu można używać suchego czystego ZnJ_2).

Przybory potrzebne do analizy.

Areometry (komplet).
Biurety (kilka).
Chłodnica.
Cylindry miarowe.
Drucik platynowy.
Eksykator.
Flaszki z korkami szlifowanemi (kilka różnych wielkości do 500 cm³).
Kapilary szklane (można robić samemu).
Kąpiel wodna.
Kolbki destylacyjne (różnych wielkości).
Kolbki Kjeldahla (na 300 cm³).
Kolbki miarowe (różn. wielkości).
Kolbki stożkowe (różnych wielkości).
Kolbki zwykłe (różnych wielkości).
Lejki.
Maszynka do palenia (spirytusowa lub t. p.)
Miseczki porcelanowe.
Moździerzyk.
Naczyńka wagowe (różnych wielkości).
Palnik Bunsena (jeśli jest gaz).
Pałeczki szklane.
Parowniczki porcelanowe.

Pipety (różnych wielkości).
Polarymetr (ewent.).
Probówki (większa ilość) ze statywem.
Rurki gumowe.
Rurki szklane.
Siatki azbestowe.
Siatki żelazne.
Statyw z dodatkami (kółka, łapy i t. p.).
Suszarka.
Szkiełka zegarkowe.
Świder do korków.
Termometr zwykły, do oznaczania p. wrzenia i p. topliwości.
Trójkąty.
Trójnogi.
Tryskawka.
Waga analityczna z dodatkami (odważniki).
Zlewki (różnych wielkości).

Wykaz skrótów.

am. — amonjak 10%.
c. wł. — ciężar właściwy.
chlf. — chloroform, -owy.
cm^3 — centymetr sześcienny.
cz. — część.
dokł. — z dokładnością do.
et. — eter, -owy.
fft. — fenolo-ftaleina.
kąp. w. — kąpiel wodna.
kr. — kropla (e).
kw. — kwas.
ług. pot. — ług potasowy.
ług. sod. — ług sodowy.
N — normalny.
odcz. — odczynnik.
ok. — około.
or. met. — oranż metylowy.

p. t. — punkt topliwości.
pap. lakm. — papierek lakmusowy.
prep. — preparat, o którym mowa w danym artykule.
prob. — probówka.
rozc. — rozcieńczony.
rtw. — roztwór.
sp. — spirytus (90%).
w. — woda (destylowana), wodny.
woda H_2S — woda siarkowodorowa.

Wskazówki szczegółowe o wykonywaniu prób chemicznych.

Próbę, jeśli nie podano inaczej, wykonywa się w probówce o średnicy 1,8 cm; do każdej próby bierze się ok. 10 cm^3 cieczy i dodaje 1—3 cm^3 odczynnika.

1. Na s i a r c z a n y: Do 10 cm^3 cieczy dodać 2—3 cm^3 rtw. $Ba(NO_3)_2$. Skoro siarczanów jest dużo, wytwarza się osad biały, drobnokrystaliczny, nierozpuszczalny w rozc. HCl i HNO_3; skoro jest ich mniej, osad powstaje po pewnym czasie (o ile czas nie podany, próbę przetrzymuje się najmniej 5 min.).

2. Na c h l o r k i: 5—10 cm^3 cieczy zakwasić HNO_3 i dodać ok. 1 cm^3 rtw. $AgNO_3$. Skoro chlorków jest dużo, tworzy się biały serowaty osad, nierozpuszczalny w HNO_3 i łatwo rozpuszczalny w amonjaku; jeśli jest ich mniej, powstaje zmętnienie lub opalizacja (odrazu lub po pewnym czasie).

3. Na a z o t a n y: 2 cm^3 cieczy zmieszać z 2 cm^3 świeżego roztworu $FeSO_4$ (rozpuścić bez ogrzewania kilka kryształków w małej ilości wody). Jeśli ciecz nie zawiera chlorków, dodać 1 kroplę rozc. HCl. Następnie do pochyło trzymanej probówki nalać po ściankach ok. 4 cm^3 H_2SO_4 tak, aby płyny się nie zmieszały. W obecności azo-

tanów na granicy płynów powstanie brunatna obrączka.

4. Na arsen: Do 1 cm^3 (lub 1 g związku) cieczy dolać 3—5 cm^3 rtw. NaH_2PO_2 i ogrzać na kąpieli wodnej przez 15 min. Mieszanina nie powinna przybierać ciemniejszego zabarwienia (w razie obecności związków arsenu ciemnieje).

5. Na metale ciężkie: Do 5 cm^3 cieczy dodać równą objętość wody siarkowodorowej. Zależnie od ilości met. c. powstaje osad, zmętnienie lub opalizacja (próbę obserwować odrazu i po $^1/_2$ godzinie).

6. Na żelazo (3-wartościowe): Do 20 cm^3 cieczy dodać ok 1 cm^3 HCl i 0,5 cm^3 rtw. $K_4Fe(CN)_6$. Żelazo jest obecne, jeśli odrazu powstaje zabarwienie niebieskie.

Oznaczenie punktu topliwości.

P. t. oznacza się w preparatach wysuszonych w 100^0 (jeśli nie można suszyć, zostawić na dobę w eksykatorze z H_2SO_4). Oznaczeń dokonywa się w rurkach włoskowatych, zatopionych z jednego końca, o długości 12—15 cm i średnicy najwyżej 1 mm; rurki napełnia się sproszk. preparatem tak, żeby wypełnił nad zatopionym końcem 2—3 mm. Do tłuszczów rurki muszą mieć średnicę 1,5—2 mm; tłuszcz przesuwa się ku zatopionemu końcowi cienkim pręcikiem szklanym. Wypełnioną rurkę przyczepia się gumową obrączką (odciąć z rurki) do termometru tak, aby preparat znajdował się obok kulki termometru. Termometr z rurką umocowuje się przy pomocy przewierconego korka (z wycinkiem) w probówce długości ok. 25 cm, do której jest nalany H_2SO_4 do takiej wysokości, aby otwarty koniec rurki i gumowa obrączka znajdowały się kilka cm nad powierzchnią H_2SO_4. Probówkę z termometrem umieszcza się, przy pomocy przewier-

conego korka (z wycinkiem) w kolbce o pojemności 100—150 cm³. Do kolbki nalewa się tyle H_2SO_4, aby po umocowaniu probówki kwas wypełniał ³/₄ kolbki. Cały przyrząd ogrzewa się na siatce żelaznej. Dzięki wycinkom w korkach cała skala termometru jest widoczna. Gdy termometr wskazuje ok. 20⁰ poniżej oczekiwanego p. t., trzeba zmniejszyć szybkość wzrostu temp., regulując płomień tak, aby w ciągu 1 min. temp. podnosiła się o 2—3 stopnie. Za p. t. uważa się temperaturę, w której preparat nieprzezroczysty staje się przezroczystym i spływa nadół w postaci kropli.

Oznaczenie punktu krzepnienia.

Preparat (zwykle tłuszcz) w ilości 5—7 g stopić w probówce, w której umocowany jest w korku termometr ze skalą, dzieloną na $^1/_5{}^0$, i długą nasadką między kulką a skalą. Probówkę z termometrem umocować w 2-ej szerszej probówce. Przyrząd umieścić w temp. niższej od ewent. p. krzepn., bądź w wodzie, bądź w powietrzu (słój). Co 2—5 min. notuje się stan termometru. W szeregu liczb szuka się liczby, pozostającej pewien czas bez zmiany albo nawet wykazującej wzrost. Temperatura zatrzymania się słupka rtęci lub najwyższego jego podniesienia się jest p. krzepn. preparatu.

Oznaczenie punktu wrzenia.

1. Przy sprawdzaniu t o ż s a m o ś c i: 1—3 krople cieczy wlać do rurki cienkościennej (jak przy oznaczaniu p. topliwości), o średnicy 3 mm. Dla równomierności wrzenia zanurzyć w cieczy cienką długą rurkę włoskowatą, zatopioną na wysokości 1 mm od zanurzonego końca. Rurkę z cieczą zapomocą obrączki gumowej przyczepić do termometru, termometr umieścić w probówce i t. d.,

jak przy oznaczaniu p. topl. Temperatura, w której powstaje w cieczy nieprzerwany strumień pęcherzyków, jest p. wrzenia.

2. Przy sprawdzaniu czystości: Ciecz, w ilości ok. 50 cm^3, destylować z kolbki destylacyjnej pojemności 75—100 cm^3. Kulkę termometru umieścić na wysokości rurki bocznej lub nieco niżej. Dla równomierności wrzenia wrzucić do kolbki kawałek porcelany ze zbitego naczynia. Prawie cała ilość płynu powinna oddestylować w granicach wskazanych temperatur.

Oznaczanie ciężaru właściwego.

Oznaczeń dokonywa się zapomocą: wagi Mohra-Westphala, areometru, piknometru. Ciecze należy doprowadzić do temp. 15^0.

Analizy wagowe.

Substancje waży się w naczyńkach wagowych (dla subst. lotnych z korkami szlifowanemi), tyglach, na szkiełkach zegarkowych i t. p. Przy odważaniu substancji suchej do starowanego naczyńka wagowego wsypuje się na wadze aptecznej odpowiednią ilość substancji. Naczyńko z substancją — po zamknięciu — waży się na wadze analitycznej. Po zważeniu substancję wysypuje się do zlewki lub t. p., gdzie się ją poddaje dalszej przeróbce. Naczyńko zamyka się i waży powtórnie. Różnica obu ważeń jest ścisłym ciężarem substancji, poddanej przeróbce. Przy odważaniu płynów waży się najpierw naczyńko suche, napełnia cieczą i waży powtórnie. Po zważeniu płyn wylewa się do zlewki lub kolbki i naczyńko starannie opłókuje wodą (można też otwarte naczyńko wrzucić do zlewki). Czasem (przy oznaczaniu liczby jodowej olejów) substancję odważa się w rurce z cienkiego

szkła, zatopionej z jednego końca, którą można pomieścić w naczyńku wagowem. Waży się najprzód naczyńko wagowe z pustą probówką, następnie po napełnieniu probówki substancją, wreszcie substancję z probówką wrzuca się do naczynia, w którem ma być wykonana analiza.

1. Oznaczanie w o d y lub s u c h e j p o z o s t a ł o ś c i: Preparat suszy się w suszarce, w stałej temperaturze (100—110°). Preparat suszony umieszcza się równomierną warstwą na dnie płaskiego naczyńka wagowego ze szlifowaną pokrywką. Suszyć należy do stałego ciężaru (1—5 godzin). Z suszarki naczyńko przenosi się do eksykatora z H_2SO_4 lub kawałkami $CaCl_2$ i po $^1/_2$ godz. waży. Dla sprawdzenia stałości ciężaru jeszcze raz suszy się w suszarce w ciągu 20 min. i po ostygnięciu waży jeszcze raz. Różnica w ciężarze nie może przenosić 1 mg.

2. Oznaczanie pozostałości po w y p r a ż e n i u: Preparaty wypraża się w tyglach porcelanowych, uprzednio wyprażonych i zważonych. Preparaty powinny tworzyć ną dnie tygla warstwę jednakowej wysokości. Palnik (Bunsena) nie powinien dawać płomienia świecącego. Tygiel podczas prażenia umieszcza się w trójkącie, który kładzie się na pierścieniu przymocowanym do statywu. Na początku ogrzewania tygiel się podnosi nad płomień i płomień zmniejsza. Po pewnym czasie płomień zwiększa się do normy (ok. 10 cm) i stopniowo tygiel opuszcza, aż stożek wewnętrzny płomienia dotknie dna tygla. Po wyprażeniu tygiel przenosi się do eksykatora na 20 min., następnie waży. Dla stwierdzenia stałego ciężaru tygiel praży się powtórnie przez 5—10 minut i po ostygnięciu waży powtórnie. Różnica obu ważeń nie może wynosić więcej, niż 1 mg.

3. Oznaczanie p o p i o ł u: W wyprażonym, jak wyżej, i zważnoym na wadze analitycznej tyglu

porcelanowym rozsypuje się cienką warstwą jednakowej grubości daną substancję na dnie tygla. Substancję zwęgla się na małym płomieniu i potem spopiela, ogrzewając do słabo czerwonego żaru. Dla prędszego spalenia węgla prażenie kilkakrotnie przerywa się, usuwając palnik z pod tygla. Po wyprażeniu tygiel umieszcza się do ostygnięcia w eksykatorze i następnie waży. Dla stwierdzenia stałego ciężaru tygiel wypraża się powtórnie i waży ponownie. Różnica obu ważeń może wynosić najwyżej 1 mg.

Analizy tłuszczów.

S t o p i e ń k w a s o w o ś c i. Tłuszcz odważa się w ilości 2—5 g (z dokł. do 0,01 g) w małej kolbce stożkowej, rozpuszcza w mieszaninie 15 cm³ spirytusu i 15 cm³ eteru lub chloroformu (mieszanina musi być obojętna wobec pap. lakm., jeśli nie jest obojętna, trzeba ją zobojętnić ługiem lub kwasem), dodaje ok. 1 cm³ rtw. fenolftaleiny i miareczkuje $^1/_{10}$ N ługiem potasowym do wystąpienia czerwonego odcienia.

Stopień kwasowości jest to liczba cm³ 1 N ługu potasowego, potrzebnych do zobojętnienia 100 g tłuszczu wobec fenolftaleiny.

W woskach, żywicach i balsamach oznacza się zwykle l i c z b ę k w a s o w o ś c i.

Liczba kwasowości jest to liczba mg KOH, potrzebnych do zobojętnienia 1 g tłuszczu.

L i c z b a z m y d l e n i a: Tłuszcz odważyć w ilości 1—2 g (z dokł. do 0,001 g) w kolbce na 150 cm³, dodać 25 cm³ $^1/_2$ N rtw. spirytusowego ługu potasowego, kolbkę zatkać korkiem, nasadzonym na szklaną rurkę, długości 60—70 cm i średnicy ok. 1 cm, i ogrzewać na kąpieli wodnej w ciągu 20—30 min., skłócając od czasu do czasu zawartość kolbki. Do gorącego płynu — po zdjęciu

z kąpieli — dodać ok. 1 cm^3 rtw. fenolftaleiny i odrazu miareczkować do odbarwienia $^1/_2$ N kwasem solnym.

Liczba zmydlenia wyraża liczbę mg KOH, potrzebnych do zmydlenia estrów i do zobojętnienia kwasów, zawartych w 1 g tłuszczu.

L i c z b a e s t r o w a: Oblicza się zwykle jako różnica pomiędzy liczbą zmydlenia a liczbą kwasowości.

Liczba estrowa wyraża liczbę mg KOH, potrzebnych do zmydlenia estrów zawartych w 1 g tłuszczu.

L i c z b a j o d o w a: Tłuszcz lub olej (stałe w ilościach 0,5—0,8 g, ciekłe w ilościach 0,2 — 0,3 g, schnącej w ilościach 0,1—0,2 g) odważyć w małej rurce szklanej, umieszczonej w naczyńku wagowem. Po odważeniu rurkę umieścić we flaszce z korkiem szlifowanym na 350—500 cm^3, rozpuścić w 15 cm^3 chloroformu, poczem dodać ściśle odmierzoną ilość 25—30 cm^3 rtw. Hübla. Po silnem skłóceniu zostawić w zamkniętej flaszce na 4 godziny. Jeśli mieszanina nie jest przezroczysta, dodać chloroformu, jeśli zaś w krótkim czasie odbarwi się, dodać rtw. Hübla. Ilość tego roztworu musi być taka, aby po 2 godz. mieszanina była silnie zabarwiona. Po 4 godz. reakcja jest skończona, tylko oleje schnące należy zostawić na 18—24 godzin. Po upływie wskazanego czasu do mieszaniny dodać 15 cm^3 rtw. KJ i 100 cm^3 wody. Gdyby strącił się czerwony osad HgJ_2, trzeba dodać więcej rtw. KJ. Mieszaninę, silnie kłócąc, miareczkuje się $^1/_{10}$ N rtw. tiosiarczanu do odbarwienia, dodając pod koniec miareczkowania kleiku skrobiowego. Jednocześnie prowadzi się próbę ślepą z takiemi samemi ilościami odczynników. Różnica liczby cm^3 $^1/_{10}$ N tiosiarczanu, zużytego przy miareczkowaniu próby ślepej a mieszaniny z tłuszczem, jest miarą jodu związanego.

Liczba jodowa wskazuje liczbę gramów J, który ulega przy związaniu przez 100 g tłuszczu lub oleju przy reakcji jodowania.

P r ó b a e l a i d y n o w a: Do cylinderka zamykanego korkiem nalać ok. 5 cm³ kwasu azotowego, otrzymanego przez rozcieńczenie HNO_3 65% równą objętością wody, dodać 5 cm³ oleju i około 1 g rtęci; silnie skłócić w ciągu paru minut i zostawić w temp. 10—12°. Po kilku godzinach (3—10) niektóre oleje krzepną całkowicie, inne częściowo, inne wreszcie pozostają ciekłemi. Jednocześnie należy obserwować zabarwienie: oliwa i olej migdałowy nie barwią się, a po skrzepnięciu tworzą białą masę i ciecz słabo zabarwioną; olej orzachowy daje skrzep jasnożółty. Inne oleje barwią się na brunatno. Olej morelowy, brzoskwiniowy i śliwkowy przybierają barwę czerwoną.

Acidum aceticum.

A. 1) Rozcieńczyć 20 cz. w., zobojętnić ług. sod. (pap. lakm.) i dodać kilka kr. rtw. $FeCl_3$: barwa brunatno-czerwona.

B. 1) Rozcieńczyć, zobojętnić ług.: niema zapachu przyswędkowego. — 2) 10 kr. prep. odparować na szkiełku zegarkowem na kąp. w.: niema pozostałości.—3) 5 cm³ prep.+15 cm³ w.+0,3 cm³ $^1/_{10}$ N rtw. $KMnO_4$: czerwona barwa nie znika w ciągu $^1/_2$ godz. — 4) 2 cm³ prep. + 3 cm³ rtw. NaH_2PO_2, ogrzewać 15 min. na kąp. w.: niema ciemnego odcienia. — 5) 2 cm³ prep. + do 30 cm³ w.; rtw. podzielić na 3 części; do 1-szej dodać rtw. $Ba(NO_3)_2$, do 2-ej rtw. $AgNO_3$, do 3-ej równą obj. wody H_2S: niema zmian. — 6) 1 cm³ prep. + rtw. 2 g Na_2CO_3 w 10 cm³ w. + 5 cm³ rtw. $HgCl_2$, ogrzewać $^1/_2$ godz. w kąp. w.: niema zmętnienia i osadu.

C. Odważyć 1 g (dokł. 0,001 g), rozcieńczyć w. do 30 cm^3, dodać kilka kr. rtw. fft., miareczkować $^1/_2$ N ług. pot. do stałego odcienia czerwonego: zużywa 32 cm^3 $^1/_2$ N ług. pot.

Acidum acetylo-salicylicum.

A. 1) P. t. ok. 135^0, nie niżej od 132^0. — 2) 0,2 g prep. gotować w 4 cm^3 ług. sod, ostudzić, dodać nadmiar H_2SO_4 rozc. (ok. 6 cm^3): biały osad kryst. Osad odsączyć; część kryształów rozpuścić w w. (słabo ogrzewać) i dodać kilka kr. rtw. $FeCl_3$: barwa fioletowa. — 3) Przesącz pachnie kw. octowym. — 4) 4 cm^3 przesączu + kilka kr. sp. + 2 cm^3 H_2SO_4, zagotować: zapach eteru octowego.

B. 1) 0,1 g prep. + 5 cm^3 sp., rozpuścić, dodać 20 cm^3 w. i 1 kr. rozc. (1+25) rtw. $FeCl_3$: fioletowa barwa nie powinna się zjawiać odrazu. — 2) 0,1 g prep. + 1 cm^3 H_2SO_4: rtw. bezbarwny lub słomkowy. — 3) 1 g prep. + 20 cm^3 w., skłócać 5 min. i przesączyć: z wodą H_2S, rtw. $AgNO_3$ i rtw. $Ba(NO_3)_2$ niema zmian. — 4) 1 g prep. wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Acidum benzoicum.

A. P. t. 120—122^0.

B. 1) 0,5 g prep. + 10 cm^3 w., ogrzać prawie do wrzenia: prep. naturalny daje żółtą lub brunatną ciecz, prep. synt. nie topi się. — 2) 0,1 g prep. + 1 cm^3 am.: prep. nat. daje rtw. żółty lub brunatny, prep. synt. prawie zawsze bezbarwny. — 3) Do rtw. jak w 2) dodać 2 cm^3 rozc. H_2SO_4 i 1,5 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. $KMnO_4$: prep. nat. odbarwia po 4 godz. dodany rtw. $KMnO_4$, prep. synt. nie odbarwia. — 4) Ok. 0,2 g prep. ogrzać ostrożnie w suchej prób.: prep. nat. daje ciecz żółtą lub brunatną i nieznaczną pozostałość, prep. synt. daje ciecz bezbarwną i nie

daje pozostałości. — 5) 0,2 g prep. + 20 cm^3 w. + 2 cm^3 $^1/_2$ N ług. pot., skłócić kilka razy w ciągu 15 min. i przesączyć; do przesączu dodać 1 kr. rtw. $FeCl_3$: osad brudno-czerwony (nie czerwony), rtw. nad osadem nie czerwony. — 6) 1 g prep. + 1 g $KMnO_4$ + 10 cm^3 w. ogrzewać w 50 — 60^0 w prob. lekko zakorkowanej: po odkorkowaniu niema zapachu aldehydu benzoesowego. — 7) 0,2 g prep. + 0,3 g $CaCO_3$ (bez chlorków) + trochę w., zrobić w tyglu papkę, wysuszyć i wyprażyć, po ostygnięciu dodać rozc. HNO_3, przesączyć, do przesączu dodać rtw. $AgNO_3$: słaba opalizacja (nie osad).

Acidum boricum.

A. 1) Rtw. prep. w sp. pali się płomieniem o konturach zielonych. — 2) Rtw. w. (1 + 40) + kilka kr. HCl, zanurzyć pap. kurkumowy: po wyschnięciu pap. ma barwę brunatno-czerwoną, barwa ta po zwilżeniu papierka am. staje się zielonkawo-czarną.

B. 1 g prep. + 10 cm^3 wrzącego sp.: roztwór. — 2) 0,5 prep + 15 cm^3 w. Do 2 cm^3 rtw. dodać 3 cm^3 rtw. NaH_2PO_2 i ogrzać w kąp. w. 15 min.: niema ciemnego odcienia. Do reszty rtw. dodać wody H_2S: niema zmian.

Acidum citricum.

A. 1) 3 g prep. + 30 cm^3 w.; do 1 cm^3 rtw. dodać wody wapiennej do odcz zas. (ok. 40 — 50 cm^3): ciecz nie mętnieje, a przy gotowaniu przez 1 min. strąca się biały kłaczk. osad, który, stojąc w temp. pokoj. w naczyniu zamkniętem, po kilku godz. rozpuszcza się.

B. 1) Rtw. jak w A1) + rtw. $Ba(NO_3)_2$: najwyżej opalizacja. — 2) Rtw. jak w A1) + am. pra-

wie do zobojętnienia + rtw. szczawianu amonowego: bez zmiany. — 2) Drobniejsze kryształki rozpuścić w w., przesycić am. i dodać rtw. $CaCl_2$: mieszanina przezroczysta. — 3) 1 g prep. + 10 cm^3 H_2SO_4 utrzeć w moździerzu opłókanym H_2SO_4, ogrzewać przez 1 godz. w prob., opłókanej H_2SO_4, na kąp. w.: ciecz barwi się najwyżej żółto (nie brunatno). — 4) 3 g prep. + 6 cm^3 w. + am. prawie do zobojętnienia (ok. 7 cm^3) + woda H_2S: rtw. bezbarwny lub słabo żółty. — 5) 1 g prep. wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Acidum diaethyl-barbituricum.

A. 1) P. t. 187 — 190°. — 2) 0,1 g prep. + 5 cm^3 ług. pot. gotować 3—4 min.: pary zawierają am. i barwią niebiesko pap. lakm. — 3) Stopić prep. z KOH: uchodzi am.; pozostałą po stopieniu masę rozpuścić w w. i dodać nadmiar rozc. H_2SO_4: wydziela się CO_2 i ostry zapach kwasu tłuszczowego.— 4) 0,3 g prep. + 50 cm^3 w., skłócić i przesączyć: rtw. barwi na czerwono pap. lakm. — 5) 5 cm^3 przesączu jak w 4) dodawać kroplami rtw. żółtego HgO w 2,5 cm^3 HNO_3: biały osad rozpuszczalny w nadmiarze odczynnika.

B. 1) Rtw. prep. jak w A 4) podzielić na 5 części i do każdej części dodać kolejno: wody bromowej, $^1/_{10}$ N rtw. J, odcz. Mayera, rtw. $Ba(NO_3)_2$, rtw. $AgNO_3$: niema zmian. — 2) 0,1 g prep. + 1 cm^3 H_2SO_4: rtw. bezbarwny. — 3) 0,1 g prep. + 1 cm^3 HNO_3: rtw. bezbarwny. — 4) 1 g prep. ogrzewać powoli w tyglu porcel.: nie zwęgla się, a po wyprażeniu pozostawia resztę nieodważalną.

Acidum formicicum.

A. 1) Prep. + ocet ołowiany: biały osad kryst. — 2) 1 cm^3 prep. + 5 cm^3 w. + nadmiar

żółtego HgO skłócić i przesączyć; przesącz ogrzać: wydzielają się pęcherzyki gazu, a w rtw. strąca się Hg.

B. 1) 8 cm³ prep. + w. do 40 cm³; połowę rtw. zakwasić HNO_3 i zrobić 2 próby — z rtw. $Ba(NO_3)_2$ i rtw. $AgNO_3$: niema zmian. Do 2-ej połowy dodać am. do słabo kwaśnego odczynu i zrobić 2 próby — z rtw. $CaCl_2$ i z wodą H_2S: niema zmian. — 2) 1 cm³ prep. + 5 cm³ w. + 1,5 g żółtego HgO ogrzać na kąp. w. i skłócać, aż przestanie dobywać się gaz, przesączyć: przesącz nie barwi na czerwono pap. lakm.

C. Odważyć 1 g prep. (dokł. 0,01 g), rozcieńczyć w. do 30 cm³, dodać kilka kr. rtw. fft., miareczkować $^1/_2$ N ług. pot. do stałego odcienia czerwonego: zużywa 10,87 cm³ $^1/_2$ N ług. pot. (Rtw. po zmiareczkowaniu nie ma ostrego zapachu).

Acidum hydrochloricum.

A. 1) Do prep. dodać w. i rtw. $AgNO_3$: biały serowaty osad nierozp. w HNO_3, rozp. w am. — 2) Do prep. wsypać trochę MnO_2 i ogrzewać: uchodzi chlor.

B. 1) 4 cm³ prep. + 20 cm³ w. + am. do słabo kwaśnego odczynu; do połowy rtw. dodać wody H_2S: niema zmian. Do 2-ej połowy dodać rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian przez 5 min. — 2) 4 cm³ prep. + 20 cm³ w.; do połowy rtw. dodać rtw. ZnJ_2 i skrobi: niema odrazu barwy niebieskiej. Do 2-ej połowy dodać rtw. J do barwy żółtej i rtw. $Ba(NO_3)_2$: przez 5 min. niema zmian. — 3) 3 cm³ prep. + 7 cm³ w. + 0,5 cm³ rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema odrazu barwy niebieskiej. — 4) 2 cm³ prep. + 3 m³ rtw. NaH_2PO_2 ogrzewać w kąp. w. przez 15 min.: niema ciemnego odcienia.

C. Odważyć 2 g (dokł. 0,01 g), rozcieńczyć w do 30 cm^3 i dodać kilka kr. rtw. czerwieni metylowej, miareczkować 1/2 N ług. pot. do zniknięcia odcienia czerwonego: zużywa (przy 25% prep.) 27,42 cm^3 1/2 N ług. pot.

Acidum hydrochloricum dilutum.

A. Jak przy Acidum hydrochloricum.

B. Jak przy Acidum hydrochloricum.

C. Odważyć 3 g prep. (dokł. 0,01 g), rozcieńczyć wodą do 30 cm^3, dodać kilka kr. rtw. czerwieni metylowej, miareczkować 1/2 N ług. pot. do zniknięcia odcienia czerwonego: zużywa (przy 10% prep.) 16,44 cm^3 1/2 N ług. pot.

Acidum lacticum.

A. 1) 2 cm^3 prep. + 4 cm^3 rtw. $KMnO_4$ 0,5% ogrzewać: zapach aldehydu octowego. — 2) Kilka kr. prep. ogrzewać na pokrywce porc. od tygla: spala się słabo świec. płomieniem.

B. 1) Ogrzewać umiarkowanie w miseczce porc.: niema zapachu kwasów tłuszczowych. — 2) Do prob. (opłókać H_2SO_4) wlać H_2SO_4 i ostrożnie nawarstwić prep-em: na granicy niema brunatnej obrączki. — 3) 5 g prep. + 45 cm^3 w.; porcje po 10 cm^3 — dodać oddzielnie wody H_2S, rtw. $Ba(NO_3)_2$, rtw. $AgNO_3$, rtw. szczawianu amonowego: niema zmian.—4) 3 cm^3 rtw. jak w B 3) + nadmiar wody wapiennej (30 — 40 cm^3): niema zmętnienia na zimno i po ogrzaniu do wrzenia. — 5) Do 2 cm^3 et. w prob. wkroplić, kłócąc, 1 cm^3 prep.: niema zmętnienia. — 6) 1 g prep. spalić i wyżarzyć: niema reszty odważalnej.

C. Odważyć 1 g prep. (dokł. 0,001 g), spłókać małą ilością w. do kolbki, dodać 40 cm^3 $^1/_2$ N ług. pot. i ogrzewać na kąp. w. przez 1 godz. Po ostygnięciu dodać kilka kr. rtw. fft. i miareczkować $^1/_2$ N HCl do zniknięcia odcienia czerwonego: zużywa (przy 90% prep.) 20 cm^3 $^1/_2$ N ług. pot.

Acidum nitricum.

A. 1) Ogrzać drucik lub blaszkę miedzianą z prep.: niebieski rtw. i żółte dymy. — 2) 1—2 kr. prep. + w. do 2 cm^3; 2 cm^3 cieczy zmieszać z 2 cm^3 świeżego rtw. $FeSO_4$ (rozpuścić bez ogrzewania kilka kryszt. soli w niewielkiej ilości w.), jeśli badana ciecz nie zawiera jonów Cl', dodać 1 kr. rozc. HCl, do pochyło trzymanej prob. nalać około 4 cm^3 H_2SO_4 ostrożnie, aby płyny się nie zmieszały: na granicy płynów jest brunatna obrączka.

B. 1) 5 cm^3 prep. + 25 cm^3 w. Do 10 cm^3 rtw. dodać rtw. $AgNO_3$: niema zmian; do pozostałego rtw. dodać am. do odczynu słabo kwaśnego — do połowy tegoż dodać wody H_2S: niema zmian, do 2-ej połowy dodać rtw. $Ba(NO_3)_2$: po 5 min. zaledwie słaba opalizacja. — 2) 4 cm^3 prep. + 8 cm^3 w. + opiłki cynkowe skłócać 1 min. i dodać chlf.: warstwa chlf. nie barwi się ani pomarańczowo, ani fioletowo. — 3) 1 cm^3 prep. + 10 cm^3 w. + 0,5 cm^3 rtw. $K_3Fe(CN)_6$: niema odrazu barwy niebieskiej.

C. Odważyć 2 g prep. (dokł. 0,01 g), rozcieńczyć w. do 50 cm^3, dodać ok. 15 cm^3 $^1/_2$ N ług. pot. i kilka kr. rtw. czerwieni metylowej, miareczkować ług. pot. do zniknięcia odcienia czerwonego: zużywa (przy 25% prep.) 15,88 cm^3 $^1/_2$ N ług. pot.

Acidum nitricum concentratum.

A. i B. Próby jak przy Acidum nitricum, uwzględniając stężenie. Barwi wełnę i skórę na żółto.

C. Odważyć 1 g prep. (dokł. 0,001 g), rozcieńczyć wodą do 50 cm³, dodać ok. 19 cm³ ½ N ług. pot. i kilka kr. rtw. czerwieni metylowej, miareczkować ług. pot. do zniknięcia odcienia czerwonego: zużywa (przy 65% prep.) 20,6 cm³ ½ N ług. pot.

Acidum phenyl - cinchoninicum.

A. 1) P. t. ok. 210° (częściowy rozkład). — 2) 0,1 g prep. + 5 cm³ HCl rozpuścić, lekko ogrzewając: rtw. jasnożółty; do ciepłego rtw. dodać wody bromowej w nadmiarze (ok. 10 cm³): osad żółtopomarańczowy.

B. 1) 0,1 g prep. + 5 cm³ H_2SO_4 rozpuścić, lekko ogrzewając: rtw. żółty (nie mocniej zabarwiony); do rtw. dodać kilka kr. HNO_3 stęż.: niema barwy czerwonej lub brunatnej. — 2) Spalić i wyprażyć: niema reszty odważalnej.

C. Odważyć 0,3 g prep. (dokł. 0,001 g), wysuszonego do stałej wagi nad H_2SO_4, do kolbki stożkowej, i rozpuścić ogrzewając w 40 cm³ sp., w którym rozpuszczono kilka kr. rtw. fft. i następnie dolano $^1/_{10}$ N ług. pot. do odcienia czerwonego. Rtw. po ostygnięciu miareczkować $^1/_{10}$ N ług. pot. do wystąpienia takiegoż odc. czerwonego: zużywa (przy prep. 100%) 12,06 cm³ $^1/_{10}$ N ług. pot.

Acidum phosphoricum.

A. 1) 10 cm³ prep. + 2 cm³ rtw. $AgNO_3$: ciecz przezroczysta i bezbarwna w temp. pok. i po ogrzaniu; po stopniowem dodawaniu am. żółty osad, rozp. w nadmiarze am. i HNO_3.

B. 1) 2 cm³ prep. + 3 cm³ rtw. NaH_2PO_2, ogrzewać na kąp. w. 15 min.: nie ciemnieje. — 2) Prep. + woda H_2S: niema osadu, zabarwienia

i mętu. — 3) 10 cm^3 prep. + 10 cm^3 w. + 0,5 cm^3 rtw. $K_4Fe(CN)_6$: po 3 min. najwyżej słabe zniebieszczenie. — 4) 4 cm^3 prep. + 12 cm^3 w.; do $^1/_2$ rtw. dodać rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmiany; do 2-ej połowy rtw. dodać am. do przesycenia i rtw. szczawianu amonowego: niema zmiany. — 5) 2 cm^3 prep. + 8 cm^3 sp.: niema mętu. — 6) z 2 cm^3 prep. zrobić próbę, jak przy Acidum nitricum A 2): niema obrączki.

C. Do kolbki miarowej 50 cm^3 odważyć 10 g prep. (dokł. 0,01 g), rozcieńczyć w. do kreski, zmieszać i odmierzyć pipetą 10 cm^3 rtw. do kolbki stożkowej. Ochłodzić poniżej 15°, dodać 4 g NaCl, 1—2 kr. rtw. fft. i miareczkować $^1/_2$ N ług. pot. do czerwonego odcienia. Do 2-ej porcji 10 cm^3 rtw. — bez ochładzania i NaCl — dodać 1 kr. rtw. or. met. i miareczkować $^1/_2$ N ług. pot. do zniknięcia barwy czerwonej. Przy miareczkowaniu z fft. zużywa się ok. 2 razy więcej ług. pot., niż z or. met. Liczby obu miareczkowań dodaje się. Zużywa (przy prep. 25%) 61,24 cm^3 $^1/_2$ N ług. pot.

Acidum salicylicum.

A. 1) Ostrożnie ogrzewać w prob.: przestala się bez rozkładu. — 2) Gwałtownie ogrzewać: rozkład i zapach fenolu. — 3) Rtw. w. prep. + rtw. $FeCl_3$: barwa fioletowo-niebieska, w rozcieńczeniu fioletowo-czerwona.

B. 1) 1 g prep. + 6 cm^3 H_2SO_4 rozpuścić w prob. (opłókana H_2SO_4): niema zabarwienia, co najwyżej żółtawe. — 2) 0,5 g prep. + 10 cm^3 rtw. K_2CO_3 (1+9): w temp pok. rtw. przezroczysty. — 3) rtw. jak w B 2) skłócić z 10 cm^3 et., eter oddzielić i odparować: pozostałość mała, bez zapachu. — 4) 2 g prep. + 18 cm^3 sp.; 1-szą połowę rtw. zakwasić HNO_3 i dodać rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja; 2-gą połowę zostawić na szkiełku zegark.,

zabezpieczając od kurzu: po odparowaniu pozostałość biała lub z odcieniem żółtawym albo czerwonawym. — 5) 1 g prep. spalić i wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Acidum sulfuricum.

A. 1) Parę kr. prep. + 10 cm³ w. rtw. $Ba(NO_3)_2$: biały osad nierozp. w kwasach.

B. 1) 2 cm^3 prep. + 2 cm^3 w. + 6 cm^3 rtw. NaH_2PO_2, ogrzewać w kąp. w. 15 min.: niema ciemnego odcienia. — 2) 10 cm^3 sp. + 2 cm^3 prep.: w ciągu 1 godz. niema mętu. — 3) 2 cm^3 prep. + 10 cm^3 w. + po ostygnięciu 2 kr. $^1/_{10}$ N rtw. $KMnO_4$: barwa odrazu nie znika. — 4) 3 cm^3 prep. + w. do 30 cm^3, podzielić na 3 części. 1-sza część + rtw. $AgNO_3$: niema zmian; 2-ga część + 0,5 cm^3 rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema odrazu barwy niebieskiej; 3-cia część + am. do odczynu słabo kwaśnego + równa obj. wody H_2S: niema zmian. — 5) 2 cm^3 świeżego rtw. $FeSO_4$ + 1 kr. rozc. HCl + po ściankach prob. 2 cm^3 H_2SO_4: na granicach zetknięcia niema brunatnej obrączki. — 6) Kryształek Na_2SO_3 + 2 cm^3 rozc. HCl, rozpuścić, dodać 2 cm^3 prep. po ściankach prob.: na granicy płynów niema czerwonawej obrączki, a po ogrzaniu — czerwonego osadu.

Acidum tannicum.

A. 1) 5 g prep. + 20 cm^3 w., rozpuścić i podzielić na 3 części: 1-sza część + H_2SO_4: strąt; 2-ga część + NaCl do nasycenia: strąt taniny; 3-cia część + rtw. $FeCl_3$: ciemnoniebieski osad, znikający od H_2SO_4.

B. 1) 2 g prep. + 10 cm^3 w. gorącej: nieznaczne zmętnienie. — 2) Rtw. jak w B 1) po ostyg-

nięciu przesączyć: niema zmętnienia po rozcieńczeniu równą ilością sp. lub w. — 3) 1 g prep. wysuszyć w 100°: strata na wadze najwyżej 0,12 g. — 4) 1 g spalić: popiołu najwyżej 5 mg.

Acidum tartaricum.

A. 1) 2 g prep. + 6 cm³ w., rozpuścić. Połowa rtw. + rtw. octanu potasowego: osad krystaliczny. Druga połowa rtw. + nadmiar wody wapiennej: osad kłaczkowaty rozp. w kw. octowym i rtw. NH_4Cl, po kilku godz. osad staje się krystalicznym. — 2) Rtw. w. jest prawoskrętny: skręcalność właściwa rtw. 20% (20°) = + 12°.

B. 1) 3 g prep. + 30 cm³ w. 10 cm³ rtw. + kilka kr. rtw. $Ba(NO_3)_2$: najwyżej słaby męt; reszta rtw. + am. do odczynu słabokwaśnego. Do połowy rtw. dodać rtw. szczawianu amonowego: niema zmian, do 2-ej połowy rtw. dodać rtw. $CaSO_4$: niema zmian. — 2) 5 g prep. + 10 cm³ w. + am. do odczynu słabo kwaśnego + wody H_2S: mieszanina nie ciemnieje (może być słabo żółta). — 3) Spalić i wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Adeps Lanae.

A. 1) 0,1 g prep. + 5 cm³ chlf. + po ściankach prob. 4 cm³ H_2SO_4: na granicy cieczy brunatno-czerwona obrączka (po kilkunastu godz. intensywna).

B. 1) 2 g prep. + 10 cm³ et., rozpuścić + 2 kr. rtw. fft.: rtw. bezbarwny; dodać 0,2 cm³ $^1/_{10}$ N ług. pot.: barwa czerwona. — 2) 10 g prep. + 50 cm³ w., ogrzać w parowniczce na kąp. w., mieszając. Po ostygnięciu u góry warstwa tłuszczu jasnożółta (nie ciemna), pod nią warstwa w. przezroczysta o odczynie obojętnym. Część rtw. w. ogrzać z wodą wapienną: niema woni amonjaku. Nową część rtw. w. odparować do suchości: pozostałość nie-

słodkawa i przy ogrzewaniu z $KHSO_4$ nie daje zapachu akroleiny. 10 cm^3 tegoż rtw. przesączyć, dodać 1 kr. $^1/_{10}$ N rtw. $KMnO_4$: barwa różowa nie zmienia się przez 15 min. — 3) 1 g prep. + 20 cm^3 alkoholu bezwodnego, zagotować, po ostygn. przesączyć, do przesączu dodać sp. rtw. $AgNO_3$: ew. męt znika po ogrzaniu (najwyżej opalizacja). — 4) 5 g prep. suszyć w 100^0 do stałej wagi: strata najwyżej 50 mg. — 5) 1 g prep. spalić i spopielić: płomień świecący i kopcący, waga pozostałości najwyżej 1 mg, wilgotny pap. lakm. nie barwi się niebiesko.

Aether pro narcosi.

A. 1) C. wł. ok. 0,720. P. wrz. 34 — $34{,}5^0$.

B. 1) 10 cm^3 prep. wylać na bibułę: po ulotnieniu się niema ubocznego zapachu. —2) 5 cm^3 zostawić na miseczce w temp. pok., pozostałe kropelki wilgoci nie czerwienią pap. lakm. i nie odbarwią go. — 3) W małej flaszce z korkiem szlif. umieścić 5 g KOH utłuczonego na kawałki wielk. grochu, nalać 20 cm^3 prep., zakorkować i zostawić w cieniu na 1 godz.: eter i KOH nie żółkną. — 4) 10 cm^3 prep. + 1 cm^3 świeżego rtw. KJ (1 + 9), skłócić w małej flaszeczce z korkiem szlif., prawie całkowicie wypełnionej i osłoniętej od światła: w ciągu 3 godz. nie żółknie. — 5) 10 cm^2 prep. + 1 cm^3 odcz. Nesslera, skłócać: niema zabarwienia, ani zmętnienia (najwyżej mleczna opalizacja).

Alumen.

A. 1) 3 g prep. + 15 cm^3 w., skłócić i przesączyć: odczyn (pap. lakm.) kwaśny. 1-sza część rtw. + kroplami ług. sod.: biały galaretowaty osad, rozp. w nadmiarze ługu i strącający się po dodaniu rtw. NH_4Cl. 2-ga część rtw. + rtw. kw. winowego: wolno tworzy się biały kryst. osad; kil-

ka kr. rtw. rozcieńczyć w. i dodać rtw. $Ba(NO_3)_2$: osad nierozp. w kwasach.

B. 1) 2 g prep. + 40 cm³ w. — 10 cm³ rtw. + woda H_2S: niema zmian; 20 cm³ rtw. + 0,5 cm³ rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema odrazu barwy niebieskiej. — 2) 1 g prep. sproszk. + 5 cm³ rtw. NaH_2PO_2, ogrzewać w kąp. w. 15 min.: nie ciemnieje. — 3) 1 g prep. sproszk. + 1 cm³ w. + 3 cm³ ług. sod., gotować: niema woni amonjaku.

Aluminium aceticum solutum.

A. 1) 10 cm³ prep. + 0,02 g K_2SO_4: krzepnie po ogrzaniu w kąp. w., po ostygnięciu przechodzi w ciecz.

B. 1) 1 cm³ prep. + 3 cm³ rtw. NaH_2PO_2 ogrzewać 15 min. w kąp. w.: mieszanina nie ciemnieje. — 2) W naczyniu litrowem prep. jest bezbarwny. — 3) Prep. zakwasić HCl i dodać wody H_2S: niema zmian. — 4) 1 obj. prep. + 2 obj. sp.: najwyżej opalizacja, po godzinie zmętnienie (bez osadu na ściankach).

C. Odważyć 5 g prep. (dokł. 0,01 g), dodać 1 g NH_4Cl, rozcieńczyć trochę w., dodać 2,5 cm³ am., ok. 100 cm³ w. wrzącej i gotować 1 min. Po opadnięciu osadu zlać rtw. przez sączek, osad przemyć kilka razy w. gorącą przez dekantację, wysuszyć i wyprażyć w zważonym tyglu porcel.: otrzymuje się (przy 7,8% prep.) 0,12 g tlenku Al.

Aluminium sulfuricum.

A. 1) Rtw. w. prep. + rtw. $Ba(NO_3)_2$: osad nierozp. w rozc. kwasach. — 2) Rtw. w. prep. + ług. sod.: galaretowaty biały osad rozp. w nadmiarze ługu i strącający się znów po dodaniu nadmiaru rtw. NH_4Cl.

B. 1) 4 g prep. + 40 cm³ w., rozpuścić i przesączyć: przesącz bezbarwny. — 2) 10 cm³ rtw.

jak w B 1) + kilka kr. HCl + woda H_2S: niema zmian. — 3) 10 cm^3 rtw. jak w B 1) + 10 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$: po 5 min. najwyżej opalizacja. — 4) 5 cm^3 przesączu jak w B 1) + 10 cm^3 w. + 1 cm^3 HCl + 0,5 cm^3 rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema odrazu barwy niebieskiej. — 5) 1 g prep. sproszkować, skłócić z 5 cm^3 rtw. NaH_2PO_2 i ogrzać 15 min. w kąp. w.: mieszanina (drobne kryształki) nie ciemnieje.

Ammonium bromatum.

A. 1) 0,1 g prep. + 10 cm^3 w. + 5 kr. wody chlorowej + 1 cm^3 chlf. skłócić: warstwa chloroformowa barwi się czerwonawo-brunatno. — 2) Prep. ogrzewać z ług. sod.: uchodzi amonjak. — 3) Prep. słabo prażyć: ulatnia się całkowicie, nie topniejąc.

B. 1) 3 g prep. + 60 cm^3 w.: rtw. nie barwi pap. lakm. lub zlekka na czerwono. — 2) 10 cm^3 rtw. jak w B 1) + woda H_2S: niema zmian. — 3) 6 cm^3 rtw. jak w B 1) + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 4) 6 cm^3 rtw. jak w B 1) + rozc. H_2SO_4: niema zmian. — 5) 6 cm^3 rtw. jak w B 1) + 3 kr. rtw. $FeCl_3$ + kilka kr. kleiku skrobiowego: nie barwi się niebiesko przez 10 min. — 6) 6 cm^3 rtw. jak w B 1) zakwasić rozc. H_2SO_4, dodać kilka kr. chlf. i skłócić: warstwa chloroformowa nie barwi się czerwonawo-brunatno. — 7) Reszta rtw. jak w B 1) + kilka kr. HCl + 0,5 cm^3 rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema odrazu zabarw. niebieskiego. — 8) 2 g prep. + 2 cm^3 HNO_3 odparować w tyglu porc. na kąp. w. do suchości i wyprażyć: niema reszty odważalnej. — 9) 5 g prep. suszyć w 100°: najwyższa strata 0,05 g.

C. Odważyć 0,2 g prep. (dokł. 0,001 g) wysuszoneego do stałej wagi w 100°, rozpuścić w 50 cm^3 w., dodać kilka kr. rtw. K_2CrO_4 i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$ do trwałej barwy czerwonej: zużywa 20,4 — 20,6 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$.

Ammonium carbonicum.

A. i B. 1) Próbkę prep. ogrzewać w parowniczce w kąp. w.: ulatnia się całkowicie, a pary barwią na niebiesko pap. lakm.—2) 3 g prep.+60 cm^3 w. rozpuścić; 20 cm^3 tego rtw. + nadmiar kw. octowego: wydziela się CO_2; otrzymany rtw. podzielić na połowy. 1-sza połowa + rtw. szczawianu amonowego: niema zmian; 2-ga połowa + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema odrazu zmętnienia. — 3) 20 cm^3 rtw. jak w 2) + nadmiar HCl, podzielić na połowy. 1-sza połowa + woda H_2S: niema zmian; 2-ga połowa + kilka kr. rozc. rtw. $FeCl_3$: nie czerwienieje. — 4) 10 cm^3 rtw. jak w 2) + rtw. $AgNO_3$ w nadmiarze (ok. 11 cm^3) + HNO_3 do przesycenia: nie brunatnieje i nie mętnieje przez 2 min., najwyżej opalizuje. — 5) 1 g prep. zakwasić HNO_3 i wyparować do suchości na kąp. w.: bezbarwny osad, ulatniający się przy silniejszem ogrzewaniu.

Ammonium chloratum.

A. 1) Rozc. rtw. prep. + rtw. $AgNO_3$: biały serowaty osad, rozp. w am., nierozp. w HNO_3. — 2) Prep. ogrzewać w ługu: zapach amonjaku. — 3) Prep. słabo prażyć: ulatnią się, nie topniejąc.

B. 1,5 g prep. + 30 cm^3 w., rozpuścić i podzielić na 3 części. 1-sza cz. + równa obj. wody H_2S: niema zmian; 2-ga cz. + rozc. H_2SO_4: niema zmian; 3-cią cz. zakwasić HCl i dodać kilka kr. rozc. rtw. $FeCl_3$: niema zabarw. czerwonego.. — 2) 1 g prep. zakwasić HNO_3 i wyparować do such. na kąp. w.: osad bezbarwny; przy silniejszem ogrzewaniu ulatnia się bez reszty odważalnej.

Ammonium hydricum solutum.

A. 1) Do otwartego naczynia z prep. zbliżyć pręcik zmaczony HCl: białe dymy.

B. 1) 6 cm^3 prep.+w. do 20 cm^3. Połowa rtw.+ woda H_2S+HCl do odczynu kwaśnego: niema zmian;

2-ga połowa rtw. + rtw. szczawianu amonowego: niema zmian. — 2) 10 cm³ prep. + HNO_3 do odczynu słabo kwaśnego: rtw. bezbarwny i bez zapachu. — 3) Rtw. jak w B 2)+rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 4) Rtw. jak w B 2) + rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja. — 5) 3 cm³ prep. + nadmiar HNO_3, odparować w tyglu porc. w kąp. w.: biała masa, ulatniająca się przy silniejszem ogrzewaniu. — 6) 5 cm³ prep. + 20 cm³ świeżo przesącz. wody wapiennej: po godzinie zaledwie słaby męt.

C. Odważyć 3 g prep. (dokł. 0,01 g) i wlać do 40 cm³ $^1/_2$ N rtw. HCl, dodać kilka kr. rtw. or. met. i miareczkować nadmiar kwasu $^1/_2$ N ług. pot.: zużywa (przy 10% prep.) 35,25 cm³ $^1/_2$ N kwasu.

Ammonium sulfo-ichtyolicum.

A. 1) 2 g prep. + 10 cm³ ług. pot. gotować: wywiązuje się amonjak. — 2) Odparować tę mieszaninę do such. i zwęglić: masa od kwasu wytwarza H_2S.

B. 1) 4 g prep. + 20 cm³ w., rozpuścić; 20 cm³ rtw. zakwasić HCl: wytrąca się brunatna smoła, roztwór jest mało zabarwiony (smoła jest rozp. w et. i w w.; z rtw. w. smoła wytrąca się ponownie od HCl, bądź NaCl). — 2) Rtw. w. jak w B 1) nie mętnieje i nie zmienia zabarw. za ogrzaniem. — 3) Rtw. w. jak w B 1) zakwasić H_2SO_4 rozc.: przez 30 minut nie czuć zapachu SO_2. — 4) Do 20 cm³ rtw. w. dodać ok. 5 cm³ HNO_3; przesączyć i podzielić na 2 części. 1-sza cz. + rtw. $Ba(NO_3)_2$: najwyżej zmętnienie; 2-ga cz. + rtw. $AgNO_3$: najwyżej zmętnienie. — 5) 1 g prep. suszyć do stałej wagi w 100°: strata najwyżej 50%. — 6) 1 g prep. wyprażyć: zostaje najwyżej 3 mg popiołu.

C. 0,2 g prep. (dokł. 0,001 g) wysuszyć do stałej wagi w 100°, zmieszać z 1 g KNO_3 i 1 g Na_2CO_3 bezwodnego, mieszaninę ogrzać i wyprażyć, po

ostygnięciu stop rozpuścić w gorącej w. zakwaszonej HCl, przesączyć i strącić rtw. $Ba(NO_3)_2$. Osad zebrać na sączku, wymyć, wysuszyć, wyprażyć i zważyć. Prep. wysuszony do stałej wagi zawiera ok. 16% S.

Antipyrinum.

A. 1) P. t. 110—113°. — 2) 0,2 g prep. + 20 cm³ w., rozpuścić; z roztworem wykonać próby: a) rtw. prep. + rtw. taniny: biały osad; b) 2 cm³ rtw. prep. + 2 kr. dymiącego HNO_3: zabarwienie zielone; po zagotowaniu tego rtw. i dodaniu 1 kr. dym. HNO_3 zabarwienie czerwone; c) rtw. prep. + 10 razy tyle w.; 2 cm³ takiego rtw. + 1kr. rtw. $FeCl_3$: zabarwienie czerwone, które po dod. 10 kr. H_2SO_4 przechodzi w jasnożółte.

B. 1) Rtw. 2 g prep. w 2 cm³ w. jest przezroczysty, nie barwi pap. lakm. i nie zmienia się od wody H_2S. — 2) 0,5 g prep. + 5 cm³ w., rozpuścić: niema zmian od kilku kr. rtw. $AgNO_3$. — 3) 1 g prep. wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Antipyrinum salicylicum.

A. 1) P. t. 91—92°. — 2) 0,3 g prep. + 75 cm³ w., rozpuścić i wykonać z tym rtw. próby: a) rtw. prep. + rtw. taniny: biały osad; b) rtw. prep. + kilka kr. dymiącego HNO_3: zabarwienie zielone; po zagotowaniu kwaśnego rtw. i dodaniu 1 kr. kwasu przechodzi w czerwone; c) rtw. prep.+1 kr. rtw. $FeCl_3$: zabarw. czerwone, po rozcieńczeniu w. czerwono-fioletowe. — 3) 0,5 g prep. gotować z 15 cm³ w., zakwaszonej 1 cm³ HCl: rtw. przezroczysty, po ostygnięciu wypadają cienkie igiełki, które po odsączeniu, przemyciu w. i wysuszeniu mają p. t. 157° (rtw. tych igiełek barwi się fioletowo od 1 kr. rtw. $FeCl_3$).

B. 1) Rtw. prep. jak w A 2) + woda H_2S: niema zmian. — 2) Rtw. prep. jak w A 2) + rtw.

$Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 3) Rtw. prep. jak w A 2) + rtw. $AgNO_3$: najwyżej słaba opalizacja. — 4) 1 g prep. spalić i wyżarzyć: niema reszty odważalnej.

C. Odważyć 0,5 g prep. (dokł. 0,001 g), rozpuścić w 20 cm^3 sp. i rozcieńczyć wodą w kolbce miarowej do 50 cm^3. Odmierzyć do flaszki z kork. szlif. 10 cm^3 tego rtw., dodać 1,5—2 g octanu sodowego i 20 cm^3 $^1/_2$ N rtw. J. Zostawić na 20 min., dodać 15—20 cm^3 sp. i skłócić do rozpuszczenia się osadu. Niezwiązany jod miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$ (pod koniec dodać kleiku skrob.). 1 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. J odpowiada 9,4 mg prep.

Aqua Amygdalae amarae.

A. i B. 1) Prep. barwi lekko czerwono niebieski pap. lakm. — 2) 10 cm^3 prep. + 0,8 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$ + kilka kr. HNO_3, zmieszać i przesączyć: przesącz ma zapach gorzkich migdałów i nie mętnieje od dodawania rtw. $AgNO_3$. — 3) 50 cm^3 prep. odparować, pozostałość rozpuścić w małej ilości rozc. HCl, dopełnić w. do 20 cm^3 i podzielić na połowy; 1-szą zalkalizować am., do obu prób dodać wody H_2S: zaledwie dostrzegalne zabarwienie. — 4) 10 cm^3 prep. odparować: niema reszty odważalnej.

C. Odważyć 25 g prep. (dokł. 0,1 g), rozcieńczyć w. do 100 cm^3, dodać 2 cm^3 rtw. KJ i 1 cm^3 am. Miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$, dodając kroplami i mieszając, dopóki nie wystąpi trwałe zmętnienie: zużywa (przy prep. 0,1%) 4,63 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$.

Aqua Calcariae.

A. 1) Prep. w naczyniu otwartem pokrywa się błonką i mętnieje. — 2) Przy zagotowaniu mętnieje, przy stygnięciu klaruje się.

B. 1) Prep. po wysyceniu CO_2 i zagotowaniu zatraca odczyn alkaliczny.

C. Odważyć 50 g prep. (dokł. 0,1 g), dodać kilka kr. rtw. fft. i miareczkować $^1/_2$ N HCl do zniknięcia barwy czerwonej: zużywa (przy prep. 0,17%) 4,59 cm³ $^1/_2$ N HCl.

Aqua destillata.

B. 1) 20 cm³ prep. + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 2) 20 cm³ prep. + rtw. $AgNO_3$: niema zmian. — 3) 20 cm³ prep. + rtw. szczawianu amonowego: niema zmian. — 4) 20 cm³ prep. + 1 cm³ odcz. Nesslera: niema zmian.—5) 20 cm³ prep. + woda H_2S: niema zmian. — 6) 20 cm³ prep. + woda H_2S + am.: niema zmian. — 7) 100 cm³ prep. + + 10 cm³ rozc. H_2SO_4 + 0,1 cm³ $^1/_{10}$ N rtw. $KMnO_4$, gotować 10 min.: zab. czerwonę nie znika. — 8) 20 cm³ prep. + kilka kr. dokładnego rtw. lakmusu: barwa czerwona z odcieniem fioletowym (nie czerwona). — 9) 20 cm³ prep. + 50 cm³ wody wapiennej: po godzinie w nacz. zamkniętem nie mętnieje. — 10) 100 cm³ prep. odparować: niema reszty odważalnej.

Argentum colloidale.

A. i B. 1) 0,2g prep. + 10 cm³ w., rozpuścić. 1-sza część rtw. + rozc. H_2SO_4: osad rozpuszczający się po zobojętnieniu rtw. ługiem; 2-ga część rtw. + rtw. NaCl: niema osadu. Osad powstaje po dodaniu NaCl do wysyceenia; po rozcieńczeniu osad rozp. się.—2) 0,05 g ogrzewać w tyglu porc.: zwęglenie i woń spalonych włosów. Po wyprażeniu pozostałość rozpuścić w HNO_3, dodać HCl: powstaje osad, rozp. w am.

C. Odważyć 0,2 g prep. (dokł. 0,001 g) do kolby Kjeldahla pojemn. 300 cm³, dodać 2 g K_2SO_4,

0,02 g $CuSO_4$ i 10 cm^3 H_2SO_4, ogrzewać na siatce żelaznej, dopóki kolba nie wypełni się dymami. Po ostygnięciu dodać 1 cm^3 dym. HNO_3 i ogrzewać, aż płyn będzie przezroczysty (ok. 20 min.). Po ostygnięciu rozcieńczyć w. do 100 cm^3, dodać 3 cm^3 rtw. siarczanu żel.-am. i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. NH_4CNS do wystąpienia zab. czerwonego: zużywa (przy prep. 75%) 13,9 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. NH_4CNS.

Argentum nitricum.

A. 1) 5 cm^3 rtw. prep. (1 + 50) + kilka kr. HCl: serowaty biały osad, nierozp. w HNO_3 i rozp. w am. — 2) 5 cm^3 rtw. jak w A 1) + 1 kr. rtw. dwufenylo-aminy w H_2SO_4, zmieszać i wlać po ściankach prob. ok. 2 cm^3 H_2SO_4: na granicy warstwa niebieska.

B. 1) 0,5 g prep. + 5 cm^3 w., rozpuścić: rtw. przezroczysty, nie barwi niebieskiego pap. lakm. Do połowy rtw. dodać nadmiar am.: rtw. bezbarwny, przezroczysty; 2-gą połowę rozcieńczyć 2-krotnie w., dodać mały nadmiar HCl, ogrzać i przesączyć: przesącz po odparowaniu do such. w zważonym tyglu nie daje reszty odważalnej.

C. Odważyć 0,2g (dokł. 0,001 g) prep., sproszk. i wysuszonego do stałej wagi nad H_2SO_4, rozpuścić w 20 cm^3 w., dodać 2 cm^3 HNO_3 i 1 cm^3 rtw. siarczanu żel.-am. i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. NH_4CNS do wystąpienia trwałego zab. czerwonego: zużywa (przy prep. 100%) 11,78 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. NH_4CNS.

Argentum proteinicum.

A. i B. 1) 0,5 g prep. + 25 cm^3 w., rozpuścić. Używać do prób po 5 cm^3. — 2) 5 cm^3 rtw. jak w 1) + 5 cm^3 ług. sod. + 10 cm^3 w. + kilka kr. rtw. $CuSO_4$ (1 + 100): po 5 min. najwyżej zab. fio-

letowe. — 3) 5 cm³ rtw. jak w 1) + rtw. $FeCl_3$: osad. — 4) 5 cm³ rtw. jak w 1) + nadmiar rozc. HCl: osad rozp. się za ogrzaniem. — 5) 5 cm³ rtw. jak w 1) + rtw. NaCl: niema odrazu zmętnienia.— 6) 5 cm³ rtw. jak w 1) + am. + woda H_2S: mieszanina najwyżej ciemna.

C. Odważyć 1 g prep. (dokł. 0,001 g), wsypać przez suchy lejek do kolby Kjeldahla pojemn. 300 cm³, opłókując lejek i ścianki kolby odrobiną w., dodać 2 g K_2SO_4, 0,02 g $CuSO_4$ i 10 cm³ H_2SO_4 i ogrzewać na siatce żelaznej. Gdy kolba wypełni się dymami, przerwać ogrzewanie na 1 min., dodać 1 cm³ dym. HNO_3 i ogrzewać dalej, aż płyn będzie przezroczysty. Po ostygnięciu rozcieńczyć w. do 100 cm³, dodać 3 cm³ rtw. siarczanu żel.-am. i 5 cm³ HNO_3 i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. NH_4CNS do wystąpienia zab. czerwonego: zużywa (przy prep. 8%) 7,41 cm³ $^1/_{10}$ N rtw. NH_4CNS.

Balsamum Copaivae.

A. i B. 1) C. wł. 0,970 — 0,995. — 2) L. kw. 75 — 84. — 3) L. zm. 84 — 93. — 4) 5 cm³ prep. + + 15 cm³ sp., skłócić i gotować 1 min.: w ciągu godziny nie wydziela się olej (wydzielony rozp. się w kw. octowym). — 5) 3 kr. prep. + 3 cm³ kw. octowego, zmieszać, rozpuścić mały kryształek $NaNO_2$ i dodać 2 cm³ H_2SO_4 (kwas dolewać ostrożnie po ściankach): warstwa kw. octowego może zżółknąć, lecz przez 30 min. nie barwi się fioletowo. — 4) Odparować w miseczce porc. w kąp. w. 2 cm³ prep.: niema zapachu terpentyny, po odparowaniu zostaje masa przezroczysta, brunatna, po ostygnięciu twarda i krucha, rozp. się po ogrzaniu w sp. — 5) 6 cm³ prep. + 2 cm³ am. skłócić: płyn (nie galareta).

C. Liczba kwasowości: Odważyć 1 g prep. (dokł. 0,001 g) do kolbki pojemn. 150 cm³, rozpuścić w 50 cm³ sp., dodać 1 cm³ rtw. fft. i mia-

reczkować $\frac{1}{2}$ N sp. ług. pot. do odcienia czerwonego: zużywa (przy l. kw. 80) 2,85 cm³ $\frac{1}{2}$ N sp. ług. pot. — Liczba estrowa: Po zmiareczkowaniu dodać 20 cm³ $\frac{1}{2}$ N sp. ług. pot., ogrzewać z chłodnicą zwrotną $\frac{1}{2}$ godz. w kąp. w. i miareczkować $\frac{1}{2}$ N rtw. HCl do odbarwienia: zużywa (przy l. estr. 9) 0,32 cm³ $\frac{1}{2}$ N rtw. HCl. — Liczba zmydlenia = l. kw. + l. estr.

Balsamum peruvianum.

A. i B. 1) C. wł. 1,140 — 1,160. Zrobić 2 rtw. w. NaCl (18,5 g soli w 100 g i 21 g soli w 100 g); ciężar 1-ego = ok. 1,140, ciężar 2-ego = ok. 1,160. Zmieszać odpowiednie ilości obu rtw. tak, aby kropla badanego prep. była zawieszona w mieszaninie. Rtw. przecedzić przez watę, poczem oznaczyć jego c. wł. — 2) L. zm. najmniej 224. — 3) Zawartość cynameiny najmniej 56%. — 4) L. estrowa cynameiny najmniej 235. — 5) 1 g prep. + 10 cm³ benzyny, skłócić, ogrzewać w kąp. w. przez 10 min. (w razie potrzeby dolać benzyny do pierw. objętości), po ostygnięciu zdekantować, przesączyć przez bibułę i podzielić na połowy. 1-szą połową odparować w kąp. w.: podczas odparowywania niema woni balsamów ubocznych — pozostaje żółtawa ciecz oleista o przyjemnej woni; po ostygnięciu dodać parę kr. stęż. HNO_3 i zmieszać pręcikiem szkl.: zabarwienie żółte lub brunatne (nie trwałe niebiesko-zielone). 2-gą połowę skłócić z 5 cm³ rtw. octanu miedziowego (1:400): po rozdzieleniu się cieczy warstwa benzynowa nie jest zielona. — 6) 1 g rtw. + rtw. 3 g wodanu chloralu suchego w 2 cm³ w.: ciecz przezroczysta. ,

C. Liczba zmydlenia: Odważyć 1 g prep. (dokł. 0,001 g), rozpuścić w 20 cm³ sp., dodać 50 cm³ $\frac{1}{2}$ N sp. ług. pot., ogrzewać 30 min. w kąp. w. z chłodnicą zwrotną, przelać do większej zlewki, dodać ok. 500 cm³ w. i 1 cm³ rtw. fft. i miareczko-

wać $^1/_2$ N rtw. HCl do odbarwienia: zużywa (przy prep. o l. zm. 224) 8 cm^3 $^1/_2$ N sp. ług. pot. — Zawartość cynameiny: Odważyć 2,5 g prep. (dokł. 0,01 g) w rurce z cienk. szkła zatopionej z jednego końca, dodać 5 cm^3 w. i 5 cm^3 ług. sod. Mieszaninę wykłócić z 50 cm^3 et. Po odstaniu zebrać z wierzchu pipetą 25 cm^3, przenieść do zważonej (dokł. 0,01 g) kolbki (o ile powstała emulsja, dodać 3 g proszku tragankowego i skłócić), et. odparować, suszyć 30 min. w 100° i po ostygnięciu zważyć: waży (przy prep. z 56% cynameiny) najmniej 0,7 g. — Liczba estrowa cynameiny: Zważoną pozostałość w kolbce rozpuścić w 25 cm^3 sp., dodać $^1/_2$ N sp. ług. pot., ogrzewać 30 min. w kąp. w. z chłodnicą zwrotną, dodać 1 cm^3 rtw. fft .i miareczkować $^1/_2$ N rtw. HCl do odbarwienia: l. est. 238 do 264, nie poniżej 235.

Balsamum tolutanum.

A i B. 1) L. kw. 109 — 168. — 2) L. zm. 154 — 219. — 3) Rtw. prep. w sp. barwi wilgotny pap. lakm. na czerwono. — 4) 1 g prep. sproszkować, skłócić z 10 cm^3 benzyny i ogrzewać na kąp. w. przez 10 min. (dopełnić benzyną do początkowej obj.); po ostygnięciu zdekantować górną warstwę, przesączyć i podzielić na 2 połowy. 1-szą odparować na kąp. w., po ostygnięciu dodać 1 — 2 kr. stęż. HNO_3 i zmieszać pręcikiem szkl.: zabarw. żółte lub brunatne (nie niebiesko-zielone). 2-gą połowę skłócić z 5 cm^3 rtw. octanu miedziowego (1+400): po rozdzieleniu się cieczy warstwa benzynowa nie jest zielona.

C. Liczba kwasowości: Odważyć 1 g prep. (dokł. 0,001 g), rozpuścić w 50 cm^3 sp., dodać 10 cm^3 $^1/_2$ N sp. ług. pot., około 200 cm^3 w., 1 cm^3 rtw. fft. i miareczkować $^1/_2$ N rtw. HCl do odbarwienia: zużywa (przy l. kw. 139) 4,95 cm^3 $^1/_2$ N

sp. ług. pot. — L i c z b a z m y d l e n i a: Odważyć 1 g prep. (dokł. 0,001 g), rozpuścić w 50 cm^3 sp., dodać 20 cm^3 $^1/_2$ N sp. ług. pot. i ogrzewać z chłodnicą zwrotną na kąp. w. przez 30 min., poczem przelać do większej zlewki, rozcieńczyć 200 cm^3 w., dodać 1 cm^3 rtw. fft. i miareczkować $^1/_2$ N rtw. HCl do odbarwienia: zużywa (przy l. zm. 185) 6,59 cm^3 $^1/_2$ N sp. ług. pot.

Bismutum subcarbonicum.

A. 1) Prep. rozp. się w HNO_3 lub HCl: wywiązuje się CO_2. — 2) Prep. + woda H_2S: zabarwienie czarne.

B. 1) 2 g prep. + 20 cm^3 HNO_3, rozpuścić na gorąco: roztwór przezroczysty. — 2) Połowę rtw. jak w B 1) odparować na kąp. w., pozostałość rozpuścić w 25 cm^3 rozc. H_2SO_4: rtw. przezroczysty. — 3) Drugą połowę rtw. jak w B 1) rozcieńczyć równą ilością w. i podzielić na 3 cz.—4) 1-sza część rtw. jak w B 3) + 0,5 cm^3 rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 5) 2-ga część rtw. jak w B 3) + 0,5 cm^3 rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja. — 6) 3-cia część rtw. jak w B 3)+nadmiar am.: osad biały i przesącz bezbarwny; przesącz nie mętnieje po zakwaszeniu HCl, a następnie nie zmienia się od rtw. $K_4Fe(CN)_6$. — 7) 0,5 g prep. + 5 cm^3 w., skłócić, dodać 5 cm^3 rtw siarczku amonowego, skłócić dodać stopniowo 10 cm^3 kw. octowego rozc., ogrzać do wrzenia i przesączyć. 10 cm^3 przesączu odparować w tyglu porc. (zważonym), dodać 1 kr. H_2SO_4, ostrożnie ogrzać i zlekka wyprażyć: pozostałość waży najwyżej 4 mg. — 8) 1 g prep.+5 cm^3 ług. pot : nie wywiązuje sie am. przy gotowaniu.— 9) 0.5 g prep. + 0,5 g opiłek Zn + 0 5 g Fe sproszk. + 5 cm^3 ług. pot., gotować: nie wyw. sie am. — 10) 1 g prep. + stopniowo 10 cm^3 rtw. NaH_2PO_2.

ogrzewać w kąp. w. 15 min.: mieszanina nie ciemnieje.

C. Odważyć 1 g (dokł. 0,001 g) i prażyć w tyglu porc. do czerwonego żaru: otrzyma się 89 — 91% wziętej substancji.

Bismutum subgallicum.

A. 1) 0,1 g prep. + rtw. $FeCl_3$ (1 + 20), skłócać: zabarw. ciemnoniebieskie. — 2) 0,1 g prep. + woda H_2S, skłócać: osad czarny.

B. 1) Spopielić 1 g prep. w tygielku porc., popiół rozpuścić w 10 cm^3 HNO_3, rozcieńczyć w. do 20 cm^3 i podzielić na 4 części. — 2) 1-sza część rtw. jak w B 1) + 10 cm^3 rozc. H_2SO_4: niema zmian. — 3) 2-ga część rtw. jak w B 1) + 0,5 cm^3 rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 4) 3-cia część rtw. jak w B 1) + 0,5 cm^3 rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja. — 5) 4-ta część rtw. jak w B 1) + nadmiar am, przesączyć: przesącz bezbarwny, po odparowaniu i wyprażeniu niema reszty odważalnej. — 6) 0,5 g prep. + 0,5 g opiłek Zn + 0,5 g Fe sproszk. + 5 cm^3 ług. pot., gotować: niema woni am. — 7) 1 g prep. + 20 cm^3 sp., skłócić, przesączyć i przesącz odparować w zważonej miseczce porc.: pozostałość waży najwyżej 5 mg. — 8) Spopielić 1 g prep., pozostałość rozpuścić na gorąco w małej ilości HNO_3, dodać HCl i na małym płomyku odparować do suchości, pozostałość zmieszać z 5 cm^3 rtw. NaH_2PO_2, i ogrzewać na kąp. w. przez 15 min.: mieszanina nie ciemnieje.

C. Odważyć 0,5 g prep. (dokł. 0,001 g) i ogrzewać na małym płom. w tyglu porc., przykrytym szkiełkiem zegark. Gdy prep. ściemnieje, odsunąć palnik i odsunąć trochę szkiełko: masa zaczyna się tlić. Regulując palnikiem i szkiełkiem, spalić zawartość tygla, a po usunięciu szkiełka ogrzewać silniej, wreszcie prażyć do spalenia się

węgla. Po ostygnięciu dodać ok. 1 cm³ HNO_3, zostawić na pewien czas w temp. pokojowej, potem słabo ogrzewać na kąp. w., odparować, suszyć na małym płomyku i wyprażyć w ciemnoczerwonym żarze; po ostudzeniu w eksykatorze zważyć: pozostałość powinna ważyć najmniej 0,26 g (52% Bi_2O_3).

Bismutum subnitricum.

A. 1) Ogrzać: żółto-brunatne dymy i żółty osad. — 2) Skłócać z wodą H_2S: osad czarny.

B. 1) 0,4 g prep. + 20 cm³ H_2SO_4 rozc.: rozpuszcza się bez burzenia i daje rtw. przezroczysty. — 2) Połowa rtw. jak w B 1) + nadmiar am.: osad biały i przesącz bezbarwny (nie mętnieje po zakwaszeniu HCl i następnie nie zmienia się odrazu od rtw. $K_4Fe(CN)_6$). — 3) Połowa rtw. jak w B 1) + trochę w. + nadmiar wody H_2S (lub H_2S), zagotować, przesączyć, odparować do sucha i słabo wyprażyć: pozostałość waży najwyżej 4 mg. — 4) 0,5 g prep. + 5 cm³ HNO_3: rtw. klarowny. — 5) Rtw. jak w B 4) + równa ilość w. Połowa tego rtw. + 0,5 cm³ rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja; druga połowa rtw. + 0,5 cm³ rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 6) 1 g prep. + 5 cm³ ługu, gotować: nie wywiązuje się amonjak. — 7) 1 g prep. wyprażyć w tyglu porc., aż przestaną się wytwarzać brunatne dymy, rozpuścić w 2 cm³ HCl, dodać 4 cm³ rtw. NaH_2PO_2 i ogrzewać 15 min. w kąp. w.: mieszanina nie ciemnieje.

C. Odważyć 1 g prep. (dokł. 0,001 g), ogrzewać ostrożnie w tyglu porc. na małym płom., poczem prażyć do czerwoności: pozostałość waży 0,79—0,82 g.

Bismutum subsalicylicum.

A. 1) Prep. + rtw. $FeCl_3$ (1 + 20), skłócać: zabarw. fioletowe. — 2) Prep. + woda H_2S, skłócać: osad czarny.

B. 1) 0,1 g prep. + 5 cm^3 w., skłócić i przesączyć: przesącz nie barwi na czerwono pap. lakm. — 2) 1 g prep. spopielić w tygielku porcel., popiół rozpuścić w 13 cm^3 HNO_3 i dodać w. do 25 cm^3. Wykonać szereg prób, biorąc po 5 cm^3 rtw. — 3) 5 cm^3 rtw. jak w B 2) + rtw. 0,5 cm^3 $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 4) 5 cm^3 rtw. jak w B 2) + 0,5 cm^3 rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja. — 5) 5 cm^3 rtw. jak w B 2) + 10 cm^3 H_2SO_4 rozc.: niema zmian. — 6) 5 cm^3 rtw. jak w B 2)+nadmiar am., przesączyć: przesącz bezbarwny (nie zmienia się odrazu od rtw. $K_4Fe(CN)_6$).—7) 5 cm^3 rtw. jak w B 2) rozc. w., strącić wodą H_2S (lub H_2S), zagotować, przesączyć, odparować do sucha i zlekka wyprażyć: pozostałość waży najwyżej 4 mg. — 8) 0,5 g prep. + 0,5 g opiłek Zn + 0,5 g sproszk. Fe + 5 cm^3 ługu, zagotować: nie uchodzi am. — 9) 1 g prep. + 5 cm^3 rtw. NaH_2PO_2, ogrzewać 15 min. na kąp. w.: mieszanina nie ciemnieje.

C. Odważyć 0,5 g prep. (dokł. 0,001 g), spalić ostrożnie w tyglu porc. (najprzód na małym płom., później w żarze czerwonym do spalenia się węgla). Pozostałość po ostygnięciu zwilżyć 1 cm^3 HNO_3, zostawić w temp. pok., poczem słabo ogrzewać w kąp. w., odparować, wysuszyć na małym płomieniu, wyprażyć w żarze ciemnoczerwonym i po ostudzeniu w eksykatorze zważyć: waży (przy prep. 62 — 66%) 0,31 — 0,33 g.

Bismutum tribromphenylicum.

A. 1) Prep. + woda H_2S, skłócać: czernieje. — 2) 0,5 g prep. + mieszanina 5 cm^3 w. i 2 cm^3 ług. sod., zagotować, przesączyć, przesącz zakwasić HCl: kłaczk. osad (po przekrystal. ze sp. ma p. t. ok. 93°).

B. 1) 0,5 g prep. + 5 cm^3 sp., skłócić i przesączyć. 1 cm^3 przesączu + 15 cm^3 w.: niema mętu

i osadu. — 2) 0,5 g prep. + 5 cm³ ług. sod., skłócić: nie żółknie. — 3) 1 g prep. + HNO_3, odparować w tyglu porc., pozostałość wyprażyć, rozpuścić w 2 cm³ HCl, dodać 4 cm³ rtw. NaH_2PO_2, i ogrzewać 15 min. na kąp. w.: mieszanina nie ciemnieje.

C. Odważyć 1 g prep. (dokł. 0,001 g) + 5 cm³ ług. sod. + 20 cm³ w., gotować 10 min., rozcieńczyć w. do 50 cm³, zebrać osad na sączku (nie zaw. popiołu) i wymyć gorącą w. do zniknięcia odczynu z fft. Sączek z osadem wysuszyć w zważonym tyglu, po ostygnięciu zwilżyć 1 cm³ HNO_3, słabo ogrzewać na kąp. w., odparować, wysuszyć na małym płom., wyprażyć w żarze ciemnoczerwonym i po ostygnięciu w eksykatorze zważyć: waży 0,5 — 0,55 g.

Borax.

A. 1) Rtw. w. prep. barwi pap. lakm. na niebiesko. — 2) Rtw. w. prep. zakwaszony HCl barwi pap. kurkumowy na brunatno (wyraźne po wyschnięciu; po zwilżeniu am. zielonkawo-czarne). — 3) Prep. ogrzewać na druciku platynowym: zabarwia płomień na żółto.

B. 1) 1 g prep. + 50 cm³ w., rozpuścić. Trochę rtw. + woda H_2S: niema zmian. — 2) Trochę rtw. jak w B 1) + rtw. szczawianu amonowego: niema zmian. — 3) 20 cm³ rtw. jak w B 1) + trochę HNO_3: niema burzenia się. — 4) Kwaśny rtw. jak w B 3) + rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja. — 5) Kwaśny rtw. jak w B 3) + rtw. $Ba(NO_3)_2$: najwyżej opalizacja. — 6) Rtw. jak w B 1) + kilka kr. HCl + 0,5 cm³ rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema odrazu zabarw. niebieskiego.

C. Odważyć 1 g prep. (dokł. 0,001 g), rozpuścić w 25 cm³ w., dodać kilka kr. rtw. or. met. i miareczkować $^1/_2$ N rtw. HCl do odcienia czerwonego: zużywa 10,47 cm³ $^1/_2$ N rtw. HCl.

Calcaria chlòrata.

Zawiera conajmniej 25% Cl czynnego.

A. 1) Próbka prep. + kw. octowy: wydziela się chlor. — 2) Mieszaninę z A 1) rozcieńczyć w., przesączyć i dodać rtw. szczawianu amonowego: biały osad.

B. 1) Odważyć 5 g prep. (dokł. 0,01 g), utrzeć z w. w moździerzu porc. na miazgę, spłókać w. do kolby miarowej obj. 500 cm^3, dopełnić w. do kreski i zmieszać. Odmierzyć 25 cm^3 (= 0,25 g prep.) mieszaniny, wlać do rtw. 1 g KJ w 10 cm^3 w., dodać 5 cm^3 HCl, zamieszać i po 5 min. miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$, dodając pod koniec miareczkowania kleiku skrobiowego: zużywa (0,25 g prep. o zawartości 25% czynnego Cl) 17,6 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$.

Calcium carbonicum praecipitatum.

A. 1) Próbka prep. rozpuszcza się w rozc. kw. octowym, burząc się. — 2) Rtw. z A 1) po ogrzaniu daje z rtw. szczawianu amonowego biały osad.

B. 1) 3 g prep. + 50 cm^3 świeżo przegotowanej w., skłócić i przesączyć: przesącz nie barwi pap. lakm. na niebiesko, a po odparowaniu pozostawia najwyżej 10 mg. — 2) 1 g prep. + 6 cm^3 rozc. kw. octowego + 10 cm^3 w., rozpuścić, wygotować (usunąć CO_2), rozcieńczyć w. do 50 cm^3 i wykonać próby, biorąc po 10 cm^3 rtw. — 10 cm^3 rtw. + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmiany. — 3) 10 cm^3 rtw. jak w B 2) + rtw. $AgNO_3$: po 5 min. tylko opalizacja. — 4) 10 cm^3 rtw. jak w B 2) + am.: niema osadu. — 5) 10 cm^3 rtw. jak w B 2) + w. wapienna: niema osadu. — 6) 1 g prep. + 3,5 cm^3 HCl, rozpuścić, dodać w. do 10 cm^3 i wody H_2S:

niema zmian. — 7) 0,3 g prep. + 3 cm^3 HCl, rozpuścić, rozcieńczyć w. do 20 cm^3 i dodać 0,5 cm^3 rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema odrazu zabarw. niebieskiego.

Calcium chloratum.

A. 1) 0,5 g prep. + 10 cm^3 w., rozpuścić. Połowa tego rtw. + rtw. szczawianu amonowego: biały osad kryst., nierozpuszczalny w kw. octowym rozc. — 2) Druga połowa rtw. jak w A 1) + rtw. $AgNO_3$: biały serowaty osad, rozpuszczalny w am., nierozp. w HNO_3.

B. 1) 3 g prep. + 6 cm^3 w.: roztwór przezroczysty i względem pap. lakm. obojętny lub słabo zasadowy. — Rozcieńczyć rtw. wodą do 60 cm^3. — 2) 10 cm^3 rtw. rozc. jak w B 1) + am.: niema zmian ani na zimno, ani po ogrzaniu do wrzenia. — 3) 10 cm^3 rtw. rozc. ogrzać do wrzenia, dodać 10 cm^3 rtw. szczawianu amonowego, po 3 godz. przesączyć; przesącz odparować w zważonym tyglu porc. i wyprażyć: pozostałość waży najwyżej 5 mg. — 4) Resztę rtw. rozc. jak w B 1) zakwasić HCl i robić próby, biorąc po 10 cm^3 rtw. — 10 cm^3 rtw. zakwaszonego+rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian.— 5) 10 cm^3 rtw. zakwasz. jak w B 4) + H_2SO_4 rozc.: niema zmian. — 6) 10 cm^3 rtw. zakwasz. jak w B 4) + woda H_2S: niema zmian. — 7) 10 cm^3 rtw. zakwasz. jak w B 4) + 0,5 cm^3 rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema odrazu zabarw. niebieskiego. — 8) 1 g prep. + 5 cm^3 rtw. NaH_2PO_2, ogrzewać 15 min. w kąp. w.: mieszanina nie ciemnieje.

Calcium glycerino-phosphoricum.

A. i B. 1) 1 g prep. + 50 cm^3 w., rozpuścić: odczyn alkaliczny względem pap. lakm. i rtw. fft.— 2) 5 cm^3 rtw. jak w A i B 1) + rtw. octanu ołowia-

wego: osad trudno rozp. w kw. octowym i łatwo w HNO_3. — 3) 5 cm^3 rtw. jak w A i B 1) + rtw. szczawianu amonowego: osad nierozp. w kw. octowym i rozp. w HCl.—4) 10 cm^3 rtw. jak w A i B 1) + kilka kr. HCl + woda H_2S: niema zmian. — 5) Reszta rtw. jak w A i B 1) zakwasić HNO_3 i podzielić na 3 części. 1-sza część rtw. + rtw. molibdenianu amonowego: w ciągu godziny w temp. pok. niema osadu, a po zagotowaniu osad żółty.—6) 2-ga część rtw. jak w A i B 5) + rtw. $Ba(NO_3)_2$: nieznaczne zmętnienie. — 7) 3-cia część rtw. jak w A i B 5) + rtw. $AgNO_3$: zaledwie opalizacja. — 8) 1 g prep. utrzeć na miałki proszek, skłócić z 25 cm^3 alkoholu bezwodn., przesączyć, przesącz odparować, pozostałość suszyć 1 godz. w temp. poniżej 70^0: pozostałość waży najwyżej 10 mg. — 9) 1 g prep. utrzeć na miałki proszek, skłócić z 5 cm^3 rtw. NaH_2PO_2 i ogrzewać 15 min. w kąp. w.: mieszanina nie ciemnieje. — 10) Próbkę prep. suszyć do stałej wagi w 130^0: traci na wadze najwyżej 15%.

C. Odważyć 0,4 g prep. (dokł. 0,001 g), uprzednio wysuszonego w 130^0 do stałej wagi i wyprażyć w tyglu porc. do stałej wagi: pozostałość waży 59 — 62% wysuszonej soli.

Calcium lacticum.

A. i B. 1) 4 g prep. + 80 cm^3 w., rozpuścić: rtw. bezbarwny, przezroczysty, najwyżej żółtawy. — 2) 10 cm^3 rtw. jak w A i B 1) + 2 kr. rtw. fft.: niema zabarwienia; po dodaniu 0,5 cm^3 $^1/_{10}$ N ług. pot.: wyraźne zabarw. czerwone. — 3) 10 cm^3 rtw. jak w A i B 1) + rtw. szczawianu amonowego: biały osad, nierozp. w kw. octowym i łatwo rozp. w rozc. HCl. — 4) 10 cm^3 rtw. jak w A i B 1) + H_2SO_4 rozc. + rtw. $KMnO_4$, ogrzać: odbarwienie i zapach aldehydu octowego. — 5) 10 cm^3 rtw.

jak w A i B 1) + HCl + woda H_2S: niema zmian.— 6) 10 cm^3 rtw. jak w A i B 1) + HNO_3 + rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja. — 7) 10 cm^3 rtw. jak w A i B 1)+NHO_3+rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian.— 8) 10 cm^3 rtw. jak w A i B 1) + 10 cm^3 rtw. szczawianu amonowego, gotować pewien czas, po 3 godz. przesączyć, przesącz odparować i wyprażyć: pozostałość waży najwyżej 5 mg.—9) 1 g prep. utrzeć, skłócić z 5 cm^3 rtw. NaH_2PO_2 i ogrzewać 15 min. w kąp. w.: mieszanina nie ciemnieje. — 10) 0,5 g prep. + 1 cm^3 H_2SO_4, utrzeć: na zimno i po ogrzaniu niema zapachu lotnych kwasów tłuszczowych. — 11) Próbkę prep. suszyć do stałego ciężaru w 120°: traci na wadze 25 — 29,5%.

C. Odważyć 1 g prep. (dokł. 0,001 g), wysuszonego przy 120° do stałej wagi, w tyglu porc. i wyprażyć. Popiół rozpuścić w 25 cm^3 $^1/_2$ N rtw. HCl, dodać trochę rtw. or. met. i miareczkować $^1/_2$ N ług. pot. do zniknięcia odcienia czerwonego: zużywa 7,1 cm^3 $^1/_2$ N ług. pot.

Calcium oxydatum.

A. i B. 1) 5 g prep. zgasić, dopełnić w. do 20 cm^3 i zaprawić HCl: w małym tylko stopniu dobywa się CO_2 i w rtw. pozostaje mały osad.—2) 2 cm^3 przesączu rtw. jak w A i B 1) + octan sodowy + rtw. szczawianu amonowego: biały osad, nierozp. w kw. octowym i łatwo rozp. w HCl.

Calcium phosphoricum.

A. 1) 0,2 g prep. + 5 cm^3 kw. octowego rozc., zagotować, przesączyć, do przesączu dodać rtw. szczawianu amonowego: biały osad rozp. w HCl.— 2) Próbkę prep. zwilżyć rtw. $AgNO_3$: zabarw. żółte.

B. 1) 1 g prep. + 20 cm^3 w., skłócić, przesączyć, zakwasić HNO_3 i podzielić na połowy. —

1-sza połowa + rtw. $Ba(NO_3)_2$: nieznaczna opalizacja; 2-ga połowa + rtw. $AgNO_3$: nieznaczna opalizacja. — 2) 1 g prep. + 2,5 cm^3 HNO_3, rozpuścić: niema burzenia i rtw. przezroczysty. Rtw. rozcieńczyć w. do 10 cm^3 i dodać nadmiar am.: osad biały, po dodaniu wody H_2S mieszanina nie ciemnieje. — 3) 0,5 g prep. + mieszanina 1 cm^3 HCl i 10 cm^3 w., rozpuścić, dodać wody H_2S: niema zmian. — 4) 1 g prep.+5 cm^3 rtw. NaH_2PO_2, skłócić, ogrzewać 15 min. na kąp.: mieszanina nie ciemnieje. — 5) 1 g prep. prażyć w zważonym tyglu: strata na wadze 25 — 35%. Pozostałość po wyprażeniu zwilżyć rtw. $AgNO_3$: słabo żółte zabarwienie.

Charta sinapisata.

C. Pokrajać na drobne kawałki 100 cm^2 prep., wrzucić do kolby pojemn. 200 — 300 cm^3, dodać 50 cm^3 w. o temp. 20 — 25°, zakorkować i zostawić na 2 godz., od czasu do czasu kłócąc. Dodać następnie 10 cm^3 sp. i 2 cm^3 oliwy, połączyć kolbę z chłodnicą z przedłużaczem i destylować do kolbki miar. 100 cm^3, w której jest 10 cm^3 amonjaku, w którym zanurzyć koniec przedłużacza. Po oddestylowaniu 30 — 35 cm^3 cieczy odjąć odbieralnik, przedłużacz opłókać w. i dodać 10 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$. Na szyjce kolbki umieścić mały lejek i ogrzewać 1 godz. na kąp. w. Po ostygnięciu dopełnić w. do 100 cm^3, skłócić i przesączyć przez suchy sączek. Odmierzyć pipetą 50 cm^3 przesączu, dodać 6 cm^3 HNO_3 i 2 cm^3 rtw. siarczanu żel.-am. i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. NH_4CNS: zużywa się 3,79 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. NH_4CNS.

Chininum hydrochloricum.

A. 1) 0,05 g prep.+10 cm^3 w.—4 cm^3 tego rtw. +w. do 10 cm^3, podzielić na połowy. 1-sza połowa+ 3 kr. wody bromowej (lub więcej w. chlorowej)+po-

niżej 1 cm^3 am.: zielone zabarwienie; 2-ga połowa + kilka kr. H_2SO_4 rozc.: niebieska fluorescencja. Pozostały rtw. nierozc. zakwasić kilku kr. HNO_3 i dodać rtw. $AgNO_3$: serowaty biały osad.

B. 1) 0,4 g prep. + 20 cm^3 w., rozpuścić: rtw. nie fluoryzuje i jest (pap. lakm.) obojętny lub słabo zasadowy. Rtw. ten zakwasić kilku kr. HNO_3 i podzielić na połowy. — 1-sza połowa + H_2SO_4 rozc.: niema zmian. 2-ga połowa + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema odrazu zmętnienia. Do ostatniej próby dodać nadmiar mleka wapiennego i gotować: nie uchodzi NH_3. — 2) 0,05 g prep. + 1 cm^3 H_2SO_4, rozpuścić: rtw. bezbarwny (lub słabo żółty). Tak samo, jeśli użyć 1 cm^3 HNO_3. — 3) 1 g prep. + 7 cm^3 mieszaniny (2 obj. chlf. + 1 obj. alkoholu bezw.): rozpuszcza się całkowicie. — 4) Ok. 2 g prep. rozpuścić w rozgrzanym moźdź. w 20 cm^3 w. 60°, dodać 1 g Na_2SO_4 kryst. sproszk. i dobrze utrzeć, przelać do prob., postawić na 2 godz. w w. 15°, często kłócąc. Następnie przecedzić rtw. przez watę, wstawić do w. 15° i przesączyć przez suchy sączek średnicy 7 cm. Pierwsze 5 cm^3 przesączu odrzucić. Z pozostałego przesączu odmierzyć pipetą 5 cm^3 do suchej prob., wstawić do w. 15° i dodać porcjami 5 cm^3 am. 10%. Strąca się osad, który przy umiarkowanem skłócaniu rozpuszcza się we wskazanej ilości am.—5) Próbkę prep. wysuszyć w 100°: strata najwyżej 9%.

Chininum sulfuricum.

A. 1) 0,1 g prep. + 50 cm^3 w., skłócić i przesączyć. 5 cm^3 rtw. + 3 kr. wody bromowej i t. d. jak w A 1) przy Chininum hydrochloricum; 5 cm^3 rtw. + 1 kr. H_2SO_4 rozc.: niebieska fluorescencja. 5 cm^3 rtw. zakwasić kilku kr. HNO_3, dodać rtw. $Ba(NO_3)_2$: osad, nierozp. w rozc. kwasach.

B. 1) Otrzymany uprzednio (A 1) rtw. prep. nie fluoryzuje i nie barwi czerwono pap. lakm. — 2) 10 cm^3 tego rtw. + kilka kr. HNO_3 + rtw. $AgNO_3$: niema zmian. — 3) Pozostała część rtw. + mleko wapienne, gotować: nie uchodzi NH_3. — 4) 0,05 g prep. + 1 cm^3 H_2SO_4, rozpuścić: rtw. bezbarwny (lub słabo żółty). Tak samo, jeśli użyć 1 cm^3 HNO_3. — 5) 1 g prep. + 7 cm^3 mieszaniny (2 obj. chlf. + 1 obj. alkoholu bezw.), ogrzewać w 40 — 50°: rtw. przezroczysty, także i po ostygnięciu. — 6) Około 3 g prep. zostawić na kilka godzin w 60 — 65° dla częściowego zwietrzenia. Ok. 2 g wysuszonego tak prep. odważyć do prob., dodać 20 cm^3 w. i ogrzewać, skłócając, $^1/_2$ godz. na kąp. w. w 60 — 65°; poczem zostawić prob. na 2 godz. w w. 15° i t. d. jak w B 4) przy Chininum hydrochloricum.

Chloralum hydratum.

A. 1) Próbkę prep. ogrzewać powoli w rurce włosk.: ssycha się ok. 49° i topi w 53°. — 2) Próbkę prep. ogrzewać z ług.: rozkład (wydziela się chlf.).

B. 1) 1 g prep. + 10 cm^3 sp., rozpuścić. — Zwilżyć tym rtw. niebieski pap. lakm.: odcień czerwonawy pod koniec wysychania. — 2) Rtw. jak w B 1) + rtw. $AgNO_3$: niema zmian. — 3) 1 g prep. + 5 cm^3 w., rozpuścić ogrzewając: niema zapachu benzenu. — 4) 0,5 g prep. + 5 cm^3 H_2SO_4, skłócić w szerokiej prob., opłókanej H_2SO_4: mieszanina w ciągu godziny nie barwi się. — 5) 1 g prep. + 5 cm^3 ług. pot., ogrzewać, rtw. wodny (bez chlf.) przesączyć i dodać rtw. J do słabo żółtego zabarw.: po godzinie niema w mieszaninie jodoformu. — 6) Próbkę prep. wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Chloroformium.

A. 1) C. wł. 1,485—1,489. — 2) P. wrz. 60—62°.

B. 1) 10 cm^3 prep. + 5 cm^3 w., skłócić, zlać

zwierzchu ok. 5 cm^3 rtw. w.: rtw. nie barwi na czerwono pap. lakm. i nie zmienia się po ostrożnem wylaniu na powierzchnię rtw. $AgNO_3$, rozc. równą obj. w. — 2) 2 cm^3 prep. + 2 cm^3 w. + 0,5 cm^3 rtw. ZnJ_2 i skr., skłócić: nie barwi się ani rtw. w., ani chlf. — 3) Nie wydziela ostrej woni. — 4) Kawałek bibuły umoczyć w prep.: po ulotnieniu się chlf. niema żadnej woni. — 5) Do cylinderka szkl. z korkiem szlif., opłókanego H_2SO_4, wlać 20 cm^3 prep. i 15 cm^3 H_2SO_4 i od czasu do czasu skłócać: w ciągu godziny H_2SO_4 nie barwi się. — 6) 5 cm^3 prep. nalać na szkiełko zeg. i słabo ogrzewać na kąp. w.: po ulotnieniu się niema pozostałości.

Chloroformium pro narcosi.

Powinien odpowiadać próbom, podanym przy Chloroformium, tylko próbę B 5) przeprowadza się tak: Do cylinderka szkl. z korkiem szlif., opłókanego H_2SO_4, nalać 20 cm^3 prep., 15 cm^3 H_2SO_4 i 4 kr. formaliny i od czasu do czasu skłócać: po $^1/_2$ godz. H_2SO_4 nie barwi się. — Próbę B 6) przeprowadza się tak: W zważonej miseczce porc. zostawić 25 cm^3 prep. w temp. pokoj.: po ulotnieniu się prep. pozostałość nieodważalna i nie ma zapachu. Oprócz tego specjalna próba: Do cylinderka szkl. z korkiem szlif., opłókanego badanym prep., wlać 5 cm^3 prep., 5 cm^3 w., 3 kr. odczynnika Nesslera i skłócić: po 15 min. warstwa wodna jest najwyżej słabo żółta.

Cocainum hydrochloricum.

A. 1) P. topl. nie niżej 182°. — 2) 0,03 g prep. + 1 cm^3 H_2SO_4, ogrzewać na kąp. w. 5 minut, po ostygnięciu rozcieńczyć 2 cm^3 w.: woń benzoesanu metylu, szczególnie po ogrzaniu (w rtw. po ostyg-

nięciu tworzą się kryształy, rozpuszcz. się po dodaniu 1 — 2 cm^3 sp.). — 3) 0,05 g prep. + 5 cm^3 w., rozpuścić. 1 cm^3 tego rtw. + 1 kr. świeżego rtw. CrO_3 (1 + 30): osiad rozp. przy skłócaniu. Dalszy dodatek rtw. CrO_3 wytwarza osad pomarańczowy, już nierozpuszczalny. — 4) 1 cm^3 rtw. jak w A 3) + 1 kr. 0,5% rtw. $KMnO_4$: osad rozp. się przy skłócaniu; przy dalszem dodaniu 1 — 2 kr. rtw. $KMnO_4$ tworzy się fioletowy drobnokryst. osad nierozp., a roztwór jest dłuższy czas fioletowy. — 5) 1 cm^3 rtw. jak w A 3) + 2 (3) kr. HNO_3 + rtw. $AgNO_3$: biały serowaty osad.

B. 1) 1 cm^3 rtw. jak w A 3) + 1 kr. H_2SO_4 rozc. + 1 kr. rtw. $KMnO_4$ (1 cm^3 $^1/_{10}$N rtw. $KMnO_4$ + 2 cm^3 w.): barwa jasnofioletowa, nie zmieniająca się przez $^1/_2$ godz. w temp. pok. — 2) 0,02 g prep. + 1 cm^3 H_2SO_4: wywiązuje się HCl i tworzy się rtw. bezbarwny (z HNO_3 też rtw. bezbarwny). — 3) 0,025 g prep. + 20 cm^3 w., rozpuścić, dodać 0,5 cm^3 am. rozc. (1 cz. am. + 9 cz. w.), zmieszać, nie skłócając i zostawić w spokoju: w ciągu godziny niema zmętnienia; przy silnem skłócaniu i pocieraniu pręcikiem szkl. po ściankach prob wydziela się kłaczk.-kryst. osad, płyn jest przezroczysty. — 4) 0.05 g prep. + 4 cm^3 w., rozpuścić: roztwór obojętny wobec pap. lakm. Połowa tego rtw. + kilka kr. rtw. $Ba(NO_3)_2$: najwyżej opalizacja. 2-ga połowa rtw. + kilka kr. ług. sod : osad, za ogrzaniem nie uchodzi NH_3. — 5) Próbkę prep. suszyć w 100^0: traci na wadze najwyżej 0.5%. — 6) Próbkę prep. wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Codeinum.

A. 1) 0,01 g prep. + 10 cm^3 H_2SO_4: rtw. bezbarwny lub różowawy; dodać 1 kr. rtw. $FeCl_3$ i ogrzać: zabarw. niebieskie; po ostygnięciu dodać 2 kr. HNO_3: zabarw. czerwone. — 2) 0,25 g prep. +

5 cm^3 w., gotować: rtw. mętny z oleistemi kropelkami; po ostygnięciu z kropelek powstają kryształy. — 3) Próbkę prep. wysuszyć do stałej wagi w 80^0: p. topl. 154 — 156^0.

B. 1) Próbkę prep. suszyć do stałej wagi w 80^0: strata na wadze najwyżej 6%. — 2) Ziarnko $K_3Fe(CN)_6$ rozpuścić w 10 cm^3 w., dodać 1 kr. rtw. $FeCl_3$ i zmieszać z rtw. 0,01 g prep. w 1 cm^3 w. zakwaszonej kilku kr. H_2SO_4 rozc.: brunatne zabarw. nie zmienia się odrazu na niebieskie. — 3) Próbkę prep. wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Codeinum phosphoricum.

A. 1) Próba jak A 1) przy Codeinum. — 2) 0,25 g prep. + 5 cm^3 w., rozpuścić i dodać 1 cm^3 ług. pot.: rtw. mętny z oleistemi kropelkami; po dłuższem staniu z kropelek powstają kryształy. — 3) 0,1 g prep. + 10 cm^3 w. Do 1 cm^3 tego rtw. dodać kilka kr. rtw. $AgNO_3$: żółty osad, rozp. w HNO_3 i am.

B. 1) Próba jak A 2) przy Codeinum.—2) 2 cm^3 rtw. prep. jak w A 3) + ok. 0,5 cm^3 ług. pot., ogrzewać do wrzenia: nie wydziela się NH_3 — 3) Reszta rtw. prep. jak w A 3) zakwasić kilka kr. HNO_3 i podzielić na połowy. 1-sza połowa tego rtw. + rtw. $AgNO_3$: niema zmian; 2-ga połowa rtw. + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 4) Na druciku platyn. stopić próbkę prep. i ogrzewać w płomieniu, aby większa część węgla spaliła się; pozostałość zwilżyć HCl i ogrzewać w płomieniu: płomień nie ma zabarw. żółtego i błysków fioletowych. — 5) Próbkę prep. suszyć w 100^0: strata na wadze najwyżej 8,5%.

Coffeinum.

A. 1) P. topl. 233 — 235^0. — 2) 0,01 g prep. + 0,1 g $KClO_3$+10 kr. HCl, odparować do such. na szkiełku zegark. na kąp. w.: pozostałość barwi się

na czerwono-żółto, a od 1 kr. am. na purpurowo-fioletowo. — 3) 0,2 g prep. + 10 cm^3 w., skłócić i przesączyć. Do 1 cm^3 przesączu dodawać stopniowo rtw. taniny: osad, rozp. w nadmiarze rtw. taniny.

B. 1) Przesącz pozostały z próby A 3) podzielić na 3 części. 1-sza część + rtw. J: niema osadu; 2-ga część + odczynnik Mayera: niema osadu; 3-cia część + am.: niema zabarwienia. — 2) 0,1 g prep. + 1 cm^3 H_2SO_4: rtw. bezbarwny. — 3) 0,1 g prep. + 1 cm^3 HNO_3: rtw. bezbarwny. — 4) Próbkę prep. wyprażyć w tyglu porc.: ulatnia się, nie zwęglając i nie pozostawiając reszty odważalnej.

Coffeinum-Natrium benzoicum.

A. 1) Próbkę prep. ogrzewać w wąskiej prob.: białe dymy, zestalające się na chłodnych częściach prob. w kryształki. — 2) Próbkę prep. spalić na druciku platyn.: płomień żółty. — 3) 0,5 g prep. + 10 cm^3 w., rozpuścić. Część tego rtw. + rtw. $FeCl_3$: osad brudnoczerwony, rozpuszcz. w HCl i sp. Pozostała część rtw. + HCl: biały osad, rozp. po dodaniu et. — 4) 0,3 g prep. + 5 cm^3 chlf., ogrzać, przesączyć i przesącz odparować: pozostałość jest kofeiną i winna odpowiadać próbom, podanym przy Coffeinum.

B. 1) 0,5 g prep. + 2 cm^3 w.: rtw. bezbarwny, pod dłuższem staniu może czerwienieć. — 2) 0,1 g prep. + 1 cm^3 H_2SO_4: rozp. się bez burzenia, rtw. bezbarwny. — 3) 1 g prep. + 20 cm^3 w., rozpuścić. 2 cm^3 tego rtw. + 3 cm^3 sp. + trochę HNO_3 i rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja. — 4) Pozostały rtw. z B 3) podzielić na połowy. 1-sza połowa + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian; 2-ga połowa + woda H_2S: niema zmian. — 5) Próbkę prep. suszyć do stałej wagi w 100^0: strata na wadze najwyżej 5%.

C. Odważyć 0,5 g prep. (dokł. 0,001 g), rozpuścić w 4 cm^3 w. w rozdzielaczu obj. 50 cm^3, dodać

1 cm³ ług. sod. i 4-krotnie wykłócać z chlf. w ilości po 5 cm³, za każdym razem przez 2 min. Po dokładnem rozdzieleniu się cieczy zbierać przezr. warstwy chlf., przepuszczać przez lejek z watą do zważonej kolbki (dokł. 0,001 g). Chlf. odparować na kąp. w., pozostałość wysuszyć do stałej wagi w 100° i zważyć: zawiera co najmniej 40% kofeiny.

Coffeinum-Natrium salicylicum.

A. 1) Próbkę prep. ogrzewać w wąskiej prob.: białe dymy o woni fenolu, zwęglona pozostałość burzy się od kwasu, a po wprowadzeniu na druciku platyn. do płomienia barwi go żółto. — 2) 0,5 g prep. + 5 cm³ w., rozpuścić. Kilka kr. tego rtw. rozcieńczyć znacznie w. i dodać rtw. $FeCl_3$: zabarw. fioletowe. Pozostały rtw. zakwasić HCl: osad, rozp. po dodaniu et. — 3) Próba, jak A 4) przy Coffeinum-Natrium benzoicum.

B. 1) Próba, jak B 1) przy Coffeinum-Natrium benzoicum. — 2) Próba, jak B 2) przy Coffeinum-Natrium benzoicum.—3) i 4) Próby, jak B 3) i B 4) przy Coffeinum-Natrium benzoicum. — 5) Próba, jak B 5) przy Coffeinum-Natrium benzoicum.

C. Oznaczanie jak przy Coffeinum-Natrium benzoicum.

Collodium.

C. Odważyć 10 g prep. (dokł. 0,01 g) do zważonej parowniczki porcel., ogrzewać na kąp. w. i, mieszając, dodawać kroplami w. (wytwarzają się kłaczki galaretowate). Po odparowaniu do such. wysuszyć do stałej wagi w 100° i zważyć: waga pozostałości 0,35 — 0,45 g.

Cresolum crudum.

A. i B. 1) Destylować 50 cm³ prep.: w temp. 185 do 205° przechodzi najmniej 45 cm³. — 2) 10 cm³

prep. + 50 cm^3 w. + 50 cm^3 ług. sod., skłócić w cylindrze miarow. na 200 cm^3, zamykanym szczelnie korkiem: po $^1/_2$ godz. stania na dnie zbiera się tylko nieznaczny osad. Następnie, mieszając, dodać 30 cm^3 HCl i 10 g NaCl, skłócić i zostawić w spokoju: na powierzchni zbiera się warstwa obj. najmniej 8 cm^3. Kilka kr. wydzielonego oleju + w. + 1 kr. rtw. $FeCl_3$: niebiesko-fioletowe zabarw.

Extractum Belladonnae.

C. Do flaszki na 100 cm^3, zamykanej korkiem szlif. lub zwycz., odważyć 2,5 g prep. (dokł. 0,01 g), słabo ogrzewając rozpuścić w 5 cm^3 w., po ostygnięciu dodać 50 g et., skłócić, dodać 2 g am. i 5 min. mocno skłócać. Dosypać 1 g gumy tragank., skłócić i mieszać, aż warstwa et. wyjaśni się. Przez watę odsączyć 40 g et. (= 2 g prep.) do suchej kolbki. Et. oddestylować i kolbkę ogrzewać na kąp. w., aż zniknie zapach et. Pozostałość rozpuścić w 1 cm^3 sp., dodać 5 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. HCl, 5 cm^3 w., 1 kr. czerw. met. i miareczkować $^1/_{10}$ N ług. pot. do zniknięcia barwy różowej: zużywa (przy prep. z 1,5% alkaloidów) 1,04 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. HCl.—Pozostałość po zmiareczkowaniu zakwasić HCl i wykłócać w rozdzielaczu z et.; po oddzieleniu et. do rtw. w. dodać am. do odczynu lekko zasadowego i znowu wykłócać z et. Ostatni rtw. et. odparować, dodać 5 kr. HNO_3 dym., odparować kwas na kąp. w.: pozostałość przybiera barwę żółtą; po ostygnięciu dodać kilka kr. sp. ług. pot.: zabarwienie fioletowe.

Extractum Hyoscyami.

C. Oznaczanie takie samo, jak przy Extractum Belladonnae, z następującemi modyfikacjami: odważa się 5 g prep. (dokł. 0,01 g); flaszka ma pojemność 150 cm^3; odsączone przez watę 40 g et. od-

powiada 4 g prep. Ta ilość przy miareczkowaniu zużywa (przy prep. 0,5%) 0,692 cm³ $^1/_{10}$ N rtw. HCl. Próba z pozostałością po zmiareczkowaniu taka sama, jak przy Extractum Belladonnae.

Extractum Opii.

C. Odważyć 1,5 g prep. (dokł. 0,01 g), utrzeć lekko w małym moźdz. z odrobiną w., spłókać do zważonej kolbki stożkowej, dolać w. do 20 g i 1 cm³ am. rozc. (17 g am. 10% + 83 g w.). Ciecz zamieszać (nie kłócić) i odrazu sączyć przez gładki sączek o średn. 8 cm. Odważyć 14 g przesączu (= 1 g prep.) do kolbki stożk. z kork. szlif. lub dobrym zwycz., dodać 5 cm³ et. i 2,5 cm³ am. rozc. (j. wyżej), skłócać mocno 10 min., dodać 10 cm³ et., mieszać czasem i zostawić na 3 godz. (wydz. się morfina). Rtw. sączyć przez suchy gładki sączek o średnicy 7 cm tak, by odsączyć górną warstwę et., do pozostałego rtw. w. dodać 5 cm³ et., ostrożnie zamieszać i znów przesączyć warstwę et. Po przesączeniu jej sączyć warstwę wodną (kryształy mogą pozostać w kolbce). Kolbkę i sączek opłókać 3-krotnie, po 2,5 cm³ wodą nasyconą et. Po odsączeniu wysuszyć kolbkę i lejek z sączkiem w 100°. Kryształy morfiny w kolbce, a następnie na sączku, rozpuścić w 10 cm³ $^1/_{10}$ N rtw. HCl i rtw. przelać do nowej kolbki. Sączek, kolbkę i korek opłókać kilka razy małemi ilościami w., zlewając ją do nowej kolbki (ogólna obj. nie powinna przekraczać 50 cm³). Dodać 2—3 kr. rtw. czerwieni metylowej i miareczkować nadmiar kwasu $^1/_{10}$ N ług. pot. do zniknięcia odcienia różowego: zużywa (przy prep. z 20% morfiny) 7.02 cm³ $^1/_{10}$ N rtw. HCl. — Mały kryształek $K_3Fe(CN)_6$ opłókać w., rozpuścić w 10—20 cm³ w., dodać 1 kr. rozc. rtw. $FeCl_3$ i do tego rtw. wlać kilka cm³ rtw. od miareczkowania: mocne niebieskie zabarwienie.

Extractum Colae fluidum.

C. Odważyć 7 g prep. (dokł. 0,01 g) w parowniczce porc. i ogrzewać na kąp. w. 10 min. z 3 g MgO; dodać 10 g grubo sproszk. pumeksu, uprzednio przemytego i wyprażonego i odparować do sucha. Pozostałość rozetrzeć na proszek i przenieść do flaszki na 100 cm³ z korkiem szlif. lub szczelnym zwycz., dodać 70 g chlf. i zostawić na 1 godz., często i mocno kłócąc. Przez sączek składany o średnicy 15 cm odsączyć 40 g rtw. (=4 g prep.) do suchej kolbki. Chlf. odparować, do pozostałości dodać 2 cm³ chlf., 15 cm³ w. gorącej, gotować 5 min. i gorący rtw. sączyć przez sączek o średnicy 7 cm do zważonej zlewki lub parownicy. Pozostałość w kolbce wygotować 3-krotnie z w., po 10 cm³, i sączyć na gorąco przez tenże sączek. Przesącz odparować do such., wysuszyć w 95—100° i zważyć: waży najmniej 48 mg. — Część pozostałości przenieść na szkiełko zegark., dodać 0,1 g $KClO_3$ i 10 kr. HCl, odparować do such. na kąp. w.: pozostałość przybiera barwę czerwono-żółtą, po dodaniu 1 kr. am. purpurowo-fioletową.

Extractum Hydrastis fluidum.

C. Odważyć 6 g prep. (dokł. 0,01 g) do kolbki na 100 cm³ z szeroką szyjką i szczelnym korkiem. Dodać 12 cm³ w., kolbkę umieścić pochyło na kąp. w. i odparować do 6 g. Po ostygnięciu dodać 1 g HCl rozc., dopełnić w. do 15 g, dosypać 1 g talku, mocno skłócić i przez suchy sączek o średn. 6 cm przesączyć 10 g rtw. (= 4 g prep.) do nowej kolbki na 150 cm³ z korkiem szlif. lub szczelnym zwyczajnym. Dodać 60 g et., mocno skłócić i dodać 5 cm³ am.; przez kilka min. mocno skłócać, dosypać ok. 1,5 g sproszk. gumy tragankowej, jeszcze raz skłócić i mieszać, aż warstwa et. wyjaśni się. Przez watę odsączyć 45 g et. (= 3 g prep.); w 30° odpa-

rować et. do pozostałości kilku cm^3, dodać 5 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. HCl, 5 cm^3 w. i ogrzewać na ciepłej kąpieli w., aż zniknie woń et. Po ostygnięciu dodać 2—3 kr. rtw. czerw. met. i miareczkować $^1/_{10}$ N ług. pot. do zniknięcia odcienia różowego: zużywa (3 g prep. o zawartości 2,2% hydrastyny) 1,71 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. HCl. — Do rtw. po miareczkowaniu dodać 1 cm^3 H_2SO_4 rozc. i dolewać 0,5% rtw. $KMnO_4$, aż wystąpi trwające pewien czas malinowe zabarwienie; po odbarwieniu rtw. kw. szczawiowego otrzyma się ciecz z niebieską fluorescencją (wyraźną po dużem rozcieńczeniu w.).

Ferrum carbonicum saccharatum.

A. 1) 0,2 g prep. + 2 cm^3 HCl, rozpuszczać: wydziela się CO_2 i tworzy się rtw. zielono-żółty; ten rtw., po 20-krotnem rozcieńczeniu w., daje osady niebieskie z rtw. $K_4Fe(CN)_6$ i rtw. $K_3Fe(CN)_6$.

B. 1) 10 cm^3 rtw. rozc. jak w A 1) + rtw. $Ba(NO_3)_2$: najwyżej nieznaczny męt.

C. Odważyć 0,5 g prep. (dokł. 0,001 g) do flaszki z korkiem szlif., rozpuścić w 5 cm^3 H_2SO_4 rozc., najprzód w temp. zwykłej, a później ogrzewając na kąp. w. Po ostygnięciu dodać rtw. $KMnO_4$ 0,5%, dopóki nie wystąpi trwające pewien czas zabarw. czerwone. Gdy płyn się sam odbarwi, dodać 2 g KJ, skłócić, zamknąć flaszkę, zostawić na godz. i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$, dodając w końcu miareczkowania kleiku skrob.: zużywa (przy prep. z 10% Fe) 8,96 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$.

Ferrum lacticum.

A. i B. 1) 1,5 g prep. + 75 cm w., rozpuścić i wykonać próby. Próbka tego rtw. + rtw. $K_3Fe(CN)_6$: ciemnoniebieski osad.—2) Próbka rtw. jak w A i B 1) + rtw. $K_4Fe(CN)_6$: jasnoniebieski

osad. — 3) Próbka rtw. jak w A i B 1) + rtw. octanu ołowiawego: najwyżej biała opalizacja. — 4) Próbkę rtw. jak w A i B 1) zakwasić HCl i dodać wody H_2S: niema ściemnienia, jest najwyżej słaba opalizacja.—5) Próbkę rtw. jak w A i B 1) zakwasić HNO_3; do 1-szej części takiego rtw. dodać rtw. $Ba(NO_3)_2$: zaledwie biała opalizacja; do 2-ej części dodać rtw. $AgNO_3$: zaledwie słaba opalizacja. — 6) 30 cm^3 rtw. jak w A i B 1)+3 cm^3 H_2SO_4 rozc., gotować kilka min., przesycić ług. sod., przesączyć i przesącz ogrzać z rtw. Fehlinga: niema czerwonego osadu. — 7) Próbkę prep. ogrzać i zwęglić: woń przypalonego cukru. — 8) Próbkę prep. utrzeć z H_2SO_4: nie uchodzi gaz i produkt utarty nie barwi się brunatno w ciągu godziny.

C. Odważyć ok. 1 g prep. (dokł. 0,001 g) w tyglu porc., zwilżyć HNO_3 i odparować kwas na kąp. w., ogrzewać na małym płomieniu i prażyć do spalenia się węgla: 1 g prep. zostawia co najmniej 0,269 g Fe_2O_3.

Ferrum oxydatum saccharatum.

A. i B. 1) 1 g prep. + 20 cm^3 w. gorącej: rtw. przezroczysty, czerwono-brunatny.—2) Ten rtw. barwi pap. lakm. na słabo niebiesko.—3) Do połowy tego rtw. dodać rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema zmian, po zakwaszeniu HCl zabarwienie brudnozielone, przechodzące w niebieskie. — 4) 2-gą połowę rtw. ogrzać z nadmiarem HNO_3 rozc., po ostygnięciu dodać rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja.

C. Odważyć ok. 1 g prep. (dokł. 0,001 g), rozpuścić w 10 cm^3 H_2SO_4 rozc. i ogrzewać na kąp. w. do zniknięcia zabarw. brunatnego. Po ostygnięciu dodawać rtw. $KMnO_4$ 0,5%, aż wystąpi trwające pewien czas zabarw. czerwone. Gdy się płyn sam odbarwi, dodać 2 g KJ, skłócić i w zamkniętej

flaszce zostawić na 1 godz., poczem miareczkować $^{1}/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$, dodając w końcu miareczkowanie kleiku skrobiowego: 1 g prep. (o zawartości 3% Fe) zużywa 5,37 cm³ $^{1}/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$.

Ferrum sesquichloratum solutum.

A. 1) Rtw. prep. (1 + 20) + rtw. Ag NO_3: biały osad. — 2) Tenże rtw. + rtw. $K_4Fe(CN)_6$: ciemnoniebieski osad.

B. 1) C. wł. 1,27 — 1,29. — 2) Skrawek bibuły, zwilżony rtw. ZnJ_2 i skrobi nie niebieszczeje, trzymany nad prep. — 3) 3 kr. prep. + 10 cm³ $^{1}/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$ wolno ogrzewać do 80°: po ostygnięciu w płynie jest trochę kłaczków i niema mlecznego zmętnienia. — 4) 1 cm³ prep. + 5 cm³ rtw. NaH_2PO_4, ogrzewać 15 min. na kąp. w., po wyjęciu dodać 3 cm³ H_3PO_4: rtw. nie ciemnieje. — 5) 1 cm³ prep. + 10 cm³ w. + 5 kr. HCl + 10 kr. rtw. $K_4Fe(CN)_6$: rtw. nie ma barwy zielonej lub niebieskiej.—6) 5 cm³ prep. + 20 cm³ w. + nadmiar am. (ok. 8 cm³), skłócić i przesączyć: rtw. bezbarwny.— 7) 10 cm³ przesączu jak w B 6) + kw. octowy do odczynu kwaśnego, podzielić na 2 połowy. 1-sza połowa + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian; 2-ga połowa + rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema zmian. — 8) 2 cm³ przesączu jak w B 6) + 2 cm³ świeżego rtw. $FeSO_4$, zmieszać i dodać ostrożnie, po ściankach prob., H_2SO_4: na granicy płynów niema brunatnej obrączki. — 9) 5 cm³ przesączu jak w B 6) odparować w zważonym tyglu porc. i lekko wyprażyć: niema reszty odważalnej.

C. Odważyć ok. 2 g prep. (dokł. 0,001g), rozcieńczyć w kolbie miar. do 100 cm³, zmieszać, odmierzyć z tego pipetą 25 cm³ do flaszki z korkiem szlif., dodać 2 cm³ HCl i 2gKJ, po zamknięciu skłó-

cić i zostawić na 1 godz., poczem miareczkować $^{1}/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$, dodając w końcu miareczkowania kleiku skrob.: 0,5 g prep. (o zawartości 10% Fe) zużywa 8,96 cm³ $^{1}/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$.

Flos Cinae.

C. Odważyć 10 g prep. (dokł. 0,1 g) do kolbki stożkowej na 150 cm³ z korkiem szlif. lub zwycz., dodać 100 g benzenu i zostawić na $^{1}/_{2}$ godz., często i mocno skłócając. Przez suchy sączek składany o średn. 15 cm, przykrywając szczelnie szkiełk. zegark., odsączyć 80 g wyciągu benzenowego (= 8 g prep.). Benzen oddestylować we wrzącej kąp. w., resztki usunąć przez przedmuchiwanie powietrza przez kolbkę ogrzewaną na kąp. w. Przyrządzić ściśle 15% (na wagę) rtw. sp. Do pozostałości w kolbce dodać 40 cm³ tego sp. i gotować 15 min. z chłodnicą zwrotną. Gorący rtw. przesączyć przez watę do nowej kolbki, przemywając poprzednią kolbkę i watę 2-krotnie (po 5 cm³) gorącym sp. 15%. Do połączonych przesączów dodać po ostygnięciu ok. 0,1 g glinki białej i gotować 15 min. z chłodn. zwr. Gorący rtw. przesączyć przez sączek gładki o średn. 6 cm do zważonej kolbki; poprzednią kolbkę i sączek przemyć 3-krotnie (po 5 cm³) gorącym sp. 15%. Kolbkę z przesączem zatkać korkiem i zostawić do krystalizacji santoniny w temp. pok. w miejscu ciemnem (od czasu do czasu lekko mieszać). Po 24 godz. zebrać kryształy na sączku gładkim o średn. 6 cm., kolbkę i sączek przemyć 3-krotnie (po 2 cm³) w., nie zwracając uwagi na przylepione kryształy; kolbkę i lejek z sączkiem wysuszyć przy 100°. Lejek z sączkiem umieścić na kolbce i, wkraplając zwolna na sączek chlf. (ok. 5 cm³), rozpuścić kryształy. Słabo ogrzewając, odparować z kolbki chlf., pozostałość suszyć przez 1 godz. przy 100°; po

ostygnięciu zważyć. Do znalezionego ciężaru pozostałości dodać 0,04 g: powinno się otrzymać najmniej 0,16 g. — Część (ok. 1/3) otrzymanej pozostałości rozpuścić w 1 cm^3 H_2SO_4, dodać 1 cm^3 sp., skłócić i odrazu dodać 1 kr. rtw. $FeCl_3$: mieszanina barwi się krwisto-czerwono, przybierając zwolna stały odcień fioletowy.

Formalinum.

A. 1) C. wł. 1,079 — 1,090. — 2) Kilkanaście kr. prep. odparować w tyglu lub miseczce porc. na kąp. w.: pozostaje biała masa bezpostaciowa, nierozp. w w., która przy silniejszem ogrzaniu wydziela zapach aldehydu mrówk. — 3) Odparować na szkiełku zegark. na kąp. w. kilka kr. prep. z nadmiarem am.: pozostaje biała masa kryst., bardzo łatwo rozp. w w. — 4) Prep. redukuje na gorąco rtw. Fehlinga: wydziela się czerwony osad. — 5) Prep. redukuje na zimno amonjakalny rtw. Ag; jeśli oba rtw. będą bardzo rozcieńczone, srebro metal. wytrąca się na ściankach w postaci błyszczącego zwierciadła.

B. 1) 5 cm^3 prep. + 20 cm^3 w., zmieszać i podzielić na 3 części. 1-sza część + rtw. $AgNO_3$: niema zmian; 2-ga część + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian; 3-cia część + rtw. wody H_2S: niema zmian. — 2) 1 cm^3 prep. + 0,1 cm^3 1/2 N ług. pot.: odczyn zasadowy z rtw. fft. — 3) 10 cm^3 prep. odparować w tyglu porcel. i powstały osad wyprażyć: pozostałość powinna ważyć najwyżej 1 mg.

C. Odważyć ok. 1 g prep. (dokł. 0,001 g), rozcieńczyć w. w kolbie miar. do 100 cm^3, skłócić, odmierzyć pipetą 5 cm^3 tego rtw. (= 0,05 g prep.) do flaszki z korkiem szlif., dodać 10 cm^3 1/2 N ług. pot. i, skłócając, porcjami 20 cm^3 1/10 N rtw. J. Po zamknięciu flaszki skłócić i zostawić na 15 min. Następnie dodać 10 cm^3 1/2 N rtw. HCl, żeby odczyn

rtw. był kwaśny, i nadmiar J miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$, dodając w końcu miareczkowania kleiku skrob.: 0,05 g prep. (35%) zużywa 11,7 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. J.

Glycerinum.

A. 1) Ogrzać kilka kr. prep. z 0,5 g $KHSO_4$: ostry zapach akroleieny.

B. 1) C. wł. 1,225—1,235 (16—12% w.). C. wł. prep. bezwodnego = 1,265. — 2) Rozetrzeć w ręku prep.: niema nieswoistego zapachu. — 3) 1 cm^3 prep. + 5 cm^3 rtw. NaH_2PO_2, ogrzewać na kąp. w $^1/_2$ godziny: mieszanina nie ciemnieje. — 4) 10 cm^3 prep. + 50 cm^3 w., zmieszać: odczyn (pap. lakm.) obojętny. — 5) 10 cm^3 rtw. jak w B 4) + rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja. — 6) 10 cm^3 rtw. jak w B 4) + woda H_2S: niema zmian. 7)10 cm ^{3} rtw. jak w B 4) + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 8) 10 cm^3 rtw. jak w B 4 + rtw. szczawianu amonowego: niema zmian. — 9) 10 cm^3 rtw. jak w B 4) + rtw. $CaCl_2$: niema zmian. — 10) 10 cm^3 rtw. jak w B 4) + kilka kr. HCl + 0,5 cm^3 rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema odrazu zabarw. niebieskiego. — 11) 5 cm^3 prep. ogrzać w parown. do wrzenia i zapalić: spala się całkowicie (zostaje mały czarny nalot, który po wyprażeniu nie daje reszty odważalnej).—12) 1 cm^3 prep.+1 cm^3 am., ogrzać na kąp. w. do 60°: nie barwi się żółto; dodać 3 kr. rtw. $AgNO_3$: nie ciemnieje przez 5 min. i nie daje ciemnego osadu. — 13) 1 cm^3 prep. + 1 cm^3 ług. sod., ogrzewać na kąp. w.: nie barwi się, niema woni am. i kleju. — 14) 25 cm^3 prep. + 25 cm^3 w. + 5 cm^3 $^1/_{10}$ N ług. pot., ogrzewać 15 min. na kąp. w., po ostygnięciu dodać kilka kr. rtw. fft. i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. HCl do odbarwienia: zużywa się najmniej 2 cm^3 kw. — 15) 5 cm^3 prep. + 5 cm^3 H_2SO_4 rozc., ogrzać do 30—40°: nie wydziela zjełczałego zapachu.

Guajacolum carbonicum.

A. 1) P. topl. 86—88°. — 2) 0,2 g prep. + 10 cm³ sp. ług. pot., gotować 2 min., po ostygnięciu tworzy się osad kryst., przylegający do ścianek prob. Rtw. zdekantować i do kryształów dodać H_2SO_4 rozc.: kryształy rozpuszczają się, uchodzi CO_2. Do zdekantowanego rtw. dodać trochę w., odparować sp. na kąp. w., dodać H_2SO_4 do odczynu kwaśnego i wykłócić z et.; warstwę et. oddzielić i et. odparować: pozostałość wydziela przyswędkowy zapach gwajakolu, a po rozp. w sp. i dodaniu 1 kr. rtw. $FeCl_3$ barwi się zielono.

B. 1) 0,2 g prep. + 5 cm³ sp. gorącego, rozpuścić: rtw. obojętny (pap. lakm. zwilżony w.). — 2) Rtw. jak w B 1) + 1 kr. rtw. $FeCl_3$: niema zabarw. niebieskiego lub zielonego. — 3) 1 g prep. + 10 cm³ w., skłócić, przesączyć, przesącz zakwasić HNO_3 i dodać rtw. $AgNO_3$: niema zmian. — 4) 0,1 g prep. + 1 cm³ H_2SO_4: rtw. całkowity, bezbarwny. — 5) Próbkę prep. wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Guarana.

C. Odważyć 7 g prep. (dokł. 0,01 g) drobno sproszk. do kolbki stożkowej na 150 cm³ z korkiem szlif. lub zwycz., dodać 70 g chlf. i skłócać z przerwami przez 10 min. Następnie dodać 5 cm³ am., zostawić na godzinę i często mocno ckłócać. Po odstaniu przesączyć do suchej kolbki 40 g cieczy (= 4 g prep.); chlf. odparować. Do pozostałości dodać 2 cm³ chlf. i 15 cm³ gorącej w., gotować 15 min. i przesączyć na gorąco do zważonej miseczki szklanej. Pozostałość w kolbce 3-krotnie wygotowywać w., w ilościach po 10 cm³, i na gorąco sączyć przez tenże sączek. Połączone wyciągi w. odparować, pozostałość wysuszyć do stałej wagi w 100°: ciężar pozostałości waży najmniej 0,14 g (3,5% kofeiny).

Hexamethylen-tetraminum.

A. 1) 2 g prep. + 40 cm^3 w., rozpuścić. 5 cm^3 tego rtw. + kilka kr. H_2SO_4 rozc., ogrzewać: zapach aldehydu mrówk., następnie po dodaniu nadmiaru ługu i przy ponownem ogrzaniu wydziela się NH_3. — 2) 5 cm^3 rtw. jak w A 1) + kilka kr. rtw. $AgNO_3$: biały osad, rozp. w nadmiarze rtw. prep.; po zakwaszeniu tego ostatniego HNO_3 strąca się osad (błyszcz. kryształki).

B. 1) 5 cm^3 rtw. prep. jak w A 1) + 5 kr. odczynnika Nesslera, ogrzać do wrzenia: mieszanina nie barwi się i nie mętnieje. — 2) 5 cm^3 rtw. prep. jak w A 1) + 5 cm^3 w. + 2 cm^3 HNO_3 + kilka kr. rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja. — 3) Pozostały rtw. prep. jak w A 1) podzielić na połowy. 1-sza połowa + woda H_2S: niema zmian; 2-ga połowa + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 4) 0,1 g prep. + 2 cm^3 H_2SO_4, rozpuścić: niema zmian. — 5) Próbkę prep. wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Hydrargyrum amidato-bichloratum.

A. 1) Próbkę prep. ogrzać z ług.: uchodzi NH_3 i tworzy się żółty osad. — 2) Próbkę prep. rozpuścić w HNO_3 rozc. i dodać rtw. $AgNO_3$: osad AgCl.

B. 1) Próbkę prep. ogrzewać w suchej prob.: ulatnia się, nie topiąc się. — 2) 1 g prep. + 14 cm^3 w., skłócać kilka min. i przesączyć. Przesącz podzielić na 3 części. 1-sza część + woda H_2S: niema ściemnienia; 2-ga część + rtw. $AgNO_3$: tylko nieznaczny męt; 3-cia część + ług, gotować: nie uchodzi NH_3. — 3) 0,2 g prep. dokładnie utrzeć, wsypać do małej kolbki, dodać 10 cm^3 kw. octowego rozc. i, skłócając, ogrzewać na kąp. w. w temp. poniżej 70^0: po kilku min. prep. roz-

puszcza się (męt po dłuższym czasie nic nie znaczy).

C. Odważyć ok. 0,2 g prep. (dokł. 0,001 g) drobno utartego, dodać 40 cm^3 w., 2 g KJ i lekko skłócać do rozpuszczenia. Dodać 2—3 kr. rtw. or. met. i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. HCl do wystąpienia odcienia czerwonego: 0,2 g prep. (zawier. 95% zw. nietopliwego) zużywa 15,1 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. HCl.

Hydrargyrum bichloratum.

A. 1) 0,2 g prep. + 10 cm^3 w., rozpuścić i podzielić na 3 części. 1-sza część + ług sod.: żółty osad; 2-ga część + rtw. $AgNO_3$: biały osad AgCl; 3-cia część + kroplami rtw. KJ: czerwony osad, rozp. w nadmiarze odczynnika.

B. 1) 1g prep. + 5 cm^3 w. wrzącej: roztwór przezroczysty.—2) Połowa tego rtw. + 5 cm^3 ług. sod., gotować: nie uchodzi NH_3. — 3) Druga połowa rtw. jak w B 1) + w. do 10 cm^3: rtw. barwi na czerwono pap. lakm.; do 5 cm^3 tego rtw. dodać odpowiednią ilość NaCl: rtw. obojętny. Do pozostałych 5 cm^3 tego rtw. dodać rtw. $BaCl_2$: najwyżej opalizacja.—4) 1 g prep.+50 cm^3 w., rozpuścić, gorący rtw. wysycić H_2S i przesączyć. Przesącz odparować i wyprażyć: ciężar pozostałości wynosi najwyżej 2,5 mg. Czarny osad na sączku przemyć w. gorącą i skłócić z mieszaniną równych obj. am. i w., przesączyć, do przesączu dodać nadmiar HCl: niema żółtego zabarw. i żółtego osadu.

Hydrargyrum chloratum.

A. 1) Do próbki prep. dodać am.: czernieje; rtw. po odsączeniu zakwasić HNO_3 i dodać rtw. $AgNO_3$: niema osadu AgCl.

B. 1) 1 g prep. + ług. sod., ogrzać: nie uchodzi NH_3. — 2) 1 g prep. + 10 cm^3 sp. 70%, skłócić i dokł. przesączyć. Połowa przesączu + rtw.

$AgNO_3$: najwyżej opalizacja; 2-ga połowa przesączu + woda H_2S: niema zmian. — 3) 1 g prep. + 5 cm³ HCl, skłócić: mieszanina nie ciemnieje. — 4) Próbkę prep. wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Hydrargyrum oxycyanatum.

A. 1) Próbkę prep. + równą ilość jodu ogrzać w suchej prob.: żółty wzlot, następnie czerwieniejący, u góry zaś prob. białe igiełki jodocyjanu. — 2) 0,5 g prep. + 10 cm³ w. gorącej, rozpuścić. Po ostygnięciu do 5 cm³ rtw. dodać kilka kr. rtw. KJ: ciecz barwi się żółtawo; przy dodawaniu kroplami am. barwa jest wyraźnie żółta, poczem strąca się osad brunatno-czerwony, rozp. w nadmiarze rtw. KJ (rtw. przezroczysty).

B. 1) Pozostałą część rtw. prep. jak w A 2) zakwasić HNO_3 i dodać 2 kr. rtw. $AgNO_3$: niema osadu. — 2) Próbkę prep. wyprażyć: niema reszty odważalnej.

C. Odważyć ok. 0,3 g prep. (dokł. 0,001 g), dodać 0,5 g NaCl i rozp. w 40 cm³ w. ciepłej. Po ostygnięciu dodać 2—3 kr. rtw. or. met. i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. HCl do odcienia czerwonego: 0,3 g prep. (zaw. 15% HgO) zużywa 19,8 cm³ $^1/_{10}$ N rtw. HCl.

Hydrogenium peroxydatum solutum.

A. 1) 2—3 cm³ prep. zakwasić kilku kr. H_2SO_4 i, skłócając, dodawać porcjami rtw. $KMnO_4$. $KMnO_4$ odbarwia się i uchodzi tlen. — 2) 1 cm³ prep. zakwasić kilku kr. H_2SO_4 rozc. i skłócić z 2 cm³ et., dodać kilka kr. rtw. $K_2Cr_2O_7$ i skłócić: et. barwi się niebiesko.

B. 1) 5 cm³ prep. + H_2SO_4 rozc.: w ciągu 10 min. niema zmian. — 2) 5 cm³ prep. + 1 cm³

kw. octowego rozc. + 0,5 cm^3 rtw. octanu sodowego + kilka kr. rtw. $CaCl_2$:niema zmian. — 3) 25 cm^3 prep. + kilka kr. rtw. fft, miareczkować $^1/_{10}$ N ług. pot. do wystąpienia czerwonego zabarwienia: zużywa się najwyżej 1,5 cm^3 $^1/_{10}$ N ług. pot. — 4) 50 cm^3 prep. + kilka kr. ług. sod., odparować do suchości; pozostałość przenieść na gładką płytkę szkl. i zwilżyć kilku kr. H_2SO_4: po 2—3 godz. szkło po wymyciu wodą nie wykazuje nadżarcia.— 5) 20 cm^3 prep. odparować w zważonej miseczce na kąp. w.: pozostałość waży najwyżej 20 mg.

C. Odważyć ok. 5 g prep. (dokł. 0,01 g), rozcieńczyć w kolbce miar. do 50 cm^3. Odmierzyć pipetą 10 cm^3 rtw. (= 1 g prep.) do flaszki z korkiem szlif., w której jest 5 cm^3 H_2SO_4 rozc. i 10 cm^3 rtw. KJ; flaszkę zamknąć i zostawić na $^1/_2$ godz., poczem miareczkować wydzielony jod $^1/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$, dodając w końcu miareczkowania kleiku skrob.: 1 g prep. (o zaw. 3% H_2O_2) zużywa 17,7 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$.

Jodoformium.

A. 1) Próbkę prep. ogrzewać w suchej prob.: rozkład, fioletowe pary jodu.

B. 1) 1 g prep. + 10 cm^3 w., skłócać 1 min. i przesączyć: przesącz bezbarwny. Do połowy przesączu dodać rtw. $AgNO_3$. najwyżej opalizaja.— 2-ga połowa przesączu + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 2) 1 g prep. suszyć w eksykatorze nad H_2SO_4 24 godz.: strata na wadze najwyżej 10 mg.— 3) Próbkę prep. wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Kalium arsenicosum solutum.

A. i B. 1) 5 cm^3 prep. + kilka kr. rtw. kw. winowego: zwolna tworzy się kryst. osad. — 2) 5 cm^3 prep. zakwasić HCl: nie żółknie i niema żółtego osadu; po dodaniu do tego rtw. wody H_2S

strąca się żółty osad. — 3) 5 cm³ rtw. zobojętnić HNO_3 i dodać rtw. $AgNO_3$: osad bladożółty (nie czekoladowy).

C. Odważyć ok. 5 g prep. (dokł. 0,01 g), dodać 2 g $NaHCO_3$ i 20 cm³ w., poczem kleiku skrob. i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. J do wystąpienia trwałego niebieskiego odcienia: zużywa 10,1 cm³ $^1/_{10}$ N rtw. J.

Kalium bromatum.

A. 1) Próbkę prep. ogrzewać na druciku platyn.: płomień barwi się fioletowo (zrzadka błyski żółte). — 2) 3 g prep. rozpuścić w 60 cm³ w. — 5 cm³ tego rtw. + 5 kr. wody chlorowej + 1 cm³ chlf., skłócić: warstwa chlf. barwi się czerwonawo-brunatno. 5 cm³ rtw., jak wyżej, + rtw. kw. winowego: zwolna biały osad kryst.

B. 1) 5 cm³ rtw. jak w A 2) + 5 cm³ wody H_2S: niema zmian. — 2) 5 cm³ rtw. jak w A 2) + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 3) 5 cm³ rtw. jak w A 2) + H_2SO_4 rozc.: niema zmian. — 4) 10 cm³ rtw. jak w A 2) + 3 kr. rtw. $FeCl_3$ + kilka kr. kleiku skrob.: 10 min. niema zabarw. niebieskiego. — 5) 10 cm³ rtw. jak w A 2) zakwasić H_2SO_4 rozc., dodać kilka kr. chlf. i skłócić: chlf. nie barwi się czerwonawo-brunatno. — 6) Reszta rtw. jak w A 2) + kilka kr. HCl + 0,5 cm³ $K_4Fe(CN)_6$: niema odrazu zabarw. niebieskiego. — 7) 1 g prep. + 5 cm³ rtw. NaH_2PO_4, ogrzewać 15 min. na kąp. w.: mieszanina nie ciemnieje. — 8) Próbkę prep. umieścić na wilgotnym czerwonym pap. lakm.: niema odrazu zabarw. niebieskiego.

C. Odważyć ok. 0,2 g prep. (dokł. 0,001 g), wysuszonego w 100° do stałej wagi, rozpuścić w 50 cm³ w., dodać kilka kr. rtw. K_2CrO_4 i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$ do trwałego zabarw. czerwonego: 0,2 g prep. (zaw. 98,2% KBr i najwyżej 1,8% KCl) zużywa 16,8—17 cm³ $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$.

Kalium carbonicum.

A. 1) Próbkę prep. zwilżyć HCl: burzy się, uchodzi CO_2. — 2) Próbkę prep. wprowadzić do płomienia na druciku plat.: płomień barwi się fioletowo (chwilowe błyski żółte). — 3) Rozpuścić 0,2 g prep. w 2 cm³ w.: rtw. barwi niebiesko pap. lakm.; do rtw. dodać rtw. kw. winowego w nadmiarze: zwolna biały osad kryst.

B. 1) 3 g prep. + 60 cm³ w., rozpuścić. — 5 cm³ tego rtw. + woda H_2S: niema zmian. — 2) 1 cm³ rtw. jak w B) 1 + 10 cm³ $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$: bladożółty osad, nie ciemniejący przy ogrzew. — 3) Do 10 cm³ rtw. jak w B 1) wrzucić kryształek (2—10 mg) $FeSO_4$, ogrzać prawie do wrzenia, dodać 1 kr. rtw. $FeCl_3$ (1+100) i po ostygnięciu lekko zakwasić HCl: rtw. nie niebieszczeje. — 4) 20 cm³ rtw. jak w B 1) przesycić kw. octowym. Do połowy rtw. dodać wody H_2S: niema zmian. — 2-ga połowa + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 5) 10 cm³ rtw. jak w B 1) + nadmiar HNO_3 + rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja. — 6) 10 cm³ rtw. jak w B 1) + nadmiar HCl + 0,5 cm³ rtw. $K_4Fe(CN)_6$: mieszanina nie barwi się odrazu niebiesko. — 7) 2 cm³ rtw. jak w B 1) zmieszać ostrożnie z 2 cm³ H_2SO_4, dodać 1 kr HCl rozc.; po ostygnięciu nalać na powierzchnię mieszaniny 2 cm³ świeżego rtw. $FeSO_4$: na granicy płynów niema brunatnej obrączki. — 8) Do prób (wymyć uprzednio H_2SO_4) nalać 1 cm³ H_2SO_4 i na jego powierzchnię nasypać 0,1 g utartego prep.: niema żółtego zabarw. — 9) 0,5 g prep. ogrzewać 15 min. na łaźni w. z 5 cm³ rtw. NaH_2PO_2: mieszanina nie ciemnieje.

C. Odważyć ok. 0,5 g prep. (dokł. 0,001 g), rozpuścić w 25 cm³ w., dodać kilka kr. rtw. or. met. i miareczkować $^1/_2$ N rtw. HCl do wystąpienia odcienia czerwonego: 0,5 g prep. (zaw. 95%) zużywa 13,75 cm³ $^1/_2$ N rtw. HCl.

Kalium chloricum.

A. 1) Rozpuścić 3 g prep. w 60 cm^3 w. — 5 cm^3 tego rtw. + HCl, ogrzać: uchodzi chlor. — 2) 5 cm^3 rtw. jak w A 1) + rtw. kw. winowego: zwolna biały osad kryst.

B. 1) 5 cm^3 rtw. jak w A 1) + woda H_2S: niema ściemnienia. — 2) 5 cm^3 rtw. jak w A 1) + rtw. szczawianu amonowego: niema zmian. — 3) 5 cm^3 rtw. jak w A 1)+rtw. $Ba(NO)_3)_2$: niema zmian. 4) 5 cm^3 rtw. jak w A 1) + rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja. — 5) 10 cm^3 rtw. jak w A 1) + kilka kr. HCl + 0,5 cm^3 rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema odrazu zabarw. niebieskiego. — 6) 1 g prep. + 5 cm^3 ług. sod. + 0,5 g opiłek Zn + 0,5 g sproszk. Fe, gotować: nie uchodzi NH_3.

Kalium hydricum solutum.

Zawiera 15% KOH ($^1/_{15}$ cz. może być K_2CO_3).

A. 1) C. wł. 1,138—1,140. — 2) 2 cm^3 prep. + 2 cm^3 w. + nadmiar rtw. kw. winowego: zwolna biały osad kryst.

B. 1) 2,5 cm^3 prep. + w. do 15 cm^3. — 10 cm^3 tego rtw. + nadmiar HNO_3, podzielić na połowy. 1-sza połowa+rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema odrazu zmętnienia; 2-ga połowa + rtw. $AgNO_3$: najwyżej słabe zmętnienie. — 2) 5 cm^3 rtw. jak w B 1) + nadmiar kw. octowego + woda H_2S: niema zmian. — 3) 2 cm^3 prep. + nadmiar (ok. 2,5 cm^3) H_2SO_4 rozc. — 2 cm^3 tego rtw. + 2 cm^3 H_2SO_4, zmieszać; po ostygnięciu nalać na powierzchnię świeżego rtw. $FeSO_4$: na granicy płynów niema brunatnej obrączki. — 4) 3 cm^3 prep. + do odczynu kwaśnego HCl (ok. 2 cm^3) + nadmiar am. (ok. 10 cm^3) po 2 godz. najwyżej słabe zmętnienie.

C. Odważyć ok. 5 g prep. (dokł. 0,01 g) w kolbce stożkowej, zamykanej korkiem szlif.,

ochłodzić poniżej 10^0, dodać 4 g NaCl i 3—4 kr. rtw. fft. i miareczkować $^1/_2$ N rtw. HCl do zniknięcia odczynu czerwonego. Następnie dodać 1 — 2 kr. rtw. or. met. i miareczkować dalej do wystąpienia zabarw. czerwonego. 5 g prep. zużywa (przy prep. zaw. 14% KOH i 1,2% K_2CO_3) w 1-em miareczkowaniu 26 cm^3 $^1/_2$ N rtw. HCl, w 2-em 1 cm^3 $^1/_2$ N rtw. HCl.

Kalium jodatum.

A. 1) Próbkę prep. orgzewać w płomieniu na druciku plat.: płomień barwi się fioletowo (zrzadka błyski żółte). — 2) 2 g prep. + 40 cm^3 w., rozpuścić. 2—3 cm^3 tego rtw. + parę kr. w. chlorowej + 1 cm^3 chlf.: po skłóceniu warstwa chlf. barwi się fioletowo. — 3) 2—3 cm^3 rtw. jak w A 2) + rtw. kw. winowego: po pewnym czasie biały osad kryst.

B. 1) 5 cm^3 rtw. jak w A 2) + 5 cm^3 wody H_2S: niema zmian. — 2) 5 cm^3 rtw. jak w A 2) + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 3) 5 cm^3 rtw. jak w A 2) + rtw. H_2SO_4 rozc.: niema zmian. — 4) 10 cm^3 rtw. jak w A 2) + mały (2—10 mg) kryształek $FeSO_4$ + trochę ług. sod., ogrzewać wolno prawie do wrzenia, dodać 1 kr. rtw. $FeCl_3$ (1+100) i po ostygnięciu lekko zakwasić HCl: mieszanina nie niebieszczeje. — 5) Resztę rtw. jak w A 2) + kilka kr. HCl + 0,5 cm^3 rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema odrazu barwy niebieskiej. — 6) 0,5 g prep. rozpuścić w 10 cm^3 w. przegotowanej i ostudzonej, dodać odrazu kleiku skrob., następnie trochę H_2SO_4 rozc.: rtw. nie barwi się niebiesko. — 7) 0,2 g prep. + 8 cm^3 am., rozpuścić, dodać—skłócając—13 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$, skłócić i przesączyć; do przesączu dodać nadmiar NHO_3: po 5 min. najwyżej opalizacja (rtw. nie ciemnieje). — 8) Gotować 1 g prep. z 5 cm^3 ług. sod., 0,5 g opiłek Zn i 0,5 g

sproszk. Fe: nie uchodzi NH_3. — 9) Szczyptę prep. umieścić na wilgotnym pap. lakm.: niema odrazu zabarwienia niebieskiego.

C. Odważyć ok. 0,3 g prep. (dokł. 0,001 g), wysuszonego do stałej wagi w 100°, rozpuścić w 50 cm³ w. i dodać 25 cm³ $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$. Skłócać, aż osad zbije się w grudki, a ciecz nad nim przejaśni się. Dodać ok. 5 cm³ HNO_3, 2 cm³ rtw. siarczanu żelazowo-amonowego i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. NH_4CNS do wystąpienia trwałego zabarw. czerwonego: zużywa (przy prep. z 99,5% KJ i najwyżej 0,5% KCl) 7 — 6,8 cm³ $^1/_{10}$ N rtw. NH_4CNS.

Kalium sulfo-guajacolicum.

A. i B. 1) 0,1 g prep. ogrzać w tyglu porcel.: prep. topi się, zwęgla, wywiązując gazy i pęczniejąc; pozostałość barwi płomień fioletowo. Po zaprawieniu HCl rozc., odsączeniu i dodaniu do przesączu kilka kr. rtw. $Ba(NO_3)_2$ tworzy się biały osad ($BaSO_4$). — 2) Rozpuścić 1,5 g prep. w 30 cm³ w.— 5 cm³ tego rtw.+1 kr. rtw. $FeCl_3$: zabarw. fioletowe, znikające po dodaniu paru kr. am., przyczem tworzy się kłaczkowaty osad. — 3) 5 cm³ rtw. jak w A i B 2)+rtw. $AgNO_3$: redukcja na zimno, szybciej na gorąco. — 4) 5 cm³ rtw. jak w A i B 2) + woda H_2S: niema zmian. — 5) 5 cm³ rtw. jak w A i B 2) + kilka kr. HCl + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian.

Kalium sulfuricum.

A. 1) Próbkę prep. ogrzewać w płomieniu na druciku platyn.: płomień barwi się fioletowo (zrzadka błyski żółte). — 2) Rozpuścić 3 g prep. w 60 cm³ w. — Do 2 cm³ tego rtw. dodać rtw. kw. winowego: zwolna tworzy się biały kryst. osad. — 3) Kilka kr. rtw. jak w A 2) + rtw. $Ba(NO_3)_2$: biały osad, nierozp. w kwasach rozc.

B. 1) Rtw. prep. jak w A 2) nie zmienia barwy pap. lakm. — 2) 5 cm^3 rtw. jak w A 2) + woda H_2S: niema zmian. — 3) 5 cm^3 rtw. jak w A 2) + rtw. $AgNO_3$: zaledwie opalizacja. — 4) 15 cm^3 rtw. jak w A 2) + trochę am., podzielić na połowy. 1-sza połowa + rtw. szczawianu amonowego: niema zmian. 2-ga połowa + rtw. Na_2HPO_4: niema zmian. — 5) 10 cm^3 rtw. jak w A 2) + kilka kr. HCl + 0,5 cm^3 rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema odrazu zabarw. niebieskiego. — 6) 1 g prep. drobno utrzeć, ogrzewać 15 min. na kąp. w. z 5 cm^3 rtw. NaH_2PO_2: mieszanina nie ciemnieje.

Kreosotum.

A. 1) 1 g prep. rozpuszcza się na gorąco w 120 cm^3 w.: rtw. przezroczysty, po ostygnięciu mętnieje, a później znowu przezroczysty (oleiste kropelki). Po przesączeniu tworzy się nasycony rtw. prep. — 2) Nasyc. rtw. prep. jak w A 1)+woda bromowa: czerwono-brunatny osad.—3) 10 cm^3 nasyc. rtw. jak w A 1) + 1 kr. $FeCl_3$: zmętnienie, rtw. ma zabarw. szaro-zielone lub niebieskie, zmieniające się w szaro-brunatne (w rtw. tworzą się szaro-brunatne kłaczki). — 4) 0,5 cm^3 prep. + 10 cm^3 sp., rozpuścić, dodać kilka kr. rtw. $FeCl_3$: mocne zabarw. niebieskie, przechodzące w ciemnoniebieskie.

B. 1) Kroplę prep. umieścić na wilgotnym niebieskim pap. lakm.: może być zabarwienie zlekka czerwone. — 2) Skłócić 1 cm^3 prep. z 2,5 cm^3 ług. sod.: jasnożółty (nie ciemny) przezroczysty rtw.; po dodaniu 50 cm^3 w. mieszanina pozostaje przezroczystą. — 3) 1 cm^3 prep. + 10 cm^3 sp. rtw. KOH (1 + 4): po kilku godz. masa kryst.—4) Skłócić w cylinderku miar. 5 cm^3 prep. z 15 cm^3 mieszaniny 1 cz. w. i 3 cz. gliceryny: po odstaniu się i rozdziale cieczy objętość prep. nie powinna się zmniejszać. — 5) Skłócić 1 cm^3 prep. z 2 cm^3 ben-

zyny i 2 cm^3 w. barytowej: po odstaniu się i rozdziale cieczy warstwa benzynowa nie barwi się, warstwa wodna barwi się oliwkowo-żółto (nie czerwono).

Magnesium oxydatum.

A. 1) Próbkę prep. rozpuścić w H_2SO_4 rozc.: gaz wydzielać się może w nieznacznej ilości. — 2) Do rtw. otrzymanego w A 1) dodać rtw. NH_4Cl, potem nadmiar am. i rtw. Na_2HPO_4: biały osad kryst.

B. 1) 0.8 g prep. ogrzać do wrzenia w 50 cm^3 świeżo przegotowanej w. i na gorąco przesączyć: przesącz może barwić na niebiesko pap. lakm. w stopniu nieznacznym, a po odparowaniu daje pozostałość wagi najwyżej 10 mg. Osad na sączku rozpuścić w 10 cm^3 kw. octowego rozc.: CO_2 może uchodzić tylko w nieznacznej ilości. — 2) 0,4 g prep. + mała ilość kw. octowego rozc., rozpuścić, dodać w. do 30 cm^3 i wykonać 4 próby. — 3) 5 cm^3 rtw. jak w B 2) + woda H_2S: niema zmian. — 4) 5 cm^3 rtw. jak w B 2) + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema odrazu zmętnienia. — 5) 5 cm^3 rtw. jak w B 2)+rtw. $AgNO_3$: po paru min. najwyżej opalizacja. — 6) Reszta rtw. jak w B 2) + 1 cm^3 HCl + 0,5 cm^3 rtw. $K_4Fe(CN)_6$: mieszanina ma zaledwie słaby odcień niebieski.

Magnesium sulfuricum.

A. 1) Rtw. w. prep. + rtw. NH_4Cl + nadmiar am. + rtw. Na_2HPO_4: biały osad kryst. — 2) Rtw. w. prep. + rtw. $Ba(NO_3)_2$: biały osad nierozp. w rozc. kwasach.

B. 1) Utrzeć 0,5 g prep. z 0,5 g $Ca(OH)_2$, dodać 3 cm^3 sp. i 3 cm^3 w. i ogrzewać 2 min., następnie dodać 10 cm^3 alkoholu bezwodn., skłócić i przesączyć: przesącz po dodaniu nalewki kurku-

mowej nie barwi się czerwono. — 2) Utrzeć 1 g prep., skłócić z 5 cm³ rtw. NaH_2PO_2 i ogrzewać 15 min. na kąp. w.: mieszanina nie ciemnieje. — 3) 1 g prep. rozpuścić w 20 cm³ w.: rtw. nie zmienia barwy pap. lakm. — 4) 5 cm³ rtw. jak w B 3) + kilka kr. kw. octowego + woda H_2S: niema zmian. 5) 5 cm³ rtw. jak w B 3) + rtw. $AgNO_3$: po 5 min. najwyżej opalizacja. — 6) Próbkę rtw. zakwasić kilku kr. HCl i dodać 0,5 cm³ rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema odrazu zabarw. niebieskiego.

Methylium salicylicum.

A. 1) C. wł. 1,185 — 1,190. — 2) P. wrz. 220—225°. — 3) 1 kr. prep. + 10 cm³ w., skłócić, dodać 1 kr. rtw. $FeCl_3$: zabarw. fioletowe.

B 1) Rtw. sp. prep. (1 + 10) wykazuje słabo kwaśny odczyn względem pap. lakm. — 2) 1 cm³ prep. + 10 cm³ ług. pot., skłócać w ciągu kilku min.: rtw. przezroczysty, prawie bezbarwny (najwyżej żółtawy), niema też kropelek oleistych.

C. Odważyć w kolbce stożk. ok. 1 g prep. (dokł. 0,001 g), dodać 25 cm³ ½ N sp. ług. pot. i gotować z chłodn. zwrotną przez 1 godz. na kąp. w., często skłócając. Po ostygnięciu dodać ok. 1 cm³ rtw. fft. i miareczkować ½ N rtw. HCl do odbarwienia: 1 g prep. (zaw. 98% czystego związku) zużywa 12,9 cm³ ½ N sp. ług. pot.

Morphinum aethylatum hydrochloricum.

A. 1) 0,01 g prep. rozpuszczać w 10 cm³ H_2SO_4: uchodzi HCl i tworzy się bezbarwny przezroczysty rtw. (przejściowo różowawy). — Do tego rtw. dodać 1 kr. rtw. $FeCl_3$ i ogrzać na kąp. w. w 80°: zabarw. zielone, później ciemnoniebieskie, a po dodaniu 2—3 kr. HNO_3 ciemnoczerwone. — 2) Rozpuścić 0,2 g prep. w 4 cm³ w. Do połowy tego rtw. dodać 7 kr. ług. pot.: biały osad, roz-

puszczający się przy skłócaniu, a przestający się rozpuszczać przy dodaniu większej ilości ługu. Zawartość prob. rozcieńczyć trochę w., przekwasić HNO_3 (aby biały osad rozpuścił się), dodać kilka kr. rtw. $AgNO_3$: serowaty osad AgCl.

B. 1) Rtw. jak w A 2) nie barwi czerwono pap. lakm. — 2) Pozostały rtw. jak w A 2) rozcieńczyć równą ilością w. i dodać kilka kr. am.: odrazu nie mętnieje, po pewnym czasie strąt kryst. — 3) Rozpuścić ziarnko $K_3Fe(CN)_6$ w 10 cm^3 w., dodać 1 kr. rtw. $FeCl_3$ i rtw. zmieszać z rtw. 0,01 g prep. w 1 cm^3 w.: brunatne zabarwienie mieszaniny nie zmienia się odrazu na niebieskie. — 4) Próbkę prep. wysuszyć do stałej wagi w 100^0: strata na wadze najwyżej 9,5%; po spaleniu i wyżarzeniu niema resztek odważalnych.

Morphinum diacetylatum hydrochloricum.

A. 1) Próbka prep. rozpuścić w HNO_3: rtw. żółty. — 2) Ogrzać 0,1 g prep. w mieszaninie 1 cm^3 sp. i 1 cm^3 H_2SO_4: zapach octanu etylu. — Rtw. rozcieńczyć do 10 cm^3 w., dodać kilka kr. świeżego rtw. $K_4Fe(CN)_6$ i 1 kr. rtw. $FeCl_3$: mieszanina barwi się ciemnoniebiesko i tworzy się tejże barwy osad. — 3) 0,2 g prep. rozpuścić w 20 cm^3 w.— 5 cm^3 tego rtw. + kilka kr. HNO_3 + kilka kr. rtw. $AgNO_3$: serowaty osad AgCl.

B. 1) Pozostały z A 3) rtw. podzielić na 3 części. 1-sza część + kilka kr. rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian; 2-ga część + kilka kr. H_2SO_4 rozc.: niema zmian; 3-cia część + 1 kr. rtw. $FeCl_3$: niema zabarwienia niebieskiego. — 2) Ogrzać 0,1g prep. z 1 cm^3 ług. sod.: nie uchodzi NH_3. — 3) Próbkę prep. spalić i wyżarzyć: niema resztek odważalnych.

Morphinum hydrochloricum.

A. 1) Skłócić kilka mg prep. z 3 cm^3 H_2SO_4, do którego dodano 2 kr. formaliny: czerwone za-

barw., przechodzące w fioletowe, a następnie niebieskie. — 2) Ok. 10 mg prep. rozpuścić w 5 kr. H_2SO_4 i ogrzewać 15 min. w kąp. w., po ostygnięciu dodać 1 kr. HNO_3: ciemnoczerwone zabarw.— 3) 0,2 g prep. rozpuścić w 6 cm^3 w. — Do 3 cm^3 tego rtw. dodać 1 kr. am.: strąca się morfina kryst. — Pozostały rtw. rozcieńczyć w. do 10 cm^3 i podzielić na połowy. 1-sza połowa + kilka kr. rtw. $AgNO_3$: serowaty osad AgCl; 2-ga połowa + 1 kr. rtw. $FeCl_3$: zabarwienie niebieskie.

B. 1) Przyrządzony w A 3) rtw. powinien być bezbarwny. — 2) W próbie A 3), gdzie od am. strąciła się morfina, osad rozpuszcza się od 3—4 kr. ług. sod.; rtw. może być żółtawy. Rtw. wykłócić z 5 cm^3 et.: et. nie barwi się. Warstwa eterowa po oddzieleniu i ulotnieniu się et. nie daje pozostałości. — 3) Rtw. 0,05 g prep. w 1 cm^3 H_2SO_4 jest bezbarwny lub słabo czerwonawy. — 4) 0,1 g prep. ogrzać z 1 cm^3 ług. sod.: nie uchodzi NH_3. — 5) Próbkę prep. wysuszyć do stałej wagi w 100°: strata najwyżej 14,5%, prep. po wysuszeniu jest biały lub słabo żółtawy; po spaleniu i wyżarzeniu niema reszty odważalnej.

Natrio-Kalium tartaricum.

A. 1) Próbkę prep. ogrzewać w prob. w kąp. w.: prep. topi się w w. krystalizacyjnej, tworząc bezbarwny rtw., przy silniejszem ogrzewaniu na płomieniu traci w., wywiązuje zapach przypalonego cukru i zmienia się w szaro-czarną masę, która — po zwilżeniu w. — barwi niebiesko pap. lakm. i przy ogrzewaniu na druciku plat. barwi płomień żółto. — 2) 1 g prep. rozpuścić w 10 cm^3 w. i skłócić z 5 cm^3 kw. octowego rozc.: biały osad kryst.

B 1) Rtw. z próby A 2), zdekantować, dodać równą obj. w. i 4 kr. rtw. szczawianu amonowego:

w ciągu 1 min. niema zmętnienia. — 2) Rozpuścić 2 g prep. w 40 cm^3 w. — Do 5 cm^3 tego rtw. dodać 1 kr. rtw. fft.: niema zabarw. czerwonego. — 3) 10 cm^3 rtw. jak w B 2) + woda H_2S: niema zmian. — 4) 10 cm^3 rtw. jak w B 2) + kilka kr. HCl + 0,5 cm^3 rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema odrazu zabarw. niebieskiego. — 5) Pozostały rtw. jak w B 2) zakwasić HNO_3, zdekantować rtw. przezroczysty z nad ewent. kryształów i podzielić na połowy. 1-sza połowa + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian; 2-ga połowa + rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja. — 6) 1 g prep. ogrzewać z 5 cm^3 ług. sod.: uchodzi NH_3. — 7) Rozpuścić 1 g prep. w 2 cm^3 HCl, dodając 1—2 kr. w. bromowej, następnie dodać 5 cm^3 rtw. NaH_2PO_2 i ogrzewać na kąp. w 15 min.: mieszanina nie ciemnieje.

Natrium benzoicum.

A. 1) Próbkę prep. ogrzać w suchej prob.: najprzód topi się, później zwęgla; zwęglona pozostałość burzy się od kwasu, wprowadzona zaś na druciku platyn. do płomienia barwi go żółto. — 2) Rozpuścić 1,5 g prep. w 30 cm^3 w. — 5 cm^3 tego rtw. + HCl: strąt białych kryształków. Część rtw. z kryształkami przelać do nowej prob. i skłócić z et.: kryszt. rozpuszczają się. Pozostałą część rtw. przesączyć; kryształki na sączku po przemyciu w. i wysuszeniu mają p. topl. 120 — 122°. — 3) 5 cm^3 rtw. jak w A 2) + rtw. $FeCl_3$: osad czerwono-brunatny.

B. 1) 5 cm^3 rtw. jak w A 2) + woda H_2S: niema zmian. — 2) 5 cm^3 rtw. jak w A) 2 + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 3) Reszta rtw. jak w A 2) + równa ilość sp. + zakwasić HNO_3 + rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja. — 4) 0,1 g prep. rozpuścić w 5 cm^3 H_2SO_4: niema burzenia, tworzy się rtw. bezbarwny. — 5) 1 kr. $^1/_{10}$ N rtw. $KMnO_4$ nie

odbarwia się odrazu po zmieszaniu z rtw. 1 g prep. w 10 cm³ w. — 6) Próbkę prep. wysuszyć w temp. 100°: strata na wadze najwyżej 1%.

Natrium bicarbonicum.

A. 1) Próbkę prep. zalać kwasem: burzenie (CO_2). — 2) Próbkę prep. ogrzewać. wydziela się CO_2 i w., pozostałość po rozpuszczeniu w w. daje rtw., barwiący się czerwono od kilku kr. rtw. fft.— 3) Próbkę prep. wprowadzić do płomienia na druciku platyn.: zabarwienie żółte.

B. 1) Ten płomień — próba A 3) — obserwowany przez szkło kobaltowe, daje zrzadka błyski czerwono-fioletowe. — 2) Rozpuścić 1 g prep. w 40 cm³ w. — Do 20 cm³ tego rtw. dodać nadmiar (ok. 5 cm³) kw. octowego i podzielić na połowy. 1-sza połowa + woda H_2S: niema zmian; 2-ga połowa + rtw. $Ba(NO_3)_2$: po 2 min. najwyżej opalizacja. — 3) Do pozostałego rtw. B 2) dodać nadmiar HNO_3 (ok. 5 cm³): rtw. nie mętnieje. Do połowy tego ostatniego dodać rtw. $AgNO_3$: najwyżej opalizacja; 2-ga połowa + rtw. $FeCl_3$: nie czerwienieje. — 4) 1 g prep. ogrzewać w suchej prob.: nie uchodzi NH_3. — 5) Do 0,5 g prep. dodać 5 cm³ rtw. NaH_2PO_4 i ogrzewać 15 min. w kąp. w.: mieszanina nie ciemnieje. — 6) Odważyć 1 g prep. (dokł. 0,1 g), rozpuścić — lekko mieszając — w 20 cm³ w., ochłodzić poniżej 10°, dodać ok. 6 g NaCl, 0,4 cm³ ½ N rtw. HCl i kilka kr. rtw. fft.: mieszanina odrazu nie barwi się czerwono.

C. Odważyć ok. 1 g prep. (dokł. 0,001 g), wysuszonego nad H_2SO_4 do stałej wagi, i prażyć w zważonym tyglu porcel. Ciężar pozostałości wynosi najwyżej 63,8%.

Odważyć ok. 1 g prep. (dokł. 0,001 g), wysuszonego nad H_2SO_4 do stałej wagi, rozpuścić w 25

cm^3 w., dodać kilka kr. rtw. or. met. i miareczkować $^1/_2$ N rtw. HCl do trwałego odcienia czerwonego: 1 g prep. (zaw. 98% $NaHCO_3$ i 2% Na_2CO_3) zużywa 24,1 cm^3 $^1/_2$ N rtw. HCl.

Natrium bromatum.

A. 1) Rozpuścić 3 g prep. w 60 cm^3 w. Do 5 cm^3 tego rtw. dodać 5 kr. w. chlorowej i 1 cm^3 chlf. i skłócić: chlf. przybiera zabarw. czerwone.— 2) Próbkę prep. wprowadzić na druciku platyn. do płomienia: płomień barwi się żółto.

B. 1) Ten płomień — próba A 2) — obserwowany przez szkło kobaltowe, daje zrzadka błyski czerwono-fioletowe. — 2) 5 cm^3 rtw. jak w A 1) + 5 cm^3 wody H_2S: niema zmian. — 3) 5 cm^3 rtw. jak w A 1) + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 4) 5 cm^3 rtw. + H_2SO_4 rozc.: niema zmian. — 5) 5 cm^3 rtw. jak w A 1) + 1 cm^3 am. + rtw. Na_2HPO_4: niema zmian. — 6) 10 cm^3 rtw. jak w A 1) + 3 kr. rtw. $FeCl_3$ + kilka kr. kleiku skrobiowego: w ciągu 10 min. nie barwi się niebiesko. — 7) 10 cm^3 rtw. jak w A 1) zakwasić H_2SO_4 rozc., dodać kilka kr. chlf. i skłócić: chlf. nie barwi się czerwono-brunatno. — 8) Pozostały rtw. jak w A 1) zakwasić kilku kr. HCl i dodać 0,5 cm^3 rtw. $K_4Fe(CN)_6$: mieszanina nie barwi się odrazu niebiesko. — 9) Do 1 g prep. dodać 5 cm^3 rtw. NaH_2PO_4 i ogrzewać 15 min. na kąp. w.: mieszanina nie ciemnieje. — 10) Na wilgotnym czerwonym pap. lakm. umieścić próbkę prep.: pap. nie niebieszczeje odrazu. — 11) Próbkę prep. wysuszyć do stałej wagi w temp. 100°: strata na wadze najwyżej 5%.

C. Odważyć ok. 0,2 g prep. (dokł. 0,001 g), wysuszonego do stałej wagi w 100°, rozpuścić w 50 cm^3 w., dodać kilka kr. rtw. K_2CrO_4 i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$ do trwałego zabarw.

czerwonego: 0,2 g prep. (zaw. 98,9% NaBr i najwyżej 1,1% NaCl) zużywa 19,4 — 19,6 cm³ $^1/_{10}$ N rtw $AgNO_3$.

Natrium carbonicum.

A. 1) Kryształek prep. zwilżyć kwasem: burzenie, uchodzi CO_2. — 2) Próbkę prep. ogrzewać na druciku plat. w płomieniu: płomień barwi się żółto.

B. 1) 2 g prep. rozpuścić w 30 cm³ w.—5 cm³ tego rtw. zmieszać z wodą H_2S: niema zmian. — 2) 10 cm³ rtw. jak w B 1) + nadmiar HNO_3, podzielić na połowy. 1-sza połowa + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian; 2-ga połowa rtw. + rtw. $AgNO_3$: opalizacja dopiero po 10 min. — 3) Pozostały rtw. jak w B 1) ogrzać do wrzenia: nie uchodzi NH_3. — 4) 1 g prep. + 5 cm³ rtw. NaH_2PO_2, ogrzewać 15 min. na kąp. w.: mieszanina nie ciemnieje.

C. Odważyć ok. 1 g prep. (dokł. 0,001 g), rozpuścić w 25 cm³ w., dodać kilka kr. rtw. or. met. i miareczkować $^1/_2$ N rtw. HCl do czerwonego odcienia: 1 g prep (zaw. 37% Na_2CO_3) zużywa 14 cm³ $^1/_2$ N rtw. HCl.

Natrium chloratum.

A. 1) Kilka kryszt. prep. rozpuścić w w. i dodać rtw. $AgNO_3$: serowaty osad, nierozp. w HNO_3, rozp w am. — 2) Próbkę prep. wprowadzić na druciku platyn. do płomienia: płomień barwi się żółto.

B. 1) Płomień, jak w A 1), obserwowany przez szkło kobaltowe, daje bardzo rzadkie błyski czerwono-fioletowe. — 2) 1,5 g prep. rozpuścić w 30 cm³ w.: rtw. jest bezbarwny i nie zmienia barwy pap. lakm. — 3) 5 cm³ rtw. jak w B 2) + 5 cm³ wody H_2S: niema zmian. — 4) 5 cm³ rtw. jak w B 2) + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 5) 5 cm³ rtw. jak w B 2) + 1 cm³ am. + rtw.

Na_2HPO_4: niema zmian. — 6) 10 cm^3 rtw. jak w B 2) + kilka kr. HCl + 0,5 cm^3 rtw. $K_4Fe(CN)_6$: mieszanina odrazu nie niebieszczeje.—7) 1 g prep. + 5 cm^3 rtw. NaH_2PO_4, ogrzewać 15 min. w kąp. w.: mieszanina nie ciemnieje.

Natrium hydricum solutum.

A. 1) Drucik platyn. zwilżyć próbką prep. i wprowadzić do płomienia: płomień barwi się żółto.

B. 1) 2,5 cm^3 prep. + w. do 15 cm^3. — Do 10 cm^3 tego rtw. dodać nadmiar HNO_3 i podzielić na połowy. 1-sza połowa + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema odrazu zmętnienia; 2-ga połowa + rtw. $AgNO_3$: słabe zmętnienie (nie osad). — 2) 5 cm^3 rtw. jak w B 1) + nadmiar kw. octowego + woda H_2S: niema zmian. — 3) 2 cm^3 prep. + nadmiar (ok. 3,5 cm^3) H_2SO_4 rozc. — 2 cm^3 tego rtw. zmieszać z 2 cm^3 H_2SO_4; po ostygnięciu nalać na powierzchnię świeżego rtw. $FeSO_4$: na granicy płynów niema brunatnej obrączki. — 4) 3 cm^3 prep.+HCl do odczynu kwaśnego (ok. 3 cm^3) + nadmiar am. (ok. 12 cm^3): po 2-godzinnem staniu najwyżej zmętnienie.

C. Odważyć ok. 5 g prep. (dokł. 0,01 g) w małej kolbce stożk. z korkiem szlif., ochłodzić poniżj 10^0, dodać ok 4 g NaCl, 3—4 kr. rtw. fft. i miareczkować $^1/_2$ N rtw HCl do zniknięcia odcienia czerwonego; następnie dodać 1—2 kr. rtw. or. met. i miareczkować do zabarw. czerwonego: na 5 g prep. (zaw. 14% NaOH i 1 3% Na_2CO_3) zużywa się w 1-szem miareczkowaniu 36,4 cm^3, w 2-giem zaś 1,4 cm^3 $^1/_2$ N rtw. HCl.

Natrium jodatum.

A. 1) 2 g prep rozpuścić w 40 cm^3 w — Do 2—3 cm^3 tego rtw. dodać parę kr. wody chlorowej,

1 cm^3 chlf. i skłócić: chlf. barwi się fioletowo. — 2) Szczyptę prep. wprowadzić na druciku plat. do płomienia: płomień barwi się żółto.

B. 1) Płomień, jak w A 2), obserwowany przez szkło kobaltowe, daje bardzo rzadkie błyski czerwono-fioletowe. — 2) 5 cm^3 rtw. jak w A 1) + 5 cm^3 wody H_2S: niema zmian. — 3) 5 cm^3 rtw. jak w A 1) + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 4) 5 cm^3 rtw. jak w A 1) H_2SO_4 rozc.: niema zmian. — 5) 5 cm^3 rtw. jak w A 1) + 1 cm^3 am. + rtw. Na_2HPO_4: niema zmian. — 6) 10 cm^3 rtw. jak w A 1) + mały (2—10 mg) kryształek $FeSO_4$ + trochę ług. sod., ogrzewać wolno prawie do wrzenia, dodać 1 kr. rtw. $FeCl_3$ (1 + 100) i po ostygnięciu lekko zakwasić HCl: mieszanina nie niebieszczeje. — 7) Resztę rtw. jak w A 1) + kilka kr. HCl + 0,5 cm^3 rtw. $K_4Fe(CN)_6$: niema odrazu barwy niebieskiej. — 8) 0,5 g prep. rozpuścić w 10 cm^3 w. przegotowanej i ostudzonej, dodać kleiku skrob., następnie trochę H_2SO_4 rozc.: rtw. nie barwi się niebiesko. — 9) Gotować 1 g prep. z 5 cm^3 ług. sod., 0,5 g opiłek Zn i 0,5 g sproszk. Fe: nie uchodzi NH_3. — 10) Próbkę prep. umieścić na wilgotnym czerwonym pap. lakm.: pap. nie barwi się odrazu niebiesko. — 11) Próbkę prep. suszyć w 100^0 do stałego ciężaru: strata na wadze najwyżej 5%. — 12) 0,2 g prep. wysuszonego + 8 cm^3 am., rozpuścić, dodać — skłócając — 14 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$, skłócić i przesączyć; do przesączu dodać nadmiar HNO_3: po 5 min. najwyżej opalizacja (rtw. nie ciemnieje).

C. Odważyć ok. 0,3 g prep. (dokł. 0,001 g), wysuszonego do stałej wagi w 100^0, rozpuścić w 50 cm^3 w. i dodać 25 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$. Skłócać, aż osad zbije się w grudki, a ciecz nad nim przejaśni się. Dodać ok. 5 cm^3 HNO_3, 2 cm^3 rtw. siarczanu żelazowo-amonowego i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. NH_4CNS do wystąpienia trwałego

zabarw. czerwonego: zużywa (przy prep. z 99% NaJ i 1% NaCl) 5 — 4,7 cm³ $^{1}/_{10}$ N rtw. NH_4CNS.

Natrium salicylicum.

A. 1) Próbkę prep. ogrzewać w suchej prob.: białe dymy o woni fenolu; pozostałość burzy się od kwasu, a po wprowadzeniu na druciku platyn. do płom. barwi go żółto.—2) 0,2 g prep. rozpuścić w 2 cm³ w. i dodać kilka kr. HCl: obfity strąt białych kryształków, rozp. po skłóceniu z et.—3) Rtw. prep. (1 + 1000) barwi się fioletowo od rtw. $FeCl_3$.

B. 1) 1 g prep. rozpuścić w 4 cm³ w.: rtw. bezbarwny i tylko przy dłuższem staniu może być czerwonawy. Rtw. ten barwi pap. lakm. zlekka na czerwono.—2) 0,2 g prep. rozpuścić w 2 cm³ H_2SO_4: roztwór bezbarwny, niema burzenia. — 3) 1 g prep. rozpuścić w 20 cm³ w. — 5 cm³ tego rtw. + woda H_2S: niema zmian. — 4) 5 cm³ rtw. jak w B 3) + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian. — 5) 5 cm³ rtw. jak w B 3) + 0,5 cm³ rtw. szczawianu amonowego: niema zmian.—6) 2 cm³ rtw. jak w B 3) + 3 cm³ sp. + 6 kr. HNO_3 + trochę rtw. $AgNO_3$: niema zmian.

Natrium sulfuricum.

A. 1) Rtw. prep. silnie rozcieńczyć, dodać rtw. $Ba(NO_3)_2$: biały, drobny osad nierozpuszczalny w rozcieńczonych kwasach. — 2) Prep. wprowadzić na druciku platynowym do płomienia zabarwia go na żółto.

B. 1) Rozpuścić 1,5 g prep. w 30 cm³ w.: pap. lakm. nie powinien barwić się czerwono. — 2) Do 5 cm³ tego rtw. dodać tyleż wody H_2S: niema zmian. — 3) Do 5 cm³ tegoż rtw. dodać 5 cm³ rtw. NaCl, 1 cm³ am. i następnie rtw. NaH_2PO_4: niema zmian. — 4) Do 5 cm³ rtw. prep. dodać 5 cm³ rtw. $AgNO_3$: co najwyżej opalizacja.—5) Do 5 cm³ rtw. prep. dodać

1 cm³ H_2SO_4 rozc. i 1 kr. $^1/_{10}$ N rtw. $KMnO_4$: zabarwienie nie znika. — 6) Do 5 cm³ rtw. prep. dodać kilka kr. HCl i 0,5 cm³ rtw. $K_4Fe(CN)_6$: zabarwienie niebieskie nie ukazuje się natychmiast. — 7) Do 1 g prep. dodać 5 cm³ rtw. Na_2HPO_4 i ogrzew. 15 min. na kąp. w.: niema ciemnego odcienia.

Natrium thiosulfuricum.

A. 1) Prep. na druciku plat. zabarwia płomień na żółto. — 2) Rozpuścić 2 g prep. w 10 cm³ w. — Do połowy tego rtw. dodać nieco HCl: zapach bezwodnika kw. siarkawego, następnie zmętnienie. — 3) Do drugiej połowy rtw. dodawać kroplami rtw. $FeCl_3$: zabarwienie ciemnofioletowe, znikające przy skłócaniu.

B. 1) Rozpuścić 1,5 g prep. w 30 cm³ w.: rtw. może zlekka zabarwić pap. lakm.; dodać 1 kr. rtw. fft. do 5 cm³ rtw.: nie występuje czerwone zabarwienie. — 2) Do 5 cm³ rtw. prep. dodać 5 kr. rtw. $Ba(NO_3)_2$: w ciągu 3 minut niema zmętnienia. — 3) 5 cm³ rtw. prep. + 1 kr. rtw. $AgNO_3$, skłócić: nie powinny powstać natychmiast brunatny lub czerwony osad. — 4 do pozostałego rtw. prep. dodać rtw. jodu do trwałego żółtawego zabarw.: pap. lakm. nie barwi się naczerwono.

Oleum Amygdalae.

A. i B. 1) C. wł. 0,915—0,920. — 2) L. zmydl. 190 — 198. — 3) L. jodowa 93 — 100. — 4) Stopień kwasowości nie większy od 7. — 5) 5 cm³ prep. oziębić do 10° (w mieszaninie 2 cz. tłuczonego lodu i 1 cz. NaCl): niema zmian. — 6) Przy próbie elaidynowej mieszanina prep. i HNO_3 po skłóceniu barwi się białawo, olej powinien krzepnąć, tworząc białą stałą masę i ciecz, zaledwie zlekka zabarwioną. — 7) W kolbce na 150 cm³ 10

cm^3 prep. + 15 cm^3 ług. sod. + 10 cm^3 sp. ogrzewać na kąp. w. w temp. 35^0 do klarowności, dodać porcjami 100 cm^3 ciepłej w. ($50 — 60^0$): nie występuje zmętnienie; rtw. przelać do rozdzielacza, dodać HCl w nadmiarze, wydzielone kwasy tłuszczowe przemyć kilkakrotnie ciepłą w., przelać na parownicę i ogrzewać dla usunięcia resztek w.: kwasy te w ciągu doby w 15^0 nie mętnieją; z równą ilością sp.: rtw. przezroczysty, nie mętniejący z jeszcze jedną objętością sp.

Oleum Cacao.

A. i B. 1) 1) P. topl. $30 — 35^0$. — 2) L. jodowa 33 — 38. — 3) Stopień kwasowości nie większy od 4. — 4) 5 g prep. rozpuścić w 10 g et.: rtw. przezroczysty. — 5) Probówkę z rtw. prep. zamknąć korkiem, umieścić w wodzie z lodem: nie mętnieje przez 10 min., po dłuższem staniu w temp. 0^0 osad krystaliczny, który rozpuszcza się w temp. pokojowej.

Oleum Jecoris Aselli.

A. i B. 1) C. wł. 0,924—0,932. — 2) L. zmydl. 175—197. — 3) L. jodowa 150—180. — 4) Stopień kwasowości nie większy jak 5. — 5) 1 kr. prep. + 20 kr. chlf. skłócić z 1 kr. H_2SO_4: barwa fioletowo-czerwona, przechodząca w brunatną. — 6) Przy próbe elaidynowej prep. po 12 godzinach może zgęstnieć, nie może krzepnąć. — 7) 15 cm^3 prep. w temp. 0^0 po 4 godz.: krystaliczny osad nie powstaje.

Oleum Lini.

A. i B. 1) C. wł. 0,93 — 0,94. — 2) L. zmydlenia 187 — 195. — 3) L. jodowa 170 — 200. — 4) Stopień kwasowości nie większy jak 8. — 5) 10

cm^3 prep. + 15 cm^3 ług. pot. + 4 cm^3 sp. ogrzać na kąp. w., często skłócając, gdy miesz. stanie się przezroczysta, dodać 100 cm^3 w.: nie mętnieje. — 6) 2 cm^3 prep. + 5 cm^3 et. + 5 kr. sp. rtw. $AgNO_3$, pozostawić w ciemnem miejscu kilka godzin: nie powinien powstać ciemny osad, rtw. nie brunatnieje. — 7) 10 cm^3 prep. + 10 cm^3 w. wapiennej, skłócać: trwała emulsja.

Oleum Olivae.

A. i B. 1) C. wł. 0,915 — 0,918. — 2) L. zmydlenia 187—196. — 3) L. jodowa 80—88. — 4) Stopień kwasowości nie większy jak 8. — 5) Przy próbie elaidynowej prep. z HNO_3: barwa zielonkawobiała; po upływie 4 — 10 godz. krzepnie, tworząc białą masę i ciecz zlekka zabarw. — 6) W kolbce z chłodnicą zwrotną gotować przez $^1/_2$ godz. na kąp. w. 4 g prep. z 50 cm^3 $^1/_2$ N rtw. sp. ług. pot., dodać 0,5 cm^3 rtw. fft., dolewać kroplami HCl do zniknięcia czerwonego zabarwienia. Kolbkę wstawić na 10 min. do w. o temp. 15^0, rtw. odsączyć od osadu i 20 cm^3 tego rtw. wstawić do w. o temp. 9—10^0 na $^1/_2$ godz.: niema osadu ani zmętnienia. — 7) 2 cm^3 prep.+4 cm^3 benzyny+3 cm^3 odcz. Bettendorffa, skłócić i ogrzew. na kąp. w. w temp. 40^0; po rozdzieleniu się cieczy dolną warstwę wodną ogrzać do 80^0: w ciągu 5 min. czerwona barwa nie występuje. — 8) Na nieobecność oleju bawełnianego wykonać p r ó b ę H a l p h e n a: do suchej prob. wlać 2 cm^3 prep. + 2 cm^3 alkoholu amylowego + 2 cm^3 1% rtw. siarki (osadzonej) w CS_2, zatkać korkiem z długą rurką szklaną, ogrzewać 10 min. przez zanurzenie dolnej części prob. we wrzącym rtw. NaCl: czerwonej, lub pomarańczowej barwy niema, po dodaniu jeszcze 5 cm^3 1% rtw. siarki w CS_2 i ponownem ogrzaniu przez 5—10 min. również niema zabarwienia.

Oleum Ricini.

A. i B. 1) C. wł. 0,95 — 0,97. — 2) 3 cm³ prep. +3 cm³ CS_2+1 cm³ H_2SO_4 skłócać: niema czarnobrunatnego zabarwienia.

Oleum Sesami.

A. i B. 1) C. wł. 0,921 — 0,924. — 2) L. zmydl. 187 — 193. — 3) L. jodowa 103 — 112. — 4) St. kwasowości nie większy jak 8. — 5) 0,1 g cukru + 10 cm³ HCl dymiącego; 3 cm³ tego rtw + 1 kr. prep. skłócać 1 min.: barwa czerwona. Na nieobecność oleju bawełnianego wykonać próbę Halphena (jak w art. Oleum Olivae).

Oleum Sojae.

A. i B. 1) C. wł. 0,924—0,929. — 2) L. zmydl. 190 — 210. — 3) L. jodowa 115 — 137. — 3) St. kwasowości nie większy jak 8. — 4) 10 cm³ prep. + 15 cm³ ług. pot. + 4 cm³ sp., ogrzewać na kąp. w., często skłócając, gdy mieszanina stanie się przezroczysta, dodać 100 cm³ w.: niema zmętnienia. — 5) Na nieobecność oleju łogowego wykonać próbę Baudoina: 0,1 g cukru trzcin. rozpuścić w 10 cm³ HCl dymiącego + 5 cm³ prep., ½ min. skłócać, zostawić do ustania się: dolna warstwa wodna nie barwi się na czerwono. Zamiast 0,1 g cukru można użyć 5 kr. spirytusowego rtw. furfurolu: warstwa wodna nie barwi się na czerwono.—6) Na nieobecność oleju bawełnianego wykonać próbę Halphena (jak w art. Oleum Olivae).

Oleum Caryophylli.

A. 1) C. wł. 1,044 — 1,070. — 2) 1 cm³ prep. + 2 cm³ sp. 70%: rtw. przezroczysty. — 3) 0,5 prep. + 10 cm³ w. ogrzanej do 50°, skłócić: pap. lakm. nie barwi się czerwono; przesączyć, do-

dać kilka kr. rtw. $FeCl_3$ (1 + 15): może pozostać przejściowa barwa szaro-zielona, nie może występ. barwa fioletowa.

B. 1) Do kolbki aldehydowej odmierzyć ściśle 5 cm³ prep. + 15 cm³ ług. sod. + 50 cm³ w., ogrzewać silnie, skłócając, 15 min. na kąp. w.; dodać tyle nasyconego rtw. NaCl aby niezwiązany olejek podniósł się w szyjkę kolbki: objętość tego olejku nie większa od 1 cm³ i nie mniejsza od 0,2 cm³ (co odpow. 80% — 96% eugenolu).

Oleum Citri.

A. i B. 1) C. wł. 0,953—0,861.—2) 1 cm³ prep. + 12 cm³ sp. 90%: rtw. przezroczysty co najwyżej drobna ilość kłaczków).—3) 1 cm³ prep. wlać do suchej prob., którą luźno zatkać watą z umieszczonym kryształkiem fuksyny: nie wilgotnieje i nie barwi waty. — 4) 5 cm³ prep. + 5 cm³ w. zakwasić 1 kr. HCl rozc., skłócić, po odstaniu oddzielić warstwę wodną i dodać do niej wody H_2S: niema ciemnego zabarwienia. — 5) Z małej kolbki oddestylować z 25 cm³ prep. — połowę: skręcalność optyczna destylatu większa od skręcalności prep. przed destylacją.

Oleum Lavandulae.

A. i B. 1) C. wł. 0,882 — 0,896. — 2) 1 cm³ prep. + 3 cm³ sp. 70%: rtw. przezroczysty, dopuszczalna opalizaja. — 3) Prep. nie barwi czerwono pap. lakm. zwilżonego wodą.

C. Odważyć (z dokł. do 0,001 g) ok. 1 g prep. do kolbki, dodać 10 cm³ ½ N sp. ług. pot. i gotować z chłodnicą zwrotną na kąp. w. przez ½ godz., od czasu do czasu skłócając. Po ostygnięciu dodać 1 cm³ rtw. fft. i miareczkować ½ N rtw. HCl do zniknięcia barwy czerwonej: 1 g prep. (zaw. 30% estru) zużywa przy zmydleniu 3,06 cm³ ½ N rtw. sp. ług. pot.

Oleum Menthae piperitae.

A. i B. 1) C. wł. 0,895 — 0,915 — 2) 1cm³ prep. + 5 cm³ sp. 70%: rtw. przezroczysty, z większą ilością sp. może nieco opalizować.

C. 1) 5 cm³ prep. + 5 cm³ bezwodnika kw. octowego + 2 g octanu sodowego bezwodnego — gotować w kolbce na 100 cm³ z chłodnicą zwrotną na słabym płomieniu w ciągu godziny. Po ostygnięciu dodać 20 cm³ w. i ogrzewać przez 15 minut na kąp. w., często skłócając. W rozdzielaczu oddzielić olejek od w., przemywać go, aż zniknie kwaśny odczyn (pap. lakm.), przelać do małej flaszeczki, dodać 1,5 g Na_2SO_4 bezwodnego, szczelnie zakorkować i pozostawić na 10—15 godz., od czasu do czasu skłócając. Olejek przesączyć, odważyć z niego 1,5 g (z dokł. do 0,01 g) + 3 cm³ sp. + 2 kr. rtw. fft. do kolbki na 100 cm³, dodawać kroplami ½ N ług. pot. do wystąpienia czerwonej barwy, wówczas dodać jeszcze 20 cm³ tego ługu i ogrzewać na kąp. w. z chłodnicą zwrotną 1 godz. Po ostygnięciu dodać 1 cm³ rtw. fft. i miareczkować ½ N rtw. HCl do zniknięcia czerwonej barwy: 1,5 g olejku acetylowanego (o zaw. w olejku 50% mentolu) powinien zużywać przy zmydleniu 8,46 cm³ ½ N sp. ług. pot.

Oleum Sinapis.

A. i B. 1) C. wł. 1,016 — 1,025. — 2) 1 cm³ prep. + 0,5 cm³ sp. 90%: rtw. przezroczysty. — 3) 1 cm³ prep. + 5 cm³ sp. + 1 kr. rtw. $FeCl_3$: niema barwy ani czerwonej, ani niebieskawej.

C. 1) Odważyć (z dokł. do 0,001 g) ok. 0,6 g prep. do kolbki miarowej na 50 cm³, dopełnić sp. do kreski, wymieszać i do kolby miarowej na 100 cm³ odmierzyć 5 cm³ tego rtw. (=0,06 g prep.) + 10 cm³ am. + 30 cm³ $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$. Na szyjce kolbki umieścić mały lejek i ogrzewać na kąp. w.

1 godz., po ostygnięciu dopełnić w. do 100 cm^3, skłócić i przesączyć przez suchy sączek. Do kolby stożkowatej odmierzyć pipetą 50 cm^3 przezroczystego przesączu + 6 cm^3 HNO_3 + 2 cm^3 rtw. siarczanu żelazowo-amonowego i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. NH_4CNS do trwałej czerwonej barwy: 0,06 g prep. (o zaw. 95% izosiarkocyjanianu alilowego) zużywa 11,49 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$, zatem na połowę $AgNO_3$ pozost. w rtw. powinno się zużyć 9,25 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. rodanku.

Oleum Terebinthinae.

A. i B. 1) C. wł. 0,858 — 0,876. — 2) 1 cm^3 prep. + 8 — 12 cm^3 sp. 90%: rtw. przezroczysty o słabo kwaśnym odczynie (pap. lakm.). — 3) 50 cm^3 prep. destylować: poniżej 150° niema żadnego destylatu, od 155° — 165° przechodzi 40 cm^3 prep. — 4) 3 cm^3 prep. świeżo przedestylowanego + kawałek KOH wielkości grochu: po 4 godz. ani prep. ani KOH nie przybierają żółtej barwy.—5) W zważonej parowniczce ogrzewać 2 godz. na kąp. w 1 g prep.: pozostałość waży nie więcej jak 30 mg.

Oleum phosphoratum.

C. 1) Odważyć (z dokł. do 0,001 g) ok. 1 g prep. do kolbki stożk., zamykanej korkiem szlifowanym; dodać 20 cm^3 et. + 10 cm^3 sp. + 12 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. ' skłócać 5 min., nadmiar pozostałego jodu związać, miareczkując $^1/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$; do odbarwionego rtw. dodać 3 g NaCl i 0,5 cm^3 rtw. fft. i miareczkować $^1/_{10}$ N ług. pot. do wystąpienia czerwonawej barwy. Jednocześnie wykonać próbę ślepą: 1 g prep.+20 cm^3 et.+10 cm^3 sp.+30 cm w. + 3 g NaCl + 0,5 cm^3 rtw. fft. — zmiareczkokować $^1/_{10}$ N ług. pot. do wystąpienia czerwonego odcienia. Rezultaty miareczkowań po przeliczeniu ich na 1 g prep. odjąć od siebie i różnicę

pomnożyć przez 0,62; iloczyn = liczbie mg P w 1 cm^3 prep.: 1 g prep. (zaw. 1% P) daje różnicę 16,1 cm^3 $^1/_{10}$ N ług. pot.

Opium.

C. 1) Z różnych części prep. wybrać próbę średnią, pokrajać drobno, wysuszyć przy 60° i sproszkować; prep. suszony w 100° do stałego cięż. nie powinien tracić na wadze więcej jak 8%. — 2) Odważyć (z dokł. do 0,01 g) 3,5 g prep. sproszk., utrzeć w małym moździerzyku z 3,5 g w., spłókać do zważonej kolbki stożk., dolać w. do wagi 31,5 g. Zostawić na godzinę, często skłócając, przesączyć przez suchy sączek o średn. 8 cm; odważyć 21 g przesączu (= 2,44 prep.)+1 cm^3 rozc. am. (17 g 10% + 83 cm^3 w.), ciecz zmieszać, nie kłócąc i natychmiast sączyć przez suchy sączek gładki o średn. 8 cm. Odważyć 18 g przesączu (= 2 g prep.) do kolbki stożk. z korkiem szlif., dodać 5 cm^3 et. + 2,5 cm^3 am. rozc. jak wyżej, skłócać mocno 10 min., dodać jeszcze 10 cm^3 et., pozostawić na 3 godz., zrzadka lekko mieszając. Rtw. sączyć przez suchy sączek gładki o średn. 7 cm tak, aby odsączyć tylko górną warstwę eterową; do pozostałego rtw. dodać jeszcze 5 cm^3 et., zamieszać i znów sączyć warstwę eterową, a następnie warstwę wodną, nie zwracając uwagi na przylepione do ścian kolbki kryształy. Pozostałe w kolbce kryształy opłókać trzykrotnie wodą nasyconą et. w ilości po 2,5 cm^3. Po odsączeniu się cieczy wysuszyć kolbkę i lejek z sączkiem przy 100°. Morfinę w kolbce i na sączku rozpuścić w 12 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. HCl, rtw. przelać do nowej kolbki, do tejże kolbki wlać wodę którą należy opłókać kilkakrotnie sączek, kolbkę i lejek tak, by ogólna objętość rtw. nie przekraczała 50 cm^3. Dodać 2 — 3 kr. rtw. czerwieni metylowej i miareczkować nadmiar

kwasu $^1/_{10}$ N ług. pot. do zniknięcia różowej barwy: 2 g prep. (o zawart. 12% morfiny) wymagają dla zobojętnienia 8,4 cm^3 $^1/_{10}$ N kwasu.

Pepsinum.

A. i B. 1) 0,2 g prep. rozpuścić w 20 cm^3 w.: rtw. niezbyt mętny. — 2) Do tego rtw. dodać kilka kr. rtw. fft., miareczkować $^1/_{10}$ N ług. pot.: czerwony odcień występuje po dodaniu najwyżej 0,2 cm^3 ługu. — 3) Gotować jajko kurze 10 min. we wrzącej w., po ostudzeniu białko przetrzeć przez sito o 0,75 mm średnicy oczek; pierwszą porcję odrzucić, z następnej odważyć 10 g do kolbki stożk., dodać 100 cm^3 w. ogrzanej do 50^0, rozmieszać pręcikiem, dodać 0,5 cm^3 HCl i 0,1 g prep. i zostawić na 3 godz. w temp. 45^0, lekko skłócając: białko rozpuszcza się całkowicie, z małą pozostałością biało-żółtych błonek. — 4) Prep. wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Phenaceticum.

A. 1) P. topl. 134^0—135^0.—2) 0,1 g prep.+5 cm^3 HNO_3 skłócić: żółte zabarwienie, następnie obfity żółty osad. — 3) 0,2 g prep. + 2 cm^3 HCl gotować 1 min., rozcieńczyć w. do 20 cm^3, dodać kilka kr. 5% rtw. kwasu chromowego: rubinowo-czerwona barwa.

B. 1) 0,1 g prep. + 5 cm^3 w. zagotować, ostudzić, przesączyć, dodać do przesączu wody bromowej do żółtego odcienia: niema zmętnienia. — 2) 0,3 g prep. + 1 cm^3 sp. + 3 cm^3 w. + 1 kr. $^1/_{10}$ N rtw. J: niema czerwonej barwy. — 3) 0,1 g prep. rozpuścić w 1 cm^3 H_2SO_4: rtw. bezbarwny.— 4) Wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Phenolum.

A. 1) P. krzepn. 39^0 — 41^0. — 2) P. wrz. 178^0 — 182^0. — 3) Rozpuścić 2 g prep. w 1 cm^3 sp.,

dodać 1 — 2 kr. rtw. $FeCl_3$: zabarwienie brudnozielone, które po dodaniu 100 cm³ w. przechodzi w fioletowe. — 4) Z wodą bromową prep. nawet w bardzo rozcieńcz. stanie daje żółty, kłaczkowaty osad.

B. 1) 1 g prep. + 15 cm³ w.: rtw. przezroczysty, lekko barwiący pap. lakm. na czerwono. — 2) 0,5 g prep. wyprażyć na szkiełku zegarkowem: niema reszty odważalnej.

Plumbum aceticum.

A. 1) 1 g prep. rozpuścić w 20 cm³ w., rozdzielić na 4 części i wykonać próby. Cz. 1-sza + woda H_2S: osad czarny; cz. 2-ga + H_2SO_4 rozc.: osad biały; cz. 3-cia+rtw. KJ: osad żółty; cz. 4-ta + rtw. $FeCl_3$: rtw. brunatno-czerwony i biały osad.

B. 1) 1 g prep. rozpuścić w 5 cm³ w. świeżo przegotowanej: rtw. nie opalizuje. — 2) Do tego rtw. dodać 10 cm³ H_2SO_4 rozc., odsączyć od osadu, przesącz zadać nadmiarem am.: niema niebieskiej barwy i brunatnych kłaczków.

Plumbum aceticum basicum solutum.

A. 1) C. wł. 1,235 — 1,240. — 2) 1 cm³ prep. + 3 cm³ rtw. $FeCl_3$: mieszanina żółta, z której wydziela się biały osad i ciemnoczerwony rtw. Osad rozpuszcza się w nadmiarze gorącej w.

B. 1) 3 cm³ prep. + 3 cm³ kw. octowego rozc. + kilka kr. rtw. $K_4Fe(CN)_6$: osad biały bez niebieskiego, lub bronzowego odcienia .

Pyramidonum.

A. 1) P. t. 108°. — 2) 0,5 g prep. rozpuścić w 25 cm³ w. i rozdzielić na 5 części. Część 1-sza + 1 kr. HCl + 1 kr. rtw. $FeCl_3$: barwa niebiesko-fioletowa. — 3) Część 2-ga+kilka kr. rtw. $AgNO_3$: barwa fioletowa i szary osad srebra metalicznego.

B. 1) Cz. 3-cia + 1 cm³ H_2SO_4 rozc. + 1 kr. rtw. $AgNO_3$: niema zmian. — 2) Cz. 4-ta + 15 cm³ w. + 5 cm³ H_2SO_4 rozc. + 10 kr. rtw. $NaNO_2$: znikające szybko niebiesko-fioletowe zabarwienie. — 5) Cz. 5-ta + woda H_2S: niema zmian. — 6) Wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Radix Ipecacuanhae.

C. 1) Odważyć (z dokł. do 0,01 g) 5 g drobno sproszk. prep. do kolbki na 150 cm³, z dopasowanym korkiem, dodać 50 cm³ et., skłócić, dolać 4 cm³ am. i często skłócać w ciągu 1/2 godz. Dodać 4 cm³ w., skłócać do wyjaśnienia się warstwy et. Po odstaniu się przesączyć przez watę 35 g rtw. eterowego (= 3,5 g prep.) do suchej kolbki. Eter odparować, pozostałość rozpuścić w 2—3 cm³ sp., dodać 10 cm³ 1/10 N rtw. HCl + 10 cm³ w. + 2 kr. rtw. czerwieni metylowej i miareczkować 1/10 N ług. pot. do zniknięcia różowego odcienia: 3,5 g prep. (o zaw. 2% alkaloidów) zużywa 2,82 cm³ 1/10 N rtw. HCl.

Salolum.

A. 1) P. t. ok. 42° (prep. wysuszyć uprzednio nad H_2SO_4). — 2) Trochę prep. rozpuścić w sp. + 1 kr. 10-krotnie rozc. rtw. $FeCl_3$: barwa fioletowa. — 3) 0,2 g prep. + 5 cm³ ług. sod. ogrzewać na kąp. w. 5 min., dodać w nadmiarze HCl: wydziela się zapach fenolu, po ostygnięciu biały osad igiełek kwasu salicylowego.

B. 1) Prep. nie barwi wilgotnego pap. lakm. na czerwono. — 2) 1 g prep. skłócić z 50 cm³ w. i przesączyć. Przesącz podzielić na 3 części. Cz. 1-sza + 1 kr. 10-krotnie rozcieńcz. rtw. $FeCl_3$: niema zmian; cz. 2-ga + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian; cz. 3-cia + rtw. $AgNO_3$: niema zmian. — 2) Wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Salvarsani preparationes.

1. S a l v a r s a n.

A. i B. 1) 0,1 g prep. rozpuścić w 10 cm^3 w.: rtw. przezroczysty; rtw. rozdzielić na 2 części. — 2) Część 1-szą zadawać kroplami rozc. ług. sod.: żółty osad rozpuszczający się w nadmiarze ługu.— 3) Cz. 2-ga + 2,5 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$: czerwone zabarwienie; dodać następnie 5 cm^3 HNO_3: osad brunatno-żółty; ogrzać na kąp. w.: charakterystyczny osad AgCl; dodać 5 kr. HCl, ogrzać i przesączyć, do przesączu dodać am. w nadmiarze i mieszaniny magnezowej: osad krystaliczny. Osad odsączyć, przemyć wodą z am., rozpuścić w HCl, dodać rtw. NaH_2PO_2, ogrzewać w kąp. w.: występuje charakteryst. ściemnienie.

C. 1) Odważyć (z dokł. do 0,001 g) 0,2 g prep. w małej cienkościennej probówce, wrzucić do kolby Kjeldahla+4 g K_2SO_4+10 cm^3 H_2SO_4+1 cm^3 HNO_3 dymiącego, umieścić pochyło na siatce i ogrzewać na słabym płom., dopóki nie przestaną wydzielać się tlenki azotu. Po ostygnięciu dodać dwukrotnie po 50 cm^3 w. i za każdym razem wygotować, wrzuciwszy do kolby 2—3 kapilary szklane, zalutowane z jednego końca. Pozostały w kolbie rtw. rozcieńczyć 15 cm^3 w., ostudzić, dodać 2 g KJ i w. do rozpuszczenia powstałego osadu. Po $^1/_2$ godz. miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$: 0,2 g prep. (o zaw. 30% As) wydziela jod, który zużywa 16 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$.

2. N e o s a l v a r s a n.

A. i B. 1) 0,15 g prep. + 3 cm^3 w.: rtw. przezroczysty; rtw. ten rozcieńczyć do 7 cm^3. — 2) 5 cm^3 tego rtw. + HCl kroplami: żółty osad (odróżnienie od salwarsanu); następnie ogrzać: zapach SO_2; papierek z jodanem potasowym i skrobią, trzymany w parze rtw., barwi się niebisko.—3) 0,05 g

prep. wyprażyć w tyglu porcel., pozostałość zwilżyć 1 kr. w.: pap. lakm. barwi się niebiesko; na druciku plat. barwi płomień silnie żółto: dodać 3 cm³ rtw. NaH_2PO_2 i ogrzać na kąp. w.: charakterystyczne ściemnienie.

C. 1) Wykonać, jak w przepisie na salwarsan: 0,2 g prep. (o zawartości 19% As) wydziela jod, który zużywa 10,2 cm³ $^1/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$.

Santoninum.

A. i B. 1) P. t. 170°. — 2) Skłócić 0,01 g sproszk. prep. z 1 cm³ H_2SO_4: kwas może tylko lekko zżółknąć. Dodać następnie 1 cm³ sp., skłócić i szybko dodać 2 kr. 10-krotnie rozcieńcz. rtw. $FeCl_3$: zabarwienie krwisto-czerwone, przechodzące w fioletowe. — 3) 0,01 g prep. sproszk.+1 cm³ HNO_3: zabarwienie nie występuje natychmiast. — 4) 0,2 g prep. sproszk.+2 cm³ w.+1 kr. H_2SO_4 rozc. kłócić z przerwami przez 5 min., przesączyć: przesącz nie powinien być gorzki, nie powinien fluoryzować i z odczynnikiem Mayera dawać osadu. — 5) Prep. spalić i wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Sapo kalinus.

C. 1) Odważyć (z dokł. do 0,01 g) 2,5 g prep. do zlewki, rozpuścić w 50 cm³ w. gorącej, dodać 5 cm³ H_2SO_4 rozc. i ogrzewać na kąp. w., aż utworzy się na powierzchni oleista warstwa. Po ostygnięciu dodać 10 cm³ et., wlać do rozdzielacza, popłókać zlewkę et. po 10 cm³ i 5 cm³ i zlać do rozdzielacza, skłócić i po rozdzieleniu się warstw przelać rtw. eterowy do kolbki; rtw. wodny wykłócić jeszcze z 15 cm³ et. i znów zlać do kolbki. Do eterowego rtw. dodać 2 g Na_2SO_4 wysuszonego, zamknąć korkiem, skłócić i po $^1/_2$ godz. przesączyć przez watę do kolbki zważonej; kolbkę

z Na_2SO_4 i sączek z watą dwukrotnie przepłókać et. po 5 cm^3, zlewając to do zważonej kolbki, et. oddestylować, pozostałość wysuszyć w 75^0; po ostygnięciu zważyć: pozostałość winna ważyć przynajmniej 1 g, co odpowiada 40% kwasów tłuszczowych.

Spiritus Formicae.

C. 1) Odważyć (z dokł. do 0,01 g) 25 g prep. do kolbki, dodać 1 cm^3 rtw. fft. i miareczkować $^1/_2$ N rtw. ług. pot. do wystąpienia czerwonej barwy: 25 g prep. (o zaw. 0,85% kwasu mrówkowego wolnego), zużywa 9,2 cm^3 $^1/_2$ N ługu. Następnie dodać z biurety 10 cm^3 tegoż ługu i ogrzewać $^1/_2$ godz. na kąp. w.; po ostygnięciu miareczkować $^1/_2$ N rtw. HCl do zniknięcia czerwonego odcienia: 25 g prep. (o zaw. 1,25% kwasu mrówkowego wolnego i związanego), po odjęciu dodanego $^1/_2$ N kwasu, zużywa 13,6 cm^3 $^1/_2$ N ługu.

Stibio-Kalium tartaricum.

A. 1) 0,05 g prep. rozpuścić w 10 cm^3 w. i rozdzielić na 2 części — 2) Część 1-sza + woda wapienna: biały osad, trudno rozpuszczalny w kw. octowym. — 3) Część 2-ga + HCl + H_2S: pomarańczowy osad.

B. 1) 1 g sproszk. prep. rozpuścić w 2 cm^3 HCl, dodać 5 cm^3 rtw. NaH_2PO_2 i ogrzewać na kąp. w. 15 min.: niema ciemnego odcienia.

C. 1) Odważyć (z dokł. do 0,001 g) 0,2 g prep., rozpuścić w 40 cm^3 w., zawierającej 0,2 g kwasu winowego, dodać 2 g $NaHCO_3$, nieco kleiku skrobiowego i mareczkować $^1/_{10}$ N rtw. J do wystąpienia trwałego niebieskiego zabarwienia: 0,2 g prep. (o zaw. 99,5% czystego związku) zużywa 11,9 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. J.

Tannalbinum.

A. 1) 0,1 g prep. skłócić z 10 cm^3 w., przesączyć, do przesączu dodać 1 kr. 20-krotnie rozc. rtw. $FeCl_3$: niebieskie zabarwienie.

B. 1) Prep. spalić i wyprażyć: nie więcej jak 2% popiołu.

C. Oznaczenie pozostałości nierozpuszczalnej przy próbie trawienia. Odważyć (z dokł. do 0,01 g) 2 g prep., dodać 98 cm^3 w. o temp. 40° + 2,5 cm^3 HCl rozc. i 0,25 g pepsyny, zmieszać i zostawić na 3 godz. w temp. 40°. Zebrać osad na wysuszonym przy 100° i zważonym sączku, przemyć trzykrotnie w. po 10 cm^3, wysuszyć wraz z sączkiem przy 100° i zważyć: ciężar nierozpuszczalnej pozostałości wynosi 1 g — 1,2 g.

Terpinum hydratum.

A. 1) P. t. 116° — 117°, prep. traci przytem w.; bezwodny topi się w temp. 102° — 105°. Przy oznaczaniu p. topn. należy rurkę włoskowatą umieścić w kwasie ogrzanym do 110° i ogrzewać tak, by temp. podnosiła się o 1° w ciągu 15 — 20 sek.—2) Rozpuścić nieco prep. w H_2SO_4: rtw. pomarańczowo-żółty. — 3) 0,2 g prep.+10 cm^3 w+3 cm^3 H_2SO_4 ogrzać: aromatyczny zapach.

B. 1) 1 g prep. + 10 cm^3 w., ogrzać do wrzenia: barwa pap. lakm. od rtw. nie zmienia się. — 2) Prep. spalić i wyprażyć: niema reszty odważalnej.

Theobrominum.

A. 1) 0,01 g prep. + 0,1 g $KClO_3$ + 10 kr. HCl, odparować do suchości na szkiełku zegarkowem na kąp. w.: pozostałość barwi się czerwono-żółto, po dodaniu 1 kr. am. purpurowo-fioletowo. — 2) 0,02 g prep. rozpuścić na gorąco w 1 cm^3 w. + 1 cm^3 am.,

przesączyć, do przesączu dodać 4 cm^3 $^1/_{10}$ N rtw. $AgNO_3$ i ogrzewać na kąp. w.: po kilkunastu min. biały krystaliczny osad.

B. 1) 0,1 g prep. + 10 cm^3 w., skłócić i przesączyć: przesącz nie daje osadu z rtw. J oraz z odczynnikiem Mayera. — 2) 0,1 g prep. rozpuścić w 1 cm^3 H_2SO_4: niema zmian.—3) 0,1 g prep. rozpuścić w 1 cm^3 HNO_3: niema zmian. — 4) 0,1 g prep. + 10 cm^3 chlf.,, często skłócać w ciągu godziny, przesączyć, przesącz odparować na szkiełku zegarkowem: ciężar pozostałości nie przekracza 1 mg. — 5) Prep. ogrzać w tyglu: nie zwęgla się, lecz ulatnia, nie pozostawiając reszty odważalnej.

Theobrominum-Natrium salicylicum.

A. 1) 1 g prep. + 4 cm^3 w., rozpuścić: z pap. lakm. odczyn zasadowy. — 2) Rtw. ten rozcieńczyć w. do 10 cm^3.—1 cm^3 tego rtw.+kw. oct. do odczynu kwaśnego+rtw. $FeCl_3$: zabarwienie fioletowe.— 3) 0,5 cm^3 tegoż rtw. + 0,5 cm^3 w. + kilka kr. (6) HCl rozc.: biały osad, który rozpuszcza się po dodaniu 0,5 cm^3 ług. sod., lub 10 cm^3 am.

B. 1) 5 cm^3 powyższ. rtw. + 5 cm^3 ług. sod. + 10 cm^3 chlf. wykłócić w rozdzielaczu, oddzielić warstwę chloroformową i wyparować ją do suchości: pozostałość mało widoczna i nie daje wyraźnej próby mureksydowej (p. Theobrominum A 1). — 2) 1 g prep. rozpuścić w 1 cm^3 H_2SO_4: rtw. bezbarwny, niema burzenia. — 3) Prep. suszyć 1 godz. w temp. 100°: traci na wadze nie więcej jak 5%.

C. Odważyć (z dokł. do 0,001 g) 1 g prep. do małej zlewki, rozpuścić w 5 cm^3 ciepłej w., dodać 2 kr. rtw. czerwieni metylowej i miareczkować $^1/_2$ N rtw. HCl do czerwonego odcienia. Kwasu zużywa się ok. 5 cm^3. Do rtw. dodać 1—2 kr. 10-krotnie rozcieńcz. am. i zostawić na 3 godz. w temp. pokojowej. Powstały osad zebrać na wysuszonym przy 100°

i zważonym sączku o średnicy 7 cm. Przemyć zlewkę i osad 4-krotnie w. po 5 cm³. Sączek z osadem wysuszyć w temp. 100° i zważyć: osad powinien ważyć nie mniej jak 0,4 g. Do małej ilości tego osadu dodać 0,1 g $KClO_3$ + 10 kr. HCl, odparować do suchości na szkiełku zegark. na kąp. w.: pozostałość barwi się czerwono-żółto, po dodaniu 1 kr. am. purpurowo-fioletowo.

Tinctura Chinae composita.

C. Odważyć (z dokł. do 0,1 g) 20 g prep. do kolbki stożk. o pojemn. ok. 200 cm³, dodać 10 cm³ w. i gotować na siatce azbestowej, do ciężaru 19 g. Dodać 1 g HCl i po ostygnięciu sączyć przez sączek gładki o średnicy 4 cm. Odważyć 18 g przesączu (= 18 g prep.) do kolbki na 200 cm³ z dopas. korkiem, dodać 25 g chlf. i 47 g et., skłócić, dodać 3 cm³ ług. sod. i silnie skłócać 10 min. Dosypać 1 g sproszkowanej gumy tragantowej i skłócić do wyjaśnienia się warstwy chloroformowej. Przez watę oczyszcz. odsączyć 60 g rtw. (= 15 g prep.) do kolbki na 150 cm³. Dodać 10 cm³ sp., wrzucić parę rurek włosk. zatopionych z jednego końca i oddestylować do suchości na kąp. w. Pozostałość rozpuścić przy słabem ogrzewaniu w 10 cm³ sp., dodać 20 cm³ w., 2-3 kr. rtw. czerwieni metylowej i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. HCl do różowego odcienia: 15 g prep. (o zawart. 0,35% alkaloidów) zużywa 1,7 cm³ $^1/_{10}$ N HCl. Do 5 cm³ rtw. pozostałego po miareczkowaniu dodać 3—4 kr. wody bromowej lub trochę więcej wody chlorowej oraz do 1 cm³ am.: zielone zabarwienie.

Tinctura Jodi (cum Kalio jodato).

A. i B. 1) C. wł. 0,901 — 0,908.

C. a) Oznaczenie jodu wolnego: 0,5 g KJ wsypać do kolbki na 100 cm³, nalać 20 cm³ w., przykryć szkiełkiem zegark. i zważyć (z do-

kładn. do 0,001 g), następnie dolać pipetą ok. 2 g prep,. kolbkę przykryć i znów zważyć (z dokł. do 0,001 g). Miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$, dodając pod koniec kleiku skrobiowego: 2 g prep. (o zaw. 7% jodu wolnego) zużywa 11,04 cm³ $^1/_{10}$ N rtw. $Na_2S_2O_3$.

b) O z n a c z e n i e j o d k u p o t a s o w e g o: Odważyć (z dokł. do 0,001 g) zlewkę na 50 cm³ przykrytą szkiełkiem zegark., odważyć (z dokł. do 0,01 g) 5 g prep., dodać 10 cm³ w., odparować na kąp. w. do suchości, i powtarzać tę czynność 3—4 razy, dodając za każdym razem 5 cm³ gorącej w., aż pozostałość będzie zupełnie biała. Pozostałość tę wysuszyć przez $^1/_2$ godz. w 100° i zważyć: waży 0,14 — 0,16 g. Pozostałość powinna odpowiadać próbom dla KJ, ilościowo zaś wykazać 95% czystego związku.

Tinctura Opii crocata.

C. Odważyć (z dokł. do 0,1 g) 25 g prep. do zważonej miseczki i odparować do 7,5 g, dopełnić w. do 19 g, dodać 1 cm³ am. rozc. (17 g am. 10% + 83 cm³ w.). Zmieszać bez kłócenia i natychmisat sączyć przez suchy sączek gładki o średnicy 8 cm. Odważyć 16 g przesączu (= 20 g prep.) do kolbki stożk. z dopasow. korkiem, dodać 5 cm³ et. i 2,5 cm³ am. (rozcieńcz. jak wyżej). Skłócać mocno 10 min., dodać jeszcze 10 cm³ et. i zostawić na 3 godz., od czasu do czasu zlekka mieszając. Rtw. sączyć przez sączek gładki o średn. 7 cm tak, by odsączyć górną warstwę eterową, do pozostałego rtw. dodać jeszcze 5 cm³ et, zmieszać i znów przesączyć warstwę eterową, poczem sączyć warstwę wodną, kolbkę i sączek opłókać 3 razy po 25 cm³ wodą nasyconą eterem. Kolbkę i lejek z sączkiem wysuszyć przy 100°. Kryształy w kolbce i na sączku rozpuścić w 10 cm³ $^1/_{10}$ N HCl, i wlać do nowej

kolbki, opłókać kilka razy kolbkę, sączek i korek wodą do ogólnej ilości 50 cm³. Dodać 2—3 kr. rtw. czerwieni metylowej i miareczkować $^{1}/_{10}$ N ług. pot. do zniknięcia różowego odcienia: 20 g prep. (o zaw. 1% morfiny) zużywa dla zobojętnienia 7,02 cm³ $^{1}/_{10}$ N kwasu.

Tinctura Opii simplex.

Oznaczenie zawartości wykonać według przepisu na Tinctura Opii crocata. Obie nalewki zawierają jednakową ilość morfiny.

Unguentum Hydrargyri cinereum.

C. Odważyć (z dokł. do 0,01 g) 2 g prep. do kolbki na 100—150 cm³ z szeroką szyjką i dodać 20 cm³ HNO_3 stęż. Na szyjce kolbki umieścić lejek i ogrzewać 10—15 min. na kąp. w., dopóki nie zginą kuleczki rtęci metal. Dodać 25 cm³ w., opłókując nią lejek, i ogrzewać do oddzielenia się warstwy tłuszczowej. Kolbkę ostudzić, płyn przesączyć przez watę do kolby miarowej na 100 cm³, tłuszcz pozostały w kolbce rozdzielić i spłókać 5 razy wodą po 5 cm³, przelewając ją przez samą watę do kolbki miarowej. Ogrzać w probówce na kąp. w. kawałek odmytego tłuszczu z 2 cm³ HNO_3, po ostygnięciu przelać rtw. do nowej probówki, rozcieńczyć w. i zaprawić nadmiarem wody H_2S — jeżeli powstanie obfity czarny osad, całą masę tłuszczu należy jeszcze raz ogrzać z HNO_3. Do przesączu zawierającego połączone rtw. wodne dodawać 3% rtw. $KMnO_4$ do stałej barwy różowej (lub do wydzielenia się brunatnych kłaczków), odbarwić rtw. kilku kr. rtw. $FeSO_4$, dopełnić kolbkę do kreski, zmieszać i przesączyć przez suchy sączek. Odmierzyć pipetą 25 cm³ przesączu (= 0,5 g prep.), dodać 2 cm³ rtw. siarczanu żelazowo-amonowego

i miareczkować $^1/_{10}$ N rtw. NH_4CNS do trwałego czerwonego zabarwienia: 0,5 g prep. (o zaw. 30% Hg) zużywa 14,95 cm³ $^1/_{10}$ N rtw. NH_4CNS.

Zincum oxydatum.

A. 1) 0,1 g prep. rozpuścić w kw. octowym rozc., dodawać stopniowo ług. sod.: biały bezpostaciowy osad, rozpuszczający się w nadmiarze ługu; rtw. ten + woda H_2S: biały osad.

B. 1) 2 g prep. rozpuszcza się w 15 cm³ w. + 15 cm³ kw. octowego bez burzenia, rtw. jest przezroczysty. Do 10 cm³ tego rtw. dodać w nadmiarze am.: niema zmian. Roztwór podzielić na 3 części. — 2) 1-sza cz. + nadmiar rtw. NaH_2PO_4: niema zmian. 3) 2-ga cz. + 2—3 kr. wody H_2S: biały osad. — 4) Z 2 cm³ rtw. (3-cia część) wykonać próbę na obecność azotanów. — 5) 2 g prep. + 20 cm³ w. skłócić, przesączyć i przesącz podzielić na połowy: 1-sza poł. + rtw. $Ba(NO_3)_2$: niema zmian; 2-ga poł. + rtw. $AgNO_3$: niema zmian lub lekka opalizacja. — 6) 0,5 g prep. rozpuścić w 5 cm³ rtw. NaH_2PO_4 i ogrzewać na kąp. w. 15 min.: nie przybiera ciemniejszego zabarwienia.

Zincum sulfuricum.

A. 1) 2 g prep. rozpuścić w 20 cm³ w.: odczyn względem pap. lakm. kwaśny. Do 5 cm³ tego rtw. dodawać kroplami ług. sod.: bezpostaciowy osad rozpuszczający się w nadmiarze ługu; z rtw. tego z wodą H_2S wydziela się biały osad. Bardzo rozc. wodny rtw. prep. daje z rtw. $Ba(NO_3)_2$ biały osad nierozp. w rozcieńcz. kwasach.

B. 1) 5 cm³ powyższego rtw. + rtw. $AgNO_3$: niema zmętnienia . — 2) Z 2 cm³ tego rtw. wykonać próbę na obecność azotanów. — 3) 0,5 g prep. rozpuścić w 10 cm³ w., dodać 5 cm³

am.: rtw. pozostaje przezroczysty i bezbarwny; dodać 2 — 3 kr. wody H_2S: biały osad. 4) 1 g prep. + 5 cm^3 ług. sod.: nie wywiązuje się NH_3.—5) 1 g prep. dokładnie utartego + 5 cm^3 sp. skłócić, po 10 min. przesączyć: przesącz z równą ilością w. nie barwi pap. lakm. na czerwono. — 6) 1 g prep. + 5 cm^3 rtw. NaH_2PO_2, ogrzewać na kąp. w. 15 min.: niema ciemniejszego zabarwienia.

DZIAŁ
INFORMACYJNO-ZAWODOWY

USTAWY I ROZPORZĄDZENIA OBOWIĄZUJĄCE APTEKI I APTEKARZY.

Ustawa aptekarska.

Na terenie Rzeczypospolitej Polskiej obowiązuje 5 ustaw aptekarskich:

1) na terenie b. Kongresówki Ustawa dla farmaceutów i aptek, zatwierdzona przez Radę Administracyjną b. Królestwa Polskiego dn. 21 października 1844 r. i ogłoszona w Dzienniku Praw z r. 1844, tom 35;

2) na terenie Małopolski Ustawa o uregulowaniu zawodu aptekarskiego z dn. 18 grudnia 1906 r., ogłoszona w Dz. Pr. P. Nr. 5 z r. 1907;

3) na terenie b. zaboru pruskiego zrewidowana ustawa aptekarska z 11 października 1801 r., zmieniona w niektórych postanowieniach późniejszem ustawodawstwem;

4) na terenie Kresów Wschodnich rosyjska Ustawa lekarska z 1905 r. (Zbiór praw, t. XIII);

5) na części Spisza i Orawy węgierska Ustawa lekarska.

Wykształcenie.

Bieg wykształcenia obecnego farmaceuty jest następujący:

a) matura wydana przez państwową szkołę średnią lub prywatną z prawami szkół państwo-

wych (jeśli na maturze niema stopnia z łaciny, należy zdać egzamin z tego przedmiotu w zakresie 8 klas gimnazjalnych);

b) ukończenie studjów farmaceutycznych na uniwersytecie, trwających 4 lata (dokładnie 3 lata i 2 semestry). Uniwersytet warszawski posiada od r. 1926 wydział farmaceutyczny, pozostałe cztery uniwersytety — oddziały farmaceutyczne. Warunki przyjęcia na różne uniwersytety są różne; zasadniczo jednak są wymagane: metryka urodzenia, świadectwo dojrzałości jak wyżej, dokument stwierdzający stosunek kandydata do służby wojskowej, kilka fotografij, własnoręcznie napisane curriculum vitae i t. p. Terminy zapisów (mniej więcej między 1—15 września) są ogłaszane zazwyczaj w miesiącach letnich w „Wiad. Farm.". Ze względu na dużą liczbę kandydatów na studja farmaceutyczne, niektóre uniwersytety (poznański, warszawski, wileński) wymagają złożenia egzaminu konkursowego; egzamin (zazwyczaj piśmienny) ma bądź na celu stwierdzenie wiadomości przyrodniczych kandydata (fizyka, chemja, botanika), bądź też jego inteligencji;

c) praktyka w aptece publicznej (nie wiejskiej w b. zaborze rosyjskim) w ciągu lat 3 po ukończeniu studjów i otrzymaniu dyplomu magistra farmacji. Co do praktyki w aptekach Kas Chorych istnieją pewne ograniczenia.

Farmakopeje.

Na ziemiach polskich obowiązują 3 farmakopeje:

a) w b. zaborze rosyjskim 6-te wydanie Farmakopei Rosyjskiej z r. 1910;

b) w b. zaborze austrjackim 8-me wydanie Farmakopei Austrjackiej z r. 1906;

c) w b. zaborze niemieckim 5-te wydanie Farmakopei Niemieckiej z r. 1910.

Wydawanie z aptek środków lekarskich.

Ś r o d k i w a p t e c e: apteka winna posiadać środki objęte przez farmakopeję, środki i odczynniki analityczne, środki nakazane specjalnemi rozporządzeniami. Przed użyciem należy je zbadać na tożsamość i czystość.

W y d a w a n i e ś r o d k ó w z a p t e k i: według kolejności składanych recept (pierwszeństwo mają recepty z dopiskami: cito, statim). Odtrutkę wydać niezwłocznie.

R e c e p t a powinna zawierać: 1) nazwisko chorego (właściciela zwierzęcia i jego rodzaj), 2) nazwę i ilość środka, 3) sposób użycia po polsku (może być: wiadomo), 4) datę zapisania, 5) podpis i adres zapisującego.

N u m e r a c j a i t a k s o w a n i e. Recepta powinna być zaopatrzona numerem (numerację rozpoczyna się od roku kalend.) i otaksowana (podaje się cenę każdego składnika, naczynia i taksę laborum).

P r z e c h o w y w a n i e r e c e p t. Receptę przechowuje się 3 lata. Recept nie wolno pokazywać nikomu (wyjątek stanowią: osoba zapisująca, chory i jego pełnomocnik, władza nadzorcza).

S y g n a t u r a. Do leku wydanego na receptę dołącza się jej odpis—sygnaturę. Winna ona zawierać, prócz odpisu recepty, firmę i adres apteki, datę wykonania, numer, cenę według taksy i podpis wydającego. Sygnaturę należy przymoco-

wać do naczynia z lekiem tak, by łatwo mogła być odjęta. Sygnatury do leków wewnętrznych są białe, zewnętrznych — pomarańczowe, do zastrzyków — niebieskie. Przy powtórnem wydawaniu sygnaturę traktuje się jak receptę.

Środki oznaczone w taksie krzyżykiem i przetwory z takiemi środkami mogą być wydawane na podstawie recept. Tylko na podstawie recept mogą być wydawane: organopreparaty, arsenobenzole, środki homeopatyczne, surowice i szczepionki weterynaryjne. Na obszarze b. zaboru rosyjskiego wolno wydawać środki z krzyżykiem i na recepty felczerów (wyjątek stanowią środki z wykazu A, p. „Wiad. Farm." roczn. 1931, str. 69/70).

Powtórne wydawanie leków na podstawie sygnatur jest wzbronione: 1) jeśli zapisujący zapisze — ne repetatur, 2) jeśli dawka środka z krzyżykiem przekraczą dawkę maksymalną, 3) jeśli recepta zawiera środek z wykazu A (p. wyżej). W ostatnim przypadku wolno wydać, jeśli jest to lek zewnętrzny, lub jeśli zapisujący oznaczył terminy powtarzania.

Przekraczanie dawek maksymalnych środków z krzyżykiem jest możliwe, jeśli lekarz powtórzył słowami dawkę i powtórzenie podpisał. Gdyby lekarz to opuścił, a porozumienie z nim było niemożliwe, dawkę obniża się do normy farmakopealnej.

Sprzedaż odręczna. Bez recept wolno wydawać środki bez krzyżyków i środki z załącznika Nr. 2 (p. „Wiad. Farm.", roczn. 1931, str. 70). Na opakowaniu wydanego odręcznie środka należy podać: nazwę i ilość środka, firmę apteki, jej adres i pobraną cenę.

Sygnowanie firmą apteki. Wszystkie wydane z apteki środki winny być oznaczone wyłącznie firmą apteki wydającej. Spe-

cyfiki i środki w opakowaniach oryginalnych, nie będące wytworem apteki, należy również oznaczać firmą apteki wydającej.

O d p o w i e d z i a l n o ś ć z a w y d a w a n e ś r o d k i ponosi zarządzający apteki. Wyjątek: przyrządzający lek pełnoprawny farmaceuta odpowiada za lek, wadliwie przezeń przyrządzony.

T a b l e t k i w e w n ę t r z n e: 1) winny: rozpadać się w wodzie o temp. do 37° w czasie nie dłuższym, niż 10 minut; 2) substancje formujące lub t. p. powinny być dla organizmu obojętne i nie zmieniać działania ciał czynnych; 3) substancje formujące winny być użyte w ilości jak najmniejszej.

R ó ż n e g a t u n k i j e d n e g o ś r o d k a l e c z n i c z e g o. Do recepty wydaje się gatunek oczyszczony.

R ó ż n e s t ę ż e n i a ś r o d k a l e c z n i c z e g o. Do recepty wydaje się środek o najmniejszem stężeniu lub najsłabszy.

K l a u z u l e w r e c e p t a c h. Nie wolno wydawać środków na recepty, zawierające pewne klauzule (secundum meam praescriptionem, układ między apteką i lekarzem).

Ś r o d k i u l e g a j ą c e z m i a n o m o d ś w i a t ł a wydaje się w naczyniach chroniących przed światłem (ew. ze szkła pomarańczowego).

Ś r o d k i l e c z n i c z e w n a c z y n i a c h d o ś r o d k ó w s p o ż y w c z y c h. Nie wolno wydawać śr. leczn. silnie działających we flaszkach od piwa, wina, wódki, kieliszkach i t. p.

C z a s e k s p e d y c j i w a p t e k a c h r e c e p t. O każdej porze dnia i nocy (wyjątek: miasta, gdzie są wprowadzone dyżury świąteczne i nocne).

Taksa aptekarska.

Obowiązuje wszystkie apteki, sprzedające środki lecznicze. Cena lekarstwa z recepty składa się z cen: za materjał, naczynie i sporządzenie lekarstwa. Cena odręcznej sprzedaży składa się z cen: za materjał, naczynie i opłat z § 12 (b i d) i 21. Najniższa cena ustalanej jednostki ciężarowej wynosi 5 groszy. Taksa uwzględnia jednostki ciężarowe: 0,01 g, 0,1 g, 1 g, 10 g i 100 g; cenę wyższej jednostki (jeśli jej niema w taksie) oblicza się z następnej niższej, mnożąc cenę 1 g, 10 g i 100 g przez 8, a cenę 0,01 g i 0,1 g przez 10; cenę niższej jednostki oblicza się z następnej wyższej, dzieląc cenę 100 g i 10 g przez 8, a cenę 1 g i 0,1 g przez 10. Cenę 0,1 g wydanego ponad 1 g oblicza się przez podzielenie ceny 1g przez 10, cenę 1 g ponad 10 g — przez podzielenie ceny 10 g przez 10 itd. Cenę 250 g i więcej oblicza się z ceny 1 kg. Za kilka gramów nie można wziąć więcej, niż za 10 g i t. d. Na 1 g liczy się 20 kropel olejów, nalewek, kwasów rozcieńczonych, płynów wodnistych, ciężkich olejków, eteru octowego, spirytusu eterowego i chloroformu, a 50 kropel eteru. Za proszkowanie substancyj łatwo proszkujących się nie pobiera się opłaty. Za środki obojętne, użyte przy przyrządzaniu recepty, a nie przepisane przez lekarza, oblicza się za rzeczywiście zużytą ilość. Cenę środków nieobjętych taksą oblica się z cen hurtowni lub fabryk, przez dodanie do ceny 1 kg 50%; ceny niższych jednostek — do 1 g — oblicza się, dzieląc cenę wyższej jednostki przez 8, ceny zaś 0,1 g i 0,01 g, dzieląc cenę wyższej jednostki przez 10. Do cen hurtowych specyfików, wód mineralnych, opatrunków i t. p. dolicza się 50% przy cenie zakupu do 5 zł., 40% przy cenie zakupu do 10 zł. i $33^1/_3$% przy cenie zakupu ponad 10 zł. Na koszty przewozu można doliczać 10%. Za chemi-

kalja oryginalne (Aspirin, Pyramidon i t. p.) wolno liczyć cenę taksy tylko wtedy, gdy kupujący żąda leku oryginalnego lub lekarz doda firmę wytwórczą albo wyraz „oryg.".

Opusty dla instytucyj państwowych lub samorządowych wynoszą: na receptach 20%, na środkach odręcznych 5% (należność winna być uiszczona w ciągu 30 dni od złożenia rechunku; dana instytucja nie dostarcza sama leków).

Opusty dla Kas Chorych wynoszą: na receptach 25%, na środkach odręcznych 5% (należność winna być uiszczona w ciągu 15 dni od złożenia rachunku). O ile Kasa Chorych ma własną aptekę, odlicza się od recept — zamiast 25% — tylko 5%.

Personel apteczny.

F a c h o w y personel apteczny składa się z: a) zarządzającego, którym może być magister farmacji, który po otrzymaniu dyplomu odbył przepisaną praktykę, lub równorzędny mu pod względem zawodowym farmaceuta (prowizor farmacji, aptekarz aprobowany), b) innych sił fachowych, jako to: magistrów farmacji (i równorzędnych), pomocników aptekarskich (i równorzędnych) oraz uczniów (aspirantów). Przyjmowanie na praktykę uczniów po dn. 12 marca 1932 r., jako też utrzymywanie ich w aptece po 12 marca 1934 r., jest wzbronione (na Śląsku termin dłuższy). Prócz tego apteka ma prawo utrzymywać:

n i e f a c h o w y personel aptekarski (bez przepisanego wykształcenia), który może: 1) prowadzić prace kancelaryjne, 2) wydawać kosmetyki, środki opatrunkowe, wody mineralne i t. p., 3) utrzymywać czystość i porządek, 4) wykonywać prace mechaniczne w laboratorjum i 5) pakować (nie wolno dzielić na dawki lekarskie) środki, przeznaczone do sprzedaży odręcznej.

Księgi apteczne.

Przepisy poszczególnych dzielnic różnią się między sobą; ponieważ jednak pewne przepisy w poszczególnych dzielnicach — ze względu na ich nieaktualność — nie są ściśle przestrzegane, wymagania — jeśli chodzi o księgi apteczne — są prawie jednakowe dla całego Państwa.

Każda apteka powinna posiadać:

1. Obowiązującą farmakopeję,
2. obowiązującą taksę aptekarską,
3. książkę korespondencyj z władzami,
4. książkę personelu fachowego,
5. książkę protokółów,
6. książkę recepturową lekarską (w b. zab. rosyjskim),
7. książkę recepturową felczerską (w b. zab. rosyjskim),
8. książkę przychodu i rozchodu środków odurzających,
9. książkę sacharynową,
10. książkę eterową,
11. książkę spirytusową (p. Spirytus),
12. książkę laboratoryjną,
13. książkę trucizn,
14. książkę analiz.

Prócz tego każda apteka powinna prowadzić buchalterję apteczną oraz posiadać naukowe dzieła i książki farmaceutyczne.

Wagi.

W aptekach mogą być przechowywane jedynie wagi i odważniki przepisowe legalizowane. Wagi nośności 1 kg i poniżej oraz odważniki od 1 mg do 1 kg winny odpowiadać przepisom, dotyczącym wag (wzgl. odważników) dokładniejszych,

wagi zaś nośności powyżej 1 kg i odważniki powyżej 1 kg winny odpowiadać przepisom dla wag (wzgl. odważników) zwyczajnych.

Wagi i odważniki winny być legalizowane w urzędzie miar co trzy lata. Cecha jest ważna w ciągu 3 lat, wliczając rok, w którym narzędzie było cechowane.

Felczerskie recepty.

Na terenie byłego zaboru rosyjskiego apteki mają obowiązek wydawania lekarstw na recepty felczerów. Recepty te muszą być zaopatrzone w podpis zapisującego, złożony z imienia i nazwiska; przed podpisem winien być umieszczony całkowity tytuł „felczer". Recepty winny być wpisywane do oddzielnych ksiąg receptowych, zatytułowanych „Księga recept felczerskich" i posiadać osobną numerację.

Na recepty felczerskie wolno wydawać jedynie leki, objęte Farmakopeją Rosyjską, wyd. 6-ste z r. 1910, z następującemi wyjątkami: nie wolno wydawać leków objętych wykazem A (wykaz ten znajduje się na str. 69/70 rocznika 1931 „Wiad. Farm."), środków odurzających oraz eteru. Ze środków odurzających wolno wydać na receptę felczerską: Guttae Inosemzowi w ilości najwyżej 20 g, Tinctura Opii benzoica w ilości najwyżej 20 g i Tinctura Opii simlex w ilości najwyżej 2,5 g. Eter — tylko do zabiegów przy szczepieniu ospy i robieniu wstrzykiwań podskórnych — wolno wydawać na pisemne zapotrzebowania felczerskie.

Koncesje na zakładanie aptek w b. zaborze rosyjskim.

W osiedlach liczących do 25.000 mieszk. na każdą z aptek powinno przypadać co najmniej 5.000 mieszk., w osiedlach od 25.000 do 50.000 —

co najmniej 6 tys., w osiedlach od 50.000 do 100.000 — co najmniej 7 tys., w osiedlach od 100.000 do 250.000 — co najmniej 8 tys., w osiedlach ponad 250.000 — co najmniej 9 tysięcy. W osiedlach poniżej 5 tys. mieszk. odległość nowej apteki od dawnej nie może być mniejsza, niż 7 km. Koncesję udziela się po stwierdzeniu z urzędu lub na skutek wniesionego podania, że założenie apteki odpowiada warunkom ustawy dla farmaceutów z 1844 r.

Koncesję nadaje się w drodze konkursu. W razie stwierdzenia wyjątkowo wybitnych zasług petenta, M. Op. Społ. może udzielić koncesji poza konkursem.

Ubiegający się o uzyskanie koncesji winni złożyć podanie, opatrzone opłatą stemplową, i do niego dołączyć: 1) oryginalny dyplom, 2) stan służby cywilnej (od insp. farm. lub wydany przez dawne władze zaborcze albo okupacyjne), 3) dowód obywatelstwa polskiego, 4) świadectwo moralności (wł. policyjne), 5) dowód posiadania środków na założenie apteki, 6) dowody pracy naukowej, społecznej lub obywatelskiej (o ile są), 7) zobowiązanie, że będzie prowadzić aptekę co najmniej w ciągu lat 5, 8) własnoręcznie napisane curriculum vitae (zaznaczyć ewent. posiadanie koncesji lub apteki), 9) zrzeczenie się ewent. posiadanej koncesji.

Przy rozstrzyganiu konkursu bierze się pod uwagę: 1) kwalifikacje naukowe, 2) lata pracy zawodowej, zwł. zarządu apteką, 3) inwalidztwo w związku ze służbą czynną w wojsku polskiem lub polskich ochotniczych formacjach wojskowych, 4) zasługi obywatelskie i prace społeczne, 5) uzdolnienie do prowadzenia apteki ze względu na stan zdrowia.

Do lat służby zawodowej wlicza się: 1) czas służby w wojsku polskiem lub ochotniczych formacjach wojskowych w czasie wojny, 2) czas służby

w polskich wojskowych zakładach sanitarnych, 3) prace pedagogiczno-naukowe w zakładach i laboratorjach farmaceutycznych uniwersyteckich, pracę fachową w pracowniach badawczych lub wytwórniach chemiczno-farmaceutycznych. Służba urzędnika farmaceutycznego, oficera-aptekarza, kierownika pracowni badawczej lub działu fachowego wytwórni chemiczno-farmaceutycznej liczy się jak zarządztwo apteką

Odpis decyzji o udzieleniu koncesji winien być przesłany: 1) wszystkim stającym do konkursu, 2) właścicielom aptek, którzy wnieśli nieprzychylne opinje, 3) właścicielom aptek, którzy wnieśli sprzeciwy.

Apteka winna być uruchomiona w ciągu roku od chwili otrzymania dokumentu koncesyjnego.

Kontrola aptek.

Apteki winny być zreguły rewidowane raz na dwa lata przez inspektora farmaceutycznego. Termin rewizji powinien być zachowany w tajemnicy. Rewizja apteki nowourządzonej lub przeniesionej powinna być dokonana w ciągu 10 dni od otrzymania zawiadomienia od zarządzającego apteką o jej urządzeniu. Przed tą rewizją apteka nie może być uruchomiona. Rewizja nadzwyczajna (superrewizja) może być przedsiębrana przez delegatów Ministerstwa w każdym czasie. Rewizja powinna się odbywać w godzinach pełnej czynności apteki (po 8-ej rano) tak, aby nie przeszkadzała w normalnej czynności apteki i nie zwracała uwagi publiczności w sposób niekorzystny. Przy rewizji powinien być obecny zarządzający apteką, a w razie jego nieobecności uprawniony do zastępowania go pracownik fachowy.

Wynik rewizji powinien być ujęty w protokóle, który podpisuje — obok rewidenta — zarządzą-

jący apteką lub jego zastępca. Wyciąg z protokółu z uwagami i zaleceniami inspektora farmaceutycznego urząd wojewódzki przesyła zarządzającemu apteką — najpóźniej w 14 dni po odbyciu rewizji. Zarządzający obowiązany jest zawarte w protokóle lub orzeczeniu polecenia wykonać w ciągu określonego w nich terminu i zawiadomić o tem urząd wojewódzki.

Lekarz powiatowy — na żądanie wojewódzkiego urzędu zdrowia — bierze udział w rewizjach prowadzonych przez inspektora farmaceutycznego, przyczem zadaniem jego jest zbadanie strony higjeniczno-sanitarnej zakładu; do protokółu rewizji wnosi on swoje orzeczenie. Przy urządzaniu nowych aptek lekarz powiatowy bierze z urzędu udział w komisji, opinjującej o przydatności lokalu aptecznego.

Prócz tego apteki mogą podlegać kontroli urzędników skarbowych (spirytus, sacharyna, eter) i urzędników urzędów miar i wag (wagi i odważniki).

Specyfiki.

Specyfiki (przetwory lecznicze w dawkach lub formach lekarskich w opakowaniach, przeznaczonych bezpośrednio dla spożywców lub używanych przez lekarzy i lekarzy weterynarji przy wykonywaniu ich zawodu) mogą być wyrabiane w aptekach lub wytwórniach. Na wyrób specyfiku musi być uzyskane zezwolenie Min. Opieki Społecznej. Do podania należy dołączyć: 2 próbki środka w opakowaniu, w jakiem ma być wprowadzone do obrotu, 3 egzemplarze wzorów etykiet, 3 egzemplarze wzorów druków reklamowych (przy specyfikach wydawanych bez przepisu lekarza), cenę detaliczną, przepis z podaniem ilości każdego składnika, sposobu użycia i zastosowania. Zezwolenia

są kolejno wciągane do rejestru, ogłaszanego w „Monitorze Polskim".

Każdy specyfik musi być zaopatrzony w etykietę. Na etykiecie musi być podane: nazwa, nazwisko osoby lub firmy, której udzielono zezwolenia, nazwa i adres wytwórni, części składowe w ogólnie używanej nomenklaturze w języku łacińskim bez skróceń (przy środkach silnie działających ich ilości ciężarowe), ogólny sposób użycia, numer rejestru, uwaga, jeśli specyfik może być wydawany jedynie z przepisu lekarza, cena detaliczna w walucie polskiej.

Specyfiki farmaceutyczne mogą być sprzedawane wyłącznie z aptek. Te specyfiki, które są używane również jako kosmetyki lub odżywki, a wymienione w wykazach, ukazujących się w „Monitorze Polskim", mogą być wydawane również z drogeryj. Specyfiki, oznaczone jednym lub dwoma krzyżykami, winny być przechowywane i wydawane przy zachowaniu przepisów o wydawaniu leków odpowiednich kategoryj.

Zarejestrowane specyfiki podlegają raz do roku kontrolnemu badaniu, dokonywanemu przez Państwowy Zakład Higjeny, który w tym celu pobiera próby w aptekach. Za pobraną do badania próbę wytwórca lub przedstawiciel zwraca aptece taką samą ilość preparatu.

Apteki mogą wyrabiać t. zw. specyfiki domowe, przeznaczone do sprzedaży w aptece wytwarzającej, po zgłoszeniu ich do wojewódzkiego urzędu zdrowia. Władza może w ciągu dni 30 od chwili zgłoszenia wzbronić wyrobu i sprzedaży zgłoszonego specyfiku. Specyfiki domowe nie mogą zawierać substancyj silnie działających i nie mogą być reklamowane poza pomieszczeniem apteki wytwarzającej.

Wykaz specyfików zarejestrowanych jest ogłaszany z roku na rok w „Kalendarzu Farmaceu-

tycznym", przyczem specyfiki wydrukowane kursywą mogą być wydawane i z drogeryj, specyfiki zaś wydrukowane wersalikami (wielkiemi literami) podlegają przepisom o środkach odurzających.

Surowice i szczepionki.

Wyrób surowic i szczepionek ludzkich jest uzależniony od uzyskania zezwolenia od Min. Op. Społecznej. Kierownik wytwórni musi być osobą fachową. Surowice i szczepionki — przed wypuszczeniem ich w obieg, muszą być zbadane przez Państw. Zakł. Higjeny — na jałowość i nieszkodliwość lub też winno być określone ich miano. Określanie miana dotyczy surowic: błoniczej, czerwonkowej, przeciw jadowi kiełbasianemu, meningokokowej, pneumokokowej, płoniczej, tężcowej, przeciw zgorzeli gazowej, anatoksyny błoniczej, produktów dla odczynów skórnych, antygenów dla odczynów przy kile produktów diagnostycznych i szczepionki przeciwospowej.

Zbadane przez P. Z. H. przetwory (licząc od daty badania), mogą się znajdować w obiegu: surowice wymienione w poprzednim ustępie—3 lata, produkty do odczynów skórnych—6 mies., anatoksyny—3 lata, szczep. bakteryjne płynne (zwykłe i uczulone)—18 mies., antivirus i szczep. suche — nieograniczenie, szczep. przeciw wściekliźnie z zar. zabitym — 6 mies., z zar. żywym — 21 dni, szczep. przeciwospowa (w temp. 4—8°) — 2 mies., surowice niemianowane — 3 lata. Zbadane surowice otrzymują nalepkę czerwoną, jeśli podlegają określaniu miana, zieloną, jeśli są badane na jałowość i nieszkodliwość. Prócz tego opakowanie winno zawierać: a) firmę wytwórczą, b) nazwę przetworu, c) cenę detaliczną, d) miano, e) termin ważności.

Handel detaliczny surowicami i szczepionkami mogą prowadzić tylko apteki; handel hurtowy — tylko osoby uprawnione do handlu hurtowego środkami leczniczemi.

Apteka jest obowiązana utrzymywać stale na składzie:

10.000 jednostek antytoksycznych surowicy przeciwbłoniczej (flakony po 1.000 lub 2.000 jedn.),

6 flakonów po 10 cm^3 surowicy przeciwczerwonkowej,

3 flakony po 10 cm^3 surowicy przeciwmeningokokowej,

3 flakony po 10 cm^3 surowicy przeciwtężcowej,

3 flakony po 10 cm^3 surowicy przeciwpaciorkowcowej.

Prócz tego przynajmniej jedna apteka w każdem mieście powiatowem winna utrzymywać na składzie 3 porcje szczepionki przeciw wściekliźnie.

Surowice i szczepionki weterynaryjne mogą być wyrabiane tylko przez osoby, które uzyskały zezwolenie Min. Rolnictwa. Wytwórnie mogą je sprzedawać tylko aptekom, lekarzom weterynarji i hurtowniom środków leczniczych, hurtownie zaś wyłącznie aptekom. Aptekom wolno wydawać te przetwory wyłącznie na recepty lekarzy weterynarji. Na sprzedawanych przetworach musi być uwidoczniony termin ważności oraz opaska kontroli państwowej, albo uwaga, że są zwolnione od tej kontroli.

Organopreparaty.

Wyrób organopreparatów jest uzależniony od otrzymania zezwolenia Ministerstwa Opieki Społecznej. Kierownikiem wytwórni może być farmaceuta, lekarz lub chemik, posiadający odpowiednie kwalifikacje. Wytwórnie organopreparatów pozostają pod kontrolą władz sanitarnych.

Organopreparaty mogą znajdować się w handlu tylko pod nazwą właściwą (nie fantastyczną) i powinny posiadać na opakowaniu lub na naczyniu etykietę, na której winny być umieszczone: a) nazwa preparatu, b) zasada metody przyrządzenia, c) firma wytwórcy, d) oznaczenie stosunku wagowego świeżego organu do preparatu, e) data wyrobu, f) zastrzeżenie, że preparat może być wydawany jedynie z przepisu lekarza, g) krótki sposób użycia.

Organopreparaty mogą być detalicznie sprzedawane wyłącznie w aptekach i z przepisu lekarza.

Środki odurzające i Eter.

Ustawodawstwo dotyczące środków odurzających i eteru zostało zebrane i opracowane przez Henryka Szancera w tomie 12 „Bibljoteki Wiadomości Farmaceutycznych" p. t. „Obowiązujące ustawodawstwo w przedmiocie substancyj i przetworów odurzających oraz eteru etylowego i jego mieszanin wraz z objaśnieniem ustawodawstwa dotyczącego detalicznego obrotu temi środkami".

Sztuczne środki słodzące (sacharyna).

Apteka, chcąc sprzedawać i nabywać sacharynę, winna otrzymać od wojewódzkiego urzędu zdrowia zaświadczenie na prawo nabywania sacharyny. Zaświadczenie jest ważne w ciągu roku kalendarzowego, w którym zostało wydane. Apteka winna prowadzić książkę przychodu i rozchodu sacharyny, poświadczoną i oparafowaną przez urząd skarbowy akcyz i monopolów. Wydawanie sacharyny odbywa się wyłącznie za receptą lekarską, rozchód wpisuje się do książki z dołączeniem do niej odnośnej recepty. Apteki mogą wydawać sacharynę nietylko na zasadzie oryginalnej recep-

ty, lecz również i na podstawie sygnatury, przyczem każda ekspedycja musi być wciągnięta do książki kontroli, a sygnatura dołączona do książki. Jeśli zużycie sacharyny nie przekracza 20 g rocznie, apteka jest zwolniona od obowiązku prowadzenia kontroli zużycia. Rewizję książki sacharynowej i zapisów sacharyny dokonywają urzędnicy kontroli skarbowej — co najmniej raz na rok.

Spirytus.

Ceny spirytusu są normowane przez władze państwowe. Apteki, laboratorja, fabryki farmaceutyczne i t. p. przedsiębiorstwa mają prawo nabywać spirytus po cenie ulgowej (obecnie 9 zł. 20 gr. za litr 100^0-ego spirytusu).

Apteki i t. p. przedsiębiorstwa, nabywające spirytus po cenach ulgowych, są obowiązane do prowadzenia książki spirytusowej według wzoru Nr. 10. Książki służą tylko na okres r o k u k a l e n d a r z o w e g o i winny być poświadczone i oparafowane przez urząd skarbowy akcyz i monopolów.

Pochodne arsenobenzenu.

Pochodne arsenobenzenu mogą być sprzedawane wyłącznie w aptekach na recepty lekarskie. Preparaty te — przed dopuszczeniem do obiegu — podlegają badaniu przez Państwową Komisję Kontroli pochodnych arsenobenzenu pod względem chemicznym, biologicznym i klinicznym.

Sprzedawać wolno tylko preparaty, uznane przez Komisję za nadające się do użytku lekarskiego. Preparaty te muszą zawierać opaskę Kontroli Państwowej oraz pieczęć urzędową, a na opakowaniu zewnętrznem numer serji preparatu oraz kolejne numery ampułek tej serji.

Podatki.

Podatek przemysłowy.

Państwowemu podatkowi przemysłowemu podlegają apteki, jako przedsiębiorstwa obliczone na zysk. Za podstawę do obliczania p. p. służy obrót, osiągnięty przez aptekę w każdym roku podatkowym (t. j. kalendarzowym). Obrót jest to suma przychodu brutto za towary, sprzedane za gotówkę lub na kredyt, po odliczeniu (z udowodnieniem) kosztów przewozu i ubezpieczenia towarów, zwrotu towarów, bonifikat i skont.

Podatek przemysłowy pobiera się:

A) w formie świadectwa przemysłowego,

B) w postaci podatku od obrotu.

A) Dla otrzymania świadectwa przemysłowego należy złożyć pisemną deklarację według przepisanego wzoru; świadectwo nabywa się w miesiącach listopadzie i grudniu, poprzedzających rok podatkowy, w kasie skarbowej okręgu właściwej władzy podatkowej I instancji. Cenę świadectwa uiszcza się zgóry za rok.

Ceny świadectw przemysłowych są zależne od klasy miejscowości i od kategorji apteki. Wszystkie miejscowości są podzielone na 4 klasy, przyczem m. st. Warszawa stanowi klasę oddzielną, nie włączoną do powyższych czterech.

Podział aptek na kategorje jest następujący:

Do kategorji pierwszej należą apteki, zatrudniające ponad 8 osób (fachowych i niefachowych), licząc w tem właściciela i członków jego rodziny w aptece pracujących.

Do kategorji drugiej należą apteki, zatrudniające ponad 3 do 8 osób (fachowych i niefachowych), licząc w tem właściciela i członków jego rodziny w aptece pracujących.

Do kategorji trzeciej należą apteki, zatrudniające najwyżej 3 osoby (fachowych i niefachowych), licząc w tem właściciela i członków jego rodziny w aptece pracujących.

Do osób, zaliczanych do personelu przy zaliczeniu do pewnej kategorji, nie wlicza się magistrów farmacji w pierwszym roku praktyki.

Ceny świadectw przemysłowych dla aptek wynoszą:

Kategorja	Warszawa	Miejscowości klasy			
		I	II	III	IV
	złotych				
I	2000	2000	2000	2000	2000
II	400	330	270	200	130
III	80	65	50	40	25

Do powyższych cen dochodzi najwyżej 70% (30% na potrzeby samorządu, 15% na rzecz izb i 25% na rzecz szkolnictwa zawodowego) oraz od łącznej sumy 10% nadzwyczajnego dodatku do podatków.

Niektóre urzędy podatkowe żądają wykupywania kart rejestracyjnych na piwnicę, laboratorjum i t. p. ubikacje apteczne, uważając je za oddzielne „składy" w rozumieniu ustawy. Kwestja ta nie została rozstrzygnięta definitywnie; kilka wyroków sądowych (niższych instancyj) przyznało jednak rację tym aptekarzom, którzy nie chcieli wykupywać kart rejestracyjnych, uważając słusznie, że nie można ubikacyj, których utrzymywania wymaga ustawa aptekarska, traktować jako oddzielne składy.

B) Podatek od obrotu dla aptek wynosi 2%. Związki komunalne mają prawo opodatkować na

potrzeby samorządu płatników podatku od obrotu w wysokości 25% tego podatku.

Po upływie każdego roku kalendarzowego należy złożyć na odpowiednim formularzu do dnia 15 lutego zeznanie o obrocie za ubiegły rok kalendarzowy i przesłać je właściwym władzom podatkowym I instancji (urząd skarbowy).

Apteki, należące do kategorji I i II, a prowadzące prawidłowe księgi handlowe, winny najpóźniej do dnia 15 następnego miesiąca po upływie każdego miesiąca kalendarzowego wpłacić do kasy skarbowej zaliczkę na podatek od obrotu w wysokości podatku od obrotu, osiągniętego w ubiegłym miesiącu. Inni płatnicy, a więc apteki kategorji III, winni wpłacać do kasy skarbowej zaliczkę na podatek w wysokości co najmniej $^{1}/_{5}$ kwoty podatku, wymierzonego za ubiegły rok kalendarzowy, w następujących terminach: do 15 lipca za I kwartał, do 15 września — za II kwartał, do 15 listopada — za III kwartał, do 15 marca — za IV kwartał. Mogą oni wpłacać tę zaliczkę i w terminach miesięcznych w wysokości $^{1}/_{15}$ podatku, wymierzonego za ubiegły rok kalendarzowy. Dowody opłat zaliczek należy dołączyć do zeznania. Sprawdzanie i ustalanie obrotów i obliczanie podatku należy w 1-szej instancji do komisji szacunkowej, w 2-ej do komisji odwoławczej. Komisje odwoławcze istnieją przy każdej izbie skarbowej.

Podatek przemysłowy należy płacić do 15 maja roku, bezpośrednio następującego po roku podatkowym. Od ustalonych sum obrotów i obliczonych kwot podatku można w terminie do 15 maja (nakazy płatnicze winny być doręczone do 15 kwietnia) wnieść odwołanie, co jednak nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku w przepisanym terminie. Komisja odwoławcza jest ostatnią instancją odwoławczą; winna ona najpóźniej w terminie 6 miesięcy rozstrzygnąć odwołanie (w razie

zażądania od płatnika dodatkowych wyjaśnień termin ten przesuwa się o 3 miesiące). O ile płatnik wyraził w odwołaniu życzenie złożenia ustnych wyjaśnień, winien być zawiadomiony o terminie rozpatrzenia jego sprawy przynajmniej na 8 dni przed posiedzeniem komisji. Od decyzji komisji przysługuje zaskarzenie do Najw. Tryb. Administracyjnego.

W gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących na szczególne uwzględnienie przypadkach Ministrowi Skarbu przysługuje prawo całkowitego lub częściowego zwolnienia od podatku, odraczania i rozkładania na raty, jako też częściowego lub całkowitego umarzania zaległych kwot podatku oraz kar pieniężnych tudzież odsetek za odroczenie, za zwłokę i kosztów egzekucyjnych, jak również darowania skutków niedotrzymania wszelkich przewidzianych w niniejszej ustawie terminów.

Podatek dochodowy.

Raz do roku obowiązani są aptekarze (właściciele przedsiębiorstwa), których dochód w roku poprzedzającym przewyższył 1.500 zł., złożyć do dnia 1 marca zeznanie o dochodzie. (Osoby prawne składają zeznania do 1 maja).

Za dochód uważa się sumę wszystkich przychodów lub zysk bilansowy, a nie przychód, który podwyższa wartość majątku (więc nie spadek, darowiznę, sprzedaż majątku i t. p.). Osoby, prowadzące książki handlowe, płacą podatek od zysku, wykazanego w bilansie.

Pod. doch. płaci się łącznie od wszystkich dochodów osiągniętych w roku operacyjnym, a więc: a) z nieruchomości gruntowej, b) z budynków, c) z przedsiębiorstw, zajęć zawodowych i t. p., d) z tantjem, e) z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych, f) z wszelkich innych źródeł.

Od tak obliczonego dochodu wolno potrącać: a) odsetki od długów, b) wartość rent i trwałych ciężarów, opartych na tytułach prawnych, c) obowiązujące na mocy prawa lub umowy opłaty za siebie i członków rodziny do kas zapomogowych, emerytalnych, chorych, ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków i pogrzebowych, o ile łącznie nie przekraczają 300 zł. rocznie na jedną osobę, d) premje wpłacane przez podatnika od ubezpieczeń na wypadek śmierci lub na dożywocie, o ile nie przekraczają: 1) na rachunek podatnika 300 zł. rocznie, 2) na rachunek podatnika i utrzymywanych przezeń członków rodziny łącznie 600 zł. rocznie, 3) podatki państwowe, samorządowe, ustawowe świadczenia z wyjątkiem podatku dochodowego, podatku od tantjem, daniny lasowej i pod. majątkowego.

Odpisy na zużycie przedmiotów majątkowych nie mogą być większe, niż istotne. Zwyczaj ustalił następujące normy: a) budynki mieszkalne 2%, b) budynki gospodarcze 3%, c) budynki fabryczne 4%, d) urządzenia biurowe 5%, e) maszyny, narzędzia i t. p. 10%.

Podatek dochodowy płaci się w 2 ratach: do 1 maja i do 1 listopada danego roku podatkowego. Do 1 maja trzeba wpłacić połowę podatku, jaka przypada od zeznanego dochodu, do 1 listopada drugą połowę lub ewentualną różnicę między podatkiem wymierzonym przez władzę, a podatkiem wpłaconym na jego poczet.

Skala podatku jest pomieszczona na arkuszach, na których składa się zeznania, a które można otrzymać w każdym urzędzie skarbowym. Skala ulec może stopniowaniu. Jeśli, mianowicie, na utrzymaniu rodziny, której dochód nie przekracza 7 200 zł. rocznie, jest więcej, niż jeden członek rodziny, na każdego dalszego członka rodziny obniża się stopę podatkową o 2 stopnie skali. Stopę

podatkową podwyższa się, skoro dochód wynosi ponad 3.600 zł., a podatnik jest samotny i nie ma na utrzymaniu żadnego członka rodziny.

Na podstawie sprawdzonych i uzupełnionych zeznań przystępują właściwe władze do wymiaru podatku. Właściwą władzą do wymiaru p. d. dla osób fizycznych są komisje szacunkowe przy urzędach skarbowych. O dokonanym wymiarze płatnik winien być zawiadomiony nakazem płatniczym przed 1-ym października. Przeciwko wymiarowi podatku przysługuje prawo wniesienia w terminie dni 30, licząc od następnego dnia po doręczeniu nakazu płatniczego, odwołania do komisji odwoławczej, co jednak nie zwalnia od obowiązku uiszczenia podatku w wyznaczonych terminach. Odwołanie winno być krótkie, rzeczowe, z uzasadnieniem osiągniętego dochodu i przytoczeniem faktów, które osłabiły siłę płatniczą podatnika. Odwołanie winno być opatrzone znaczkami stemplowemi. Orzeczenie komisji odwoławczej jest ostateczne; można je jedynie zaskarżyć do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Począwszy od 1 stycznia 1932 r., ustanowiono przejściowo nadzwyczajny dodatek od państwowego p. d., tak zwany d o d a t e k k r y z y s o w y. Wynosi on od 0,5% do 4% dochodów, ustalonych dla wymiaru p. d.; oblicza go się i pobiera jednocześnie z obliczeniem i poborem właściwego podatku dochodowego.

Stopa procentowa dla podatku kryzysowego wynosi przy dochodzie rocznym:

ponad	1.500	zł.	do	3.600	zł.	0,5%
„	3.600	„	„	10.000	„	1%
„	10.000	„	„	36.000	„	2%
„	36.000	„	„	60.000	„	2,5%
„	60.000	„	„	160.000	„	3%
„	160.000					4%

Od dochodów, od których pobiera się dodatek kryzysowy, nie pobiera się 10%-ego dodatku.

Podatek dochodowy od uposażeń, emerytur i t. p.

Podstawę podatku stanowi wysokość uposażenia, emerytury i t. p., otrzymywanego zarówno w gotówce, jak i w naturze, obliczona w stosunku rocznym. Podatek ten pobiera się przez potrącanie obliczonej kwoty przy wypłacie przez pracodawcę, który jest obowiązany wpłacić go, licząc od dnia poboru, w ciągu dni 7 do kasy skarbowej z dołączeniem wykazu potrąceń, sporządzonego na przepisanym formularzu urzędowym. Dochód do wysokości 2.500 zł. rocznie jest wolny od podatku.

Począwszy od 1 stycznia 1932 roku od uposażeń, emerytur i t. p. jest pobierany ponadto nadzwyczajny dodatek do podatku, t. zw. dodatek kryzysowy, który oblicza się i wpłaca wraz z właściwym podatkiem dochodowym.

Poniżej podajemy tabelkę, zawierającą skalę potrąceń tytułem podatku dochodowego od uposażeń i t. d. oraz tytułem dodatku kryzysowego:

L. p.	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia obliczona w stosunku rocznym w zł.:		Stopa procentowa	
			podatku	dodatku kryzysowego
1	ponad 2.500	do 2.600	1,5	0,5
2	„ 2.600	„ 2.700	1,6	0,5
3	„ 2.700	„ 2 800	1,7	0,5
4	„ 2.800	„ 2.900	1,8	0,5
5	„ 2.900	„ 3 000	1,9	0,5
6	„ 3.000	„ 3.100	2,0	0,5
7	„ 3.100	„ 3.200	2,1	0,5

L. p.	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia obliczona w stosunku rocznym w zł.:		Stopa procentowa	
			podatku	dodatku kryzysowego
8	ponad 3,200	do 3.400	2,2	0,5
9	„ 3.400	„ 3.600	2,3	0,5
10	„ 3.600	„ 3.800	2,4	1
11	„ 3.800	„ 4.000	2,5	1
12	„ 4 000	„ 4.200	2,6	1
13	„ 4.200	„ 4.400	2,7	1
14	„ 4.400	„ 4.800	2,8	1
15	„ 4.800	„ 5.200	2.9	1
16	„ 5.200	„ 5.600	3.0	1
17	„ 5.600	„ 6.000	3,1	1
18	„ 6 000	„ 6.400	3,2	1
19	„ 6.400	„ 6.800	3,3	1
20	„ 6 800	„ 7.200	3.4	1
21	„ 7.200	„ 7.600	3.5	1
22	„ 7.600	„ 8.000	3.6	1
23	„ 8.000	„ 8 800	3,9	1
24	„ 8.800	„ 9 600	4,1	1
25	„ 9.600	„ 10.400	4.3	1
26	„ 10.400	„ 11.200	4,6	2
27	„ 11.200	„ 12 000	4,9	2
28	„ 12.000	„ 13.000	5.3	2
29	„ 13.000	„ 14.000	5,7	2
30	„ 14.000	„ 15.000	6,1	2
31	„ 15.000	„ 16.000	6.5	2
32	„ 16.000	„ 17.000	6,8	2
33	„ 17.000	„ 18.000	7,1	2
34	„ 18.000	„ 19.000	7,4	2
35	„ 19.000	„ 20.000	7,7	2
36	„ 20.000	„ 22 000	8,0	2
37	„ 22.000	„ 24.000	8,3	2

Od dochodów, od których pobiera się dodatek kryzysowy, nie pobiera się 10%-ego dodatku.

Podatek dochodowy od wynagrodzeń pobieranych od różnych służbodawców.

Osoby, które pobierają wynagrodzenie od różnych służbodawców, obowiązane są po upływie danego roku uiścić — tytułem podatku dochodowego — różnicę, jaka przypada od łącznego wynagrodzenia według odpowiedniej pozycji skali, a łączną kwotą, potrąconą tytułem podatku przez poszczególnych służbodawców w ciągu ubiegłego roku. Kwotę przypadającą do zapłaty winny te osoby obliczyć i wpłacić do właściwej kasy skarbowej w 4 ratach kwartalnych: do 5 marca, do 5 czerwca, do 5 września i do 5 grudnia każdego roku. Przy uiszczaniu 1-szej raty kwartalnej należy przedłożyć kasie skarbowej obliczenie różnicy przy dołączeniu wykazu wynagrodzeń, otrzymanych w ciągu ubiegłego roku od poszczególnych służbodawców, oraz potrąceń dokonanych tytułem podatku.

Podatek powinien być wymierzony tak, aby z dochodu wyższego stopnia, po potrąceniu podatku, nie pozostało nigdy mniej, niż zostaje z najwyższego dochodu bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu podatku na ten stopień przypadającego.

Podatek od lokali.

Podstawę wymiaru podatku za dany rok podatkowy stanowi: a) dla lokali, podlegających ustawie o ochronie lokatorów, komorne obliczone zgodnie z ustawą, b) dla innych lokali — komorne z roku poprzedzającego, względnie wartość czynszowa lokalu.

Stopa podatkowa wynosi:

a) dla lokali 1—3-izbowych — ogółem 8% podstawy wymiaru, z tego 4% na rzecz miast, 2% na rzecz państwowego funduszu rozbudowy miast i 2% na rzecz funduszu kwaterunkowego wojskowego (z dn. 31.XII.1942 r. przechodzi na rzecz państwowego funduszu rozbudowy miast),

b) dla lokali 4-izbowych i wyżej — ogółem 12% podstawy wymiaru. Rozdział, jak wyżej, wynosi: 4, 5½ i 2½%.

Od wymiaru podatku można się odwołać w terminie 14-dniowym od dnia następnego po doręczeniu nakazu płatniczego. Odwołanie wnosi się do izby skarbowej za pośrednictwem władzy wymiarowej. Izba skarbowa winna rozstrzygnąć odwołanie w ciągu 6 miesięcy (w ciągu 9 mies., jeżeli zażądano dodatkowych wyjaśnień). Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku.

Ubezpieczenia.

Ubezpieczenie na wypadek choroby.

Obowiązkowi ubezpieczenia podlegają wszyscy zatrudnieni stale w aptekach pracownicy fizyczni i umysłowi oraz zatrudnieni niestale (np. buchalterzy, dyżuranci i t. p.). Osobom, zastępującym bezpośrednio właściciela, o ile ich zarobek przekracza rocznie 7.500 zł., przysługuje prawo zwolnienia się od obowiązku ubezpieczenia. Ubezpieczać należy również osoby, nie pobierające wynagrodzenia (praktykanci) lub pobierające je w naturze (utrzymanie, mieszkanie).

Ubezpieczony staje się członkiem Kasy Chorych od dnia rozpoczęcia zatrudnienia (niestali z chwilą wpisania ich na listę), przestaje nim być z chwilą porzucenia zatrudnienia lub przeniesienia

się do okręgu innej K. Ch. Pracodawca jest obowiązany w ciągu 3 dni (5 dni, jeśli zarząd Kasy jest w innej miejscowości) zawiadomić zarząd Kasy o przyjęciu lub zwolnieniu pracownika na blankiecie, ustanowionym przez zarząd Kasy.

Przy obliczaniu składek i zasiłków jest miarodajna t. zw. płaca u s t a w o w a. Do zarobku ubezpieczonych, obok pensji lub płacy, wlicza się wszelkie świadczenia w gotówce i w naturze. Zarząd Kasy — na podstawie zgłoszenia — wpisuje każdego członka do danej grupy. Każdorazowe zmiany zarobku należy również komunikować Kasie Ch.

Składki wynoszą $6^1/_2\%$ płacy ustawowej (za służącą płaci się zł. 4.45 miesięcznie), z czego pracownik płaci $^2/_5$, pracodawca zaś $^3/_5$. Składki za osoby, nie pobierające wynagrodzenia lub pobierające je tylko w naturze, opłaca w całości pracodawca.

Składki winny być wpłacane aż do dnia zawiadomienia o zaprzestaniu pracy przez ubezpieczonego i obliczane za pełny tydzień. Za członków wstępujących od poniedziałku do środy Kasa pobiera składkę całotygodniową, za wstępujących od czwartku do soboty nie pobiera żadnej. Składki winny być wniesione w terminach ustanowionych przez zarząd Kasy (w Warszawie np. w ciągu 5 dni po wypłacie zarobku). Od zaległych składek (ponad 1.50) Kasa pobiera odsetki w wysokości 12% rocznie, licząc od następnego miesiąca po miesiącu, w którym pracodawca był obowiązany do uiszczenia składek. Części składek, przypadające od ubezpieczonych, pracodawca potrąca przy wypłacie zarobku. Ubezpieczony, niezdolny do pracy wskutek choroby, w czasie korzystania z zasiłków składek nie opłaca.

Tabela grup zarobkowych i składek.

Grupa zarobkowa	Dla zarabiających						Składka tygodniowa			Za 13 tygodni		
	dziennie		tygodniowo		mies.		Opłaca		Razem	Opłaca		Razem
	ponad	do	ponad	do	ponad	do	pracodawca	pracownik		pracodawca	pracownik	
1	—	1.—	—	6.—	—	25.—	0.20	0.14	0.34	2.66	1.78	4.44
2	1.—	1.50	6.—	9.—	25.—	37.50	0.34	0.23	0.57	4.43	2 96	7.39
3	1.50	2.—	9.—	12.—	37.—	50.—	0.48	0.32	0.80	6.21	4.14	10.35
4	2.—	2.50	12.—	15.—	50.—	62.50	0.61	0.41	1.02	7.99	5 32	13.31
5	2.50	3.—	15.—	18 —	62.—	75.—	0.75	0.50	1.25	9.76	6.51	16.27
6	3 —	4 —	18.—	24 —	75.—	100.—	0.95	0.64	1.59	12.42	8.28	20.70
7	4.—	5.—	24 —	30 —	100.—	125.—	1.23	0.82	2.05	15.97	10.65	26.62
8	5.—	6 —	30.—	36.—	125.—	150.—	1.50	1.—	2.50	19.52	13,01	32.53
9	6.—	7.—	36.—	42.—	150.—	175 —	1,78	1.18	2.96	23.07	15.38	38.45
10	7.—	8 —	42 —	48.—	175 —	200.—	2 05	1.36	3.41	26.62	17.74	44.36
11	8.—	9.—	48 —	54.—	200.—	225.—	2.32	1.55	3.87	30.17	20.11	50.28
12	9.—	10.50	54.—	63.—	225.—	262.50	2.66	1.78	4.44	34 60	23 07	57.67
13	10.50	12.—	63.—	72 —	262.50	300 —	3 07	2.05	5.12	39.92	26.62	66 54
14	12.—	13.50	72 —	81.—	300 —	337 50	3.48	2.32	5.80	45.25	30.17	75 42
15	13.50	15.—	81.—	90.—	337 50	375 —	3.89	2.59	6.48	50 57	33,72	84.29
16	15.—	16 50	90 —	99 —	375 —	412.50	4.30	2 87	7.17	55 90	37.26	93.16
17	16.50	18.—	99.—	108 —	412 50	450 —	4,71	3.14	7.85	61 22	40.81	102 03
18	18.—	20.—	108.—	120 —	450.—	500.—	5 19	3.46	8.65	67.43	44.96	112.39
19	20.—	22 —	120.—	132 —	500.—	550 —	5.74	3.82	9 56	74.53	49 69	124.22
20	22.—	24.—	132.—	144.—	550.—	600 —	6.28	4.19	10.47	81.63	54.42	136 05
21	24.—	26 —	144.—	156.—	600.—	650 —	6.83	4.55	11.38	88.73	59.15	147.88
22	26.—	28,—	156 —	168 —	650.—	700.—	7 37	4 92	12.29	95.83	63 88	159.71
23	28.—	30.—	168.—	180.—	700 —	750.—	7.92	5.28	13.20	102.92	68.62	171.54
24	30.—	32.—	180.—	192.—	750.—	800.—	8.47	5.64	14.11	110.02	73.35	183.37
25	32.—	—	192.—	—	800.—	—	9.01	6.01	15.02	117.12	78.08	195.20

Ubezpieczenie od wypadków.

Kongresówka, Małopolska i Kresy Wschodnie. Celem ustawy jest ubezpieczenie od wypadków, które zdarzyć się mogą przy pracy w przedsiębiorstwie lub na rzecz przedsiębiorstwa, albo też w drodze z mieszkania lub z pracy do mieszkania. W razie uszkodzenia ciała ubezpieczenie polega na płaceniu renty od początku 5-tego tygodnia od wypadku przez czas trwania niezdolności zarobkowania. Wysokość renty zależy od zarobku, jaki uszkodzony pobierał, oraz od stopnia zmniejszenia się zdolności zarobkowania. W razie zupełnej niezdolności zarobkowania i na czas jej trwania renta wynosi $^2/_3$ rocznego zarobku ubezpieczonego. W razie śmierci ubezpieczonego, spowodowanej wypadkiem, wypłaca się rentę rodzinie zabitego począwszy od dnia śmierci, w wysokości dla wdowy 20%, dla dziecka 15% oraz krewnych, którzy istotnie pozostawali na utrzymaniu zmarłego.

Wszystkie przedsiębiorstwa, podlegające u. od w., zostały podzielone na kategorje niebezpieczeństwa, zależnie od tego, czy praca w danem przedsiębiorstwie jest więcej czy mniej niebezpieczna. Kategoryj jest 14 (A, B, I do XII), każda kategorja jest jeszcze podzielona na klasy. Każde przedsiębiorstwo w zasadzie zalicza się do klasy średniej w danej kategorji niebezpieczeństwa, a dopiero w razie warunków specjalnych zalicza się do wyższej lub niższej klasy w danej kategorji.

Opłaty są zależne od kategorji niebezpieczeństwa oraz od klasy w danej kategorji. Najniższa jest opłata w kategorji A.

Apteki i drogerje zostały zaliczone do kategorji I-ej, w której opłata od każdych 100 zł. wy-

płaconych pracownikowi wynosi 28 do 58 gr. a opłata średnia, t. j. ta, którą zasadniczo należy płacić, wynosi 30 gr.

Zakład ubezpieczenia od wypadków przesyła zazwyczaj formularze do zgłoszenia przedsiębiorstwa. Na podstawie zgłoszenia przedsiębiorcy, które dokonywa się 2 razy do roku — od 1 do 14 stycznia i od 1 do 14 lipca, zakład orzeka, czy przedsiębiorstwo podlega obowiązkowi ubezpieczenia, oraz zalicza je do pewnej klasy tej kategorji. O orzeczeniu zawiadamia przedsiębiorcę, podając równocześnie taryfę, oraz władzę, do której można wnieść zarzuty przeciw orzeczeniu.

Pisma i czynności między zakładem a przedsiębiorcami lub ubezpieczonymi są wolne od należytości i opłat stemplowych.

P o z n a ń s k i e i Ś l ą s k (b. zabór pruski). W b. zaborze pruskim ubezpieczenie od wypadków jest oparte na zasadzie wzajemności. Dla ustalenia wysokości składki pracodawcy są obowiązani w ciągu pierwszych 6 tygodni roku kalendarzowego doręczyć do Wydziału ubezpieczeń od wypadków wykaz zarobków wypłaconych za rok ubiegły. Tym, którzy obowiązku tego nie dopełnią, ustala wysokość zarobków zarząd ubezpieczalni. Przy obliczaniu składek stosuje się system repartycyjny, czyli że wszystkie ciężary wszystkie ubezpieczone przedsiębiorstwa ponoszą wspólnie.

Z a b e z p i e c z e n i e n a w y p a d e k b e z r o b o c i a.

Obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek bezrobocia podlegają robotnicy po ukończeniu 16 lat życia, pozostający w stosunku najmu pracy w przedsiębiorstwach, o ile te przedsiębiorstwa

zatrudniają co najmniej 5 pracowników. Uprawnionymi do korzystania z zasiłków są robotnicy, których stosunek najmu został rozwiązany i którzy w 12 miesiącach przed dniem zgłoszenia prawa do zasiłków podlegali co najmniej przez 26 tygodni temu obowiązkowi (za tydzień uważa się 6 dni pracy, przyczem przypadające na dzień pracy święto zalicza się jako dzień pracy). Zabezpieczeni, których głównem źródłem utrzymania nie jest praca najemna, nie są uprawnieni do otrzymywania zasiłków.

Podstawą do wymiaru wkładek jest faktyczny zarobek robotnika. Wysokość wkładki wynosi 2% sumy, służącej do wymiaru stawek, przyczem suma poniżej 50 gr. zaokrągla się do 50 gr., zaś suma powyżej 50 gr. zaokrągla się do 1 zł. Wkładkę dzieli się między pracodawcę a robotnika w ten sposób, że 1,5% płaci pracodawca, zaś 0,5% robotnik (wkładka za podlegającego obowiązkowi zabezpieczenia robotnika sezonowego wynosi 4% wypłaconych zarobków; podział między pracodawcę a robotnika wynosi 2% i 2%). Za uiszczenie wkładki odpowiada pracodawca, który część wkładki, przypadającej od robotnika, potrąca przy każdorazowej wypłacie. Część wkładki, nie potrącona przy wypłacie, winna być uiszczona przez pracodawcę z własnych funduszów. Wkładki winny być co miesiąc zdołu, najpóźniej do 20 następnego miesiąca, przekazane do funduszu bezrobocia.

Grzywny w stosunku do pracodawców, uchylających się od obowiązku, nałożonego art. 29 i 30 ustawy (wydawanie zaświadczeń zwolnionym pracownikom i t. p.): będą karani grzywną od 50 do 1.000 zł., uchylający się od obowiązku zgłaszania robotników, uchylający się od płacenia wkładek — grzywną od 250 do 3.000 zł. Prawo przymusowego

ściągania wkładek przedawnia się po 3 latach od dnia ich płatności; czynność egzekucyjna przerywa bieg przedawnienia.

Umowa o pracę pracowników umysłowych.

Za pracowników umysłowych uważa ustawa tych samych pracowników, którzy podlegają ubezpieczeniu pr. um., za wyjątkiem uczniów i praktykantów.

Umowa o pracę może być zawarta:

1) na okres próbny, który nie może przekraczać 3 miesięcy; rozwiązanie umowy może nastąpić 1-ego lub 16-ego każdego dnia miesiąca kalend., po 2-tygodniowem wypowiedzeniu.

2) na okres wykonania określonej roboty; rozwiązanie może nastąpić po ukończeniu roboty;

3) na czas określony; rozw. może nastąpić po upływie tego czasu;

4) na czas nieokreślony; rozw. umowy może nastąpić po upływie 3 miesięcy od jej wypowiedzenia przez jedną ze stron.

Prócz tego umowa rozwiązuje się automatycznie: a) w razie wcielenia prac. jako poborowego do wojska; b) na mocy porozumienia; c) w razie śmierci pracownika.

Pr. um. ma prawo żądać piśmiennego potwierdzenia warunków umowy.

Pracodawca może w każdej chwili rozwiązać umowę, wypłaciwszy wynagrodzenie za czas przewidziany ustawowo.

Pracodawca może umowę rozwiązać niezwłocznie bez odszkodowania, jeśli: a) pracownik

nadużywa zaufania pracodawcy; b) w razie niestawienia się pracownika do pracy wskutek choroby w ciągu więcej niż 3 miesięcy; c) w razie obrazy lub znieważenia pracodawcy lub przełożonych; d) w razie niezachowania przez pracownika istotnych warunków umowy; e) w razie zdrady przez pracownika tajemnicy przedsiębiorstwa; f) w razie prowadzenia przez pracownika bez zgody pacodawcy przedsiębiorstwa analogicznego do przedsiębiorstwa pracodawcy; g) jeśli pracownik przy zawieraniu umowy złożył fałszywe świadectwa; h) w razie utraty przez pracownika uprawnień koniecznych do zajmowania stanowiska.

W wypadkach siły wyższej (pożar, powódź i t. p.), która zniszczyła przedsiębiorstwo, pracodawca ma prawo w ciągu miesiąca od chwili zniszczenia rozwiązać umowę bezzwłocznie. Przy zmianie przedsiębiorcy umowa trwa nadal. Zawiadomienie o rozwiązaniu umowy powinno być dokonane pisemnie.

W razie rozwiązania umowy z winy pracownika, pracodawcy służy prawo do żądania wynagrodzenia szkód i strat.

W razie śmierci pracownika, który pracował co najmniej 10 lat w przedsiębiorstwie, pracodawca wypłaca rodzinie odprawę w wysokości 3-miesięcznej pensji, jeśli pracował co najmniej 20 lat— w wysokości 6-miesięcznej pensji,—ale tylko wtedy, gdy pozostał małżonek lub zstępny; w innych wypadkach odprawa wynosi połowę. Odprawa winna być płacona w ratach miesięcznych.

W razie niemożności pełnienia przez pracownika obowiązków wskutek choroby lub nieszczęśliwego wypadku, wskutek powołania do ćwiczeń wojskowych rezerwy i t. p. — pracownik zachowuje przez okres 3-miesięczny prawo do wynagrodzenia w całości. Pracodawca może z wynagro-

dzenia strącać kwoty, jakie pracownik otrzyma ze Skarbu Państwa, z Kasy Chorych i t. p.

W zakładach pracy może być wprowadzony regulamin pracy; regulamin lub jego zmiana muszą być podane do wiadomości inspektora pracy.

Wynagrodzenie winno być wypłacane w gotówce najpóźniej w końcu miesiąca kalendarzowego. W razie zawinionej niewypłaty w terminie, pracodawca obowiązany jest do opłacania procentów zwłoki w wysokości 2—3% miesięcznie—począwszy od dnia zwłoki.

Pracodawca winien na żądanie pracownika wydać mu świadectwo co do czasu trwania pracy i rodzaju zatrudnienia; pracodawcy nie wolno w świadectwie umieszczać żadnych uwag, mogących utrudnić pracownikowi znalezienie pracy.

Ubezpieczenie pracowników umysłowych.

Dla wykonania ubezpieczenia zostały utworzone cztery zakłady U. P. U.: 1) w Warszawie (obejmuje Warszawę, woj. warszawskie, kieleckie częściowo, lubelskie, białostockie, wileńskie, nowogródzkie i poleskie); 2) we Lwowie (obejmuje woj. krakowskie, lwowskie, stanisławowskie, tarnopolskie i wołyńskie); 3) w Poznaniu (obejmuje woj. poznańskie i pomorskie); 4) w Królewskiej Hucie (obejmuje woj. śląskie i z woj. kieleckiego powiaty będziński, zawierciański i olkuski).

Za prac. um. ustawa uważa m. innymi sprzedawców i ekspedjentów, którzy ukończyli 6 klas, farmaceutów (personel fachowy i uczniowie aptekarscy), wreszcie buchalterów i kasjerów (-ki).

Ubezpieczenie jest obowiązkowe, jeżeli pr. um. ukończył lat 16, a nie przekroczył lat 60. Na włas-

ną prośbę mogą się zwolnić od ub. pr. um. studenci szkół wyższych (uczniowie szkół średnich i zawodowych nie podlegają ubezpieczeniu) oraz pracujący w przedsiębiorstwie rodzice, teściowie, dziadkowie i żona przedsiębiorcy bezwarunkowo, a dzieci, wnukowie, synowie, zięciowie i pasierbi, o ile żyją z przedsiębiorcą we wspólnem gospodarstwe domowem (formularz wzór Nr. 4).

Pracowników podlegających ubezpieczeniu właściciel przedsiębiorstwa obowiązany jest zgłosić w zakładzie U. P. U. na specjalnych formularzach (wzór Nr. 1). Za niezgłoszenie grozi kara grzywny do 500 zł. Obowiązek ubezpieczenia rozpoczyna się z 1-szym dniem tego miesiąca, w którym pracownik objął zajęcie i to zajęcie trwało co najmniej dni 14; w przeciwnym razie obowiązek ubezpieczenia liczy się od 1-ego dnia następnego miesiąca.

W ciągu pierwszych 10 dni każdego miesiąca przedsiębiorca winien wnieść do Z. U. P. U. składkę za wszystkich ubezpieczonych pr. um. z wykazem tych pracowników (formularz wzór Nr. 2) i obliczeniem składki oraz z zaznaczeniem, czy w stosunkach służbowych lub rodzinnych prac. nie zaszły w ciągu ubiegłego miesiąca zmiany (formularz Nr. 3).

Składka ubezpieczeniowa wynosi 10% płacy miesięcznej pracownika (trzeba w to wliczać wynagrodzenie w naturze, tantjemy i t. p.), przyczem te 10% oblicza się nie od rzeczywistej płacy, lecz od t. zw. płacy podstawowej. Z tego 8% idzie na składkę emerytalną, a 2% na fundusz na wypadek braku pracy, przyczem najwyższa płaca podstawowa, od której oblicza się składkę na wypadek braku pracy wynosi 560 zł. Ta płaca podstawowa wynosi: dla pracowników pobierających rzeczywistą płacę miesięczną:

						Pł. podstaw.
od	60 zł.	do	90 zł.	wyłącznie	zł.	60
„	90 „	„	120 „	„	„	90
„	120 „	„	150 „	„	„	120
„	150 „	„	180 „	„	„	150
„	180 „	„	220 „	„	„	180
„	220 „	„	260 „	„	„	220
„	260 „	„	300 „	„	„	260
„	300 „	„	360 „	„	„	300
„	360 „	„	420 „	„	„	360
„	420 „	„	480 „	„	„	420
„	480 „	„	560 „	„	„	480
„	560 „	„	640 „	„	„	560
„	640 „	„	720 „	„	„	640
„	720 „	wzwyż			„	720

Za pracowników, nie otrzymujących wynagrodzenia, otrzymujących tylko utrzymanie lub nie więcej niż 60 zł. miesięcznie, całą składkę płaci pracodawca;

o ile pracownik pobiera od 60 zł. do 400 zł. miesięcznie, pracodawca płaci $^3/_5$, a pracownik $^2/_5$ składki;

o ile pracownik pobiera od 400 do 800 zł. miesięcznie, pracodawca płaci $^1/_2$ i pracownik $^1/_2$ składki;

o ile pracownik pobiera ponad 800 zł. miesięcznie, pracodawca płaci $^2/_5$, a pracownik $^3/_5$ składki.

Niewpłacenie składki w ciągu 10 dni po upływie miesiąca pociąga za sobą płacenie odsetek za zwłokę (stopa % o połowę wyższa od stopy dyskontowej Banku Polskiego) i przymusowe ściągnięcie składki.

Odpowiednie formularze można otrzymać w biurach Zakładów U. P. U. i w biurach Kas Chorych.

Zakład Ubezp. Pr. Um. w Warszawie mieści się przy ul. Czerniakowskiej Nr. 231, konto P.K.O. 16.600.

Urlopy.

Prawo do urlopów przysługuje pracownikom zarówno fizycznym, jak i umysłowym. Pracownicy fizyczni mają prawo po upływie roku pracy w danem przedsiębiorstwie do płatnego urlopu 8-dniowego, a po trzech latach pracy — do urlopu 15-dniowego. Pracownicy młodociani (poniżej lat 18) korzystają po roku nieprzerwanej pracy z 14-dniowego urlopu. Pracownicy umysłowi po ½-rocznej nieprzerwanej pracy korzystają z urlopu 2-tygodniowego, po rocznej zaś z 1-miesięcznego urlopu płatnego, nieprzerwanego. Pracownik traci prawo do urlopu, jeżeli sam wypowiedział posadę lub jeśli rozwiązanie umowy nastąpiło z jego winy, traci zaś prawo do otrzymania wynagrodzenia za czas urlopu, jeśli w czasie urlopu będzie pracował zarobkowo w innem przedsiębiorstwie.

Niewykorzystanie przez pracownika urlopu w terminie wyznaczonym mu w liście kolejności nie uprawnia go do żądania urlopu w innym terminie, ani domagania się dodatkowego wynagrodzenia. Pracownik, który otrzymał prawo do urlopu, ma to prawo w każdym następnym roku kalendarzowym, niezależnie od czasu, oddzielającego jeden urlop od drugiego. Chwilą powstania tego uprawnienia jest początek każdego roku kalendarzowego.

SPRAWY ZAWODOWE PORUSZONE
W ROCZNIKU 1932 „WIAD. FARM."

Aptek zakładanie.

Jeszcze o instrukcji w sprawie zakładania aptek.

Omawia się środki obrony, jakich udziela „Instrukcja" z dn. 1 czerwca 1931 r. w sprawie zakładania aptek właścicielom istniejących aptek przeciwko szkodliwemu — w ich mniemaniu — dla nich kreowania nowych, i stwierdza, że środki te są formalne, niemal fikcyjne. Braki w tej mierze „Instrukcji" należałoby niezwłocznie naprawić. (J. Modliński — Nr. 10, str. 124).

Apteka — prowadzenie.

O przyrządzaniu niektórych lekarstw.

Podana recepta, która — przy dobrem przyrządzeniu — powinna mieć osad, natomiast jedna z aptek stołecznych wydała na nią lekarstwo przezroczyste do ostatniej łyżki. Autor stwierdza słusznie, że lekarstwo winno być wydane w takim stanie, w jakim je otrzymano po przyrządzeniu, chyba że od pewnych modyfikacyj działanie jego nie ulega zmianie. (A. Ruff — Nr. 25, str. 339).

Pogodzenie nauki z praktycznem wykorzystaniem apteki.

Utrzymanie naukowego charakteru apteki i stosowanie w praktyce aptecznej wymogów nauki — to najważniejsze czynniki podniesienia znaczenia i godności apteki. Wymogi nauki stosować należy w laboratorjum aptecznem, w laboratorjum analitycznem, w pracy przy recepturze, w stosunkach z publicznością i lekarzem. (J. M. Włodarczyk — Nr. 29, str. 384).

Aptekarstwo i apteki — stan i stosunki obecne.

Aptekarstwo na bezdrożach.

Autor zastanawia się, co zostało z takich przywilejów, jak koncesjonowanie aptek, taksa leków, monopol i wyrób leków, i nawołuje czynniki kompetentne, aby aptek nie wydawano na łaskę i niełaskę losu. (J. S. — Nr. 15, str. 197).

Apteki — podniesienie poziomu.

Omawia się przyczyny niedomagania aptek i precyzuje warunki, które powinny się przyczynić do doprowadzenia aptek do należytego poziomu. Temi warunkami są: 1) rozłożenie reformy na dłuższy przeciąg czasu i dokonywanie jej stopniowo, poczynając od aptek największych, 2) wstrzymanie pauperyzacji aptek (zahamowanie zakładów nowych aptek, aptek Kas Chorych, organizowania punktów rozdawnictwa leków i rozszerzanie uprawnień drogeryj). (Nr. 3, str. 28).

Dokąd dążymy.

Zawód aptekarski, który brał wybitny udział w krzewieniu polskości za czasów zaborczych oraz w odbudowie Państwa, zasłużył na sympatję władz. Tymczasem nigdy—nawet za czasów zaborczych—

Komitet Budowy Gmachu dla Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Warsz.

Warszawa, Długa 16. Tel. 11-16-50
Konto P. K. O. 11-045

przyjmuje ofiary

zapisuje na członków

sprzedaje znaczki

SKŁADKI:

członka zwyczajnego — 6 zł. rocznie
honorowego 100 zł. rocznie.

nie było tak dziwnego ujęcia spraw aptekarskich, jak obecnie: wymagania władz rosną, a stwarza się aptekarzowi byt taki, że nie jest on w stanie tym wymaganiom podołać. (J. Strzałkowski — Nr. 20, str. 265).

Dzierżawcy a ruina aptek.

Opisane warunki, w jakich się znaleźli w dobie kryzysu dzierżawcy aptek (specjalnie w Małopolsce Wschodniej); apel do utworzenia Ogólnopaństwowego Związku dzierżawców, któryby stanął na straży interesów dzierżawców. (J. S. — Nr. 4, str. 50).

Kiedyś a dziś.

Porównanie warunków pracy w aptece przed kilkudziesięciu laty i obecnie. (M. Kleinkopf — Nr. 43, str. 562).

Kilka uwag o obecnych stosunkach w aptekarstwie.

Poruszono kwestję próbek lekarskich i wzajemnej konkurencji aptek. (W. E. J. — Nr. 15, str. 201).

Konieczność wzajemnego zaufania.

Pewne uprzedzenie do zawodu aptekarskiego datuje się od dawnych czasów, być może dlatego, że aptekarstwo jest w pewnej mierze handlem, a społeczeństwo do handlu odnosiło się zawsze negatywnie. Obecnie sprawy handlu zaczynają interesować sfery miarodajne, aptekarstwo jednak spotyka się z szeregiem przesądów, jak legenda o nadzwyczajnej rentowności aptek, dużej wartości koncesji i t. d. Kierownicy polityki gospodarczej nie dadzą rady kryzysowi, jeśli nie zostanie przywró-

cone wzajemne zaufanie. Aptekarstwo z wielu stron jest krytykowane, często niesłusznie. Organizacje zawodowe będą szły na rękę czynnikom decydującym, ale trzeba im dać do ręki pewne atuty; przecież dwa tysiące aptek, przy wzajemnej kooperacji, stać się może trybunami myśli twórczej, a proces zmagania się z ciężką obecną sytuacją stanie się lżejszym, jeśli będzie widoczna możliwość lepszej przyszłości. (W. Filipowicz — Nr. 22, str. 296).

Nieszczęśliwi dzierżawcy aptek.

Porusza się stosunki, panujące wśród dzierżawców aptek, zwłaszcza na terenie Małopolski, i apeluje do panów właścicieli aptek, by zechcieli poddać rewizji czynsze i nie dali popaść dzierżawcom w najskrajniejszą nędzę. (J. S. — Nr. 44, str. 572).

Ocknijmy się z letargu.

Autor nawołuje do tworzenia związków lokalnych do współpracy z organizacjami aptekarskiemi. (M. Kleinkopf — Nr. 25, str. 340).

Stan gospodarczy aptek w roku 1931.

Jest to informacja P. P. T. F. dla Izby przemysłowo - handlowej w Warszawie. Apteki doniedawna gwarantowały względnie spokojny byt ich posiadaczom. W ostatnich czasach stosunki zasadniczo się zmieniły; przyczyny: 1) ustawa o Kasach Chorych, 2) obniżenie normy ludności na aptekę, 3) sprzedaż specyfików poza aptekami. Rok 1931 odbił się fatalnie na obrotach aptek. Na to, poza ogólnemi przyczynami, wpłynęły: 1) leczenie przez znachorów, 2) sprzedaż leków na straganach, 3) dy-

żury nocne, 4) wysokie koszty personelowe, 5) niekorzystne zaszeregowanie pod względem kategorji przy wykupywaniu świadectw przemysłowych, 6) zaliczanie aptek do przedsiębiorstw lukratywnych. (Nr. 7, str. 82).

Stanowisko aptekarza prowincjonalnego.

Należy się domagać rozwiązania sprawy wydalania się aptekarzy pracujących samotnie. (Mag. J. K. — Nr. 13, str. 176).

Teorja frazesów a rzeczywistość.

Omawia się czynniki pauperyzujące aptekarstwo i nawołuje, aby z teoretycznego ujęcia zagadnienia aptekarskiego przejść do rzeczywistości zagadnień państwowych (Wł. Włodarski — Nr. 10, str. 129).

Trzeba się śpieszyć, bo jutro może być za późno.

Władze przychodzą z pomocą różnym warstwom ludności i różnym zawodom. Powinny też przyjść z pomocą aptekarstwu: uchylić konkurencję ambulatorjów K. Ch., zabronić sprzedawać sklepom środki lecznicze, wymierzać sprawiedliwe podatki, zaległe rozłożyć na drobne raty, otworzyć długoterminowy kredyt w bankach — a apteki napewno przetrwają kryzys. (M. Kleinkopf — Nr. 19, str. 253).

Usuńmy chaos z naszego życia zawodowego.

Farmacja polska znajduje się w okresie chaosu. Ciężka sytuacja ekonomiczna, ciągłe oczekiwanie na unifikację ustawodawstwa, a z drugiej strony

zakładanie nowych aptek, partactwo drogeryj, działalność Kas Chorych, sprzedawanie leków przez mnóstwo osób i instytucyj, nie mających do tego najmniejszego prawa (udziałowe towarzystwa quasi dobroczynne), pogłębia ten chaos. Widać ciągły dualizm w określaniu, co jest dobrem, a co złem. Do aptekarstwa prywatnego stosuje się metody silnej ręki, a wysoką tolerancję do tych, którzy zajmują się nielegalnem partaczeniem leków. Aby tworzyć nowe warsztaty, nie bacząc na to, czy będą one mogły egzystować, należy wyjść najprzód z chaosu, w którym się znajdujemy. (W. Filipowicz — Nr. 5, str. 56).

W sprawie bolączek zawodowych.

Krytyka pewnych ustępów artykułu W. Filipowicza p. t. „Usuńmy chaos z naszego życia zawodowego" i odpowiedź — wyjaśnienie kol. Filipowicza (L. Preiss — Nr. 13, str. 166).

Aptekarstwo wojskowe.

Współpraca z aptekarzami wojskowymi.

Stanowisko aptekarzy wojskowych wśród oficerów sanitarnych, ich zasługi dla armji i obrony przeciwgazowej oraz apel do wciągania ich do P. P. T. F. (Nr. 13, str. 165).

Drogerje.

Chlubna działalność drogeryj łódzkich.

Podano 10 recept, które zostały wykonane w drogerjach łódzkich. Materjał ten został przekazany władzom wojewódzkim. (Nr. 4, str. 43).

Dla dobra chorych.

Autor uważa, że „wojna" między aptekami i drogerjami doszła już do zenitu i najwyższy czas ją skończyć; czynniki miarodajne powinny ją radykalnie zlikwidować, nie szczędząc ani aptek, ani drogeryj, ani Kas Chorych—z jedyną myślą „o dobru chorych". (K. — Nr. 23, str. 313).

Jak „pracuje" skład apteczny na kresach.

Opis nielegalnej sprzedaży leków przez skład apteczny p. B. Basa na Kresach Wschodnich i jednej z kilkunastu jego spraw sądowych. (Z. Sawicki — Nr. 36, str. 474).

Historja przykrego rozczarowania.

Opis perypetyj walki apteki ze składem „aptecznym" w r. 1912. (M. Szwarcman — Nr. 32, str. 428 i Nr. 33, str. 440).

Rewizje w drogerjach warszawskich.

Artykuł z okazji rewizyj w drogerjach warszawskich, wyrażający przypuszczenie, że władze potrafią zmusić drogistów do poszanowania obowiązujących przepisów. (Nr. 14, str. 187).

„Rewizja w składach aptecznych w Warszawie".

Zwraca się uwagę, że „Drogerzysta" bezpodstawnie doszukuje się przyczyny rewizyj drogeryj warszawskich w akcji przedstawicieli P. P. T. F. (Nr. 21, str. 278).

Farmaceuta — rola.

Rola farmaceuty w społeczeństwie i jego uprawnienia.

Omawia się rolę farmaceuty w czasie wojny, sposób, w jaki polskie władze sanitarne rozstrzygnęły sprawę dostarczania leków ludności oraz wypaczenie zawartych tu idej w ujęciu § 4 projektu ustawy aptekarskiej, wreszcie zapatrywanie na to zagadnienie Nacz. Państw. Rady Zdrowia. W konsekwencji tych rozważań domaga się zmiany brzmienia §§ 4 i 5 projektu w następującym sensie: § 4. Apteki posiadają wyłączne prawo: a) do przyrządzania recept, b) do sprzedaży wszelkich środków leczniczych. Środki te — o ile są używane także do celów odżywczych, gospodarczych lub technicznych—mogą być na mocy specjalnych wykazów sprzedawane i poza aptekami. § 5. Wykazy tych ostatnich środków ustala rozporządzenie M. S. Wewn. w porozumieniu z izbami aptekarskiemi. Stwierdza się, że takie ujęcie będzie zgodne z zasadami, obowiązującemi dotychczas — na mocy ustaw państw zaborczych — we wszystkich dzielnicach kraju. Żąda się także utrzymania § 73 projektu ustawy aptekarskiej. (Nr. 16, str. 203).

Farmakopea.

W sprawie farmakopei polskiej.

Pismo P. P. T. F. do Dep. Sł. Zdr. w sprawie zwłoki w wydaniu farmakopei polskiej i gotowości do podjęcia prac nad lekospisem przez P. P. T. F. (Nr. 46, str. 596).

Funkcjonarjusze państwowi.

Wydawanie leków dla urzędników państwowych.

Porozumienie między Międzyzw. Komitetem Prac. Państw. a P.P.T.F w sprawie wydawania

leków dla urzędników państwowych wobec zmiany odnośnych przepisów. (Nr. 15, str. 195).

Kasa Chorych.

Apteki Kas Chorych wobec aptek publicznych.

Apteki Kas Chorych i punkty rozdzielcze leków nie są oparte na zdrowej kalkulacji handlowej i nie polepszają doli ubezpieczonych. Przy proponowanej reformie scalenia ubezpieczeń społecznych należałoby na dział lecznictwa kasowego zwrócić baczną uwagę. (St. Szreniawski — Nr. 19, str. 253).

Kasa Chorych — receptura w Grodnie.

Podano odpisy oryginalnych listów, wystosowanych do jednego z lekarzy K. Ch. przez powiatową K. Ch. w Grodnie. Lekarz otrzymał monit za to, że postępując zgodnie ze swem sumieniem i wiedzą, przeciwstawił się oszczędnościowym zarządzeniom Kasy. Artykuł ten (Nr. 1, str. 19), jak również jego parodja literacka (B. M. — Nr. 4, str. 42), wywołały liczne odgłosy i komentarze w krajowej prasie codziennej oraz w zawodowej prasie zagranicznej.

Kasy Chorych — stosunek aptek publicznych.

W memorjale P. P. T. F. do Min. Pr. i O. Sp. z 31.XII.31 zwraca się uwagę na czynniki, które — ze strony Kas Chorych — rujnują aptekarstwo prywatne i zwraca do Ministerstwa z prośbą o zainteresowanie się tą sprawą i wydanie następujących zarządzeń:

a) wstrzymania zakładania nowych aptek K. Ch. w okresie kryzysu,

b) wstrzymania urządzania aptek w Lesznie, Środzie i Łomży,

c) wprowadzenia dyżurów nocnych w aptekach K. Ch.

(Nr. 3, str. 30).

Komisja porozumiewawcza dla spraw aptekarskich w Og.-Państw. Zw. Kas Chorych.

Omówione posiedzenie przedstawicieli O.-P. Z. K. Ch. i P. P. T. F. w dn. 16.IV.32: (Nr: 28: str. 373).

Okólnik Kasy Chorych w Łodzi do lekarzy tej instytucji.

Oryginał okólnika, przesłany do lekarzy zatrudnionych w Kasie przez Kasę Chorych w Łodzi, a pomniejszający znaczenie farmakoterapji na korzyść leczenia metodami fizykalnemi. (Nr. 10, str. 125).

Opusty a punkty rozdawnictwa leków Kas Chorych.

Punkt rozdawnictwa leków K. Ch. należy traktować jak aptekę i starać się, aby w tych miejscowościach, gdzie te punkty się znajdują, opusty dla K. Ch. były odpowiednio zmiejszone. (W. N. — Nr. 20, str. 265).

Podważona rentowność aptek Kas Chorych.

Odpowiedź na krytykę w „Kronice Farmaceutycznej" artykułu p. t. „Podważona rentowność aptek Kas Chorych", pomieszczonego w Nr. 46 „Wiad. Farm." z dn. 15.XI. 31. (W. Jaworski — Nr. 6, str. 70).

Punkty rozdawnictwa leków organizowane przez Kasy Chorych.

Memorjał gremjum Apt. Mał. Zach. do Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, oparty na materjale ankietowym 20 aptek. Stwierdza się, że: 1) dochodowość w aptekach zmniejszyła się, 2) przechowywanie i wydawanie leków w ambulatorjach K. Ch. budzi zastrzeżenia, 3) niezawsze przestrzega się obowiązujących przepisów, 4) lekarze i ubezpieczeni mają powody do niezadowolenia. (Nr. 11, str. 137).

Punkty rozdawcze Kas Chorych.

Okólnik Og.-Państw. Zw. Kas Chorych z 9 lutego i krytyka niektórych jego ustępów, zwłaszcza odnoszących się do kwestji wydawania leków na punktach rozdawczych przez lekarzy. (Nr. 13, str. 168).

Receptura Kasy Chorych w Sanoku.

Opis postępowania Kasy Chorych w Sanoku. (cz. — Nr. 4, str. 50).

„Spis środków leczniczych".

Krytyka przeznaczonego dla lekarzy K. Ch. „Spisu środków leczniczych". (J. S. — Nr. 13, str. 175).

Konsolidacja zawodu.

Konsolidacja zawodu farmaceutycznego.

Hasło tworzenia wspólnego frontu zawodowego nabiera życia — wobec zagrożenia interesów zawodowych. Dotychczas każdy odłam zawodu bronił jego interesów pod własnym kątem widzenia. Zbliżenie między organizacjami sprowadzało się do polityki toastów. Sprawy sporne odkładano — jako

niedojrzałe do rozstrzygnięcia, a kiedy wracały na porządek dzienny, były często w takiem stadjum, że na ich dalszy bieg zawód nie mógł już mieć wpływu. Należy, aby w budowaniu farmacji współdziałali wszyscy farmaceuci — bez względu na przynależność i dziedzinę, w której pracują. (W. Filipowicz — Nr. 1, str. 8).

Naśladowania godny przykład obrony zawodu.

Akcję Og.-Państw. Związku Farmaceutów w Wiedniu stawia się za przykład, jak w obecnych czasach winni współdziałać wszyscy farmaceuci, by uchronić cały zawód od grożących mu niebezpieczeństw. (Nr. 42, str. 556).

Współdziałanie ogółu farmaceutów w sprawach zawodowych.

Dziś nadszedł czas działania bez oglądania się na jednostki. Trzeba działać szybko i scementować cały zawód. O sprawach zawodu muszą myśleć wszyscy. Z biernością — wygodną czasem — trzeba się rozstać i spojrzeć na świat realnie, zarzucając myślenie kategorjami z przed lat. Pewna poprawa w zainteresowaniu się członków życiem organizacyj istnieje. Tak np. liczba członków P. P. T. F. wzrosła w r. 1931—w porównaniu z r. 1930— o przeszło 15%. W chwili obecnej musimy wykazać, że doroślismy do zadań, jakie nam wyznaczyła historja. (W Filipowicz — Nr. 17, str. 220).

Księgowość apteczna.

Przymus księgowości w świetle nowego kodeksu karnego.

Komentarz do przepisów nowego kodeksu karnego, dotyczących prowadzenia księgowości

handlowej w aptekach. (J. Modliński — Nr. 39, str. 504).

Znormalizowane kartoteki apteczne.

Artykuł podaje sposoby i wzory prowadzenia znormalizowanej kortoteki ruchu towarów w aptece. (Nr. 4, str. 40).

Lekarze — współpraca.

Praktyczna współpraca z lekarzami.

Nawołuje się do współpracy z lekarzami, przytaczając jako przykład działalność Okręgu Krakowskiego P .P. T. F., a zwłaszcza wiceprezesa gremjum kol. Davida, w tej dziedzinie. (Nr. 11, str. 141).

Mianownictwo.

Mianownictwo farmaceutyczne i z dziedzin pokrewnych.

Na podstawie artykułów, pomieszczonych w „Kurj. Warsz." i „Poradniku Językowym", porusza się kwestję, jak należy mówić: rośliny lecznicze czy lekarskie, farmakopea czy lekospis, smalec czy szmalec. (Nr. 16, str. 208).

Nowa terminologja.

Wystawa z okazji XIV zjazdu lekarzy i przyrodników polskich, który ma się odbyć w r. 1933 w Poznaniu, ma mieć dział farmakologiczno-chemiczny. Wykazuje się nielogiczność tej terminologji i domaga przywrócenia nazwy: dział farmaceutyczny. (Nr. 38, str. 495).

Młodzież farmaceutyczna.

W odpowiedzi na artykuł p. t. „Młodzież akademicka", zamieszczony w „Kronice Farmaceutycznej" z dnia 1 lutego r. b.

Autor nie zgadza się z wywodami krytykowanego artykułu i twierdzi, że młodzież zdaje sobie sprawę z rozbieżności pomiędzy organizacjami zawodowemi. Rozbieżność taka nie sprzyja interesom zawodu, dlatego też dążyć należy do stworzenia jednej powszechnej organizacji farmaceutycznej. (B. Machnikowski — Nr. 17, str. 227).

Nędza aptekarska.

Jeden z wielu.

Przedstawiony typ aptekarza z małej mieściny, Polaka-patrjoty, który obecnie, zniszczony przez kryzys, Kasy Chorych i sklepy, ledwie może związać koniec z końcem. (M. Kleinkopf — Nr. 22, str. 297).

Przez moje okulary.

W obrazowej formie przedstawiono: noc aptekarza i odebraną przez aptekarza pocztę. (M. Kleinkopf — Nr. 23, str. 313).

Tragedja apteki na Kresach.

Opis trudnego położenia dzierżawionej apteki w D. (Nr. 29, str. 388).

Partactwo.

Nowe niebezpieczeństwo.

Jedną z przyczyn, które podkopały normalną egzystencję aptek, jest niebezpieczeństwo zalania rynku lekami przez sklepiki i kooperatywy wiej-

skie. Autor przytacza jedno charakterystyczne pod tym względem zdarzenie i nawołuje władze, aby zabrały się do tępienia tego nowego prądu. (A. Nussenbaum — Nr. 19, str. 245).

Partactwo lecznicze na terenie Małopolski.

Wezwanie do wzięcia się energicznego do wyplenienia pokątnego aptekarstwa (drogerje, sklepiki, ochronki, Kasy Chorych i t. p.). (Małopolanin — Nr. 29, str. 389).

Personel apteczny.

Przyjmowanie uczniów na praktykę aptekarską.

Przychylne powitanie rozporządzenia Rady Ministrów o przyjmowaniu w charakterze uczniów do aptek tylko magistrów i doktorów farmacji. (Nr. 12, str. 152).

Walka z bezrobociem.

Okres obecny kryzysowy i okres wytężonej walki z bezrobociem zmusza do traktowania z ogromną rezerwą sprawy redukowania personelu aptecznego; redukcji należy nieraz zaniechać — nawet ze swoją szkodą osobistą, biorąc pod uwagę względy natury ogólnej, społecznej. (W. Filipowicz — Nr. 38, str. 493).

Podatki.

W sprawie podatku dochodowego.

Memorjał P. P. T. F. do Min. Skarbu, wymieniający czynniki, które wpłynęły na obniżenie dochodowości aptek. Są niemi: 1) zapisywanie przez lekarzy dużej ilości specyfików, 2) punkty rozdzielcze Kas Chorych, 3) niezupełnie energiczny nadzór

nad handlem towarami aptecznemi, 4) potajemne apteki żydowskich towarzystw dobroczynnych, 5) nowe apteki Kas Chorych, 6) mimo spadku obrotu małe zmniejszenie się kosztów handlowych aptek. (Nr. 28, str. 374).

Przemysł i handel.

Bliski Wschód a nasz przemysł chemiczno-farmaceutyczny.

Autor zwraca uwagę na możliwość nawiązania stosunków handlowych z Palestyną, za pośrednictwem Izby handlowej polsko-palestyńskiej w Tel-Awiw. (J. S. — Nr. 23, str. 311).

Leki „gdańskie".

Wezwanie do zaprzestania stosunków z nielojalnemi firmami gdańskiemi, które są przedstawicielami firm niemieckich. (Nr. 22, str. 288).

Polska wata.

Opisane wysiłki sanitarnych władz wojskowych, które doprowadziły do wytworzenia waty ze lnu. (Nr. 15, str. 197).

Popieranie wytwórczości krajowej w dziedzinie chemiczno-farmaceutycznej.

Powstanie Komisji międzyministerjalnej do spraw związanych z popieraniem wytwórczości krajowej i lista artykułów farmaceutycznych, wyrabianych w kraju. (Nr. 15, str. 196).

Rośliny lecznicze.

W sprawie dozoru nad handlem ziołami.

Autor zwraca uwagę na bezprawny handel ziołami na straganach i przez różnych przekupniów,

będących jednocześnie znachorami, i domaga się zakończenia z temi bolączkami. (W. Grochowski — Nr. 17, str. 223).

Taksa aptekarska.

Taksa aptekarska.

Pismo P. P. T. F. do Dep. Sł. Zdrowia z prośbą o utrzymanie dotychczasowej taksy, ew. o poddanie rewizji całej taksy. (Nr. 45, str. 588).

Taksa aptekarska.

Ze względu na aktualność sprawy rewizji taksy omawia się sprawę stanu ekonomicznego aptek, który przy obniżonej taksie jeszcze więcej pogorszy się. (Nr. 42, str. 545).

Ubezpieczenia społeczne.

Reforma ubezpieczeń społecznych a apteki.

Krytyka projektu scalenia ubezpieczeń społecznych. Autor uważa, że chodzi tu o transfuzję kapitału jednej z instytucyj ubezpiczeniowych, posiadającej nadmiar środków, do instytucyj, które pracują z coraz większym deficytem. (W. Filipowicz — Nr. 14, str. 182).

Scalenie ubezpieczeń społecznych i nowelizacja ustaw socjalnych.

Ogólny pogląd na projekt scalenia ubezpieczeń społecznych z podaniem brzmienia §§ 23, 55, 90, 121 i 123 projektu. (Nr. 13, str. 169).

Ustawa aptekarska.

Jeszcze o projekcie ustawy aptekarskiej.

Problemat wykupu aptek nie wymaga pośpiesznego tempa rozstrzygnięcia. Unifikacja ustawodawstwa powinna być zbudowana na fundamencie nietykalnej własności prywatnej; ograniczenie powinno się odnosić jedynie do prawa nabywania apteki wyłącznie przez osoby, posiadające uprawnienia do zarządzania apteką. (M. Szwarcman — Nr. 18, str. 241).

Niektóre spostrzeżenia w stosunku do projektowanej ustawy aptekarskiej.

Autor występuje przeciwko wprowadzeniu koncesyj osobistych, zaprojektowanych w przyszłej ustawie aptekarskiej. Farmaceuci nie mogą również zrezygnować ze zdobytego i przysługującego im prawa wykonywania analiz bakterjologiczno - chemicznych. (I. Łotoczko — Nr. 39, str. 509).

Poważne przeoczenie projektu ustawy aptekarskiej.

Zwrócenie uwagi na pominięcie w projekcie ustawy kwestji oddalenia się z apteki choćby na krótki czas, w razie konieczności. (M. Szwarcman — Nr. 8, str. 101).

W sprawie ustawy aptekarskiej.

Rozpatruje się zagadnienie przyszłego ustroju aptekarstwa; autor wypowiada się za koncesją sprzedażną. (St. Szreniawski — Nr. 23, str. 312).

Zmiana projektu ustawy aptekarskiej w łonie P. P. T. F.

Omówiono zmiany (z podaniem gotowego ich projektu) w rządowym projekcie ustawy aptekarskiej, zaproponowane przez P. P. T. F. i Związek izb przemysłowo-handlowych w Polsce. Odpowiedni projekt z uzasadnieniem został przesłany do Ministerstwa. Projektowane zmiany dotyczą: 1) zniesienia wysokich opłat koncesyjnych, 2) zapewnienia i zdefinjowania minimum egzystencji aptek, 3) rozdziału postępowania, dotyczącego wydania decyzji konieczności otwarcia apteki, od postępowania, dotyczącego wyboru koncesjonarjusza, 4) umożliwienia odsprzedaży i dzierżawy aptek do rąk osób wykwalifikowanych. (Nr. 12, str. 152).

Ustawa o środkach leczniczych.

O potrzebie ustawy o środkach leczniczych.

Opierając się na projektach ustaw w Niemczech i Austrji, należy się domagać obecnie nie tyle wydania ustawy aptekarskiej, ile ustawy ramowej o środkach leczniczych. (Dr. A. Sklepiński—Nr. 46, str. 595).

Władze farmaceutyczne.

Przeniesienie Departamentu Służby Zdrowia do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Przeniesienie jest celowe i słuszne. Pan Minister Hubicki oraz jego przyszli współpracownicy— dotychczasowi kierownicy spraw sanitarnych i aptekarskich — dają gwarancję, że sprawy aptekarskie będą traktowane objektywnie i przychylnie. (Nr. 24, str. 316).

Słowiańszczyzna.

Tematy słowiańskie.

Autor kreśli historję stosunków Polski i Czechosłowacji i stwierdza, że obecnie niema prawie nic, coby nas mogło dzielić. Przyszłe pokolenie należy wychować w zrozumieniu idei słowiańskiej. Federacja Farmaceutów Słowiańskich, poza rozwiązywaniem wspólnych spraw zawodowych, powinna przyczynić się do popierania wogóle spraw słowiańskich. (W. Filipowicz — Nr. 25, str. 334).

Specyfiki.

O osobliwkach.

Omówiono kwesję specyfików, których nadmierna ilość jest plagą dla lecznictwa, oraz wysoką cenę t. zw. preparatów oryginalnych. (E. Krężelewski — Nr. 15, str. 201).

O transpulminie i innych podobnych mieszankach.

Wykazanie bezwartościowości wielu specyfików (na przykładzie Transpulminy) i apel do tworzenia przez lekarzy samodzielnych kombinacyj leków. (Dr. A. Sianowski — Nr. 32, str. 424).

Specyfiki lecznicze oraz warunki ich wytwarzania i rozpowszechniania.

Artykuł polemiczny z odczytem p. dyrektora M. Dominikiewicza. Poruszono zagadnienia: aptekarstwo a przemysł, modernizacja w lecznictwie, przemysł chemiczny chce zastąpić pracę aptekarza. Przy sposobności skrytykowano artykuł dr. St. Kramsztyka w tej samej sprawie, który jest skierowany przeciwko aptekom. (Nr. 9, str. 110).

„Togal" — radość życia.

Autor nawołuje do podjęcia starań o rejestrację własnych preparatów, wytwarzanych w laboratorjach aptecznych, zamiast sprzedawać „cudowne leki", wytwarzane nieraz przez wrogie nam i Państwu naszemu firmy. (Esma — Nr. 41, str. 534).

W sprawie wydawania z aptek gotowych środków leczniczych na recepty lekarskie, nie będących specyfikami.

Władze winny wydać wyjaśnienie, iż w razie zapisania przez lekarza gotowego środka leczniczego z podaniem firmy wytwarzającej, aptekarz ma prawo wydać swój wyrób, bez względu na to, o jaką firmę lekarzowi chodzi. (J. Maliński — Nr. 45, str. 589).

Społeczna praca aptekarzy.

Rezultaty walki z bezrobociem we Lwowie.

Opis pracy Miejskiego Komitetu obywatelskiego dla spraw bezrobocia we Lwowie, na czele którego stoi dr. Jan Poratyński. (Nr. 38, str. 494).

Statystyka.

Ankieta kryzysowa.

Został ogłoszony kwestjonarjusz, mający na celu ustalenie obrotu w aptekach mających mniej, niż 2 tysiące zł. miesięcznie wpływów kasowych oraz stwierdzenie należności od instytucyj państwowych i samorządowych. (Nr. 7, str. 81; Nr. 8, str. 95; Nr. 9, str. 110; Nr. 10, str. 125; Nr. 12, str. 156; Nr. 15, str. 198; Nr. 21, str. 278).

Jedno słowo do statystyki zawodowej.

Skargi aptekarzy, podawane w statystyce zawodowej, są cząstką tego, co się istotnie dzieje w składach „aptecznych". Skargi te przebrzmiały bez echa. (A. Ruff — Nr. 18, str. 241).

Wyniki akcji statystycznej P. P. T. F.

W początkach maja 1930 r. Zarząd P. P. T. F. ogłosił wśród aptek ankietę, obejmującą szereg pytań odnośnie danych personalnych i zawodowych. Odpowiedzi nadesłano około 35%. „Wiad. Farm." podają — województwami — dane zaczerpnięte z ankiety: najprzód liczbowe, następnie, ciekawe nieraz, uwagi dotyczące obrotu środkami leczniczemi. Gdyby w kilku słowach chcieć streścić to największe zło, które ciąży nad aptekarstwem polskiem, to—w wyniku ankiety—należałoby bez wahania orzec — największem złem jest nielegalna działalność drogeryj w Polsce.

Wyniki ankiety są podane w następujących numerach: woj. warszawskie (Nr. 6, str. 72; Nr. 7, str. 84), woj. białostockie (Nr. 8, str. 98), woj. kieleckie (Nr. 16, str. 211; Nr. 19, str. 248), woj. krakowskie (Nr. 19, str. 248; Nr. 22, str. 293), woj. lubelskie (Nr. 22, str. 293), woj. lwowskie (Nr. 24, str. 322), woj. łódzkie (Nr. 26, str. 350), woj. nowogródzkie (Nr. 31, str. 412, Nr. 33, str. 437), woj. poleskie (Nr. 33, str. 437), woj. pomorskie (Nr. 34, str. 447), woj. poznańskie (Nr. 35, str. 457), woj. stanisławowskie (Nr. 36, str. 471), woj. śląskie (Nr. 37, str. 482). woj. tarnopolskie (Nr. 38, str. 496), woj. wileńskie Nr. 40, str. 518), woj. wołyńskie (Nr. 41, str. 531), m. st. Warszawa (Nr. 42, str. 547).

Różne.

E t a t y z m w P o l s c e.

Artykuł, opisujący na przykładach etatyzm w Polsce i nawołujący do walki z nim. (A. Włosiński — Nr. 8, str. 96).

F u n d u s z K u l t u r y N a r o d o w e j a f a r m a c e u c i.

W „Pierwszem sprawozdaniu Funduszu Kultury Narodowej" wkradły się przykre omyłki: jednego z farmaceutów nazwano chemikiem, a jednemu z dr. farm. dano tytuł dr. med. W związku z tem nawołuje się do akcentowania przy każdej sposobności przynależności do zawodu farmaceutycznego. m. st. Warszawa (Nr. 42, str. 547).

WYKAZ

SPECYFIKÓW FARMACEUTYCZNYCH, PREPARATÓW ORGANOTERAPEUTYCZNYCH ORAZ SPECYFIKÓW WETERYNARYJNYCH

dozwolonych do obrotu w Polsce do dn. 1-go grudnia 1932 r.

Ponieważ zwiększająca się z każdym rokiem liczba specyfików, dozwolonych do obrotu w Polsce, zajmuje coraz więcej miejsca w Kalendarzu Farmaceutycznym, postanowiliśmy w roku bieżącym, jak w latach ubiegłych, poczynić w oficjalnym wykazie pewne skróty, bez szkody dla samego wykazu.

Skróty te wyrażają się w podanych niżej skrótach firm oraz opuszczeniu przed numerem regestru wyrazów „Nr. reg.".

Obecnie zatem pomieszczamy przy każdym specyfiku zarejestrowanym:

1) nazwę,
2) formę farmaceutyczną,
3) firmę lub osobę dla której zarejestrowano specyfik,
4) numer rejestru.

S p e c y f i k i o z n a c z o n e j e d n y m i d w o m a k r z y ż y k a m i ' p r e p a r a t y o r g a n o t e r a p e u t y c z n e mogą być

wydawane publiczności tylko z aptek i tylko za receptami lekarzy, względnie lekarzy weterynarji.

Specyfiki oznaczone jednym krzyżykiem mogą być wydawane powtórnie za tą samą receptą z wyjątkiem specyfików w postaci injekcyj.

Specyfiki oznaczone dwoma krzyżykami i specyfiki w postaci injekcyj oznaczonych jednym krzyżykiem nie mogą być wydawane powtórnie za tą samą receptą, o ile lekarz nie zaznaczył w pierwotnej recepcie, że powtórzenie jest dozwolone.

Specyfiki wydrukowane kursywą mogą być sprzedawane i z drogeryj (składów materjałów aptecznych).

Specyfiki wydrukowane wielkiemi literami zawierają substancje odurzające, a zatem obrót ich podlega rygorom, przewidzianym w ustawie z dn. 22 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 559) oraz w rozporządzeniach na jej podstawie wydanych.

SKRÓTY FIRM.

Amido = „Amido" A. Beaugonin w Paryżu.

Antiba = „Antiba" w Warszawie.

Asmidar = Laboratorjum Chemiczno - Farmaceutyczne „Asmidar" w Warszawie.

Barcikowski = (Two Akc.) R. Barcikowski w Poznaniu.

Beiersdorf = P. Beiersdorf et Cie w Hamburgu.

C. F. Boehringer = C. F. Boehringer et Söhne w Mannheim-Waldhof.

Chemosan = Two Akc. „Chemosan" w Wiedniu.

Ciba = Two Przemysłu Chemicznego „Ciba" w Bazylei.

Cognet = A. Cognet et Cie w Paryżu.

Comar = Comar et Cie w Paryżu.
Galen = Wytwórnia Chemiczno-Farmaceutyczna „Galen" w Krakowie.
Gąsecki = A. Gąsecki (i Syn) w Warszawie.
Gessner = J. Gessner w Warszawie.
H.-La Roche = F. Hoffmann-La Roche w Bazylei.
Heilmittelstelle = Oesterreichsche Helmittelstelle w Wiedniu.
Heyden = Fabryka Chemiczna v. Heyden w Radebeul.
I. G. = I(nteressen)g(emeinschaft) der Farbenindustrie w Leverkusen (n. Renem).
Karpiński = Towarzystwo Akcyjne „Fr. Karpiński" w Warszawie.
Klawe = Towarzystwo Przemysłu Chemiczno-Farmaceutycznego dawn. Mag. Klawe w Warszawie.
Knoll = Knoll A(ktien)g(esellchaft) w Ludwigshafen n/Renem.
Krogulecki = Bolesław Krogulecki w Warszawie.
Laokoon = Spółka Akcyjna „Laokoon" we Lwowie.
Leprince = Maurice Leprince w Paryżu.
Lumière = Lumière w Ljonie.
Merck = E. Merck (Fabryka Chemiczna) w Darmsztadzie.
Motor = (Warszawskie) Towarzystwo Akcyjne „Motor", Spółka Akcyjna, w Warszawie.
Norgine = (Zakłady Farmaceutyczne) „Norgine" w Uściu n/Łabą.
P.-Dav's = Parke, Davis and Co. w Londynie (i w Detroit).
Pabjanickie T. P. Ch. = Pabjanickie Towarzystwo Przemysłu Chemicznego w Pabjanicach.
Polska Specia = Spiess-Rhône-Poulenc — Polska Specia w Warszawie.
Richter = Fabryka Chemiczna Gedeon Richter w Budapeszcie.

Roche (Warszawa) = Polska Spółka Wytworów Chemicznych „Roche", Spółka Akc., w Warszawie.

Sandoz = Fabryka Chemiczna „Sandoz" w Bazylei lub Fabrique de Produits Chimiques „Sandoz" w Bazylei.

Schering - K. = Schering - Kahlbaum A(ktien) g(esellschaft) w Berlinie.

Spiess = Spółka Akcyjna L. Spiess i Syn w Warszawie.

Wander (Kraków) = Fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna Dr. A. Wander, Spółka Akcyjna w Krakowie.

Wenda = Dr. K. Wenda w Warszawie.

SPECYFIKI FARMACEUTYCZNE.

† **Acécoline** (proszek w amp.) — Labor. Chevretin-Lematte w Paryżu. 1277, 1278, 1279, 1280.

†† **Acetylarsan infantile** (amp.) — Polska Specia. 1166.

†† **Acetylarsan pour adultes** (amp.) — Polska Specia. 1167.

† **Acetylocholina** (amp.) — H. - La Roche. 1447.
† **Acetylochol'na** (prosz w amp) — Wenda. 1372.
Ac'dol - Pepsin St. I. (tabl.) — I. G. 659
Actinol-Pepsin St. II. (tabl.) — I. G. 475.
† **Acigen** (gałki) — Laokoon. 1304.
† **Acigen** (płyn) — Laokoon. 1303.
Actifer (tabl.) — Klawe. 1146.
† **Act'fer pro injectione** — Klawe. 1171.
† **Actinol** (amp.) — Spiess. 1567.
† **Actinol** (kaps.) — Spiess. 1568.
† **Actinol** (płyn) — Spiess. 1569.
† **Act'tran** (płyn) — Polska Specia — 1613.
†† **Acykal** (tabl.) — Teodor Teichgraeber w Berlinie. 750.

† **Adabromina** — Fabr. Chem. „Ege" w Warszawie. 1410.
†† **Adalin** (tabl.) — I. G. 342.
† **Adamon** (tabl) — I. G. 532.
† **Adigan-Lösung** — Richter. 944.
† **Adigan-Tabletki** — Richter. 945.
† **Adonidex** — Spiess. 1111.
† **Adovern** (gran.) — H.-La Roche. 1215.
† **Adovern** (płyn) — H.-La Roche. 1214.
† **Adovern** (płyn) — Roche (Warszawa). 1578.
†† **Adrenalin Inhalant** (płyn) — P.-Davis. 987.
†† **Adrenaline Clin** (płyn) — Comar. 304.
†† **Adrenasol** (płyn) — Spiess. 568.
†† **ADREPATINE POMMADE — LABOR. LALEUF W PARYŻU. 314.**
†† **ADREPATINE SUPPOSITOIRES — LABOR. LALEUF W PARYŻU. 315.**
Aeromarin (tabl.) — Klawe. 1642.
† **Aethone** — M. Falcoz et Cie w Paryżu. 245.
† **Afenil** (płyn w amp.) — Knoll. 909.
† **Agobilin** (tabl.) — Gehe u. Cie w Dreźnie i w Aussig. 643.
† **Agoleum** (płyn w amp.) — T-wo „Agoleum" w Wiedniu. 933.
† **Agonol Cognet** — Cognet. 237.
Alacet — Spiess. 143.
Alama kąpiele kwaso-węglowe — B. Machalla i S-ka w Poznaniu. 599.
† **Albargina** (tabl.) — I. G. 625.
Alcali bromatum effervescens — Karpiński. 513.
Algorhin — Spiess. 84.
† **Alival** (roztw. w amp.) — I. G. 817.
† **Alival** (tabl) — I. G. 633.
Alkacyl (tabl.) — Wander (Kraków). 1531.
Allisatine (draż.) — Sandoz. 1240.
†† **Allocaine A** — Lumière. 558.
†† **Allocaine AA** — Lumière. 559.
†† **Allocaine B** — Lumière. 560.

†† **Allocaine BB** — Lumière. 561.
†† **Allocaine C** — Lumière. 562.
†† **Allocaine J** — Lumière. 563.
† **Allochrysine** (amp.) — Lumière. 1412, 1413, 1414.
†† **Allonal Roche** — H.-La Roche. 928.
†† **Allonal** (tabl.) — Roche (Warszawa). 1500.
Almotan (tabl.) — Klawe. 749.
Alucol (proszek) — Wander (Kraków). 1431.
Alucol (tabl.) — Wander (Kraków). 1100.
Amasin (maść) — „Pebeco" w Katowicach. 1351.
Ami — E. Perlis w Siemiatyczach. 336.
Amino-Sel — Les Etablissements Byla w Paryżu. 1570.
† **Amphotropin** (tabl.) — I. G. 642.
†† **Ampoules Jumelles** — Lumière. 527.
Amylodiastase (syrop) — A. Thepenier w Paryżu. 343.
† **Anaestosal** (kaps.) — Spiess. 804.
Angielski krem dr. Orgley — Bol. Ogilba w Warszawie. 45.
† **Angiolymphe** (płyn w amp.) — Laboratoires du dr. Rous w Courbevoie. 246.
† **Angioxyl Syrop** — Labolatoire des Proxytases w Paryżu. 1532.
Anta — Aleksander Krotke w Radomiu. 227.
Antigon — Józef Rotter w Warszawie. 50.
Antiphlogistine (pasta) — The Denver Chemical Mfg Co w New-Jorku. 1063.
† **Antispasmol** — Klawe. 90.
† **Antistrumin** (tabl.) — Spiess. 1101.
† **Antithyreoidin Moebius** (płyn w amp.)—Merck. 666.
† **Antithyreoidin Moebius** (tabl.) — Merck. 665.
Antranol (tabl.) — Fabr. Chem. „Ege" B. Soborski i S-ka w Warszawie. 1556.
Anusol (czopki) — Fabryka Cemiczna Goedecke et Cie w Lipsku. 813.

† **Aolan** (płyn w amp.) — Beiersdorf. 912.
†† **Apocynine dr. Deschamp** (płyn w amp) — Laboratoires Laleuf w Paryżu. 198.
†† **Apocynine dr. Deschamps** (tabl.) — Laboratoires Laleuf w Paryżu. 197.
† **Argentamin** (płyn) — Schering-K. 693.
† **Argentol** (roztw. w amp.) — Karpiński. 88.
† **Argochrom** (płyn w amp.) — Merck. 432.
† **Argochrom** (proszek) — Merck. 433.
† **Arhéol** — P. Astier w Paryżu. 150.
†† **Arsenferratin** (tabl.) — C. F. Boehringer. 556.
†† **Arsenophag** (płyn w amp.) — Gessner. 141.
†† **Arsentriferrin** (tabl.) — Knoll. 550.
†† **Arsodil** (płyn w amp.) — Klawe. 93.
†† **Arsoferlysin** — Laokoon. 338.
†† **Arsoferrin-tektolettes** (tabl.)—Apoth. z. Heilig. Geist Barber i Rosner w Wiedniu. 684.
†† **Arsycodile** (płyn w amp) — Leprince. 202.
†† **Arsylen** (amp) — H - La Roche. 1210
†† **Arsylen** (gran.) — H - La Roche. 1209.
† **Arthigon** (płyn) — Schering - K. 589.
† **Arthigon** (płyn w amp.) — Schering - K. 904.
† **Arthigon extrastark** (płyn w amp.) — Schering-K. 905.
† **Arthrosan antivaricosus** (amp.) — Spiess. 1381.
† **Arthrosan intramusc.** (amp.) — Spiess. 1380.
† **Artosin** (tabl.) — C. F. Boehringer. 686
† **Artronal** (tabl.) — Karpiński. 1563.
†† **As-Fe-Glidine** (tabl.) — Zakłady Chem. Dr. Volkmar Klopfer w Dreźnie. 893.
Aspasmon — Norgine. 767.
Aspirin (tabl) — I. G. 344.
Aspirophan (tabl.) — Karpiński. 1446.
† **Asthmador Cigarettes**—R. Schiffman Co w Los Angelos. 1047.
† **Asthmador Powder** — R. Schiffman Co w Los Angelos. 1048.
† **ASTHMIN — MOTOR. 222.**

† **Asthmosal** — Barcikowski. 408.
† **ASTMOSAN** — SPIESS. 16.
† **ASTMOSAN (PAPIEROSY)** — SPIESS. 1060.
Astmoza — Sp. Akc. „Planta" w Warszawie. 226.
† **Ateban** (maść) — T - wo Akc. Chemosan w Wiedniu. 1140.
† **Atophan** (tabl.) — Schering-K. 434.
† **Atophanyl** (płyn w amp.) — Schering-K. 732.
† **Atoquinol** (tabl.) — Ciba. 420.
Atural (proszek) — Laboratoires Renard w Paryżu. 1137.
†† **Aurosan** (proszek w amp.) — Spiess. 1017.
Autoplasme sinapisé—Maison L. Frère (E. Vaillant et Cie) w Paryżu. 956.
† **Avoleum** (kaps.) — Britisch Drug Houses w Londynie. 1595.

Balsam Bengalski — Karpiński. 2.
Balsam Egipski — J. Jagodziński w Józefowie nad W. 45.
Balsam Eukaliptusowy — Wł. Szabrański w Bełchatowie. 331.
Balsam Japoński — Fabr. Chem. „Ege" B. Soborski i S-ka w Warszawie. 1557.
Balsam Mentolowy — B. Józef Misiórski w Będzinie. 260.
† **Balsam pectoralis Roste** (płyn) — Apt. A. Rostkowskiego w Wilnie. 1066.
Balsament — Spiess. 292.
† **Balsoform** (płyn) — Polska Specia. 1508.
Baume Bengué — Dr. Bengué w Paryżu. 450.
Belgijskie pastylki — Gąsecki. 29.
†† **Bellafolin** (amp.) — Sandoz. 1518.
†† **Bellafolin** (płyn) — Sandoz. 1517.
†† **Bellafolin** (tabl.) — Sandoz. 1516.
Benson's Plaster — Seabury i J. Johnson w Nowym Yorku. 872.
Benzocalcol (Tabul. Calcii benzoici) — Klawe. 95.

Bromalin (tabl.) — Merck. 601.
Bromergon (tabl.) — Klawe. 748.
† **Bromipin** (capsulae elasticae) — Merck. 763.
† **Bromipin** (tabl.) — Merck. 668.
† **Bromisol** (tabl.)— Karpiński. 1256.
Bromlecithin (tabl.) — Richter. 771.
Bromokamforowe krople od bólu zębów — St. i K. Wągrowscy i A. Kadecz w Warszawie. 277.
Bromone — M. Robin w Paryżu. 156.
Bromopepton Staza — Fabryka Chemiczna Stankiewicz, Zawadzki i S-ka w Warszawie. 280.
† **Bromural** (tabl.) — Knoll. 662.
Bronchicol — Adolf Lewinson w Warszawie. 283.
† **Buccosan** — Adolf Lewinson w Warszawie. 282.
Bulgarine — A. Thepenier w Paryżu. 345.
† **Butolan** — I. G. 487.

† **Cachets du Dr. Faivre** (proszki) — „Profar" G. A. w Genewie. 1485.
†† **Cacodylate de fer Glasser** (płyn w amp.) — Dr. Coirré w Paryżu. 253.
†† **Cacodylate de soude Clin** (płyn w amp.) — Comar. 302.
†† **Cadodylate de soude Glasser** (amp.) — Dr. Coirré w Paryżu. 252.
† **Cadechol - Ingelheim** (tabl.) — Asmidar. 1528.
†† **Cajas** (płyn w amp.) — Spiess. 954.
Calcisal (proszek) — Spiess. 978.
Calcisal (proszki) — Spiess. 1016.
† **Calcium - Dipurin** (tabl.) — „Geo" w Warszawie. 1341.
† **Calcium-Diuretin** (tabl.) — Knoll. 699.
Calcium (koł.) — Sandoz. 1519.
† **Calcium-Sandoz** (amp.) — Sandoz. 1924.

Calcium-Sandoz (gran.) — Sandoz. 1321.
† **Calcium-Sandoz** (koł.) — Sandoz. 1322.
† **Calcivit** (proszek) — Spiess. 1611.
† **Calcjodatom** (płyn) — Wytw. Przetw. Chem. „Neon" w Krakowie. 1401.
Calcol (Tabulettae Calcii lactici) — Klawe, 94.
† **Calm'tol** (maść) — T-wo Akc. d. B. Siegfried w Zofingen. 1415.
† **Calmitol** (płyn) — T-wo Akc. d. B. Siegfried w Zofingen. 1013.
† **Camphochin** (amp.) — Laokoon. 1281.
† **Camphydril** — ampułki po 1, 2 i 5 cm^3 — Laboratoires Robin w Paryżu. 1523.
Cand'olin (tabl.) — I. G. 723.
Capsicum Pflaster — Beiersdorf. 773.
† **Capsules d'Apioline de Chapoteaut** — Laborat. de Pharmacol. Génér. Dr. Ph. Chapelle w Paryżu. 866.
† **Capsules Cognet** — Cognet. 236.
† **Capsules Mathey-Caylus** — Comar. 301.
† **Carbohexin** (ziaren.) — Karpiński. 1250.
Carbon Erbe (past.) — Barcikowski. 1427.
Carbosan (proszek) — Galen we Lwowie. 1160.
Carbosan (tabl.) — Galen we Lwowie. 1161.
† **Cardin** (amp.) — Hematogen Dr. med. Hommela w Warszawie. 1525.
† **Cardin** (czop.) — Hematogen Dr. med. Hommela w Warszawie. 1526.
† **Cardin** (płyn) — Hematogen Dr. med. Hommela w Warszawie. 1524.
† **Cardyl** (amp.) — Spiess. 1290.
† **Casbis** — I. G. 797.
Cascara Midy — Laboratoires Midy w Paryżu. 165.
Cascarine Leprince (pigułki). — Leprince. 151.
† **Caseosan** (płyn w amp.) — Heyden. 595.
† **Causyth** (tabl.) — Heilmittelstelle. 1173.

† **Ced-Roc** (kaps. żelatynowe) — Laboratoire de Biochimie Méd. R. Pluchon w Paryżu. 1112.
† **Cerinil** (amp.) — Laboratoire Cérioma w Paryżu. 1353.
Cerolin (pigułki) — C. F. Boehringer. 539.
Chinin-phytin (tabl.) — Ciba. 421.
† **Chinophan** (tabl.) — Karpiński. 1266.
Chinophan-Uuguentum — Karpiński. 1564.
† **Chinophanyl 5%** (amp.) Karpiński. 1358.
† **Chinophanyl** 10% (amp.) — Karpiński. 1359.
Chinosol (tabl.) — Fabr. Chinosolu w Hamburgu. 514.
Chinosol Deci Plättchen — Fabr. Chinosolu w Hamburgu. 805.
Chinotol — E. Perlis w Siemiatyczach. 337.
Chloractin (proszek) — Przem. Chem. „Boruta“ w Zgierzu. 1614.
Chloractin (tabl.) — Przem. Chem. „Boruta“ w Zgierzu. 1615.
Chloretone Inhalant (płyn) — P.-Davis 988.
† **Chlorin** (płyn) — „Geo“ w Warszawie. 1640.
† **Chlorinal** (maść) — „Geo“ w Warszawie. 1639.
† **Cholagon** — Klawe. 91.
† **Chole-Combrol** (pigułki) — Karpiński. 1616.
† **Chole-Combrol** (płyn) — Karpiński. 1586.
Choleine Camus (pigułki) — Darrasse Frères w Paryżu. 360.
Cholekinaza Nr. 1, 2, 3 — H. Niemojewski w Warszawie. 46, 995, 996.
† **Cholelysin** (tabl.) — J. E. Stroschein w Berlinie. 361.
† **Cholesol** (płyn) — Klawe. 1537.
† **Choleval** (tabl.) — Merck. 437.
† **Choleval Bolus** — Merck. 436.
† **Choleval - Emulsja** (kaps.) — Merck. 766.
† **Choleval - Stäbchen** — Merck. 764.
† **Choleval -vaginal** (tabl.) — Merck. 765.

† **Cholosan Nr. 1 i Nr. 2** (tabl.) — „Hafeza" w Poznaniu. 1392 i 1393.
†† **Cibalgine** (płyn) — Ciba. 1039.
†† **Cibalgine** (płyn w amp.) — Ciba. 1038.
†† **Cibalgine** (tabl.) — Ciba. 1040.
† **Cigarettes d'Abyssinie Exibard** — H. Ferré Blottière et Cie w Paryżu. 362.
† **Cinnozyl** (płyn w amp.) — Comar. 941.
† **Citobarium** (do użytku wewnętrznego)—Merck. 452.
† **Citobarium** (per rectum) — Merck. 435.
† **Citrovanillan** — Spiess. 64.
†† **Codeonal** (tabl.) — Knoll. 661.
† **Codoforme** (tabl.) — Labarataires Bottu w Paryżu. 1493.
† **Colchurecin** (tabl.) — J. E. Stroschein w Berlinie. 438.
† **Collargol** (roztw. w amp.) — Heyden. 757.
† **Collobiase de soufre** (płyn w amp.) — Boulanger, Dausse et Cie w Paryżu. 323.
†† **Collobiase de sulfhydrargyre** (płyn w amp.) — Boulanger, Dausse et Cie w Paryżu. 321.
† **Collobiase d'or** (płyn w amp.) — Boulanger, Dausse et Cie w Paryżu. 322.
Colloidine — Laboratoires Darbord w Paryżu. 190.
† **Combretine** (płyn) — Laboratoires Delattre w Paryżu. 929.
† **Combrol** (płyn) — Karpiński. 1134.
Contral — Spiess. 85.
† **Contramine** (amp.) — The British Drug Houses Ltd. w Londynie. 1455.
† **Convallex** (płyn) — Spiess. 961.
† **Copasan Nr. 1** (kaps. żelatynowe) — Karpiński. 951.
† **Copasan Nr. 2** (kaps. żelatynowe) — Karpiński. 952.
† **Coramine** (płyn) — Ciba. 903.

† **Coramine** (płyn w amp.) — Ciba. 902.
† **Corazol** (amp., płyn i tabl.) — R. Arcichowski w Warszawie. 1464, 1465, 1466.
Cornina — P. Beiersdorf et Cie w Hamburgu. 774.
Coryfin Bonbons — I. G. 503.
† **Crayons Chaumel adstringents** — Fumouze et Cie w Paryżu. 480.
†† **Creo c. acid. arsen.** (tabl.) — Krogulecki 1224.
Creosal Dubois — Laboratoires Dubois w Paryżu. 192.
† **Cresolan** — Barcikowski. 1031.
Crin (tabl.) — Fabryka Chemiczna „Eska" w Poznaniu. 977.
†† **Crisalbine** (proszek w amp.) — „Specia" w Paryżu. 1045.
† **Cryogénine** (cachets) — Lumière. 525.
† **Cryogénine** (tabl.) — Lumière. 132.
† **Cryptargol Collyre** — Lumière, 1099.
† **Cryptargol Ovules** — Lumière. 1000.
† **Cryptargol Pilules** — Lumière. 1002.
† **Cryptargol Sirop** — Lumière. 1001.
† **Cryptargol Solution** — Lumière. 1098.
†† **Cyarsal** (płyn w amp.) — J. D. Riedel E. de Haën Sp. Akc. w Berlinie. 660.
† **Cygaretki przeciwastmatyczne** — Jan Borowski w Warszawie. 656.
† **Cygaretki przeciwastmatyczne**.—Karpiński. 353.
† **Cygaretki przeciwastmatyczne** — Ap. Kowalski w Warszawie. 615.
† **Cylotropin** (płyn w amp.) — Schering-K. 881.
Cystosan — Spiess. 67.
Cystywit (tabl.) — Spiess. 939.
† **Czopki przeciw hemoroidom** — Ap. Kowalski w Warszawie. 607.
Czopki przeciw hemoroidom — St. i K. Wągrowscy i A. Kadecz w Warszawie. 355.

† **Danutol** — Józef Rawski w Warszawie. 1029.
† **Darmol** — Ph. Mr. J. Brady w Wiedniu. 1199.
Decorpa (gran.) — Fabr. Chem. „Norgine" w Pradze. 1073.
Defuzolit (płyn) — L. Pajerski w Warszawie. 1003.
† **Degalol** (tabl.) — I. D. Riedel w Berlinie. 687.
Delbiase (tabl.) — Asmidar. 1425.
† **Demalgon** (tabl.) — „Chinoin" w Ujpest. 1601.
† **Dermatol** (tabl.) — I. G. 626.
Dermaton płynny — Wenda. 221.
Desitin (maść) — Aptekarz Drancz i S-ka w Bielsku. 1494.
Desodoform — Spiess. 35.
† **Diabetifuge Perraudin** (proszki) — Laboratoires des Produits „Scientia" w Paryżu. 516.
Diachylon (puder) — „Chemergon" w Poznaniu. 498.
† **Diagnorenol** (proszek) — Spiess. 1608.
†† **Dial** (płyn) — Ciba. 799.
†† **Dial** (płyn w amp.) — Ciba. 798.
†† **Dial** (tabl.) — Ciba. 462.
†† **Dialacetin** (tabl.) — Ciba. 465.
†† **Didial** (tabl.) — Ciba. 463.
† **Diemenal** (amp.) — A. i G. Pecoul w Paryżu. 1355.
† **Dienol** (amp.) — A. i G. Pecoul w Paryżu. 1354.
† **Digalen** (gran.) — H.-La Roche. 647.
† **Digalen** (płyn) — H.-La Roche. 644.
†† **Digalen** (płyn w amp.) — H.-La Roche. 645.
† **Digalen** (tabl.) — H.-La Roche. 646.
† **Digalen** (amp.) — Roche (Warszawa). 1503.
† **Digalen** (czop.) — Roche (Warszawa). 1587.
† **Digalen** (gran.) — Roche (Warszawa). 1504.
† **Digalen** (płyn) — Roche (Warszawa). 1502.
† **Digalen** (tabl.) — Roche (Warszawa). 1501.
† **Digaton Injectulen** (płyn w amp.) — Chemosan. 958.

† **Digaton Intra** (płyn w amp.) — Chemosan. 957.
† **Digaton-Lösung** — Chemosan. 959.
† **Digaton** (tabl.) — Chemosan. 960.
† **Digifoline** (płyn) — Ciba. 459.
† **Digifoline** (płyn w amp.) — Ciba. 460.
† **Digifoline** (tabl.) — Ciba. 461.
† **Diginorgin** (płyn) — Laokoon. 940.
† **Digipurat** (płyn w amp.) — Knoll. 509.
† **Digipurat** (tabl.) — Knoll. 508.
† **Digipurat liquid.** — Knoll. 510.
† **Digitalen „Aka"** — A. Kolecki i S-ka w Poznaniu. 737
† **Digitaline cristallisée** (gran.) — Laboratoires Nativelle w Paryżu. 358.
† **Digitaline cristallisée** (płyn w amp.) — Labor. Nativelle w Paryżu. 356.
† **Digitaline cristallisée** (solution) — Labor Nativelle w Paryżu. 357.
† **Digitalis-Dispert** (tabl.) — Krause-Medico-Gesellschaft w Monachjum. 777.
† **Digitin** (płyn) — Fabr. Chem. „Mederbe" w Poznaniu. 943.
† **Digitol** — Spiess. 68.
† **Dijodyl** (kaps.) — I. D. Riedel w Berlinie. 619.
†† **Dionin** (tabl.) — Merck. 574.
†† **Diphasol** (płyn w amp.) — Chemosan. 848.
Diplosal (tabl.) — C. F. Boehringer. 597.
† **Diuretin** (tabl.) — Knoll. 591.
Dragées Bengué — Dr. J. Bengué w Paryżu. 823.
Dragées Chlorophylli compositae—Gessner. 431.
† **Dragées Elkin** — Labor. Depruneaux w Paryżu. 1352.
† **Dohyfral** (tabletki) — N. V. Pharmaceutische Producten Mij. Philips — Van Houten w Amsterdamie. 1590.
† **Drastin Lubelski** — Józef Lubelski w Warszawie. 239.
Drażetki Bengalskie — Karpiński. 359.

† **Drażetki mentolowe z anestezyną** — Barcikowski. 1103.

Egzemol — A. Klippel w Warszawie. 265.
Ekstralit (płyn) — Leonard Pajerski w Warszawie. 981.
† **Ektebin** (maść) — Merck. 451.
†† **Elarson** (tabl.) — I. G. 546.
†† **Elarson-Eisen** (tabl.) — I. G. 548.
†† **Elbon** (comprimées) — Ciba. 423.
Eldoform (tabl.) — I. G. 722.
† **Electrargol** (płyn w amp.) — Comar. 303.
† **Electro-Aurol** (płyn w amp.) — Karpiński. 284.
† **Electrocollargol** (płyn w amp.) — Heyden. 729.
† **Electrocuprol** (płyn w amp.) — Comar. 485.
† **Electroferrol** (płyn w amp.) — Heyden. 730.
†† **Embarin** (płyn w amp.) — Heyden. 728.
Embeta-Stawolit — M. Barałkiewicz w Toruniu. 39.
† **Emetine Glasser** (płyn w amp.) — Dr. Coirré w Paryżu. 255.
Emodal (czopki) — Karpiński. 1252.
Emollin — Spiess. 145.
† **Emphysal** (płyn) — L. Balkowski i R. Herynowski w Warszawie. 1254.
Energétène de Ribes nigrum (Cassis)—Les Etablissements Byla w Paryżu. 81.
Energétène de sauge — Les Etablissements Byla w Paryżu. 82.
† **Energétène de Valeriane** — Les Etablissements Byla w Paryżu. 82.
†† **Enesol** (płyn w amp.) — Comar. 942.
† **Ennego** (drażetki) — Robert et Carrière. w Paryżu. 1049.
† **Enteractin** (proszki) — Przem. Chem. „Boruta" w Zgierzu. 1627.
† **Enterovaccin** (pig.) — Lumière. 523.
† **Ephedrosan** (tabl.) — Polska Specia. 1612.

† **Ephetonin** (amp.) — Nachtlicht i Kamieński w Warszawie. 1548.
† **Ephetonin** (tabl.) — Nachtlicht i Kamieński w Warszawie. 1549.
† **Eranol** (amp.) — J. Ratié w Paryżu. 1253.
† **Eranol** (płyn) — J. Ratié w Paryżu. 1217.
† **Ergocornina** (płyn w amp.) — Motor. 676.
† **Ergocornina do wewnętrznego użytku** — Motor. 675.
† **Ergot** (amp.) — Klawe. 1560.
† **Ergot** (płyn) — Klawe. 1561.
† **Ergot Aseptic** (amp.) — P.-Davis. 1035.
Eros (maść i proszek) — Bol. Ogilba w Warszawie. 44.
Eskimos (maść) — Leon Różycki w Warszawie. 1365.
Eucalypto - mentol (pastylki) — Spiess. 33.
Euchinin (tabl.) — Zimmer et Cie w Frankfurcie n/M. 878.
† **Eufin** — C. F. Boehringer. 518.
†† **EUKODAL (PŁYN W AMP.) — MERCK. 414.**
†† **EUKODAL (TABL.) — MERCK. 415.**
Eumenol (tabl.) — Merck. 667.
† **Eumictine** — Leprince. 199.
† **Euphyllin** (płyn w amp.) — Fabr. Chem. Byk-Guldenwerke w Berlinie. 887.
† **Euphyllin** (tabl.) — Fabr. Byk-Guldenwerke w Berlinie. 886.
Euskol do inhalacji — Fabr. Chem. - Techn. „Euskol" w Łabiszynie. 795.
† **Eustenin** (tabl.) — Zimmer et Cie w Frankfurcie n/M. 871.
Eutirsol globuli vaginales — Spiess. 1324.
Eutirsol Solutio — Spiess. 1323.
Eutirsol Unguentum — Spiess. 1325.
† **Evacuol** — H. Rosenstadt w Warszawie. 25.
Ewa - krem—Dr. J. Świtalska w Warszawie. 1083.

Fluorsan (draż.) — Krogulecki. 1471.
Fodormenta (cukierki) — J. Rittersporn w Katowicach. 1402.
Fogyl (pastylki) — Les Etablissements Chatelain (J. Cabrol et Cie) w Paryżu. 925.
Fondant Collobiase de Soufre — Boulanger et Dausse w Paryżu. 185.
Fondant jodotannique — Boulanger et Dausse w Paryżu. 184.
Forman wata — Przemysł Chem.-Kosm. Odol et Cie we Lwowie. 1512.
Formical (płyn) — Klawe. 911.
Fortossan (proszek) — Ciba. 424.
Frigorin — Klawe. 109.
Frigorin — Motor. 224.
† **Fructalein** — Spiess. 65.
Furuncosan — Spiess. 290.
Fytonal (kaps. i płyn) — Karpiński. 1270, 1271.

† **Gardan** (tabl.) — I. G. 641.
† **Gardenal** (tabl.) — Spiess. 1226.
† **Gardenal dla dzieci** (tabl.) — Spiess. 1553.
†† **Gardenal dla dzieci** (tabl. po 0,01) — Spiess. 1553.
† **Gardenal-Natrium** (proszek w amp.) — Spiess. 1310.
Gargarol — Spiess. 53.
Gastral (tabl.) — Klawe. 1062.
† **Gelacid** (tabl.) — Motor. 1579.
† **Gelatina sterilisata** — Merck. 807.
† **Gelée** — Lumière. 521.
Gelogastrine (gran.) — Labor. Licardy w Paryżu. 1311.
†† **Genatropine** (amp.) — Amido. 1330.
†† **Genatropine** (gran.) — Amido. 1328.
†† **Genatropine** (krople) — Amido. 1329.
†† **Genésérine** (gran.) — Amido. 965.
†† **Genésérine** (płyn) — Amido. 964.

Goudron-Guyot capsules — Maison L. Frère w Paryżu. 130.
Goudron - Guyot liqueur — Maison L. Frère w Paryżu. 129.
† **Gouttes Livoniennes** — Laboratoires Trouette-Perret w Paryżu. 189.
Grains de Charbon Naphtolé anisé — Laboratoire du Dr. Tissot w Paryżu. 991.
† **Granugenpasta** — Knoll. 590.
Granulae Pectorales Russyana — Ap. Kowalski w Warszawie. 275.
†† **Granules à la Strophantine cristallisée** — Catillon w Paryżu. 117.
†† **Granules à l'extrait de Strophantus** — Catillon w Paryżu. 118.
† **Granules de Boldine** — A. Houde w Paryżu. 970.
Guipsine (pig.) — Leprince. 203.
† **Gynergen** (amp.) — Sandoz. 1078.
† **Gynergen** (tabl.) — Sandoz. 1079.
† **Gynoestryl** (płyn) — Labor. Franc. de Chimiotherapie w Paryżu. 1631.
† **Gynoestryl** (amp.) — Labor. Franc. de Chimiotherapie w Paryżu. 1632.
† **Gyraldose** (tabl.) — Etablissements Chatelain w Paryżu. 1319.

Haematogen — „Hafeza" w Poznaniu. 657.
Haematogen — T-wo Akc. Hommel w Zürichu. 1043.
Haematogen—Fabryka Chemiczna „Lek" w Warszawie. 133.
Haematogen — Fabryka Chemiczna „Uko" w Poznaniu. 885.
†† **Haematogen cum arseno** — Barcikowski. 1110.
Haematogen Erbeta — Barcikowski. 565.
Haematogen z lecytyną — Barcikowski. 1071.
Haematosan — Spiess. 40.

† **Haemorol** — Motor. 218.
Hanzaplast (plaster) — „Pebeco" w Katowicach. 1480.
† **Hegonon** (tabl.) — Schering - K. 441.
† **Helminal** (tabl.) — Merck. 442.
† **Helmitol** (tabl.) — I. G. 443.
Hematogen Ege — „Ege" w Warszawie. 1174.
Hemogen (Tinct. Ferro - Mangani oxydati sacch.) — Klawe. 101.
†† **Hemogen cum Arseno** — Klawe. 1077.
Hemoneurol — Cognet. 346.
Hemophag — Gessner. 134.
Hemoplase (cachets) — Lumière. 683.
Hemoplase (dragées) — Lumière. 681.
Hemoplase (gran.) — Lumière. 682.
† **Hemoplase** (płyn w amp.) — Lumière. 680.
Hemorin — Klawe. 496.
† **Hemorrhoidol** — Józef Rawski w Warszawie. 1028.
† **Hémostyl Dr. Roussel** (amp.) — Instytut de Serotherapie Hemopoietique w Paryżu. 1562.
Hémostyl Dr. Roussel (syrop) — Institut de Serotherapie Hemopoiétique w Paryżu. 1347.
† **Hemthysal** (amp.) — Spiess. 1056.
† **Hemthysal intramusc.** (amp.) — Spiess. 1584.
†† **HEMYPNON (TABL.) — CIBA. 464.**
Hepatyna (proszek) — Edmund Teicher we Lwowie 1302.
†† **Herial A** (pig.) — H. Laire w Paryżu. 544.
†† **Herial B** (pig.) — H. Laire w Paryżu. 545.
Heridal (czop.) — Barcikowski. 566.
†† **Hermophenyl** (dragées) — Lumière. 529.
† **Hermophenyl** (mydło) — Lumière. 528.
† **Hermophenyl** (ołówki) — Lumière. 531.
†† **Hermophenyl** (tabl.) — Lumière. 526.
†† **Hexa** (drażetki) — Gessner. 1219.
†† **Hexa** (injekcje) — Gessner. 1169.
† **Hexal** (tabl.) — I. D. Riedel w Berlinie. 618.

† **Hexamon** (tabl.) — Fabr. Chem. „Ege" w Warszawie. 1422.
† **Hexeton** (płyn w amp.) — I. G. 816.
† **Hexophan** (tabl.) — I. G. 640.
† **Hexophan - Lithium** (Salz brausendes) — I. G. 839.
Histosan (syr.) — Labor. Hematogen Dr. Hommela w Warszawie. 1453.
† **Hordenine Lauth** (płyn w amp.) — Pharmacie Rogé Cavaillés w Paryżu. 448.
† **Huile - Grise** — Charlard - Vigier w Paryżu. 116.
†† **Hydrargyro - Fluorescein** — Gessner. 1162.
† **Hydropiperol** — Fabryka Chemiczna „Ege" w Warszawie. 21.
Hydropyrin (tabl.) — Richter. 778.
Hyperol (tabl.) — Richter. 779.
† **Hyrganol** (kaps.) — „Specia" w Paryżu. 781.
† **Hyrganol** (płyn w amp.) — „Specia" w Paryżu. 780.

Ichtalbin (tabl.) — Knoll. 540.
Ichtocalcol (Tabulettae Calcii sulfoichtyolici) — Klawe. 102.
Ichtyomenthol — Sz. Edelman w Samborze. 652.
† **Indigotropin** — Laokoon. 1116.
† **Injection au Matico de Grimault** (płyn) — Laboratoires de Pharmacologie Générale Dr. Ph. Chapelle w Paryżu. 864.
† **Inj. perparini hydrochlorici** (amp.) — „Chinoin" Ujpest. 1643.
Inotyol (maść) — Asmidar. 1511.
† **Intestinol** (tabl.) — Wytwórnia Chem. - Farm. Dr. Henning we Lwowie. 1376.
Intima — Antiba. 293.
† **Intrait de Digitale** (solution) — Boulanger et Dausse w Paryżu. 186.

† **Intrait de Marron d'Inde** (solution) — Boulanger et Dausse w Paryżu. 183.
Intrait de Valeriane (solution) — Boulanger et Dausse w Paryżu. 210.
Iradio Malt — The British Drug Houses w Londynie. 1192.
Iradiostol — The British Drug Houses w Londynie. 1196.
† **Iradiostol Solution** — The British Drug Houses w Londynie. 1261.
† **Iradiostoleum** (kaps.) — The British Drug Houses w Londynie. 1367.
† **Iradiostoleum** (płyn) — The British Drug Houses w Londynie. 1366.
†† **Irenal** (tabl.) — Motor. 1491.
† **Isacène** (gran.) — H. - Roche. 894.
† **Iso - Arhéol** (kaps.) — P. Astier w Paryżu. 760.
† **Isotol** (płyn w amp.) — Norgine. 801.
Istizin (cukierki) — I. G. 490.
Istizin (tabl.) — I. G. 489.

† **Jecoferrol** — Dr. Juljusz Franzos w Tarnopolu. 578.
† **Jecoferrol phosphoratus** — Dr. Juljusz Franzos w Tarnopolu. 579.
Jecopixol — Galen. 200.
Jecorol — A. Bukowski w Warszawie. 214.
Jemalt (mączka) — Wander (Kraków). 1534.
Jodatum (2% maść) — Wytwórnia Przetworów Chemicznych „Neon" w Krakowie. 1396.
Jodatom (4% maść) — Wytwórnia Przetworów Chemicznych „Neon" w Krakowie. 1397.
† **Jod - Calcium - Dipurin** (tabl.) — Fabr. Chem. „Geo" w Warszawie. 1202.
† **Jod - Calcium - Dipurin** (tabl.) — Fabr. Chem. „Geo" w Warszawie. 1203.
† **Jod-Calcium-Diuretin** (proszek) — Fabr. Chem. „Ege" w Warszawie. 1343.

†† **Jod - Elarson** (tabl.) — I. G. 547.
† **Jodergon** — Klawe. 103
† **Jodferratin** (tabl.) — C. F. Boehringer. 542.
† **Jodferratose** (syrop) — C. F. Boehringer. 506.
† **Jod-Ferroglidine** (tabl.) — Zakłady Chemiczne Dr. Volkmar Klopfer w Dreźnie. 892.
† **Jodfortan** (tabl.) — Chemiczna Fabryka A. Jaffe w Berlinie. 575.
† **Jodglidine** (tabl.) — Zakłady Chemiczne Dr. Volkmar Klopfer w Dreźnie. 891.
† **Jodhyrine du dr. Deschamp** (tabl.) — Laboratoires Laleuf w Paryżu. 483.
† **Jod'min** (płyn w amp.) — Spiess. 809.
† **Jodimin** (tabl.) — Spiess. 1289.
† **Jodimin - Suppositoria** — Spiess. 1102.
† **Jodipin** (płyn w amp.) — Merck. 603.
† **Jodipin** (tabl.) — Merck. 602.
† **Jodisol** (tabl.) — Fabr. Chem. Dr. Robert Heisler w Chrast. 1041.
† **Jodival** (tabl.) — Knoll. 551.
† ***Jodlecithin*** (pig.) — Richter. 782.
† **Jodlecithin** (tabl.) — Richter. 783.
† **Jodlysin** — Laokoon. 313.
Jodobromorol (proszek) — Adolf Hessel w Kutach. 1299.
Jodoformowa pasta Eos — Labor. Chem. „Eos" w Częstochowie. 1318.
† **Jodogen** — Gąsecki. 564.
† **Jodonat** — A. Bukowski w Warszawie. 213.
† **Jodone** — M. Robin w Paryżu. 370.
† **Jodone injectable** (płyn w amp.) — Laboratoires M. Robin w Paryżu. 908.
† **Jodopepton** (płyn) — Fabr. Chem. Farm. „Mederbe" w Poznaniu. 617.
† **Jodopepton** (tabl.) — Fabr. Chem.-Farm. „Mederbe" w Poznaniu. 616.
† **Jodopepton „Ege"**—Fabryka Chemiczna „Ege" w Warszawie. 325.

Krynol (płyn) — Ap. Kowalski w Warszawie. 70.
Krynol (pomada) — Ap. Kowalski w Warszawie. 69.
† **Krysolgan** (proszek w amp.) — Schering-K. 853.
Kymosine — H. Rogier w Paryżu. 248.

Labella (płyn) — K. M. Naimski w Wisznicach. 79.
Lacteol (tabl.) — Dr. Boucard w Paryżu. 1478.
Lactobacilline (tabl.) — Darrasse Frères w Paryżu. 371.
† **Lactophenin** (tabl.) — C. F. Boehringer. 596.
Lactophosphit (proszek) — Spiess. 910.
Langbeinit leczniczy do kąpieli — S-ka Akc. Eksploatacji Soli Potasowych we Lwowie. 1248.
† **Lantol** (kaps.) — Ch Couturieux w Paryżu. 416.
† **Lantol** (płyn w amp.) — Ch. Couturieux w Paryżu. 417.
Lapifeloza — Sp. Akc. „Planta". 47.
† **Larocain** (tabl.) — H.-La Roche 1589.
Laxan (cukierki przeczyszczające) — „Mederbe" w Poznaniu. 696.
Lecferrina (płyn) — „Vitamina" w Poznaniu. 1520.
† **Lecithine ampoules** — Comar. 298.
Lecithine granules — Comar. 299.
Lecithine pilules — Comar. 300.
Lecithin-Perdynamin (płyn) — Aptekarz Drancz i S-ka w Bielsku. 1061.
Leukoplast — Beiersdorf. 576.
Levurine Brute — Ch. Couturieux w Paryżu. 318.
Levurine Extractive (tabl.) — Ch Couturieux w Paryżu. 319.
Levurinose Blaes (mączka) — Chemiczna Fabryka I. Blaes et Cie w Lindau. 812.
Levurinose Hefe - Seife — Chemiczna Fabryka I. Blaes et Cie w Lindau. 811.

† **Libophan** — Spiess. 14.
† **Libophan - Jodimin** (tabl.) — Spiess. 1288.
† **Lijodatom** (płyn) — Wytw. Przetw. Chemiczn. „Neon" w Krakowie. 1400.
Linimentum contra scabiem — Barcikowski. 1434.
Linimentum Mentholi (płyn) — Jan Witkiewicz w Złotym Potoku. 946.
Linycol (maść) — Les Etablissements Chatelain w Paryżu. 999.
† **Lipatren** — I. G. 915.
† **Lipiodol injectable** (płyn) — André Guerbet w Paryżu. 1286.
† **Lipiodol Lafay** (kaps.) — André Guerbet w Paryżu. 1283.
† **Lipiodol Lafay huile injectable** (amp.) — André Guerbet w Paryżu. 1282.
† **Lipiodol radiologique ascendant** (płyn) — André Guerbet w Paryżu. 1284.
† **Lipiodol radiologique descendant** (płyn) — André Guerbet w Paryżu. 1285.
† **Lipojod n** (tabl.) — Ciba. 425.
†† **Liquitalis** (płyn i amp.) — Two Akc. Gehe i S-ka w Dreźnie i w Aussig. 830 i 831.
†† **Liquor sedans** (płyn) — P. - Davis. 985.
Lithine du dr. Gustin — A. Mille w Paryżu. 247.
† **Litosan** — Dr. Edmund Teischer we Lwowie. 1065.
†† **Lobelin Ingelheim** (amp.) — Asmidar. 1529.
† **Luatol** (płyn w amp.) — Spiess. 372.
†† **Ludin ampoules** — Laboratoires Rey w Dijon. 751.
†† **Ludin granules** — Laboratoires Rey w Dijon. 752.
†† **Ludin sirop** — Laboratoires Rey w Dijon. 753.
†† **Luminal** (tabl.) — I. G. i Merck. 533.
†† **Luminal-Natrium** (amp.) — I. G. i Merck. 534.

† **Mesothorium Buisson Concentration A** (płyn w amp.) — Etabl. A. Buisson w Paryżu. 935.
† **Mesothorium Buisson Concentration B** (płyn w amp.) — Etabl. A. Buisson w Paryżu. 936.
† **Mesothorium Buisson Concentration C** (płyn w amp.) — Etabl. A. Buisson w Paryżu. 937.
† **Metacuprol** (tabl.) — Laboratoire du Metacuprol w Paryżu. 1197.
Mezonol — Karpiński. 3.
† **Mezotol** — Spiess. 374.
Migreno - Nervosin (proszki) — Gąsecki. 1599.
Migreno - Nervosin (tabl.) — Gąsecki. 1644.
Miód chinowy — F. Sznejder, Apteka w Brzeszczach. 18.
Miód chinowy z żelazem — F. Sznejder, Apteka w Brzeszczach. 20.
Miód rzewniowy — F. Sznejder, Apteka w Brzeszczach. 19.
† **Mirion** — Alpine Chemische A. G. w Kufstein-Schaftenau. 121.
Mistol (płyn) — Standard Nobel w New Jersey. 1452.
Mitigal — I. G. 458.
† **Morethyl** (amp.) — Labor. Dausse w Paryżu. 1054.
Motofer — Motor. 38.
†† **Motofer cum Arseno** (Tinctura Ferri oxydati saccharati cum Arseno) — Motor. 955.
† **Motojodin** (kaps. żelat.) — Motor. 1072.
Motopirin (tabl.) — Motor. 1394.
Mouches de Milan — La Perdriel w Paryżu 179.
Mrozol — Gąsecki. 28.
Mukuna — J. Weroczy w Warszawie. 36.
Muscol (syrop) — L. Nasierowski w Warszawie. 1626.
Musculosine — Les Etabl. Byla w Paryżu. 80.

Musserol (proszek) — Adolf Hessel w Kutach. 1298.

Mutabor (płyn) — J. Rawski w Warszawie. 980

† **Muthanol** (płyn w amp.) — G. Fermé w Paryżu. 844.

† **Mycolosine** (płyn) — L. Lebeault et Cie w Paryżu. 972.

Mydło od świerzby — Karpiński. 316.

† **Myo - Striatol** (amp.) — Apteka W. Rospędzihowskiego w Warszawie. 1607.

†† **NARCOPHIN (PŁYN W AMP.) — C. F. BOEHRINGER. 507.**

†† **NARCOPHIN (TABL.) — C. F. BOEHRINGER. 598.**

†† **Narcotyl** (proszek) — Spiess. 1456.

†† **Narcotyl liquid** — Spiess. 1605.

†† **Narsenol** (tabl.) — Spiess. 658.

† **Nasoplazm** (tabl.) — Klawe. 1541.

†† **Natibaine** (płyn) — Labor. Nativelle w Paryżu. 973.

Nazinette (maść) — Labor. Biolog. „Gilbert" w Paryżu 1051.

Neo (pastylki) — Labor. Chem.-Farm. Modliński i Krogulecki w Warszawie. 418.

†† **Neoarsodil** (płyn w amp.) — Klawe. 89.

†† **Neo-Arsycodile** (pig.) — Leprince. 206.

†† **Neo-Arsycodile** (płyn w amp.) — Leprince. 205

† **Neobornyval** (kaps.) — Fabr. Chem. I. D. Riedel w Berlinie. 624.

† **Neohexal** (tabl.) — Fabr. Chem. I. D. Riedel w Berlinie. 832.

Neo - hydropyrin (tabl.) — Richter. 785.

Neo - Metamorfoza — Ad. Klippel w Warszawie. 266.

†† **Neopancarpine** (gran.) — Labor. de Pathologie Générale w Paryżu. 990.

†† **Neopancarpine** (płyn) — Labor. de Pathologie Générale w Paryżu. 989.
† **Neo-Riodine** (płyn w amp.) — Labor. P. Astier w Paryżu. 838.
†† **Neptal** (injekcje) — Spiess. 1168.
†† **Nervocithine** (dragées) — G. Tissot w Paryżu 478.
†† **Nervocithine** (płyn w amp.) — G. Tissot w Paryżu. 479.
Nervol — Juljusz Franzos w Tarnopolu. 524.
Nervomigren — Motor. 219.
† **Nervosan** (ziarenka) — Spiess 690.
† **Neu-Cesol** (płyn w amp.) — Merck. 669.
† **Neu-Cesol** (tabl.) — Merck. 670.
†† **Neurotonin** (amp.) — Klawe. 1538.
Neutrol (proszek) — Motor. 1291.
† **Neutrol c. Extr. Belladonnae** (proszek) — Motor. 1405.
†† **Nevrostenique Dausse Serie A** (płyn w amp.) — Boulanger et Dausse w Paryżu. 182.
†† **Nevrostenique Dausse Serie E** (płyn w amp.) — Boulanger et Dausse w Paryżu. 181.
† **Nirol** — Jan Gaweł w Jasieńcu. 26.
† **Nitium Buisson Crayon** — Etabl. A. Buisson w Paryżu. 934.
† **Nitium Buisson Ovules** — Etabl. A. Buisson w Paryżu. 976.
† **Nitium Buisson Pommade** — Etabl. A. Buisson w Paryżu. 975.
†† **Noctal** (tabl.) — I. D. Riedel w Berlinie. 895.
† **No-Rheumatic** (płyn) — Wenda. 1404.
Normacol — Norgine. 787.
Normacol (dragées) — Norgine. 786.
† **Novalgin** (roztw. w amp.) — I. G. 841.
† **Novalgin** (tabl.) — I. G. 638.
†† **Novasurol** (płyn w amp.) — I. G. 488.
† **Novatophan** (tabl.) — Schering - K. 440.

Novatoza (ziółka) — Jan Biegański w Warszawie. 1030.
† **Novatropin** (amp.) — „Chinoin" w Ujpest. 1597.
† **Novatropin** (tabl.) — „Chinoin" w Ujpest. 1598.
† **Novocain** (tabl.) — I. G. 637.
†† **Novocain-Suprarenin** (tabl.) — I. G. 679.
†† **Novocain-Suprarenin Lösung E** (płyn w amp.)— I. G. 636.
† **Novoprotin** (płyn w amp.) — H. - La Roche. 700.
† **Novurit** (amp.) — „Chinoin" w Ujpest. 1602.
†† **Nuclearsitol comprimés** — M. Robin w Paryżu. 119.
†† **Nuclearsitol injectable** — M. Robin w Paryżu. 868.
Nucleatol granules — M. Robin w Paryżu. 153.
† **Nucleatol injectable**—M. Robin w Paryżu. 869.
†† **Nucleodyl** (amp.) — M. Krzyżanowski we Lwowie. 1424.
Nujol — Standart Oil Company w New-Jersey. 1032.
†† **Nutrinum arseniatum** — Galen. 1194.
† **Nutrinum jodatum** — Galen. 1193.

Okład promieniotwórczy Radiumchema A — Akc. továrna na vyráběni lučebnin w Kolinie. 1326.
Okład promieniotwórczy Radiumchema B — Akc. továrna na vyráběni lučebnin w Kolinie. 1327.
Okład promieniotwórczy Radiumchema C — Akc. továrna na vyráběni lučebnin w Kolinie. 1423.
† **Oleo-Bi-Roche** (płyn w amp.) — H. - La Roche. 907.
† **Oleo-Jode** (kaps.) — Laboratoires Laleuf w Paryżu 193.
† **Oleo-Jode** (płyn w amp.) — Laboratoires Laleuf w Paryżu. 195.

Oljecol (płyn) — Spiess. 950.
Ophtalmol — Karpiński. 569.
Opogen (proszek) — Klawe. 1620.
† **Opo-Hemogen** (płyn) — Klawe. 1623.
† **Optamon** (tabl.) — Barcikowski. 1375.
†† **Optarson** (płyn w amp.) — I. G. 592.
† **Orexin** (tabl.) — I. G. 621.
Original-Cinin pigułki — N. V. Bandoengsche Kininefabriek w Amsterdamie. 1492.
† **Ortophan** (amp.) — Barcikowski. 1459.
† **Ortophan** (amp. do wstrz. doż.) — Barcikowski. 1514.
† **Ortophan** (pig.) — Barcikowski. 1131.
Orypan liquid — Ciba. 466.
Orypan syrop — Ciba. 467.
Ossaform — Klawe. 107.
† **Ossophyt** (płyn w amp.) — C. F. Boehringer. 901.
† **Ostelin** (płyn) — Labor. „Glaxo" J. Nathan w Londynie. 1014.
† **Ostelin** (tabl.) — Labor. „Glaxo" Joseph Nathan w Londynie. 1363.
Ostreine-Buisson — Les Etabl. Alb. Buisson w Paryżu. 339.
†† **Ouabaïne cristallisée Arnaud** (comprimés) — Labor. Nativelle w Paryżu. 378.
†† **Ouabaïne cristallisée Arnaud** (płyn w amp.) — Labor Nativelle w Paryżu. 379.
Ouataplasme Langlebert — M. Sabatier w Paryżu. 241.
† **Ovaria siccata cum Ferro** (tabl.) — Laokoon. 870.
Ovo - lecithine Billon (dragées) — Les Etabl. Poulenc Frères w Paryżu. 375.
Ovo - lecithine Billon (gran.) — Les Etabl. Poulenc Frères w Paryżu. 377.
† **Ovo - lecithine Billon** (płyn w amp.) — Les Etabl. Poulenc Frères w Paryżu. 376.

Ovo-lecithinum — Karpiński. 4.
Ozol (proszek) — F. Zamenhof w Warszawie. 884.
Ozonolit (płyn) — L. Pajerski w Warszawie. 1004.

† **Pageol** — Les Etabl. Chatelain w Paryżu. 380.
Pain-Expeller — Karpiński. 570.
Panacrin (past.) — A. Bukowski w Warszawie. 1432.
† **Panbiline** (pig.) — Labor. de la Panbiline w Annonay. 381.
† **Panbiline** (płyn) — Labor. de la Panbiline w Annonay. 382.
† **Pancretan** (tabl.) — Barcikowski. 1457.
Panflavin Pastillen - - I. G. 796.
† **Panhepan** (płyn) — Karpiński. 1260.
†† **PANTOPON (PŁYN W AMP.) — H.-LA ROCHE. 650.**
†† **PANTOPON COMPRIMEES—H.-LA ROCHE. 969.**
Papier Rigollot — P. Rigollot et Cie w Paryżu. 727.
† **Papierosy antiastmatyczne**—Barcikowski. 1435.
† **Paracodin** (płyn w amp.) — Knoll. 351.
† **Paracodin** (tabl.) — Knoll. 352.
Paramint (tabl.) — Barcikowski. 1070.
†† **PARAMORFAN (PŁYN W AMP.) — KNOLL. 350.**
† **Parathyroid and Calcium** (tabl.) — P.-Davis. 1010.
† **Passicratin** (płyn) — Karpiński. 1269.
† **Passiflorine** (płyn) — Labor. Reaubourg w Paryżu. 917
Pastilles de Charbon du dr. Belloc — Maison L. Frère w Paryżu. 123.
Pastilles Géraudel — A. Géraudel w Levallois. 764.

† **Pastilli Jodo-ferratini comp.** (tabl.) — Karol Jahr w Krakowie. 664.
Pastylki od zgagi — Karpiński. 384.
Pastylki przeciw robakom — Barcikowski. 1305.
Pâte pectorale au Goudron Guyot (cukierki)— E. Vaillant et Cie (Maison L. Frère w Paryżu). 953.
Pâte pectorale pheniquée de Vial (cukierki) — Labor. de Pharmacol. Génér. Dr. Ph. Chapelle w Paryżu. 865.
†† **PAVERON (AMPOULES) — BOULANGER ET DAUSSE W PARYŻU. 209.**
†† **PAVERON - COMPRIMEES—BOULANGER ET DAUSSE W PARYŻU. 208.**
†† **PAVON (AMP.) — CIBA. 1037.**
Pepsacid Nr. 1 (tabl.) — Karpiński. 1258.
Pepsacid Nr. 2 (tabl.) — Karpiński. 1259.
Pepticol (syrop) — L. Nasierowski w Warszawie 1625.
Peptofer du dr Jaillet — Darrasse Frères w Paryżu 385.
Peptoferlisyn — Laokoon. 334.
† **Peptonal Rémy** (past.) — Rabor. Duret et Rémy w Asnières. 1218.
Peptonate de fer — M. Robin w Paryżu. 328.
† **Peptonin 5%** (amp.) — Spiess. 1544.
† **Peptonin 10%** (amp.) —Spiess. 1545.
Pergenol (pastylki) — Fabr. Chem. Byk-Guldenwerke w Berlinie. 861.
Pergenol medicinale — Fabr. Chem. Byk-Guldenwerke w Berlinie. 860.
Perhydrit (tabl.) — Merck. 567.
† **Peristaltine** (płyn w amp.) — Ciba. 387.
Peristaltine (tabl.) — Ciba. 386.
† **Perkaina** (amp.) — Ciba. 1461, 1462 i 1513.
† **Perkaina** (tabl.) — Ciba. 1460.
† **Perkaina do znieczuleń lędźwiowych** (ampułki) — Ciba. 1581.

Perles d'essence de Terebinthine du dr. Clertan — Maison L. Frère w Paryżu. 125.
†† **Perles d'Ether** du dr. Clertan — Maison L. Frère w Paryżu. 124.
Perles de sulfate de Quinine du dr. Clertan — Maison L. Frère w Paryżu. 126.
Perles de Valeriane du dr. Clertan — Maison L. Frère w Paryżu. 127.
Persodine (tabl.) — Lumière. 520
Pertussin Teschner (płyn)—J. Rotter we Lwowie. 1015.
Peruol — I. G. 477.
Petrobalsam (płyn) — Adolf Hessel w Kutach. 1297.
Phennin (tabl.) — Motor. 1292.
† **Phenocoll** (tabl.) — Schering-K. 692.
† **Phlogetan** — Norgine. 674.
† **Phosote** (kaps.) — Lambiotte et Cie w Paryżu. 167.
† **Phosphacid D-ra M. W. Romanowskiego** (płyn w amp.) — Marja Romanowska w Krakowie. 982.
Phosphit (kaps.) — Spiess. 288.
Phosphit (proszek) — Spiess. 287.
Phosphit liquid. — Spiess. 1469.
Phosphit saccharatum granulatum — Spiess. 923.
Phosphit-Ferrat (tabl.) — Spiess. 983.
† **Phosphit-Yohimbin** (tabl.) — 1296.
Phosphocalcol (Tabulettae Calcii phosphorici)— Klawe. 108.
Phospho-Glucalcin (prosz.) — Karpiński. 1360.
Phospho-Glucalcin (tabl.) — Karpiński. 1362.
Phospho-Glucalcin (ziar.) — Karpiński. 1361.
Phosphosan-Ferrum — Spiess. 59.
Phosphosan-Lecithinum — Spiess. 75.
Phosphosan-Magnesium — Spiess. 74.
†† **Phosphostenique** — Boulanger et Dausse w Paryżu. 207.

† **Poudre fumigatoire d'Abyssynie Exibard** — H. Frère, Blottière et Cie w Paryżu. 391.
Poudre purgative de Rogé — Maison L. Frère w Paryżu. 131.
† **Procolon** (tabl.) — „Geo" w Warszawie. 1617.
† **Progynal** (płyn) — Fabr. Chem.-Farm. „Uko" w Poznaniu. 1550.
† **Prokliman** (koł.) — Pabjanickie T. P. Ch. 1383.
Promonta (proszek i tabl.) — Dr. Leon Schoenberg w Krakowie. 1403.
† **Prostigmin** (amp.) — H.-La Roche. 1588.
Proszki przeciw nerwobólom głowy „Kephalgina" — Dr. J. Poratyński we Lwowie. 1346.
† **Provarol** (czopki) — Wenda. 1546.
† **Proveinase** (tabl.) — Labor. Midy w Paryżu. 873.
† **Provenin** (pasta) — Klawe. 1488.
Pruniol (syrop) — Mag. Bukowski, Sukc. w Warszawie. 1559.
Prurigol — Spiess. 66.
† **Psoriophag** (amp.) — Gessner. 1522.
Puder djachylowy — Motor. 142.
† **Pulmo** (płyn)—Labor. A. Bailly w Paryżu. 1438.
Purgan laxatif-vegetabile — Barcikowski. 392.
† **Purgen** — Fabr. Chem. Dr. Bayer et Cie w Budapeszcie. 163.
† **Purgenal** — Spiess. 55.
† **Purgosan** — Motor. 8.
Puryfig — „Sanator" w Bydgoszczy. 1195.
Pyramidon (tabl.) — I. G. 537.
† **Pyramidon bicamphoricum** (tabl.) — I. G. 628.
† **Pyramidon salicylicum** (tabl.) — I. G. 629.
† **Pyricid** (kaps.) — Karpiński. 1641.
† **Pyridium** (tabl.) — The Pyridium Corporation w New-Yorku. 1356.
† **Pyrochinol** (tabl.) — Fabr. Chem. „Ege" w Warszawie. 1320.

†† **Quadro** (injekcje) — Klawe. 1220.
†† **Quadroton** (płyn) — Klawe. 1421.
† **Quinby ampoules** — Labor. P. Aubry w Paryżu. 482.
† **Quinby soluble** — Labor. P. Aubry w Paryżu. 1242.
Quinium Labarraque — Maison L. Frère w Paryżu. 135.

† **Radium chloratum Radiumchema** (amp.) — Akc. Továrna na Vyráběni Lučebnin w Kolinie. 1637.
Radium compres — H. Herszfinkel w Warszawie. 1411.
Radium w roztworze do kąpieli — „Rad“ w Krakowie. 993.
† **Radium w roztworze do picia** — „Rad“ w Krakowie. 992.
† **Radium w roztworze do zastrzykiwań** — „Rad“ w Krakowie. 994.
† **Radon** — K. Załuska w Warszawie. 51.
† **Ratelin** — E. Hebda w Warszawie. 215.
Realina długowłosa — W. Białobrzeski w Sierpcu. 223.
† **Reargon** (proszek) — Norgine. 788.
Recresal (tabl.) — Chem. Fabr. H. i L. Albert w Amöneburgu. 867.
† **Rectosan** — H. Rosenstadt w Warszawie. 212.
† **Rectopanbiline** — Labor. de la Panbiline w Annonay. 393.
† **Rectopanbiline** (czopki) — Labor. de la Panbiline w Annonay. 1287.
† **Reductosan** — Spiess. 17.
Regenerol — Apoth. z. Heilig. Geist Barber i Rosner w Wiedniu. 217.
Regulon (żelatynowa masa) — Galen. 1138.
† **Remedium sedativum haemostaticum** — Spiess. 15.

Renetol — Karpiński. 5.
† **Rezyl** (tabl.) — Pabjanickie T. P. Ch. 1628.
† **Rheantine** — Lumière. 1044.
†† **Rhenate de soude Glasser** (płyn w amp.) — Dr. Coirré w Paryżu. 254.
Rheumol — Galen. 1115.
Rheumon — Fabr. Chem.-Farm. „Sanator" w Bydgoszczy. 333.
Rhinosan (maść) — M. Ettinger we Lwowie. 924.
† **Rhodan-Calcium-Dipurin** (tabl.)—„Geo" w Warszawie. 1477.
† **Rhodazil** — „Specia" w Paryżu. 444.
Rhomnol (pigułki) — Leprince. 394.
Rhomnol Saccharure — Leprince. 204.
Ricinusol — Spiess. 62.
† **Rijatol** (amp.) — Spiess. 1619.
† **Riodine** — P. Astier w Paryżu. 166.
† **Ristin** (płyn w amp.) — I. G. 725.
† **R.vanol** (tabl.) — I. G. 635.
† **Roborol** (tabl.) — Karpiński. 1533.
† **Romanyl** (tabl.) — Etabl. Chatelain w Paryżu. 997.
† **Romanyl liquide** — Etabl. Chatelain w Paryżu. 998.
†† **Rutonal** (tabl.) — Specia" w Paryżu. 974.

† **S. U. M. 36** (płyn i amp.) — The British Drug Houses Ltd. w Londynie. 1443.
† **S. U. P. 36** (płyn i amp.) — The British Drug Houses Ltd. w Londynie. 1445.
† **S. U. P. 468** (amp.) — The British Drug Houses Ltd. w Londynie. 1444.
Sagrada Barber (pastylki) — Apoth. zum Heiligen Geist Barber i Rosner w Wiedniu. 157.
† **Sagradol** (tabl.) — Klawe. 1540.
† **Sajodin** (tabl.) — I. G. 445.

Sal diaetheticum (proszek) — Wander (Kraków) — 1580.
† **Salen purum** (płyn) — Pabjanickie T. P. Ch. 395.
Salenal (maść) — Pabjanickie T. P. Ch. 396.
Salikol (płyn) — Stefan Gaj w Poznaniu. 1257.
† **Salipyrin** (tabl.) — I. D. Riedel w Berlinie. 620.
Salometh (tabl.) — Spiess. 147.
† **Salosant** (kaps.) — Spiess. 10.
Salvin — A. Więckowski w Warszawie. 600.
†† **Salyrgan** (płyn w amp.) — I. G. 876.
† **Sanex Inhalant** — Labor. Boissy w Courbevoie. 1470.
†† **Sanocrysin** (proszek w amp.) — Dansk Chemo-Therapeutisk Selskab w Kopenhadze. 1069.
† **Santyl** (kapsułki) — Knoll. 553.
† **Santyl** (płyn) — Knoll. 552.
Sapomentol — Eug. Matula w Krakowie. 327.
Saposan — A. Sklepiński we Lwowie. 397.
Scabin — St. i K. Wągrowscy i Kadecz w Warszawie. 77.
Scabinoderma (maść) — Barcikowski. 1374.
Scabioderma — Motor. 6.
Scabio-Sana — Wł. Szabrański w Bełchatowie. 263.
Scabioton (maść) — Fabr. Chem. „Ege“ w Warszawie. 1433.
† **Scavuline** (pigułki) — P. Barret SS. A. Gablin w Paryżu. 639.
Sclerosal (tabl.) — Spiess. 148.
† **Scillaren** (amp.) — Sandoz. 1080.
† **Scillaren** (tabl.) — Sandoz. 1081.
† **Sebrogal** — Galen. 1117.
† **Secacornin** (płyn) — H.-La Roche. 736.
† **Secacornin** (płyn w amp.) — H.-La Roche. 734.
† **Secacornin** (tabl.) — H.-La Roche. 735.
† **Secacornine** (amp.) — Roche (Warszawa). 1499.
† **Secacornine** (płyn) — Roche (Warszawa). 1498.

† **Secacornine** (tabl.) — Roche (Warszawa). 1497.
† **Secacornutin** „Aka"—A. Kolecki i S-ka w Poznaniu. 1042.
† **Secale Isolation** — Norgine. 810.
Sedlitz Charles Chanteaud — Labor. Ch. Chanteaud w Paryżu. 106.
Sedobrol (tabl.) — H.-La Roche. 651.
† **Sedormid** (tabl.) — H.-La Roche. 1229.
† **Sedormid** (tabl.) — Roche (Warszawa). 1645.
Sel Fros — Labor. Troutte - Perret w Paryżu. 187.
Sennax (tabl.) — Knoll. 349.
Sennax (w płynie) — Knoll. 348.
† **Septacrol** — Ciba. 429.
Siderol — Karpiński. 1.
† **Sigmargyl** (tabl.) — Pharmacie du Dr. Pomaret w Paryżu. 1407.
† **Siliquid** (płyn) — C. F. Boehringer. 517.
† **Silistren** — I. G. 586.
Silvana (dla dorosłych) — Gąsecki. 398.
Silvana (dla dzieci) — Gąsecki. 399.
† **Silver-Chloride-Metem** (płyn) — Fabr. Chem. „Delphin" w Gutramsdorf. 1136.
† **Sipon** (czopki) — I. G. 789.
Sirolin (płyn) — H.-La Roche. 1057.
† **Sirop Aubergier** — Comar. 305.
† **Sirop Famel** — P. Famel w Paryżu. 261.
Sirop d'Hemoglobine — Labor. Deschiens w Paryżu. 164.
† **Sirupus Droserae cum Extracto Thymi** (płyn) — J. Gessner w Warszawie. 1577.
† **Sirupus Droserae cum Natrio silicico** — Gessner. 843.
Sirupus sulfo-kreosoticus — Karpiński. 594.
† **Sirupus Valeriano-bromatus**—Karol Jahr w Krakowie. 663.
† **Sklerolsyrup** — „Mariaterma" w Marienbadzie. 808.

Słodowo - miodowo - ziołowe cukierki od kaszlu „Lecha“ — J. Tarchalski, Wł. Krygier i S-ka w Warszawie. 608.

†† **Solarson** (płyn w amp.) — I. G. 593.

†† **Solubaine** (płyn) — Labor. Nativelle w Paryżu. 1141.

† **Solurol** (tabl.) — Comar. 306.

† **Solutio jodico-jodata P4** — Laokoon. 410.

† **Solutio jodico-jodata P5** — Laokoon. 411.

† **Solution Pautauberge** — L. Pautauberge w Paryżu. 180.

†† **Somnifen** (płyn) — H.-La Roche. 927.

†† **Somnifen** (płyn w amp.) — H.-La Roche. 926.

†† **Somnifen** (płyn) — Roche (Warszawa). 1505.

†† **Somnifen** (płyn w amp.) — Roche (Warszawa). 1506.

†† **Soneryl** (tabl.) — Spiess. 493.

Spasmine Jolly (płyn) — Labor. Jolly w Paryżu. 1408.

Species diureticae — Dr. Madaus Co w Warszawie. 1295.

Species hepaticae modif.—Dr. Madaus Co w Warszawie. 1481.

Species laxantes — Dr. Madaus Co w Warszawie. 1294.

Species nervinae modif. — Dr. Madaus Co w Warszawie. 1483.

Species pectorales modif.—Dr. Madaus Co w Warszawie. 1482.

†† **SPECIFIQUE LANCELOT (PŁYN) — LABOR. LANCELOT W PARYŻU. 1135.**

Spirosal - Lösung (płyn) — I. G. 726.

Spritosol — Spiess. 34.

Stabil (tabl.) — Spiess. 1439.

† **Stafylaza** (płyn) — P. Lebault et Cie w Paryżu. 971.

† **Stannoxyl comprimés** — Robert et Carrière w Paryżu. 1107.

† **Stannoxyl injectable** (płyn w amp.) — Robert et Carrière w Paryżu. 1108.
† **Sterogyl** (płyn) — Labor. Français de Chimiotherapie w Paryżu. 1377.
† **Stiminol Injectiones** (amp.) — Spiess. 1489.
† **Stiminol** (płyn) — Spiess. 1490.
† **Stovaine Billon** (tabl.) — Spiess. 1542.
†† **Stovarsol** (tabl.) — Spiess. 689 i 1322.
†† **Stovarsol-Natrium** (amp.) — Spiess. 1309.
† **Stryphnon** (czopki) — Pharmac. Ind. A. - G. w Wiedniu. 1255.
Stypticin (gaza) — Merck. 672.
† **Stypticin** (tabl.) — Merck. 671.
Stypticin (wata) — Merck. 673.
† **Stypticum** (płyn) — Klawe. 1539.
† **Styptol** (tabl.) — Knoll. 541.
† **Styracol** (tabl.) — Knoll. 554.
Sulfatom (maść) — Wytw. Przetw. Chemiczn. „Neon" w Krakowie. 1399.
Sulfhydral — Laboratoire Ch. Chanteaud w Paryżu. 111.
Sulfobal (płyn) — O. Wojnowski w Warszawie. 1263.
Sulfocalcol (tabl. draż) — Klawe. 1113.
Sulfocol — Laokoon. 281.
† **Sulfoidol Injectable** (płyn w amp.) — M. Robin w Paryżu. 502.
† **Suppodigitol** (czopki) — Spiess. 1058.
†† **Suppositoires Corbière dla dorosłych** — Dr. E. Paulin w Warszawie. 1551.
†† **Suppositoires Corbière dla dzieci** — Dr. E. Paulin w Warszawie. 1552.
†† **Suppositoires Corbière dla oseskόw** — Dr. E. Paulin w Warszawie. 1550.
† **Suppositoires Midy** — Midy Frères w Paryżu. 233.
Suppositoires Pepet — H. Rogier w Paryżu. 249.

† **Tetra-Contrast** (pigułki) — Spiess. 1059.
† **Tetra-Contrast comp. pro usu int.** (proszek) — Spiess. 1609.
Thapsia — Le Perdriel w Paryżu. 178.
† **Theacylon** (tabl. i kaps.) — Merck. 329 i 330.
Thé Chambard — „Sicre" w Paryżu. 632.
Thé purgatif podług Chambard'a — A. Bukowski w Warszawie. 228.
† **Theocinum-Natrium aceticum** (tabl.) — I. G. 695.
Thérmogène — Vandenbroeck et Cie w Forest de Bruxelles. 242.
Thiocol (tabl.) — H.-La Roche. 649.
Thiocol (tabl.) — Roche (Warszawa). 1507.
Thiocolan (balsam) — Gąsecki. 295.
Thiocolan z phytiną — Gąsecki. 294.
† **Thiodine Cognet** (pig.) — Cognet. 235.
† **Thiodine Cognet** (płyn w amp.) — Cognet. 347.
Thiolin — A. Sklepiński we Lwowie. 401.
Thiophag (tabl.) — Gessner. 274.
† **Thoroxyl** (tabl.) — Laboratoires du Dr. P. Laurent-Gerard w Paryżu. 1496.
† **Thoroxyl** (tabl.) — Laboratoires Jammes w Paryżu. 1498.
† **Thyroxin** (amp.) — H.-La Roche. 1213.
† **Thyroxin** (proszek) — H.-La Roche. 1211.
† **Thyroxin** (tabl.) — H.-La Roche. 1212.
Tiopinolowa balsamiczna kąpiel siarczana — W. Kremky i Matzka w Warszawie. 582.
Tiopinolowa masa do wyrobu gałek — W. Kremky i Matzka w Warszawie. 583.
Tlenoson (proszki) — Fabr. Chem. „Tlen" we Lwowie. 1068.
Togal (tabl.) — Scott i Bowne w Gdańsku. 1361.
† **To usan** — Spiess. 22.
Tonicum (płyn) — H.-La Roche. 1243.
† **Tonophosphan** (płyn w amp.) — I. G. 822.

† **Toramin** (tabl.) — Athenstaedt i Redeker w Hemelingen. 792.

Transpiral (tabl.) — Fabr. prep. chem.-farm. „Artur Löw" w Wiedniu. 852.

†† **Treparsol** (tabl.) — L. Lecoq i F. Ferrand w Neuilly. 984.

† **Treposan** (płyn w amp.) — Etabl. Chatelain w Paryżu. 809.

† **Tricalcine adrenalinée** — Labor. des prod. „Scientia" w Paryżu. 172.

Tricalcine chocolatée — Labor. des prod. „Scientia" w Paryżu. 177.

Tricalcine comprimée — Labor. des prod. „Scientia" w Paryżu. 176.

Tricalcine en cachets — Labor. des prod. „Scientia" w Paryżu. 175.

Tricalcine en granules — Labor. des prod. „Scientia" w Paryżu. 174.

† **Tricalcine fluorée** — Labor. des prod. „Scientia" w Paryżu. 171.

†† **Tricalcine methylarsinée** — Labor. des prod. „Scientia" w Paryżu. 173.

Tricalcine pure en poudre — Labor. des prod. „Scientia" w Paryżu. 170.

Trichogen (płyn) — Janusz Biron w Warszawie. 271.

Triferrin (tabl.) — Knoll. 549.

† **Trigemin** (kaps.) — I. G. 685.

† **Trigemin** (tabl.) — I. G. 761.

Trijod Eos — Labor. Chem. „Eos" w Częstochowie. 1316.

Trijodowa pasta Eos — Labor. Chem. „Eos" w Częstochowie. 1317.

†† **Trinitrin** (tabl.) — Labor. Laleuf w Paryżu. 196.

† **Triphal** (proszek w amp.) — I. G. 747.

†† **Triplex** (dragées) — Gessner. 136.

†† **Triplex** (płyn w amp.) — Gessner. 139.

†† **Triplex c. Ferro** (dragées) — Gessner. 140.

† **Uzara Czopki A. B. C.** — Uzara-Ges. w Melsungen. 896.
† **Uzara Liquor** — Uzara-Ges. w Melsungen. 897.
† **Uzara Tabletki** — Uzara-Ges. w Melsungen. 898.

† **Valbornine Rogier** — H. Rogier w Paryżu. 244.
Valda pastylki — H. E. Canonne w Paryżu. 231.
† **Valébromine Legrand** (dragées) — Darrasse Frères w Paryżu. 115.
† **Valébromine Legrand (kapsułki)** — Darrasse Frères w Paryżu. 114.
Validol-Perlen — Zimmer et Cie w Frankfurcie n/M. 879.
Validol (tabl.) — Zimmer et Cie w Frankfurcie n/M. 880.
Valigen (perełki) — Wytw. Chem.-Farm. „Geo" w Warszawie. 1509.
† **Valigen** (tabl.) — „Geo" w Warszawie. 1638.
Valisan (kapsułki) — Schering-K. 455.
† **Valyl** (perły) — I. G. 631.
†† **Vamianine** (pig.) — Etabl. Chatelain w Paryżu. 403.
Varicol (czopki) — Gąsecki. 354.
Vegetalin — Apotheke z. Heiligen Geist Barber i Rosner w Wiedniu. 230.
† **Vegeto-vaccin** (maść) — S. A. Sofippa w Brukseli. 1345.
†† **Veramon** (tabl.) — Schering-K. 447.
†† **Verodigen** (tabl.) — C. F. Boehringer. 557,
†† **Veronal** (tabl.) — I. G. i Merck. 535.
†† **Veronal-Natrium** (tabl.) — I. G. i Merck. 536.
Vesicatoires d'Albespeyres — Fumouze et Cie w Paryżu. 481.
Vichy Etat comprimés — C-ie Fermière de l'Etabl. Thermal de Vichy w Paryżu. 256.
Vichy Etat pastilles — C-ie Fermière de l'Etabl. Thermal de Vichy w Paryżu. 257.

Vichy Etat sels pour bains — C-ie Fermière de l'Etabl. Thermal de Vichy w Paryżu. 258.
Vichy Etat sels pour boisson — C-ie Fermière de l'Etabl. Thermal de Vichy w Paryżu. 259.
Victoire pastylki — Michał Pierwocha w Kramsku. 229.
† **Vigantol** (płyn) — Dr. K. Wenda w Warszawie. 1629.
† **Vin Nourry** — Comar. 307.
Vioform (przysypka) — Ciba. 430.
†† **Vioxyl** (płyn)—Etabl. Mouneyrat w Villeneuve. — 1055.
† **Visact'n** (płyn, ampułki) — Spiess. 1565, 1566.
Vitana (mączka) — Karpiński. 1312.
Vitavit (płyn) — Spiess. 1190.
Vittel — grande source sels effervescents — Labor. de sels et pastilles de Vittel. 405.
Vittel — grande source sels non effervescents — Labor. de sels et pastilles de Vittel. 404.
Vittel — pastilles z zapachami: miętowym, cytrynowym i anyżowym — Labor. de sels et pastilles de Vittel. 406.
†† **Voluntal** (tabl.) — I. G. 721.

† **Wyciąg z pyłków kwiatowych** (płyn) — Państw. Zakład Higjeny. 1378.

† **Yatren** (płyn w amp.) — I. G. 826.
† **Yatren - Casein mocny** (płyn w amp.) — I. G. 829.
† **Yatren - Casein słaby** (płyn w amp.) — I. G. 828.
† **Yatren - proszek do ran** — I. G. 827.
† **Yatren - puder** — I. G. 825.
† **Yatren - purissimum w pigułkach** — I. G. 824.

Zioła dla nerwowych — Labor. Chem.-Farm. „Polherba" w Krakowie. 1205.

Zioła regulujące trawienie — St. Trawkowska w Łodzi. 1369.
Zioła regulujące trawienie — E. Wolski w Warszawie. 1200.
Zioła z gór Harcu — Apt. Dom Handl. L. Finkielsztejn w Warszawie. 43.
Zioła żołądkowe — I. Frumkin w Wilnie. 1165.
Zioła żołądkowe — Dr. R. Rembieliński w Łodzi. 1350.
Zioła żołądkowo-kiszkowe — Labor. Chem.-Farm. „Polherba" w Krakowie. 1206.
Ziółka czterech roślin — L. Próchnicki w Warszawie. 149.
Ziółka hepatyczne — Gessner. 48.
Ziółka moczopędne — A. Gąsecki i Syn w Warszawie. 1486.
Ziółka moczopędne — F. Więckowski w Warszawie. 1164.
Ziółka na przemianę materji — „Salus" w Cieszynie. 1313.
† **Ziółka przeciw astmie**—Dr. J. Berliner w Warszawie. 1487.
Ziółka przeciwartretyczne — Gessner. 1046.
Ziółka przeczyszczające — Karpiński. 407.
† **Zoina płyn** — Ciba. 1621.
† **Zoina** (tabl.) — Ciba. 1622.
Zymaza — Klawe. 409.

PREPARATY ORGANOTERAPEUTYCZNE ZAGRANICZNE

dozwolone do obrotu w myśl § 14 rozporządzenia Min. Zdr. Publ. z dnia 19 kwietnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 476).

Etablissements Byla, S. A., w Paryżu.

† Hormovarin (amp.).

The British Drug Houses Ltd. w Londynie.

† Insulin „AB".

B. Wellcome i S-ka w Londynie.

† Hypoloid Infundin (amp.).
† Insulin.
† Tabloid Ovaria sicca.
† Tabloid Thyroid Gland.

Chemosan - Union i Fritz Pezoldt S. A. w Wiedniu.

† Thymophysin (amp.).

Laboratoire E. Choay w Paryżu.

† Ant - Hypophyse (amp.).
† Extrait de Corps jaune (amp.).
† Extrait de Corps jaune (tabl.).
† Extrait de Moelle osseuse (amp. i tabl.).
† Extrait Gastrique (tabl.).
† Extrait Hepatique (amp.).
† Extrait Hepatique (tabl.).
† Extrait Mammaire (amp.).
† Extrait Mammaire (tabl.).
† Extrait Orchitique (tabl.).
† Extrait Ovarien (amp).
† Extrait Ovarien (tabl.).
† Extrait Pancréatique (tabl.).
† Extrait Prostatique (amp.).
† Extrait Prostatique (tabl.).
† Extrait Renal (amp. i tabl.).
† Extrait Splenique (amp).
† Extrait Splenique (tabl.).
† Extrait Surrenal (amp.).
† Extrait Surrenal (tabl.).
† Extrait Thymique (amp.).
† Extrait Thymique (tabl.).

† Extrait Thyroïdien (tabl.).
† Folliculine (amp.).
† Post - Hypophyse (amp.).
† Syncrines (tabl.).

Towarzystwo Przemysłu Chemicznego „Ciba" w Bazylei.

† Koagulen (płyn w amp.).
† Koagulen (proszek).
† Koagulen (tabl.).

Det Danske Medicinal og Kemikalje Compagni w Kopenhadze.

† Insulin „Medix".

Fabryka Chemiczna Dr. Inż. R. Heisler w Chrast (Czechosłowacja).

† Extractum Corporis lutei aether. (tabl.).
† Extractum Corporis lutei aquos. (amp.).
† Extractum Corporis lutei aquos. (tabl.).
† Extractum Corporis lutei oleos. (amp.).
† Extractum Hypophysis aquos. — pars anterior (amp.).
† Extractum Hypophysis aquos. — pars posterior (amp.).
† Extractum Ovarii aquos. steril. (amp.).
† Extractum Testis aquos. (amp.).
† Extractum Thyreoideae aquos. (amp.).
† Tabulae Corporis lutei.
† Tabulae Hypophysis — pars anterior.
† Tabulae Ovarii sicc.
† Tabulae Testis sicc.
† Tabulae Thymi sicc.
† Tabulae Thyreoidae sicc.

F. Hoffmann - La Roche i S-ka, S. A. w Bazylei.

† Extractum Corporis lutei (amp.).
† Extractum Corporis lutei (draż.).
† Extractum Ovarii (amp.).
† Extractum Ovarii (draż.).
† Extractum Testis (amp.).
† Extractum Testis (draż.).
† Iloglandol (amp.).
† Pituglandol (Extr. aquosum Pituitariae) (amp.).

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft w Leverkusen.

† Hypophysin (amp.).
† Jodothyrin (tabl.).

Dr. Kade w Berlinie, Fabryka środk. farm.

†† Asthmolysin (Extr. aquosum Gland. Suprarenalis et Pituitariae) (amp.).

Kaliniczenko Dymitr w Paryżu.

† Extractum Testiculorum aquosum.

Laboratorjum „Leo" w Kopenhadze.

† Insulin „Leo".

Laboratoires Lumière w Ljonie.

Opozones:
† à base de bile.
† „ „ de bulbe.
†† „ „ de capsules surrenales.
† „ „ de corps jaune de l'ovaire.
† „ „ de ganglions.
† „ „ de glande hepatique.
† „ „ de glande hypophyse.

† à base le glande mammaire.
† „ „ de glande orchitique.
† „ „ de glande pancreatique.
† „ „ de glande prostatique.
† „ „ de glande renale.
† „ „ de glande splenique.
† „ „ de glande thyréoide.
† „ „ de muqueuse intestinale.
† „ „ de muqueuse stomacale.
† „ „ de placenta.
† „ „ de thymus.
† „ „ de tissu nerveux.
† pluriglandulaire (Gland. Thyreoidea, Pituitaria et Suprarenalis).
† pluriglandulaire O.
† pluriglandulaire T.

Laboratorium „Novo" w Kopenhadze.

† Insulin „Novo".

Société Anonyme „Organon" w Oss (Holandja).

† Extractum Hepatis sicc.
† Hombreol (amp.).
† Insulin Neerlandicum.
† Ovarialhormon Folliculin Menformon (amp.).
† Ovarialhormon Folliculin Menformon (tabl.).
† Ovarnon (pigułki).
† Pregnon (drażetki).
† Pregnon (amp.).
† Preparat śledzionowy (prosz.).
† Ventraemon (prosz. i tabl.).

Pabjanickie Towarzystwo Przemysłu Chemicznego.

† Agomensine (amp.).
† Agomensine (tabl.).
† Sistomensine (amp.).
† Sistomensine (tabl.).

Laboratoire de Proxytases w Paryżu.

† Angioxyl (amp.).

Parke, Davis and Co w Londynie.

†† Adrenalin chloride solution.
† Corpora lutea dessicated (tabl.).
† Glandulae ovarii siccatae (tabl.).
† Orchic Substance (tabl.).
† Ovarian Compound (tabl.).
† Ovarian Substance (amp.).
† Parathyreoid Gland. (tabl.).
† Pitocin (amp.).
† Pitressin (amp.).
† Pituitrin (Extr. aquosum Glandulae Pituitariae).
† Thyreoid Gland. (tabl.).
† Thyreoidectin (proszek w kaps.).

G. Reauborg w Paryżu.

† Essentia Testiculorum (płyn).

Fabryka Chemiczna Gedeon Richter w Budapeszcie.

† Essentia Testiculorum (płyn).
† Extractum aquosum Glandulae parathyreoideae.
† Extractum aquosum Glandulae pinealis steril. (amp.).
†† Extractum aquosum Glandulae pituitariae cūm Adrenalino (amp.).
† Extractum aquosum Glandulae thyreoideae (płyn w amp.).
† Extractum aquosum Hypophysis Cerebri — pars anterior.
† Extractum aquosum Ovarii sterilis. (amp.).
† Extractum aquosum Testiculi (amp.).
† Extractum aquosum Prostatae.

† Extractum aquosum Thymi (amp.).
† Extractum Corporis lutei (amp.).
† Glandofolin (amp.).
† Glandofolin tabl.).
† Glanduantine (amp.).
† Glanduitrin (Extr. aquosum Glandulae Pituitariae) (amp.).
† Hormogland Fem. (tabl.).
† Hormogland Haemostop (amp.).
† Hormogland Masc. (tabl.).
† Hormogland T. H. (tabl.).
† Hormogland T. O. (tabl.).
† Hormogland T. O. S. H. (amp.).
† Hormogland T. O. S. H. (tabl.).
† Hormogland T. t. S. H. (amp.).
† Hormogland T. t. S. H. (tabl.).
† Injectiones Lienis.
† Injectiones Thymuitrin.
† Luteolipoid (amp.).
† Tabulettae Corporis lutei siccati.
† Tabulettae Glandulae Pancreatis.
† Tabulettae Glandulae parathyreoideae.
† Tabulettae Glandulae Thyreoideae siccatae.
† Tabulettae Hypophysis Cerebri siccatae.
† Tabulettae Lienis.
† Tabulettae Ovarii siccati.
† Tabulettae Prostatae.
† Tabulettae Testiculi siccati.

Schering - Kahlbaum A. G. w Berlinie.

† Hypophysen - Extrakt.
† Neo - Hormonal (Extractum Lienis) — płyn do wstrzyk. dożyln.
† Neo - Hormonal (Extractum Lienis) — płyn do wstrzyk. międzymięśn.

N. V. Ned. Therma Chem. Fabr. w Amsterdamie.

† Insuline Gamma.

SPECYFIKI FARMACEUTYCZNE DO UŻYTKU WYŁĄCZNIE WETERYNARYJNEGO.

Antylaksol — „Aja" w Przemyślu. 846.
†† **Aricil** (płyn w amp.) — I. G. 739.
† **Atophanyl** (płyn w amp. do użytku weter.) — Schering - K. 519.

Bielmol (woda do oczu) — „Aja" w Przemyślu. 614.

† **BLISTER (MAŚĆ) — MOTOR. 1228.**

Carbostil (pałeczki) — Klawe. 1426.
Chinosol do użytku weterynaryjnego (tabl.) — Fabryka Chinosolu w Hamburgu. 806.

Chinosol - Scheidenpulver — Fabryka Chinosolu w Hamburgu. 515.

Distol (kaps. żelatynowe) — Fabr. Chem.-Farm. „Chinoin" w Ujpest. 863.

Distol dla owiec (kaps.). — Fabr. Chem.-Farm. „Chinoin" w Ujpest. 1315.

Dolomityn — Karpiński. 113.
Etronal (kaps.)—Sz. Edelman we Lwowie. 1606.
Fluid restytucyjny Kwizdy — Jan Kwizda w Korneuburgu. 931.

Frydol — „Aja" w Przemyślu. 610.
Grudan — Spiess. 285.
Grudosal (maść) — Pomorskie Lab. Chem. „Salus" w Toruniu. 504.

† **Hermophenyl** (tabl. do użytku weterynaryjnego) — Lumière. 530.

Istycyna (prosz. do użytku weter.) — I. G. 738.
Jurczeka tynktura na kolki, wzdęcia i biegunkę — M. Szymański w Ostrowiu. 1603.

Jurczeka tynktura przeciw cholerze drobiu — M. Szymański w Ostrowiu. 1604.

Karmnik dla świń — Kaliskie Laboratorjum Chemiczno - Farmaceutyczne „Argon" w Kaliszu. 324.
Kreola (proszek) — „Salus" w Cieszynie. 1429.
Krwawiol (proszek) — Fabr. przetw. farm. „Aja" w Przemyślu. 858.
Maść na grudę — Karpiński. 697.
Mikrocid — E. Krzysztofowiczowa w Brzeżanach. 1133.
Mlekolina (proszek) — „Aja" w Przemyślu. 609.
Mydło lecznicze dla koni — Karpiński. 112.
Nowo-Grudyna (maść) — Fabr. przetw. farm. „Aja" w Przemyślu. 858.
† **Ocielnik** (proszek) — „Aja" w Przemyślu. 1223.
Odylen (płyn) — I. G. 775.
Parchol Geerde — Grzegorz Dziemski w Kryłowie. 276.
Proszek dla bydła Kwizdy — Jan Kwizda w Korneuburgu. 932.
Pulbit (tabl.) — I. G. 740.
Rekreolina (proszek) — Fabr. przetw. farm. „Aja" w Przemyślu. 857.
Restitutol Spiess — Spiess. 286.
Rodavita (płyn) — Polska Specia. 1600.
Śmietannik — Kaliskie Lab. Chem. - Farm. „Argon" w Kaliszu. 364.
†† **Tetraton** (amp.) — Klawe. 1371.
Tolid (proszek) — I. G. 741.
Tuczyna — „Aja" w Przemyślu. 845.
Tussolina (proszek) — „Aja" w Przemyślu. 613.
Vagnol (proszek)—Prof. J. Rostafiński w Warszawie. 1536.
Wymienina (maść) — „Aja" w Przemyślu. 611.
Zołzolina (maść) — „Aja" w Przemyślu. 612.
Zołzyna (proszek) — M. Alekso w Warszawie. 1132.
Żyźnik (proszek) — Pomorskie Lab. Chem. „Salus" w Toruniu. 505.

WYKAZ PREPARATÓW KOMPLEKSOWO-HOMEOPATYCZNYCH

Dr. Madaus et Co., Warszawa.

† **Anti-Arterio-Calcin** (proszek i tabl.) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 19/29.

† **Aquarinum aceticum** (płyn) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 300/30.

† **Aurokard** (płyn) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 1870/29.

† **Calcinfant** (proszek) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 19/29.

† **Carvomin** (płyn) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 19/29.

† **Dolorosa** (płyn) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 2312/29.

† **Elixirum antiarthriticum** (płyn) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 2312/29.

† **Elixirum nervinum album** (płyn) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 2312/29.

† **Elixirum nervinum rubrum** (płyn) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 2312/29.

† **Essentia aurea** (płyn) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 19/29.

† **Juniperol** (płyn) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 2312/29.

† **Magnesin** (proszek i tabl.) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 19/29.

† **Maticon** (płyn) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 19/29.

† **Natrumin** (płyn) z przep. lek Zezw. MSW. Z. F. Nr. 2312/29.

† **Nectarin** (płyn) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 2312/29.

† **Sanguisorbis** (płyn) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 19/29.

† **Santa Flora** (płyn) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 19/29.

† **Sirupus pulmonalis** (płyn) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 3557/30.

† **Tabl. antiasthmaticae** (tabl.) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 19/29.

† **Tonicum herbaceum** (płyn) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 2312/29.

† **Oligopleksy dynamiczne** (płyn, prosz., tabl.) z przep. lek. Zezw. MSW. Z. F. Nr. 2921/28.

PAŃSTWOWE WŁADZE APTEKARSKIE

Minister Opieki Społecznej (Długa 38—40) — dr. Hubicki Stefan.

Wiceminister Opieki Społecznej — dr. Piestrzyński Eugenjusz.

Derektor Departamentu Służby Zdrowia — dr. Adamski Jan, zastępca — Ostromęcki.

Naczelnik Wydziału Farmaceutycznego (Długa 38—40) — Sokolewicz Wacław (tel. 548-27; wewn. 160). Miller Felicjan — radca min., Filipczak Józef.

Inspektorzy farmaceutyczni: miasto Warszawa (pl. Dąbrowskiego 3) Marcinkowski Aleksander, Kalicki Adam — zastępca.

Województwo warszawskie (Ujazdowska 5) — Nartowski Jan (tel. 8-52-70).
„ białostockie — Pazderski Jan.
„ kieleckie — Balisiński Janusz.
„ krakowskie — Sianko Franciszek.
„ lubelskie — Zawidzki Józef.
„ lwowskie — Sypek Franciszek.
„ łódzkie — Wagner Wiktor.
„ nowogródzkie — Labes Bronisław.
„ poleskie Czajkowski Tadeusz.
„ pomorskie — Siuda Władysław.
„ poznańskie — Śliwiński Władysław.
„ śląskie — Pluciński Jan.
„ stanisławowskie — Lehrówna Helena.
„ tarnopolskie — Barącz Władysław.
„ wileńskie — Hrynaszkiewicz Nikodem.
„ wołyńskie — Kalajeff Józef.

PAŃSTWOWY ZAKŁAD HIGJENY.

Warszawa, ul. Chocimska 24.

Naczelny dyrektor — doc. dr. Szulc Gustaw.

Dział Chemji (dawny Instytut Farmaceutyczny).

Prace obejmują zadania dawnego Instytutu Farmaceutycznego, a mianowicie prace o charakterze praktycznym (analizy) i prace teoretyczne.

Jednem z największych zadań działu praktycznego jest kontrola dobroci środków leczniczych w aptekach i t. p. Badania te są dokonywane bądź z inicjatywy Departamentu Służby Zdrowia, bądź z urzędów wojewódzkich, bądź z własnej inicjatywy Działu.

D y r e k t o r: dr. Dominikiewicz Mieczysław, tel. 8-97-77.

P r a c o w n i c y: dr. Bartnicka Wanda, dr. Blauthowa Janina, dr. Grabowska Marja — licencjat Uniw. Paryskiego, adjunkt Kosmalski Stanisław, Kożłowska Marja, mag. Knichowiecka Irena, dr. Ledóchowski Zygmunt, inż. chem. Metze Zofja, Święcki Stanisław.

W Y K A Z

WŁĄDZ, NAUKOWEGO PERSONELU, ZAKŁADÓW, LICZBY STUDENTÓW I ABSOLWENTÓW I t. p. WYDZIAŁU I ODDZIAŁÓW FARMACEUTYCZNYCH NA UNIWERSYTETACH POLSKICH

WARSZAWA

WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO.

D z i e k a n — prof. inż. Adam Koss;

P r o d z i e k a n — prof. dr. Władysław Mazurkiewicz.

P r o f e s o r o w i e, d o c e n c i i p r o w a d z ą c y z l e c o n e w y k ł a d y.

Dr. A d a m M a u r i z i o, prof. h. nauki o środkach spożywczych i kier. Zakładu badania śr. sp.

Inż. A d a m K o s s, prof. z. technologji chemicznej środków leczniczych i kier. Zakładu techn.

Dr. W ł a d y s ł a w M a z u r k i e w i c z, prof. z. farmakognozji i kierownik Zakładu farmakogn. i botaniki lekarskiej i Ogrodu farmakognostycznego.

Dr. h. B r o n i s ł a w K o s k o w s k i, prof. n. farmacji stosowanej i kier. Zakładu f. st.

Dr. A l i c j a D o r a b i a l s k a, doc. Polit. Warsz., prof. zlec. wykł. z chemji fizycznej.

Dr. L u d w i k H i r s z f e l d, doc. bakterjologji i serologji Wydz. lek., prof. tyt., prow. zlec. wykłady i ćwiczenia z bakterjologji i nauki o odporności.

Dr. W i n c e n t y H u m n i c k i, doc. chemji farm., prow. zlec. ćwiczenia z chemji analitycznej jakościowej.

Dr. A n t o n i Ł a s z k i e w i c z, doc. mineralogji, prow. zlec. wykłady i ćwiczenia z mineralogji.

Dr. farm. A n t o n i O s s o w s k i, doc. farmakognozji, adj. Zakładu farmakognozji i botaniki lek., prow. zlec. wykł. i ćwicz. z botaniki lekarskiej ogólnej i systematyki roślin leczniczych.

Dr. J e r z y R u s z k o w s k i, doc. zoologji Wydz. mat.-przyr., prow. zlec. ćwiczenia z zoologji.

Dr. G u s t a w S z u l c, doc. higjeny Wydz. lek., prow. zlec. wykł. i ćwicz. z higjeny.

Dr. R y s z a r d T r u s z k o w s k i, doc. chemji fizjologicznej Wydz. lek., prow. zlec. ćwicz. z chemji fizjologicznej.

Dr. S t a n i s ł a w W e i l, doc. chemji farm., prof. tyt., prow. zlec. wykł. z syntezy organ. śr. lek. oraz historji nauk farmaceutycznych.

Mag. farm. J a k ó b D e r y n g, insp. Ogrodu farmakognostycznego, prow. zlec. wykł. z nauki o uprawie roślin leczniczych.

Dr. J a n K o ł o d z i e j s k i, tyt. asyst. II Kliniki chir. Wydz. lek., prow. zlec. wykł. z pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

Dr. F l o r e n t y n a K u d r z y c k a, st. asyst. Zakł. farmakognozji i bot. lek., prow. zlec. ćwicz. z mikroskopowej analizy sproszk. lek. rośl.

Dr. Jerzy Leśkiewicz, adj. Zakł. chemji organicznej Wydz. mat.-przyr., prow. zlec. ćwicz. z chemji organicznej.

Mag. prawa Felicjan Miller, prow. zlec. wykł. z ustawodawstwa sanitarnego.

Dr. Władysław Moycho, prow. zlec. wykł. z fizjologji roślin.

Dr. Bolesław Olszewski, adj. Zakł. chemji farm. i toks., prow. zlec. wykł. i ćwicz. z chemji toks. i sądowej.

Dr. Henryk Sikorski, adj. Zakładu farmakologji Wydz. lek., prow. zlec. wykł. i ćwicz. z farmakodynamiki.

Inż. Tomasz Spasowicz, prow. zlec. wykł. z przyrządzania prep. organoterapeutycznych.

Z Wydziału matem.-przyr.:

Dr. Kazimierz Jabłczyński, prof. z chemji nieorganicznej i kier. Zakładu ch. nieorg.

Dr. W. Lampe, prof. z. chemji organicznej i kier. Zakł. ch. org.

Dr. Stefan Pieńkowski, prof. z. fizyki doświad. i kier. Zakładu fizyki doświadczalnej.

Z Wydziału lekarskiego:

Dr. Stanisław Przyłęcki, prof. z. chemji fizjologicznej i kier. Zakładu ch. fizj.

Z Wydz. weterynaryjnego:

Dr. Witold Stefański, prof. n. zoologji i parazytologji i kier. Zakładu zool. i paraz.

Zakłady na Wydziale farmaceutycznym:

1. Zakład badania środków spożywczych (ul. Przemysłowa 25). Kierownik — A. Maurizio, adj. — dr. Cezary Wichrowski, asyst. st. — dr. Stanisław Krauze.

2. Zakład chemji analitycznej (ul. Przemysłowa 25). Kierownik — A. Koss, adj. — mag. farm. Apolinary Łukasiak, asyst. st. — mag. farm. Henryk Kocznorowski, asyst. nieet. — Franciszek Puchaczewski.

3. Zakład chemji farmaceutycznej i toksykolokicznej (gmach po-kuratorski w Uniwersytecie). Kierownik Wł. Mazurkiewicz, adj. — dr. Bolesław Oleszewski, asyst. st. — mag. farm. Czesław Dybowski, dr. Kazimierz Lindenfeld, mag. farm. Tadeusz Szczucki.

4. Zakład farmacji stosowanej (ul. Oczki 3). Kierownik — Br. Koskowski, adj. — mag. farm. Bolesław Piedo, asyst. st. — mag. farm. Jan Stępień, dr. farm. Emilja Krzętowska.

5. Zakład farmakognozji i botaniki lekarskiej (gmach po-kuratorski w Uniwersytecie). Kierownik — Wł. Mazurkiewicz, adj. — doc. dr. farm. Antoni Ossowski, asyst. st. — mag. farm. Henryk Bukowiecki, mag. farm. dr. Mieczysław Proner, dr. Florentyna Kudrzycka, asyst. z rycz.—mag. farm. Stanisław Biele, mag. farm. Sabina Bojarska.

6. Ogród farmakognostyczny (Uniwersytet od ul. Browarnej). Kierownik — Wł. Mazurkiewicz, insp. — mag. farm. Jakób Deryng.

7. Zakład technologji chemicznej środków leczniczych (ul. Przemysłowa 25). Kierownik — A. Koss, asyst. st. — mag. farm. Stanisław Gębski,

mag. farm. Józef Endraszka, asyst. st. nieetat. — mag. farm. Marcellin Okrasiński.

8. Zakład chemji organicznej (Oczki 3), w toku organizacji. Kierownik — W. Lampe.

Zakłady na innych wydziałach, z których korzystają studenci farmacji.

1. Zakład fizyki doświadczalnej. Kier. prof. dr. S. Pieńkowski.

2. Zakład zoologji systematycznej i morfologicznej. Kier. prof. dr. K. Janicki.

3. Zakład chemji organicznej. Kier. prof. dr. W. Lampe.

4. Zakład mineralogiczny. Kier. prof. dr. St. J. Thugutt.

5. Zakład higjeny. Kier. prof. dr. F. Janiszewski.

6. Zakład chemji fizjologicznej. Kier. prof. dr. St. Przyłęcki.

7. II Klinika chirurgiczna. Kier. prof. dr. Radliński.

8. Zakład farmakologji. Kier. prof. dr. J. Modrakowski

9. Państwowy Zakład Higjeny — studenci pracują w zakresie bakterjologji pod kier. prof. dr. L. Hirszfelda.

Liczba studentów na poszczególnych kursach w roku ak. 1931/32.

I —	89
II —	64
III —	88
IV —	15
Razem	256

W roku akademickim 1930/31 złożyli egzaminy na stopień doktora farmacji i byli promowani:

Krzętowska Emilja.

Lista
magistrów farmacji, którzy ukończyli IV rok st. w r. ak. 1931/32:

Dąbrowska Stanisława, Endraszka Józef, Marenin Marjan, Rusiecki Władysław, Wydrzyński Henryk.

KRAKÓW

ODDZIAŁ FARMACEUTYCZNY WYDZIAŁU FILOZOFICZNEGO UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO.

Dyrektor — prof. dr. Tadeusz Estreicher.

Sekretarz Dyrekcji — adj. dr. Edmund Kurzyniec.

Komisja Farmaceutyczna:

Doc. dr. Leonard Bier, prof. dr. Karol Dziewoński, prof. dr. Marek Gatty - Kostyal, prof. dr. Marjan Gieszczykiewicz, zast. prof. dr. Aleksander Kocwa, prof. dr. Stefan Kreutz, doc. dr. Stanisław Skowron, prof. dr. Władysław Szafer, zast. prof. doc. dr. Witold Witanowski, prof. dr. Jadwiga Wołoszyńska, prof. dr. Konstanty Zakrzewski.

Profesorowie, docenci, wykładający i pracujący na Oddziale Farm.

Wykładający:

Dr Karol Dziewoński, prof. z. chemji organicznej.

Dr. T a d e u s z E s t r e i c h e r, prof. z. chemji nieorganicznej i analitycznej.

Dr. M a r e k G a t t y - K o s t y a l, prof. n. farmacji stosowanej.

Dr. M a r j a n G i e s z c z y k i e w i c z, prof. z. bakterjologji.

Dr. S t e f a n K r e u t z, prof. z. mineralogji.

Dr. W ł a d y s ł a w S z a f e r, prof. z. botaniki.

Dr. J a d w i g a W o ł o s z y ń s k a, prof. nadzw. botaniki farmaceutycznej.

Dr. K o n s t a n t y Z a k r z e w s k i, prof. z. fizyki doświadczalnej.

Dr. A l e k s a n d e r K o c w a, zast. prof. chemji farmaceutycznej.

Doc. dr. W i t o l d W i t a n o w s k i, zast. prof. farmakognozji.

Doc. dr. L e o n a r d B i e r, dyr. Państw. Zakładu badania żywności, wykł. higjeny.

Doc. dr. A r n o l d B o l l a n d, dyr. Wyższ. Szk. Handl., wykł. analizy mikrochemicznej i analizy chem. stosowanej.

Doc. dr. S t a n i s ł a w S k o w r o n, st. asyst. Zakł. Embrjologiczno-Biolog., wykł. zoologji i parazytologji.

Inż. L u d w i k C h o b o t, prof. Szkoły Przemysł., wykłady technologji chemicznej.

Dr. W ł a d y s ł a w C i e ś l a, st. asyst. Klin. Chirurg., wykł. pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

Dr. T a d e u s z N a y d e r, st. asyst. Zakł. Fizycznego, wykłady fizyki.

Dr. A d a m S k ą p s k i, zast. prof. Akad. Górn., wykłady chemji fizycznej.

A s y s t e n c i z a j ę c i p r z y ć w i c z e n i a c h:

Dr. Józefa Bocheńska, chemja analit. ilośc.
Dr. Antoni Donhaiser, bakterjologja.
Dr. Stefan Dzięcielewski, chemja ogólna i analityczna jakościowa.
Inż. Hanna Kryńska, farmakognozja.
Krzemiński Zygmunt, chemja ogólna i anal. jak.
Dr. Adam Kulczycki, zoologja.
Dr. Kazimierz Maślankiewicz, chemja analit. ilośc.
Dr. Edmund Mnich, chemja ogólna i analit. jakościowa.
Mag. farm. Marja Paszkowska, farmacja stosowana.
Mag. farm. dr. Ludwik Schimmer, chemja farm.
Dr. Antoni Swaryczewski, mineralogja.
Mag. farm. Jerzy Tesarz, farmacja stosowana.
Dr. Irena Turowska, botanika.

Z a k ł a d y n a O d d z i a l e f a r m a c e u t y c z n y m.

1. Zakład farmacji stosowanej (ul. Garncarska 7). Dyrektor — Marek Gatty-Kostyal, asyst.— Marja Paszkowska, Jerzy Tesarz.
2. Zakład botaniki farmaceutycznej (ul. Skałeczna 10). Dyrektor — Jadwiga Wołoszyńska, asyst. st. — Irena Turowska.
3. Zakład Chemji farmaceutycznej (ul. Skałeczna 10). Dyrektor — Aleksander Kocwa, asyst. st. — Ludwik Schimmer.

Z a k ł a d y n a i n n y c h w y d z i a ł a c h, z k t ó r y c h k o r z y s t a j ą s t u d e n c i f a r m a c j i.

1. I-szy Zakład chemiczny (Wydz. Filoz.). Dyr. prof. dr. Tadeusz Estreicher.

2. II-gi Zakład chemiczny (Fil.). Dyr. prof. dr. Karol Dziewoński.

3. III-ci Zakład chemiczny (Fil.). Dyr. prof. dr. Bogdan Kamieński.

4. Zakład Fizyczny (Fil.). Dyr. prof. dr. Konstanty Zakrzewski.

5. Instytut botaniczny (Fil.). Dyr. prof. dr. Władysław Szafer.

6. Zakład mineralogiczny (Fil.). Dyr. prof. dr. Stefan Kreutz.

7. Zakład Embrjologiczno - Biologiczny (Lek.). Dyr. prof. dr. Emil Godlewski.

8. Zakład farmakognozji (Lek.). Zast. dyr. doc. dr Witold Witanowski.

9. Zakład bakterjologji (Lek.). Dyr. prof. dr. Marjan Gieszczykiewicz.

10. Klinika chirurgiczna (Lek.). Dyr. prof. dr. Maksymiljan Rutkowski.

11. Laboratorjum Chemiczne Wyż. Studjum Handl. Dyr. doc. dr. Arnold Bolland.

Liczba studentów w roku akad. 1931/32:

1-szy	rok	studjów	47
2-gi	„	„	42
3-ci	„	„	47
		Razem	136

Sprawozdanie z działalności Oddziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w r. akad. 1931/32.

W następstwie wprowadzenia w życie nowego programu studjów wedle rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dn. 28 kwietnia 1930 r., została w ubiegłym roku szkolnym zorganizowana

nauka na 2-gim roku wedle obowiązujących obecnie przepisów, jednakże z pewnemi zmianami, zatwierdzonemi przez Ministerstwo, a spowodowanemi przeważnie przez brak środków budżetowych, złączony ze światowem przesileniem finansowem. Ministerstwo bowiem nie było w możności udzielić nowych kredytów, związanych z potrzebą nowych wykładów i ćwiczeń; dlatego więc w trzecim trymestrze nie było wykładów z chemji fizycznej, lecz zostały one przesunięte na rok 3-ci, gdyż to nie wymaga nowych kredytów. Podobnież i co do chemji fizjologicznej; w tym wypadku także i względy rzeczowe przemawiały za przesunięciem wykładów i ćwiczeń na dalszy rocznik, mianowicie na czwarty, gdyż wedle przewidzianego planu, wykłady tego przedmiotu odbywały się przed wysłuchaniem całości chemji organicznej, a ćwiczenia rozpoczynałyby się nawet wcześniej, niż z chemji organicznej, oczywiście ze szkodą dla pożytku z nich. I na wykłady i ćwiczenia z higjeny, oddzielonej obecnie od bakterjologji, nie można było otrzymać środków ze strony Ministerstwa; Oddziałowi Farmaceutycznemu przyszło tu jednak z pomocą świeżo założone Towarzystwo Popierania Nauk Farmaceutycznych w Krakowie, które ze swych funduszów dostarczyło sum potrzebnych zarówno na wynagrodzenie wykładającego i personelu pomocniczego, jak i na koszta ćwiczeń, które się odbywały w Państwowym Zakładzie Badania Żywności. W ten więc sposób zostały pokonane lub ominięte najważniejsze trudności.

W dniu 18 kwietnia odbył się w Warszawie za inicjatywą Wydziału Farmaceutycznego U. W. zjazd kierowników studjów farmaceutycznych w Polsce, w którym ze strony Oddziału Farmaceutycznego U. J brał udział jego dyrektor. Zjazd miał charakter nieoficjalny, dlatego nie mógł powziąć uchwał decydujących, jednakże dzięki wyczerpu-

jącemu przedyskutowaniu szeregu spraw aktualnych a nawet piekących, zdołano ustalić w wielu wypadkach zasady, zapewniające jednolitość postępowania w sprawach studjum farmaceutycznego w uniwersytetach całego Państwa .

W samym końcu roku sprawozdawczego mamy do zaznaczenia korzystny fakt obsadzenia definitywnego katedry botaniki farmaceutycznej przez mianowanie profesorem nadzwyczajnym dr. Jadwigi Wołoszyńskiej, dotychczasowej zastępczyni profesora tego przedmiotu.

Ilość studentów była:

na 1-ym roku studjów	47
„ 2-gim „ „	42
„ 3-cim „ „	47
Razem	136

LWÓW

ODDZIAŁ FARMACEUTYCZNY PRZY WYDZIALE LEKARSKIM UNIWERSYTETU JANA KAZIMIERZA

D y r e k t o r — prof. dr. J. K. Parnas.

Z a s t ę p c a d y r e k t o r a: — prof. dr. Zdzisław Steusing.

W y k ł a d a j ą c y:

Prof. dr. Loria — fizyka.
Prof. dr. Benedykt Fuliński — zoologja.
Prof. dr. Zdzisław Steusing — higjena, mikrobiologja.
Prof. dr. Jakób Parnas — chemja i chemja analityczna.
Prof. dr. Krzemieniewski — botanika.
Prof. dr. Stanisław Kulczyński — botanika.
Adj. dr. Kamieński — mineralogja.
Doc. dr. Mozołowski — chemja fizjologiczną.

Dr. T. Wilczyński — botanika.
Mag. Alfred Krzyżanowski — farmacja stosowana.

Asyst. etatowy: Dr. Bernard Umschweif — chemja.

Asystenci woluntarjusze:

Eustachy Szynal — zoologja.
Romuald Klimek — chemja analityczna.
Józef Sieniawski — chemja ogólna.
Dr. Helena Grzyniowska — botanika.
Dr. M. Matlakówna — farmakognozja.
Dr. W. Wawryk — mineralogja.
Dr. Zdzisław Specht — fizyka.
Bohdan Sobczuk — chemja fizjologiczna.
Dr. Lechowska-Marciniakowa — mikrobiologja.

Zakłady na Oddziale farmaceutycznym.

1. Zakład chemji i farmakologji (Collegium Pharmaceuticum, Piekarska 52). Kier. — inż. dr. Bobrański.

2. Zakład farmacji stosowanej (Collegium Pharmaceuticum, Piekarska 52). Kier. — mag. Alfred Krzyżanowski.

3. Pracownia farmakognozji przy Zakładzie farmakologji i farmakognozji.

Studenci farmacji pracują ponadto w następujących zakładach:

1. Fizyki eksperymentalnej — prof. Loria.
2. Chemji lekarskiej — prof. Parnas.
3. Zoologji — prof. Fuliński.
4. Mineralogji — prof. Tokarski.
5. Higjeny — prof. Steusing.

Liczba studentów w r. ak. 1932/3:

1-szy	rok studjów	66
2-gi	„ „	66
3-ci	„ „	55
	Razem	187

Oddział farmaceutyczny U. J. K. znajduje się jeszcze w stadjum organizacji. W roku 1932 uzyskał do swego użytku budynek Collegium Pharmaceuticum, ul. Piekarska 52. Dyplomów jeszcze nie wydaje, ani też nie nostryfikuje.

POZNAŃ

ODDZIAŁ FARMACEUTYCZNY UNIWERSYTETU POZNAŃSKIEGO.

Dyrektor — prof. z. Konstanty Hrynakowski.

Zastępca dyrektora — prof. n. dr. Jan Dobrowolski.

Profesorowie, docenci, asystenci, wykładający i pracujący na Oddziale Farm.

Profesorowie:

Dr. Jan Dobrowolski (Marszałka Focha 64), prof. n. botaniki i uprawy roślin lekarskich.

Dr. Jan Dobrowolski (Marszałka Focha 64), prof. n. farmakognozji (tymczasowo).

Konstanty Hrynakowski (Libelta 14), prof. z. chemji farmaceutycznej.

Dr. Alfred Denizot (Kolejowa 29), prof. z. fizyki doświadczalnej.

Dr. Kazimierz Wójcik (Sołacz, Podolska 5), prof. z. mineralogji i geologji.

Dr. Jan Grochmalicki (Libelta 14), prof. z. zoologji.

Dr. Antoni Gałecki (Libelta 13), prof. z. chemji fizycznej.

Dr. Alfons Krause (Grunwaldzka 25), prof. z. chemji nieorganicznej.

Dr. Leon Padlewski (Libelta 13), prof. z. mikrobiologji lekarskiej.

Dr. Stefan Dąbrowski (Mickiewicza 30), prof. z. chemji fizjologicznej.

D o c e n c i:

Dr. Juljan Flatau (Matejki 46), wykł. technologję środków lekarskich.

Dr. Adam Jurkowski (Karwowskiego 22), zast. prof. farmacji stosowanej.

W y k ł a d a j ą c y:

A d j u n k c i:

Mag. Franciszek Adamanis, chemja farmaceutyczna.

Mag. Szczepan Florczak, farmacja stosowana.

A s y s t e n c i s t.:

Mag. Kazimierz Kalinowski, chemja farmaceutyczna.

Mag. Zbigniew Kapuściński, chemja farmaceutyczna.

Mag. Władysław Wiśniewski, chemja farmaceutyczna.

Mag. Zofja Golnikówna, chemja farmaceutyczna.

Mag. Józef Winkler, chemja farmaceutyczna.

Mag. Antoni Żochowski, chemja farmaceutyczna.

Mag. Róża Chrzanowska, badanie środków spożywczych.

Dr. Tadeusz Ślebodziński, technologja środków lekarskich.

Mag. Zofja Kalinowska (z Frydlewiczów), farmakognozja.

Mag. Marja Dąbrowska (z Różyckich), farmakognozja.

Mag. Józef Kołodziejski, farmakognozja.

Mag. Janina Dittmajerówna, farmacja stosowana.

Mag. Helena Wilczyńska, botanika.

Asystenci mł.:

Anzelm Lewandowski, chemja farmaceutyczna.

Mieczysław Wiśniewski, chemja farmaceutyczna.

Tadeusz Kosmalski, botanika.

Jadwiga Deżanka, botanika.

Zakłady Oddziału Farmaceutycznego.

1. Zakład chemji farmaceutycznej. Kierownik — K. Hrynakowski, asyst. — adj. Fr. Adamanis, K. Kalinowski, Z. Kapuściński.

2. Laboratorjum chemji analitycznej jakościowej. Kierownik — K. Hrynakowski. Asyst. — W. Wiśniewski, Z. Golnikówna, A. Lewandowski.

3. Laboratorjum chemji analitycznej ilościowej. Kierownik — K. Hrynakowski. Asyst. — J. Winkler, A. Żochowski, M. Wiśniewski.

4. Laboratorjum badania środków spożywczych. Kierownik — K. Hrynakowski. Asyst. — Z. Hetper, R. Chrzanowska.

5. Zakład technologji środków lekarskich. Kierownik — J. Flatau, Asyst. — T. Ślebodziński.

6. Zakład farmakognozji. Kierownik (tymczasowo) — J. Dobrowolski. Asyst. — Z. Kalinowska, M. Dąbrowska, J. Kołodziejski.

7. Zakład farmacji stosowanej. Kierownik — A. Jurkowski. Asyst. — adj. Sz. Florczak, J. Dittmajerówna.

8. Zakład botaniki i uprawy roślin lekarskich. Kierownik — J. Dobrowolski. Asyst. — H. Wilczyńska, T. Kosmalski, J. Dożanka.

Spis zakładów Wydziału matematyczno-przyrodniczego, do których uczęszczają studenci Oddziału farmaceutycznego.

1. Zakład fizyki doświadczalnej — prof. dr. Alfred Denizot.

2. Zakład mineralogji i geologji — prof. z. dr. Kazimierz Wójcik.

3. Zakład zoologji — prof. z. dr. Jan Grochmalicki.

4. Zakład chemji fizycznej — prof. z. dr. Antoni Gałecki.

5. Zakład chemji nieorganicznej — prof. n. dr. Alfons Krause.

6. Zakład chemji organicznej — prof. n. dr. Jerzy Suszko.

Spis zakładów Wydziału lekarskiego, do których uczęszczają studenci Oddziału farmaceutycznego.

1. Zakład mikrobiologji lekarskiej — prof. z. dr. Leon Padlewski.

2. Zakład chemji fizjologicznej — prof. z. Stefan Dąbrowski. Ćwiczenia prowadzi asystent starszy dr. Wincenty Łapa.

Statystyka za rok akad. 1931/32.

1-szy	rok	studjów	197
2-gi	„	„	120
3-ci	„	„	92
4-ty	„	„	67
5-ty	„	„	28
		Razem	504

(w tem mężczyzn 208, kobiet 296).

W ciągu roku liczba studentów 1-go roku spadła do 158 (choroby, urlopy, wystąpienia).

WILNO

ODDZIAŁ FARMACEUTYCZNY UNIWERSYTETU STEFANA BATOREGO.

Dyrektor — prof. Jan Muszyński.

Profesorowie wykładający na Oddziale farmaceutycznym:

Edward Bekier, prof. chemji fizycznej.

Wacław Dziewulski, prof. fizyki.

Teofil Gryglewicz, prof. bakterjologji.

Marjan Hłasko, prof. chemji nieorganicznej.

Kazimierz Karaffa-Korbutt, prof. higjeny.

Władysław Karaffa-Korbutt, prof. chemji farmaceutycznej.

Witold Kraszewski, prof. chemji technicznej.

Jan Muszyński, prof. farmakognozji, wykłada również chemję sądową, farmację stosowaną i hodowlę roślin leczniczych.

Józef Patkowski, prof. fizyki.

Bronisław Rydzewski, prof. mineralogji, krystalografji i geologji.

Kazimierz Sławiński, prof. chemji organicznej.

Józef Trzebiński, prof. botaniki (systematyki).

Jan Wilczyński, prof. biologji.

Piotr Wiśniewski, prof. botaniki ogólnej.

Stanisław Karol Władyczko, prof. neurologji, wykł. pirwszą pomoc w nagłych wypadkach.

Edward Czarnecki, doc., wykł. chemji fizjologicznej.

Zakłady, w których pracują studenci farmacji.

1. Zakład Farmakognozji i Hodowli Roślin Lekarskich (ul. Objazdowa 2). Kier. prof. Jan Muszyński. Inspektor Ogrodu Roślin lek. dr. Wacław Jan Strażewicz, adjunkt mag. Justyn Welento, st. asystent mag. Piotr Oficjalski, st. asystent mag. Tadeusz Bodalski, mł. asyst. Wiktor Stec.

2. Zakład Chemji Farmaceutycznej (ul. Objazdowa 2). Kier. prof. Władysław Karaffa-Korbutt, st. asyst. dr. Matylda Chorzelska, p. ob. st. asyst. mag. Adam Filemonowicz.

3. Zakład Chemji Organicznej (ul. Nowogródzka 22). Kier. prof. Kazimierz Sławiński, adjunkt dr. Osman Achmatowicz, st. asyst. mag. Leon Kamiński, mł. asyst. Józef Piliczewski, mł. asyst. Zacharewicz, mł. asyst. Bolesław Bochwic.

4. Zakład Fizyki (ul. Nowogródzka 22). Kier. prof. Wacław Dziewulski i prof. Józef Patkowski. Doc. Henryk Niewodniczański, st. asyst. Jan Browkin.

5. Zakład Bakterjologji (ul. Objazdowa 2).

Kier. prof. Teofil Gryglewicz, st. asyst. dr. Adam Łapiński.

6. Zakład Biologji (ul. Zakretowa 23). Kier. prof. Jan Wilczyński, st. asyst. mag. Marja Bacięcka.

7. Zakład Chemji Nieorganicznej (ul. Nowogródzka 22). Kier. prof. Marjan Hłasko, adjunkt dr. Eugenjusz Michalski, st. asyst. mag. Halina Basińska, st. asyst. Jadwiga Kuszpecińska.

8. Zakład Botaniki (ul. Zakretowa 23). Kier. prof. Piotr Wiśniewski i prof. Józef Trzebiński, p. ob. asyst. Bronisław Szaken, mł. asyst. Irena Morawska.

9. Zakład Mineralogji (ul. Zakretowa 23). Kier. prof. Bronisław Rydzewski, st. asyst. Wiktor Karolewicz.

Liczba studentów na poszczególnych latach (kursach) w roku akad. 1931/32.

I-szy	kurs	54
II-gi	„	42
III-ci	„	42
IV-ty	„	51 (powtarz. zaległe pracownie)
Razem		189

Liczba studentów na poszczególnych latach (kursach) w roku akad. 1932/33.

I-szy	kurs	57
II-gi	„	32
III-ci	„	42
IV-ty	„	58 (powtarz. zaległe pracownie)
Razem		189

Statystyka za rok 1931/2

	Złożyli egz. na stopień dr. farm.	Złożyli egz. na stopień mag. farm.	Nostryfikowało dyplomy zagraniczne	W tem mężczyzn	W tem kobiet
Warszawa .	1	38	18	32	25
Kraków . .	—	42	—	20	22
Lwów . . .	—	—	—	—	—
Poznań . .	—	55	—	17	38
Wilno . . .	—	28	—	12	16
Razem .	1	163	18	81	101

WOJSKOWE WŁADZE APTEKARSKIE.

DEPARTAMENT ZDROWIA M. S. WOJSK.

Warszawa, Nowowiejska Nr. 1/3/5.

Szef Departamentu Zdrowia — gen. br. dr. Rouppert Stanisław.

Wydział Farmaceutyczny.

Szef Wydziału Farmaceutycznego — płk. Krupiński Stefan. Kierownicy referatów: ppłk. Jabłonowski Bolesław, mjr. Pellegrini Leopold, kpt. Pikulski Aleksander.

CENTRUM WYSZKOLENIA SANITARNEGO.

Warszawa, Górnośląska Nr. 45.

Szpital Szkolny.

Kierownik apteki — ppłk. Pastecki Teodor, pom. kier. apt. — mjr. Beranek Jan.

Pracownia chemiczna.

Por. Łempicki Eugenjusz Stanisław.

Pracownia bakterjologiczna.

Por. Brzeziński Stanisław.

Szkoła Podchorążych Sanitarnych.

Ppor. Rajski Stanisław Stefan.

WOJSKOWY ZAKŁAD ZAOPATRZENIA SANITARNEGO

Warszawa - Powązki, Elbląska Nr. 1.

Kierownictwo.

Kierownik Zakładu — płk. Szmigiel Michał, zastępca kierownika — ppłk. Boczkowski Andrzej, inspektor składnic—vacat, kier. Instytutu badań— ppłk. Jakubowski Wincenty, kier. Centrali odbiorczej — mjr. Szałach Marjan Jan, kierownicy wydziałów — mjr. Artiuch Stanisław, mjr. Kotlewski Gerwazy, oficerowie — kpt. Hirszfeld Aleksander, kpt. Stankiewicz Jozuf Bine Jan.

Główna Składnica Sanitarna Nr. 1.

Warszawa - Powązki, Elbląska Nr. 1.

Zarządca — mjr. Włostowski Stanisław, z-ca zarządcy — mjr. Oszczapowicz Stanisław, oficerowie: mjr. Bajankiewicz Mieczysław, mjr. Jelonek Walery, kpt. Penk Teofil, kpt. Lenarczyk Piotr, kpt. Marchewka Czesław, kpt. Konopacki Stanisław, por. Kuliga Tadeusz Władysław, ppor. Bułajewski Marjan.

Główna Składnica Sanitarna Nr. 2.

Przemyśl, Grunwaldzka.

Zarządca — mjr. Moszczeński Tadeusz Józef; oficerowie — kpt. Szajna Mieczysław, kpt. Puchała Marjan Tadeusz.

WOJSKOWY INSTYTUT PRZECIWGAZOWY.

Ppor. Wnuk Jakób.

1. OKR. SZEF. SAN.

Ref. zaop. sanit. — vacat.

Szpital Okręgowy w Warszawie.

Kierownik apteki — kpt. Krueger Aleksander, pom. kierownika — por. Strzeszewski Edmund, oficer materjałowy — kpt. Sienkiewicz Jan I.

2. OKR. SZEF. SAN.

Ref. zaop. sanit. — vacat.

Szpital Okręgowy w Chełmie.

Kierownik apteki — kpt. Szadurski Antoni, oficer materjałowy — kpt. Mackiewicz Wincenty I.

Szpital Garnizonowy w Równem.

Kierownik apteki — vacat.

3. OKR. SZEF. SAN.

Ref. zaop. sanit. — mjr. Szaflarski Jan.

Szpital Okręgowy w Grodnie.

Kierownik apteki — kpt. Kopeć Józef Onufry, ofic. materjałowy — por. Lach-Łocki Piotr.

Szpital Obozu Warownego Wilno.

Kierownik apteki — mjr. Sawicki Bolesław.

4. OKR. SZEF. SAN.

Ref. zaop. sanit. — mjr. Zajączkowski Józef.

Szpital Okręgowy w Łodzi.

Kierownik apteki — vacat, ofic. materjałowy — kpt. Faworski Walerjan Wiktor.

5. OKR. SZEF. SAN.

Ref. zaop. sanit. — mjr. Szustow Jan.

Szpital Okręgowy w Krakowie.

Kierownik apteki — mjr. Bartoszyński Kazimierz, pom. kierownika — kpt. Silwoński Józef, ofic. materjałowy — kpt. Polaczek Henryk.

Wojskowe Sanatorjum w Rajczy.

Kierownik apteki — vacat.

Wojskowe Sanatorjum w Zakopanem.

Kierownik apteki — vacat.

6. OKR. SZEF. SAN.

Ref. zaop. sanit. — mjr. Ross Jan.

Szpital Okręgowy we Lwowie.

Kierownik apteki — mjr. Zdanowski Zdzisław Juljan, ofic. materjałowy — kpt. Kozakiewicz Mieczysław.

7. OKR. SZEF. SAN.

Ref. zaop. sanit. — mjr. Szadkowski Jan.

Szpital Okręgowy w Poznaniu.

Kierownik apteki — mjr. Woliński Władysław, pom. kierownika — kpt. Butler Kazimierz, ofic. materjałowy — kpt. Nietupski Juljan.

8. OKR. SZEF. SAN.

Ref. zaop. sanit. — mjr. Kuczyński Adam.

Szpital Okręgowy w Toruniu.

Kierownik apteki — kpt. Starzyński Jerzy Marceli, ofic. materjałowy — kpt. Hryniewiecki Witold.

9. OKR. SZEF. SAN.

Ref. zaop. san. — mjr. Olewiński Edward.

Szpital Okręgowy w Brześciu n/B.

Kierownik apteki — vacat, ofic. materjałowy— ppor. Pawłowski Wacław.

10. OKR. SZEF. SAN.

Ref. zaop. sanit. — vacat.

Szpital Okręgowy w Przemyślu.

Kierownik apteki — kpt. Czernik Maksymiljan, ofic. materjałowy — por. Kowalski Paweł.

LISTA STARSZEŃSTWA OFICERÓW APTEKARZY

Pułkownicy.

Starszeństwo z dniem 1-go czerwca 1919 r.

1. Prow. farm. Krupiński Stefan O. P. 4, K. Z. zł. M. I., Rum. Mer S. 1.

Starszeństwo z dniem 1-go stycznia 1932 r.

2. Prow. farm. Szmigiel Michał K. Z. zł.

Podpułkownicy.

Starszeństwo z dniem 1-go lipca 1923 r.

1. Prow. farm. Boczkowski Andrzej K. W., K. Z. zł. M. I.

Starszeństwo z dniem 1-go stycznia 1931 r.

2. Prow. farm. Pastecki Teodor M. I.
3. Prow. farm. Jabłonowski Bolesław K. Z. zł.

Starszeństwo z dniem 1-go stycznia 1932 r.

4. Prow. farm. Jakubowski Wincenty K. N., K. Z. zł.

Majorowie.

Starszeństwo z dniem 1-go czerwca 1919 r.

1. Mag. farm. Szustow Jan.
2. Apr. apt. Szadkowski Jan Michał K. Z. zł.
3. Prow. farm. Sawicki Bolesław I. Łot. MP.
4. Apr. apt. Woliński Władysław I.

Starszeństwo z dniem 1-go lipca 1923 r.

5. Prow. farm. Olewiński Edward.
6. Mag. farm. Bartoszyński Kazimierz.

Starszeństwo z dniem 1-go lipca 1925 r.

7. Prow. farm. Zajączkiewicz Józef KW. MN.

Starszeństwo z dniem 1-go stycznia 1927 r.

8. Prow. farm. Kuczyński Adam I.
9. Prow. farm. Szałach Marjan Jan.
10. Mag. farm. Moszczeński Tadeusz Józef K. Z. zł.
11. Mag. farm. Szaflarski Jan.

Starszeństwo z dniem 1-go stycznia 1928 r.

12. Mag. farm. Zdanowski Zdzisław Juljusz.
13. Prow. farm. Włostowski Stanisław M. I.
14. Prow. farm. Kotlewski Gerwazy.

Starszeństwo z dniem 1-go stycznia 1930 r.

15. Prow. farm. Pellegrini Leopold.

Starszeństwo z dniem 1-go stycznia 1931 r.

16. Prow. farm. Oszczapowicz Stanisław.
17. Prow. farm. Artiuch Stanisław.
18. Mag. farm. Ross Jan.
19. Prow. farm. Bajankiewicz Mieczysław.
20. Mag. farm. Jelonek Walery.

Starszeństwo z dniem 1-go stycznia 1932 r.

21. Prow. farm. Beranek Jan.

Kapitanowie.

Starszeństwo z dniem 1-go lipca 1919 r.

1. Prow. farm. Kopeć Józef Onufry K. Z. sr.

Starszeństwo z dniem 1-go lipca 1923 r.

2. Prow. farm. Faworski Walerjan Wiktor.

Starszeństwo z dniem 1-go sierpnia 1924 r.

3. Prow. farm. Czernik Maksymiljan Michał.
4. Mag. farm. Kozakiewicz Mieczysław.
5. Prow. farm. Hirszfeld Aleksander.
6. Prow. farm. Penk Teofil M. N.

Starszeństwo z dniem 1-go lipca 1925 r.

7. Mag. farm. Tomaszewski Apolinary.

Starszeństwo z dniem 1-go stycznia 1927 r.

8. Mag. farm. Polaczek Henryk.
9. Prow. farm. Szadurski Antoni.
10. Prow. farm. Silwoński Józef.
11. Prow. farm. Butler Kazimierz K. W., M. I.
12. Mag. farm. Lenarczyk Piotr.
13. Mag. farm. Szajna Mieczysław.
14. Prow. farm. Marchewka Czesław.

Starszeństwo z dniem 1-go stycznia 1928 r.

15. Prow. farm. Starzyński Jerzy Marceli K. Z. sr.
16. Prow. farm. Konopacki Stanisław.

Starszeństwo z dniem 1-go stycznia 1930 r.

17. Prow. farm. Hryniewiecki Witold.
18. Prow. farm. Krueger Aleksander Karol Romuald.
19. Prow. farm. Nietupski Juljan.
20. Mag. farm. Pikulski Aleksander.

Starszeństwo z dniem 1-go stycznia 1931 r.

21. Prow. farm Sienkiewicz Jan I.
22. Mag. farm. Puchała Marjan Tadeusz.
23. Mag. farm. Stankiewicz Jozuf Bine Jan K. W.
24. Prow. farm. Mackiewicz Wincenty I.

Porucznicy.

Starszeństwo z dniem 1-go października 1929 r.

1. Mag. farm. Kowalski Paweł.

Starszeństwo z dniem 1-go stycznia 1931 r.

2. Mag. farm. Łempicki Eugenjusz Stanisław.
3. Mag. farm. Kuliga Tadeusz Władysław.
4. Mag. farm. Brzeziński Stanisław.
5. Mag. farm. Strzeszewski Edmund Michał.
6. Mag. farm. Lach-Łocki Piotr.

Podporucznicy.

Starszeństwo z dniem 1-go marca 1930 r.

1. Mag. farm. Pawłowski Wacław.
2. Mag. farm. Wnuk Jakób.
3. Mag. farm. Bułajewski Marjan.
4. Mag. farm. Rajski Stanisław Stefan.

Starszeństwo z dniem 1-go marca 1931 r.

5. Mag. farm. Wierzchowski Józef Marjan.
6. Mag. farm. Horodyski Adolf.

POLSKIE POWSZECHNE TOWARZYSTWO FARMACEUTYCZNE

Centrala.

Siedziba: Warszawa, ul. Długa 16, tel. zarządu 11-24-60, tel. biura 11-91-60.

Zarząd Główny: Stanisław Maciejowski — prezes, Karol Szymanowicz (Bochnia) — 1-szy wiceprezes, Wacław Filipowicz — 2-gi wiceprezes, Bolesław Jabłonowski — sekretarz, Jan Podbielski — skarbnik, Stanisław Bukowski, Władysław Kalicki, Antoni Majorowicz (Poznań), Adam Tomaszewski (Lublin) — członkowie, Jan Rodowicz (Wilno), Apolonjusz Szymański (Łódź), Adam Złocki (Łuck) — zastępcy.

Komisja Rewizyjna: dr. Mieczysław Arndt, Stanisław Biele, Jan Łabudziński (Toruń) — członkowie, Wincenty Borejsza, Józef Lelejko — zastępcy.

Okręgi.

1. Kalisko-Sieradzko-Wieluński.

Siedziba: Sieradz, apteka R. Jakimowicza, Rynek 17.

Zarząd: Ryszard Jakimowicz — prezes, Władysław Burchaciński, Władysław Chrzanowski — wiceprezesi, Zygmunt Sadzewicz — sekretarz, Eugenjusz Kasprzycki — skarbnik, Stefan Laube — członek.

Komisja Rewizyjna: Stefan Kocznorowski, Maks Rotcejg, Adam Wachlewicz.

Komisja do spraw etyki zawodowej: Władysław Burchaciński, Władysław Chrzanowski, Zygmunt Sadzewicz, Stanisław Szmidel.

Komisja cennikowa: Eugenjusz Kasprzycki, Stefan Kocznorowski, Stefan Laube, Maks Rotcejg, Jan Szaniawski.

2. Kielecki.

Odsyłamy do „Kal. Farm." za rok 1932.

3. Krakowski.

Siedziba: Kraków, Rynek Kleparski Nr. 4. Tel. Nr. 138-91, godziny 10—14.

Zarząd: Karol Szymanowicz — prezes, Henryk David — wiceprezes, Lindner Adam — sekretarz, prof. dr. Marek Gatty-Kostyal, Edward Schneider — członkowie, Stanisław Krówczyński, Włodzimierz Rybacki — zastępcy.

Komisja Rewizyjna: Tadeusz Oświęcimski, Oskar Spirer, Michał Sternbach — członkowie, Stefanja Ehrlichowa, Zenon Reder — zastępcy.

Delegaci na Zebranie Delegatów P. P. T. F.: Jan Brzękowski, Henryk David, prof. dr. Marek Gatty-Kostyal, Adam Lindner, Stanisław Nowakowski.

Sąd koleżeński: Józef Kunze, Tadeusz Oświęcimski, Dyonizy Matula, Józef Pankiewicz — członkowie, Adolf Blum, Zenon Reder — zastępcy.

Uwagi: Stowarzyszenie ukonstytuowało się na zasadzie statutu zatwierdzonego reskr. wojewody krakowskiego z dn. 26 stycznia 1932 r.

L. B. 1/26/32. Pierwsze Walne Zgromadzenie odbyło się w dn. 9 kwietnia 1932 r., na którem uchwalone zostały dyrektywy dla zarządu, przedewszystkiem co do organizacji prac, które idą dotąd zazwyczaj w parze z pracami zarządu Gremjum Aptekarzy.

Gremjum Aptekarzy M. Z. i Oddział P. P. T. F. w Krakowie utrzymują wspólne biuro, które załatwia też sprawy Towarzystwa Popierania Nauk Farmaceutycznych, mającego swą siedzibę również w tym samym lokalu.

4. Lubelski.

Siedziba: Lublin, ul. Krakowskie Przedmieście 29, Apteka.

Zarząd: Adam Tomaszewski — prezes, Juljusz Policzkiewicz — wiceprezes, Witold Łobarzewski — skarbnik, Józef Wędkowski — sekretarz, Feliks Łaganowski — członek, Jan Migurski — zastępca.

Komisja Rewizyjna: Ryszard Barszczewski, Michał Walewski, 3-ci członek — vacat.

Delegaci na Zebranie Delegatów P. P. T. E.: Adam Tomaszewski, Józef Wędkowski.

Sąd koleżeński: Ryszard Barszczewski, Jan Migurski, Michał Walewski.

5. Lwowski.

Siedziba: Lwów, ul. św. Mikołaja 15.

Zarząd: dr. Jan Poratyński — prezes, Antoni Ehrbar — wiceprezes, Alfred Krzyżanowski— sekretarz, Ludwik Goldstein — skarbnik, Henryk Błądziński, Fryderyk Dewechy, Anastazy Groten, Bernard Scheinbach — członkowie.

K o m i s j a R e w i z y j n a: Henryk Błądziński, Marjan Krzyżanowski (sen.), dr. Józef Pilarski, Bernard Scheinbach.

D e l e g a c i n a Z e b r a n i e D e l e g a t ó w P. P. T. F.: Antoni Ehrbar, Alfred Krzyżanowski, dr. Jan Poratyński, Bernard Scheinbach.

S ą d K o l e ż e ń s k i: Fryderyk Dewechy — przewodniczący, dr. Marceli Beiser, Szymon Hay, Kajetan Kajetanowicz, Józef Kurzrok, Apolinary Maciurzyński, Juljan Prokesz, Bolesław Rojecki, Otmar Tenecki, Feliks Wojciechowski.

6. Ł ó d z k i.

S i e d z i b a: Łódź, ul. Główna 50.

Z a r z ą d: Apolonjusz Szymański — prezes, Stanisław Hamburg — wiceprezes, Czesław Rytel, Marjan Sejmicki — sekretarze, Michał Rozenblum — skarbnik, Ludomir Czyński, dr. Józef Kłupt, dr. Robert Rembieliński — zastępcy.

K o m i s j a R e w i z y j n a: Maksymiljan Epsztajn, Zygmunt Gorczycki, Adolf Perelman.

D e l e g a c i n a Z e b r a n i e D e l e g a t ó w P.P.T.F.: Stanisław Hamburg, Apolonjusz Szymański.

S ą d K o l e ż e ń s k i: Maksymiljan Epsztajn, Stanisław Hamburg, Apolonjusz Szymański.

K o m i s j a e t y c z n o - z a w o d o w a: Józef Cymer, Maksymiljan Epsztajn, Józef Hiszpański, Adolf Perelman.

K o m i s j a C e n n i k o w a: Teodor Karlin, Bolesław Lubczyński, Leon Pawłowski, Michał Rozenblum, Wacław Szatz, St. Trawkowska.

K o m i s j a P r a s o w a: dr. Józef Kłupt, dr. Robert Rembieliński.

7. Nowogródzki.

Siedziba: Nowogródek, Wielki Rynek 4.

Zarząd: Jan Mazurkiewicz — prezes, Władysław Drewnikowski — wiceprezes, Majrym Ginzburg — sekretarz, Owsiej Lejzerowski—skarbnik, Jakób Abramowski, Borys Delatycki, Izrael Stukator — członkowie, Izaak Chodosz, B. Pobol — zastępcy.

Komisja Rewizyjna: Fajwel Berłowicz, Borys Tec — członkowie, J. Dworzecki, B. Chaimowicz — zastępcy.

Delegaci na Zebranie Delegatów P. P. T. F.: Majrym Ginzburg, Izrael Stukator.

Sąd Koleżeński: Ch. Fuks, Mojżesz Lejzerowski — członkowie, Stanisław Łajewski — zastępca.

8. Poleski.

Odsyłamy do „Kal. Farm." za rok 1932.

9. Pomorski.

Siedziba: Toruń, ul. Mickiewicza 98.

Zarząd: Jan Łabudziński — prezes, Kazimierz Chylewski — wiceprezes, Bronisław Jasiński — sekretarz, Henryk Jeszke, Alfons Sobiecki, Jan Stenzel — członkowie.

Komisja Rewizyjna: Tadeusz Degórski, dr. Jan Piotrowski, Maksymiljan Zgoda — członkowie, Bolesław Maternicki, Roman Olszewski — zastępcy.

Sąd Koleżeński: Jan Łabudziński, Kazimierz Nadolski, Bolesław Wolski — członkowie, Kazimierz Chylewski, dr. Jan Piotrowski — zastępcy.

Delegaci na Zebranie Delegatów P. P. T. F.: Kazimierz Chylewski, Bronisław Jasiński, Kazimierz Nadolski — członkowie, Józef Naatz, Maksymiljan Zgoda — zastępcy.

10. Poznański.

Siedziba: Poznań, „Dom Aptekarzy", ul. Towarowa 22.

Zarząd: Antoni Majorowicz — prezes Walenty Mierzejewski — wiceprezes, Kazimierz Skarżyński — sekretarz, Tadeusz Moll — zastępca sekretarza, Władysław Dzierzgowski — skarbnik, Marjan Lakner — zastępca skarbnika, Edmund Mende — członek.

Komisja Rewizyjna: H. Cegielski, Albin Gramze, Jan Stryczyński.

Delegaci na Zebranie Delegatów P. P. T. F.: Marjan Lakner, Tadeusz Moll, Kazimierz Skarżyński.

Sąd Koleżeński: Walenty Mierzejewski — prezes, Jan Galiński — zastępca, Edmund Mende, Jan Stryczyński.

Związek Właścicieli Aptek stołecznego miasta Poznania liczy 25 członków. Antoni Majorowicz — prezes, Kazimierz Skarżyński — sekretarz, S. Ostrowicz — rewizor ksiąg.

11. Radomski.

Siedziba: Radom, Plac 3-go Maja 1, Apteka.

Zarząd: Feliks Łagodziński — prezes, Stanisław Bruśnicki — wiceprezes, Edward Kasprzykowski — sekretarz, Stefan Władyga — skarbnik, Kazimiera Bruśnicka, Stanisław Malczewski — członkowie, Stanisław Budzyński, Zygmunt Dutkiewicz — zastępcy.

Komisja Rewizyjna: Wiktor Pawłowski, Leon Podolski.

Delegaci na Zebranie Delegatów P. P. T. F.: Stefan Władyga.

Sąd Koleżeński: Józef Filipczak, Józef Szarkowski, Edmund Świestowski — członkowie, Stanisław Malczewski, Stefan Władyga — zastępcy.

12. Śląski.

Siedziba: Katowice, ul. Marszałka Piłsudskiego 4.

Zarząd: Mieczysław Soliński — prezes, Edmund Baranowski — wiceprezes, Franciszek Krause — sekretarz, Edmund Warzecha — skarbnik, Edmund Andrzejewski, Tadeusz Bogdany, Artur Gutwiński, Jan Nowoziemski — członkowie.

Komisja Rewizyjna: Mieczysław Estkowski, Wiktor Grzesiecki, Seweryn Pluciński — członkowie, Ignacy Pałżewicz, Jan Zagórski — zastępcy.

Delegaci na Zebranie Delegatów P. P. T. F.: Edmund Baranowski, Walenty Sojka, Mieczysław Soliński. Tadeusz Bogdany, Mieczysław Estkowski — zastępcy.

Sąd Koleżeński: Jakób Fränkel, Wiktor Grzesiecki, Seweryn Pluciński, Walenty Sojka, Jan Zagórski.

Komisja cennikowa: Mieczysław Estkowski, Wiktor Grzesiecki, Jan Ulryk Koepsch, Franciszek Krause, Mieczysław Soliński, Jan Zagórski.

13. Warszawski.

Siedziba: Warszawa, ul. Długa 16, tel. Zarządu 11-24-60, tel. biura 11-91-60.

Z a r z ą d: Wacław Filipowicz — prezes, Adam Pęszyński — wiceprezes, Bolesław Jabłonowski — sekretarz, Jan Podbielski — skarbnik, Stanisław Jezierski — bibljotekarz, Jan Baryłkiewicz, Anstoni Ossowski — zastępcy.

K o m i s j a R e w i z y j n a: Stanisław Biele, Stefan Krupiński, Józef Lelejko, Wiktor Rospędzihowski, Edward Zakrzewski.

D e l e g a c i n a Z e b r a n i e D e l e g a t ó w: Wincenty Borejsza, Jan Gessner, Franciszek Herod, Bolesław Jabłonowski, Karol Łobodowski, Antoni Ossowski, Jan Podbielski.

S ą d K o l e ż e ń s k i: Eugenjusz Filleborn, Leopold Klimpel, Józef Lelejko, Karol Łobodowski, Marjan Malinowski.

K o m i s j a W y k o n a w c z a d o s p r a w e t y k i z a w o d o w e j: Kazimierz Jerzmanowski, Stanisław Jezierski, Konstanty Potocki, Edward Zakrzewski.

K o m i s j a C e n n i k o w a: Józef Ekerkunst, Aleksander Hübner, Józef Jędrzejewski, Leon Magott, Stanisław Rosencwejg, Jan Weroczy.

14. W i l e ń s k i.

S i e d z i b a: Apteka W. Sokołowskiego, Wilno, ul. Tyzenhauzowska 1.

Z a r z ą d: Jan Rodowicz — prezes, Witold Augustowski — wiceprezes, Witold Jundziłł — sekretarz, Władysław Sokołowski — skarbnik, Rudolf Franciszek Bergman, Izaak Frumkin, Władysław Szantyr — członkowie.

K o m i s j a R e w i z y j n a : Wacław Wrześniowski, Witold Zajączkowski.

D e l e g a c i n a Z e b r a n i e D e l e g a t ó w P. P. T. F. : Jan Rodowicz.

S ą d K o l e ż e ń s k i: Nikodem Hrynaszkiewicz, Władysław Sokołowski, Wacław Wrześniowski.

K o m i t e t m i ł o ś n i k ó w n a u k f a r m a c e u t y c z n y c h: Stanisław Czapliński, Izaak Frumkin, Witold Jundziłł.

15. W o ł y ń s k i.

Odsyłamy do „Kal. Farm.' na rok 1932.

16. Z a g ł ę b i a D ą b r o w s k i e g o i m. C z ę s t o c h o w y.

S i e d z i b a: Częstochowa, Aleja Wolności 33, Apteka.

Z a r z ą d: Stefan Szydłowski — prezes, Piotr Kozerski — wiceprezes, Jan Pieńkowski — sekretarz, Zygmunt Szostakiewicz — skarbnik, Aleksander Włosiński — bibljotekarz. Stanisław Pasierbiński, Władysław Wasilewski — zastępcy.

K o m i s j a R e w i z y j n a: Bronisław Bielobradek, Bolesław Bystydzieński, Teodor Janicki.

S ą d K o l e ż e ń s k i: Piotr Dramiński, Stanisław Pasierbiński, Tomasz Szczepkowski, Stefan Szydłowski, Władysław Wasilewski.

RÓŻNE ORGANIZACJE I INSTYTUCJE FARMACEUTYCZNE.

GREMJUM APTEKARZY MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Siedziba: Kraków, Rynek Kleparski Nr. 4. Tel. 138 91. Godz. biurowe 10—14.

Zarząd: Henryk David — prezes, Karol Szymanowicz, Tadeusz Oświęcimski — wiceprezesi, Adam Lindner — sekretarz, Stanisław Krówczyński — skarbnik, Edward Schneider — gospodarz.

Komisja Rewizyjna: Oskar Spirer, Michał Sternbach.

Komisja Egzaminacyjna: Józef Kunze, Zenon Reder.

IZBA APTEKARSKA MAŁOPOLSKI WSCHODNIEJ.

Siedziba: Lwów, ul. św. Mikołaja 15, I p.

Zarząd: Antoni Ehrbar — prezes, Anastazy Groten (Przemyśl), dr. Jan Poratyński, Bernard Scheinbach — wiceprezesi, Kajetan Kajetanowicz, Otmar Tenecki — sekretarze, Adolf Aszkenazy, Henryk Błądziński. Izaak Banner (Stanisławów), Filip Freudenthal (Tarnopol), Szymon Hay, dr. Stanisław Lepiankiewicz (Sambor), Henryk Lewites, dr. Józef Pilewski, Józef Salitry (Skole), Feliks Wojciechowski (Jarosław) — członkowie.

Komisja Rewizyjna: Henryk Błądziński, Fryderyk Dewechy, Marjan Krzyżanowski sen.

Komisja Egzaminacyjna: Anastazy Groten, dr. Józef Pilewski, dr. Jan Poratyński, Bernard Scheinbach.

NOWA FARMACJA.

Odsyłamy do „Kal. Farm." na rok 1932.

TOWARZYSTWO APTEKARSKIE WE LWOWIE.

Siedziba: Lwów, ul. św. Mikołaja 15, II p.

Wydział: Antoni Erhbar — prezes, Tadeusz —monowicz, Maksymiljan Weiss — wiceprezesi, dr. Józef Pilewski — sekretarz, Fryderyk Dewechy— skarbnik, Henryk Błądziński, Izaak Cellermajer, Kajetan Kajetanowicz, Józef Malanowski, Adolf Nussbaum, dr. Jan Poratyński, dr. Henryk Ruebenbauer, Bernard Scheinbach, Bernard Wohlman, mjr. Zdzisław Zdanowski — członkowie, Maurycy Kahane, Józef Lux, Ludwik Schumer, Kazimierz Zygmuntowicz — zastępcy.

Komisja Rewizyjna: Sal. Genser, Marjan Krzyżanowski sen., Zygmunt Thürhaus.

ZWIĄZEK ZAWODOWY FARMACEUTÓW PRACOWNIKÓW W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Zarząd Główny — Warszawa, ul. Marszałkowska 138, m. 8. tel. 323-18.

Prezes — Edm. Szyszko, wiceprezes — Sylw. Grabowski, sekretarz — Cz. Nałęcz, skarbnik — Cz. Fink-Finowicki, członkowie: A. Wiertel, J. Henoch, Stef. Rdzanek, T. Janaszewski, M. Rapczyński, A. Grygel.

Komitet Wykonawczy: Edm. Szyszko, Sylw. Grabowski, Cz. Nałęcz, Cz. Fink-Finowicki, A. Wiertel.

Komisja Rewizyjna: Z. Jankiewicz, A. Kalicki, J. Rosiński.

Oddział Białostocki — Białystok, Smolna 6, p. Rogalski.

Prezes — H. Szostakowski, wiceprezes — Stan. Łapiński, sekretarz — Bol. Rogalski, skarbnik — J. Ony, czł. — J. Tapicer.

Oddział Brzeski — Brześć n/B., Steckiewicza 42, p. Chomiczewski A.

Prezes — A. Chomiczewski, sekretarz — J. Adamcewicz.

Oddział Chełmski — Chełm, Lubelska 34.

Prezes — R. Ostrowski, wiceprezes — L. Fedorowicz, skarbnik — W. Ulanowska, sekretarz— T. Mostowski.

Komisja Rewizyjna: K. Staręgowski, F. Barburski, R. Białkowska.

Oddział Częstochowski — Częstochowa, ul. Dąbrowskiego 21, m. 2, p. Gaczkowski.

Prezes — H. Grochulski, wiceprezes — W. Sikora, sekretarz — J. Gaczkowski, skarbnik — A. Czapliński, członk. — A. Kurkowski, A. Koszykowski.

Oddział Górnośląski — Katowice, ul. Francuska 34, Apteka Lecznicy Brackiej, p. Janaszewski T.

Prezes — Z. Janaszewski, wiceprezes — Wł. Mitko, sekretarz — J. Pessel, skarbnik — Strokosz, członkowie — Szmidtowa i Wolfówna.

Komisja Rewizyjna. Chęciński i Koczubik.

Oddział Grodzieński — Grodno, Piaskowa 10—11, p. Kobyłecka Stef,

Prezes — J. Sroka, wiceprezes — Al. Umiński, sekretarz — Stef. Kobyłecka, skarbnik — Elbaum.

Komisja Rewizyjna — Śleszyński i Niemczynowicz.

Oddział Kaliski — Kalisz, pl. 11 Listopada 2, m. 8, p. Bruszewski.

Prezes — Z. Pertkiewicz, wiceprezes — J. Nowicki, sekretarz — W. Bruszewski, skarbnik — I. Wierzbicka, czł. St. Adamczyk.

Komisja Rewizyjna — J. Cyranowski, S. Piotrowski, Br. Chodakowski.

Oddział Kielecki — Kielce, Rynek 17, apteka, p. M. Ząbek.

Prezes — M. Ząbek, sekretarz — K. Morawska, skarbnik — P. Mikulska, czł. A. Sulimirski.

Komisja Rewizyjna: W. Maciejewski i Z. Zagrodzki.

Oddział Krakowski — Kraków, ul. Mikołajska 2.

Prezes — J. Henoch, wiceprezesi — Stef. Urbański, O. Kornhauser, sekretarz — N. Birn, zast. sekretarza — Stan. Maszewski, skarbnik — J. Jancsina, zast. skarbnika — M. Dintenfass, bibljotekarz i gosp. lokalu — Stan. Miętus, czł.—Stef. Rdzanek.

Komisja Rewizyjna — J. Ćwiertniewicz, Tad. Zabierzewski, Kl. Goldberg.

Oddział Lubelski — Lublin, Narutowicza 30, m. 6, p. J. Dmowski.

Prezes — W. Kaczmarek, wiceprezes — Z. Mardarowicz, sekretarz — J. Dmowski, skarbnik — Fr. Kraczkiewicz, czł. K. Ochocki.

Komisja Rewizyjna: M. Pieczonkowa, A. Dąbrowski, W. Brydacki.

Oddział Lwowski — Lwów, Mikołaja 15.

Prezes — T. Szymonowicz, wiceprezes — J. Driks, sekretarz — I. Jasser, skarbnik — M. Liebesman, członkowie — N. Kris, J. Lux, J. Malanowski, F. Radziński, B. Wohlman.

K o m i s j a R e w i z y j n a: A. Olszański, P. Stojewski, R. Weisberg.

Oddział Łódzki — Łódź, Piotrkowska 92.

Prezes — R. Słowiński, wiceprezes — Sylw. Grabowski, sekretarz — L. Kosiński, skarbnik — W. Marks, zast. skarbnika — Stef. Szapirowa, gospodarz — A. Wasiliezski. czł. zarz. kier. biura pośredn. pracy — K. Różyński.

Oddział Ostrowiecki — Ostrowiec, apteka Kasy Chorych.

Prezes — St. Edm. Fiszer, wiceprezes — M. Kobyłecki, sekretarz — J. Kubicki, skarbnik — Br. Wagner, czł. A. Czekaj.

Oddział Piotrkowski — Tomaszów Maz., ul. Zgorzelicka 38.

Prezes — M. Frankowski, wiceprezes — F. Aleksandrowicz, sekretarz — H. Gruhnówna, członk. Z. Kałużanka, St. Zbieć, zast. — T. Rzepecki, Wł. Liszewski.

Oddział Poznański — Poznań, Wały Leszczyńskiego 2.

Prezes — A. Wiertel, wiceprezesi — St. Górecki, W. Kruszka, sekretarz — M. Jarecki, zast. sekretarza — H. Latanowicz, skarbnik — B. Sławiński, zast. skarbnika — J. Hanelt.

Oddział Radomski — Radom, Rynek 13, apteka, p. Songin.

Prezes — J. Klepaczewski, sekretarz — W. Songin, skarbnik — St. Stępień, czł. — T. Kościński, Wł. Rybacki, A. Lucińska, J. Wichowski.

K o m i s j a R e w i z y j n a — H. Dzikowska, W. Kłopotowski.

Oddział Równieński — Równe, ul. Hallera 43. Prezes — J. Passow, wiceprezesi — I. Lejbelman, M. Margulis, sekretarz — Sz. Tylczyn, zast. sekretarza — J. Grünberg, skarbnik — M. Barman, czł. — E. German, A. Mirski, M. Olejnik.

Oddział Warszawski — Warszawa, ul. Marszałkowska 138, m. 8, tel. 736-20.

Prezes — W. Hirschhauer, wiceprezes I — Cz. Nałęcz, wiceprezes II — J. Sawczak, sekretarz — R. Stocki, skarbnik — J. Skolasiński, gospodarz — Adolf Ojrzyński, członk. — dr. Fl. Kudrzycka, Edm. Szyszko, A. Kresowiecki.

Komisja Rewizyjna: H. Jakubowski, M. Landsberg, J. Okurowski.

Oddział Wileński — Wilno, Mickiewicza 11, m. 1.

Prezes — J. Jarmołowski, wiceprezes — A. Grygel, sekretarz — M. Ejdrygiewiczowa, skarbnik — E. Rajszel, członkowie — M. Adler, K. Narowski, St. Gilewicz.

Komisja Rewizyjna — A. Ładysz, L. Kojdecki, J. Kościukiewicz.

Oddział Włocławski — Włocławek, ul. Cicha 22, m. 2, p. Majczyński.

Prezes — Stan. Majczyński, sekretarz — H. Majczyńska, skarbnik — L. Szorrowa, zast. sekret. — A. Szczygłowski.

Komisja Rewizyjna: Stan. Maciejewski, Edw. Rojszyk.

Oddział Zagł. Dąbr. — Sosnowiec, ul. Warszawska 22.

Prezes — L. Mieszkis, wiceprezes — R. Tarasewicz, sekretarz — M. Rapczyński, skarbnik — Eug. Zgadzaj, czł. — Dziedzic, Kunicki, Pomorski, Świerkowski.

KOMITET BUDOWY GMACHU DLA WYDZIAŁU FARMACEUTYCZNEGO U. W.

Siedziba: Warszawa, ul. Długa 16, tel. 11-16-50.

Zarząd: Br. Koskowski — przewodniczący W. Filipowicz — wiceprezes, A. Ossowski — skarbnik, St. Krauze — stały sekretarz. W. Borejsza, Czesław Fink-Finowicki, Wacław Grochowski — członkowie.

Komisja Rewizyjna. Wiktor Homolicki, Józef Lelejko, Czesław Stenzel.

Komitet utworzony został na podstawie statutu, zatwierdzonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Pierwsza część zadania Komitetu jest spełniona. Kupiono i nadbudowano gmach przy ulicy Przemysłowej 25, w którym mieszczą się 3 zakłady: Chemji analitycznej, Technologji chemicznej środków leczniczych i Nauki o produktach spożywczych.

Uniwersytet Warszawski, kształcący przez cały szereg lat najwyżej 1300 studentów, posiada dzisiaj prawie 10.000. Wszędzie jest przepełnienie i brak miejsa. O tem, żeby Wydział farmaceutyczny zdobył potrzebne laboratorja w przeciągu najbliższych dziesiątków lat, marzyć nawet nie można. Siły społeczne muszą wyręczyć Państwo, co zresztą bywa w krajach bogatszych i oddawna samodzielnych.

Staraniem Komitetu został również rozszerzony Zakład Farmacji stosowanej.

Jeszcze kilka lat dotychczasowego wysiłku, a zadania Komitetu będą w całości wypełnione na pożytek nauki i chwałę zawodu farmaceutycznego.

BANK SPÓŁDZIELCZY APTEKARZY Z OGR. ODP.

Siedziba: Warszawa, ul. Długa 16, tel. 11-17-13.

Zarząd: Stanisław Maciejowski — prezes, Wincenty Bojejsza, Adam Pęszyński—członkowie.

Rada Nadzorcza: Prezes — Marjan Malinowski, wicepr. — St. Jezierski, cz. — Jan Borowski, Stan. Biele, W. Filipowicz, Jan Gessner, Fr. Herod, K. Jerzmanowski, Zyg. Kulwieć, J. Lelejko, zastępcy — Cz. Nałęcz i Jan Weroczy.

Dyrektor: Władysław Godecki.

Założony w dn. 29 sierpnia 1927 roku pod nazwą „Spółdzielnia Kredytowa Aptekarzy", po roku działalności, wskutek uchwały Walnego Zgromadzenia z dnia 20 marca 1929 r., zamieniony na Bank Spółdzielczy aptekarzy z ogr. odp., zatwierdzony w rejestrze handl. N. R. S. VI 919.

Obroty za rok 1931 wynosiły zł. 10.815.530 96
Czysty zysk zł. 11.231.35

Członkom Banku za ostatni rok działalności przyznana została dywidenda w wysokości 5%.

Obecnie Bank posiada członków 312.

Kapitały: udziałowy, zasobowy i specjalny zł. 106.202.01.

POLSKIE TOWARZYSTWO POPIERANIA NAUK FARMACEUTYCZNYCH „LECHICJA".

Siedziba: Warszawa, Krakowskie - Przedmieście 26/28, gmach Zakładów Farmaceutycznych Uniewersytetu, tel. 230-70.

Zarząd: Prof. inż. A. Koss — prezes, vacat — wiceprezes, mag. J. Gessner — skarbnik, dr. B. Olszewski — sekretarz, prof. Br. Koskowski, dr. A. Ossowski, mag. A. Ossowski i dr. St. Otolski — członkowie.

Założone w 1921 roku Towarzystwo, mające siedzibę przy Uniwersytecie Warszawskim, stawia sobie za cel krzewienie nauk farmaceutycznych, publikowanie prac naukowych i pomoc osobom, poświęcającym się pracy naukowej. Od 1922 roku było 28 posiedzeń ogólnych rocznych i referatowych, na których wygłoszono 34 referaty.

Organem Towarzystwa są „Roczniki Farmacji".

Komitet redakcyjny stanowią: prof. dr. W. Mazurkiewicz — redaktor i mag. A. Ossowski — redaktor odpowiedzialny.

SEKCJA FARMACEUTYCZNA TOWARZYSTWA WIEDZY WOJSKOWEJ.

(Departament Zdrowia M. S. Wojsk., Warszawa, Nowowiejska Nr. 1/3/5).

Zarząd w r. 1932/33 stanowią: ppłk. apt. Jabłonowski Bolesław — przewodniczący, ppłk. apt. Pastecki Teodor — 1-szy wiceprzewodniczący, ppłk. apt. Jakubowski Wincenty — 2-gi wiceprzewodniczący, mjr. apt. Kotlewski Gerwazy — skarbnik, kpt. apt. Lenarczyk Piotr — sekretarz.

Komisja rewizyjna: ppłk. apt. Szmigiel Michał, ppłk. apt. Boczkowski Andrzej, mjr. apt. Beranek Jan.

W roku 1930 Grupa Farmaceutyczna Sekcji Sanitarnej Tow. Wiedzy Wojskowej przekształciła się na samodzielną Sekcję Farmaceutyczną Towarzystwa Wiedzy Wojskowej.

Sekcja Farmaceutyczna ma na celu popieranie nauk farmaceutycznych i pogłębianie wiedzy zawodowej w zastosowaniu do potrzeb wojskowych, oraz przysposobienie farmaceutów do służby czasu wojennego.

Do osiągnięcia tego celu Sekcja dąży przez:

a) urządzanie stałych posiedzeń o charakterze zawodowo-naukowym;

b) branie udziału w pracach i zamierzeniach podejmowanych przez pokrewne towarzystwa tak krajowe jak i zagraniczne;

c) rozpowszechnianie wśród farmaceutów służby czynnej i rezerwy wiedzy wojskowej;

d) opracowywanie i tłumaczenie dzieł fachowych z zakresu nauk farmaceutycznych w wojsku, jako też zasilanie pism fachowych artykułami z tej dziedziny.

TOW. WZAJEMNYCH UBEZP. OD OGNIA „FARMAKON".

Ubezpieczenia mające wyłącznie związek z aptekarstwem.

Siedziba: Warszawa, ul. Długa 16. Tel. 11-91-60, Konto czekowe P. K. O. 43.10.

Zarząd: prezes — S. Maciejowski, członkowie — S. Jezierski i J. Lelejko, zastępcy — W. Filipowicz, M. Przysiecki i J. Weroczy.

Rada Nadzorcza: prezes — Z. Kłobuszewski, wiceprezes — M. Malinowski, członkowie — J. Gessner, K. Łobodowski, W. Manduk i A. Wierzbięta, zastępcy — E. Filleborn, W. Kalicki, J. Kijewski i B. Majewski.

Komisja Rewizyjna: W. Grochowski, L. Klimpel, zastępcy — K. Potocki i A. Pęszyński.

Dyrektor-Zarządzający: W. Boreisza.

Zbiór składek w r. 1931: zł. 101.535,33.

Ogólna suma ubezpieczeń: zł. 12.424.086.

Wypadków pogorzelowych było 3.

Odszkodowań za straty pogorzelowe wypłacono zł. 22.181.

Polis wydano 483.

W latach 1928 i 1929 członkowie otrzymali bonifikatę (zwrotu) po 25% od wypłaconych premij, w r. 1930 otrzymali bonifikatę 30,57% od wypłaconych premij, w r. 1931 otrzymali bonifikatę 29% od wypłaconych premij.

SPIS
DYPLOMOWANYCH FARMACEUTÓW.

Uzupełnienie do spisu pomieszczonego w „Kalendarzu Farmaceutycznym" na rok 1932.

Niniejsze uzupełnienie zawiera wszelkie zmiany w odniesieniu do spisu, pomieszczonego w „Kal. Farm." na rok 1932, nadesłane nam przez osoby zainteresowane do dn. 1 listopada 1932 roku.

Spis zawiera: nazwisko (po nazwisku mężatek znajduje się w nawiasie nazwisko panieńskie); imię lub imiona, często w skróceniu; miejsce ukończenia studjów farmaceutycznych; rok otrzymania dyplomu; miejsce zamieszkania; zajęcie.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY:

a. = apteka
Dor. = Dorpat
drog. = drogerja
dzierż. = dzierżawca
K. Ch. = Kasa Chorych
kier. = kierownik
Kr. = Kraków
L. = Lwów
pr. = pracownik
Pz. = Poznań
s-ów = spadkobierców
W. = Warszawa
Wl. = Wilno
wł. = właściciel
wwł. = współwłaściciel
zarz. = zarządzający

Ajzikowicki Iszua-Ber, W. 1931, Lubcza, wł. a.
Albin Cecylja, W. 1931, Warszawa, pr. a. A. Goldbauma.
Amster Remigjusz, W. 1931.
Andruszczukówna Olga, Wl. 1932.
Artel Oskar, W. 1931, Lwów, pr. a. Ettingera.
Augenstern Fryderyk, W. 1932.
Bajerówna Felicja, Kr. 1926, Królewska Huta, pr. a. św. Marji.
Balcerek Romuald, Pz. 1930, Koźmin, zarz. a.
Bałka Józef, Kr. 1922, Uście Solne, wł. a.
Bałkówna Marja, Pz. 1932.
Barcewiczówna Halina, W. 1930, Kępno, pr. a.
Basyk Berta, nostr. W. 1932.
Bauer Edward, Praga, nostr. W. , Lwów, dzierż. a. Dr. Stenzla.
Bauman Kazimierz, Kr. 1881, Winniki, wł. a.
Becher Otto, W. 1932.
Bednarska Jadwiga, Kr. 1932.
Beigel Juljusz, Wl. 1932.
Beneszowa Janina, Kr. 1930, Kraków, pr. a. Nowowiejskiej.
Beranek Jan, mjr., Dor. 1908, Warszawa, zast. kier. a. Centr. Wyszk. Sanit.
Berger Maurycy, Kr. 1927, Rymanów, dzierż. a. W. Haładewicza. ,
Biegun Newach, Wł. 1931, Budsław, wł. a.
Bielakowski J., W. 1922, Lubartów, wł. a.
Bienenwaldówna Stefanja, Wl. 1932, Wadowice pr. a. Obwodowej.
Bilska Leokadja, Pz. 1931.
Boćkowska Wanda, W. 1932.
Boleska Helena Wacława, W. 1932.
Borzobohata Michalina, Wl. 1932.
Bramorska Stanisława, Pz. 1932.
Brodzka Rachela, W. 1931, Niżniów, zarz. a.
Broniszówna Marja, Pz. 1932, Kępno, pr. a. Nowej.

Brykalski A., Kr. 1920, Grabowiec, wł. a.
Brzękowska (Włodarczyk) Helena, Kr. 1910, Wiśnicz Nowy, pr. a.
Buchwic Jan, W. 1932.
Bura Władysław, Wrocław 1920, Kcynia, zarz. a. pod Orłem.
Burba Władysław, Kijów 1902, Pszów, wł. a.
Burbisówna Marta, Wl. 1932.
Byszewska Wanda Marja, Wl. 1932, Sosnowiec, pr. a.
Cassi Rajmund, W. 1928, Warszawa, pr. 2 a. K. Ch.
Chawkin Mozes, W. 1932, Podbrodzie, wł. a.
Chełchowska Wacława, Zofja, W. 1932.
Chlebiński Józef, W. 1931.
Chmielińska [illegible], Pz. 1932.
Chomiczewski Andrzej, Moskwa 1907, Otwock, zarz. a.
Chróścicka Wanda, W. 1931.
Chrzanowska Róża, Pz. 1932.
Chwilczyński Henryk, W. 1890, Warszawa, wł. a.
Ciechanowska Janina, Kr. 1932.
Ciesielska Wiktorja, Wl. 1932.
Cukierowa (Dratler) Róża, L. 1913, Bukowsko, dzierż. a.
Cyranowski Józef, W. 1929, Ostrów Poznański, kier. a. K. Ch.
Cyronek Władysław, Wl. 1929, Krosno, zarz. a. K. Ch.
Czajkowski Tadeusz Stanisław, W. 1927, Brześć n/Bugiem, inspektor farmaceutyczny.
Czeremuziński Zenobjusz, Pz. 1932.
Czernikówna Marja, L. 1921, Kałusz, zarz. a. s-ów A. Szustowa.
Czołnowski Marjan, Pz. 1932.
Dawidczyk Leon, W. 1932.
Demczukowa Irena, L. 1920, Kamionka Strumiłowa.

Denglówna Eugenja, Pz. 1932.
Deplewski Józef, Monachjum 1911, Obrzycko, wł. a.
Deutschówna Janina, Pz. 1931, Poznań, pr. a. Św. Łazarza.
Deżanka Jadwiga, Pz. 1932.
Długi Ch., Wl. 1931, Uściług, zarz. a. S. Perelmanowej.
Dniestrzańska Wanda, Kr. 1921, Bochnia, pr. a. Fr. Göttingera.
Dobrucki Edward, Kr. 1932.
Domalewski Jakób, W. 1931, Łódź.
Domańska Halina Aleksandra, Wl. 1932.
Dorozińska Helena, Kr. 1924, Tuchola, wł. a.
Drygas Irena Wiktorja, W. 1932.
Drzewiecka Marja, Wl. 1932.
Dudel Maksymiljan, Pz. 1925, Wejherowo, zarz. a. Zieloną.
Dutkiewicz Zygmunt, W. 1913, Kozienice, dzierż. a.
Dzierżanowska Florentyna - Wincenta, Wl. 1932.
Ehrich Mendel, Wl. 1932.
Eigonmacht Mendel, nostr. W. 1932.
Eisenbach Kazimierz, Kr. 1932.
Eizerman Cz. J., Kr. 1923, Miechów-Charsznica, wł. a.
Eytner Jan Nepomucen, W. 1932.
Faberówna Sara, Kr. 1932.
Fastman Norbert Leon, nostr. W. 1932.
Faściszewski Tadeusz, Pz. 1932.
Feier Konrad Jan, L. 1917, Rzeszów.
Feldmann H., 1923, Naraiów, wł. a.
Feuerstein Józef, nostr. W. 1932.
Fijałkówna Helena, Kr. 1928, Wadowice, pr. a.
Fiks Szymon, W. 1931, Czaruków k/Łucka, zarz. a.
Finkelsteinówna Zofja, L. 1925, Mysłowice, pr. a. Starej — Miejskiej.
Fischer Jeruchim, W. 1928. Kozowa, zarz. a.
Fischlerówna Janina, Kr. 1932.
Fleige Aleksander, Pz. 1921, Kępno, wł. a.

Frankowski Tadeusz, Pz. 1932.
Fränklówna Ewa, Kr. 1932.
Friedman Benjamin W., L. 1924, Busk, wł. a.

Ganev Atanas, Kr. 1932.
Garb Dawid, Wl. 1932.
Gawdzik Zygmunt Stanisław, Wl. 1928, Puławy, dzierż. a. Fr. Cyfrackiego.
Geduldig Wiktor, nostr. W. 1932.
Gerwic Bencjon, nostr. W. 1932.
Giecewicz Józef, Wl. 1932.
Giziński Mieczysław Czesław, W. 1932, Dąbie n/Nerem, pr. a.
Głowacka Aniela, Pz. 1929, Tuchola, pr. a.
Głowacki Witold Włodzimierz, Pz. 1932, Poznań, pr. a. „Mickiewicza".
Głuchowski Włodzimierz Stefan, Wl. 1932.
Goettinger Tadeusz Ludwik, Kr. 1929, Warszawa, pr. a. J. Gessnera.
Goldring Maksymiljan, W. 1931, Rzeszów, pr. a. Lipczyńskiego.
Gołaszewska (Mickiewicz) Halina, Wl. 1929, Krosno, pr. a. K. Ch.
Gołaszewski Jerzy, Kr. 1924, Hajnówka, wwł. a.
Gonczarenko Roman, Wl. 1932.
Gonera Marjan, Wl. 1927, Radziejów, wł. a.
Gottlieb Natan, W. 1931, Grębów, zarz. a. J. Haszczyca.
Gottlieb Jakób, Praga 1929, nostr. W. 1931, Trembowla, dzierż. a. w Janowie k/Trembowli.
Gottmanówna Janina, Kr. 1932.
Grochowska Izabella, Wl. 1929, Włocławek, pr. a. J. Gutkowskiego.
Grodzka Irena, Kr. 1932.
Gross Stefan, Pz. 1931, Rzeszów, pr. a. M. Godlewskiego.
Gryger Adolf Aleksander, Dor. 1911, Warszawa, dzierż. a. K. Zielińskiego.

Grygiel Antoni, W. 1931, Wilno, zarz. a. Szpit. Św. Jakóba.
Grzebolińska Halina, W. 1931.
Gutekunst Teodor Jan, W. 1903, Łódź, zarz. oddź. L. Spiess i Syn.
Gutwiński Herbert, Kr. 1932, Bielsko, pr. a. Gutwińskiego.
Haliński Edmund, L. 1910, Lwów, dzierż. a. dr. T. Zarzyckiego.
Halper J., W. 1931, Pińsk, wł. a.
Hartung Marja, Moskwa 1908, Skidel, zarz. a.
Hauptmannowa (Hering) Aleksandra, Pz. 1932.
Heinzlówna Irena, Pz. 1932.
Helferówna Jadwiga, Kr. 1927, Bochnia, pr. a. Szymanowicza.
Helferówna Wanda, Kr. 1932.
Herrmannówna Irena, Pz. 1932.
Hildebrandt Jan, W. 1892, Zgierz, wł. a.
Hirner Stefan Jan, W. 1931, Głowaczów, zarz. a.
Hirschhauer Witold, W. 1930, Warszawa, pr. VI. a. K. Ch.
Hołejkówna Helena, Kr. 1930, Lesko, pr. a.
Hrycaj Stanisław, W. 1932.
Hubbe Anna, W. 1931.
Hytrek (Jankowska) Hanna, W. 1932, Grodziec, pr. a. J. Jankowskiego.
Ilnicka (Hamburg) Janina, W. 1932.
Imber Aleksander, Wl. 1932.
Jagiełłowicz Marceli, W. 1925, Sosnowiec, wł. a.
Jakonikówna Paraskiewa, Wl. 1932.
Jakubowski Józef, Kijów 1909, Warszawa, dzierż. a. s-ów Muszyńskiego.
Jakubowski Wincenty, ppłk., Kijów 1909, Warszawa, ref. zaop. san. I-go Okr. Szef. San.
Jankowski Wacław, Pz. 1922, Wąbrzeźno, wł. a.
Janowska Stanisława, W. 1931.
Januszewski Józef, W. 1931, Brańsk, pr. a. A. Strzelbickiego.
Jasiński Józef, Wrocław 1880, Poznań,

Kaczergiński Arkadjusz, Dor. 1893, Niedźwiedzice, zarz. a.
Kahan Peretz, W. 1929, Będzin, wł. a.
Kahane Jakób, L. 1912, Łódź, wł. a.
Kahane Wilhelm, Kr. 1932.
Kalejeff Józef, Moskwa 1913, Łuck, insp. farm.
Kalicki Antoni, L. 1925, Warszawa, insp. farm.
Kaliszewska Jadwiga, W. 1932.
Kalmus Adolf, Kr. 1928, Rzeszów, pr. a. Obwodowej s-ów Herschdoerfera.
Kamieniecka D., Wl. 1932, Nowe Sioło, zarz. a.
Kaminer Jankiel, W. 1931, Lwów, pr. a. s-ów F. Barszaka.
Kammermann Samuel, Praga 1928, nostr. W. 1930, Radziechów, pr. a. pod Aniołem.
Kantor Michel, W. 1932, Wilno, pr. a. M. Mańkowicza.
Kertman Antoni, L. 1911, Kraków, dyrektor f. „Pharma".
Kęsicka Eufemja, W. 1932.
Kigiel Lejb, Wl. 1931, Janów k/Pińska, zarz. a. Rechesa.
Kiserówna Władysława, Kr. 1932.
Klapper Abraham, nostr. W. 1932.
Kłaczyński Kazimierz, Berlin 1908, Sierakowice, zarz. a.
Knobelsdorf Karol, Moskwa 1892, Poznań, wł. a.
Kocznorowski Henryk, W. 1931.
Kodjaszewska Irena, W. 1931, Sędziszów Kielecki, pr. a.
Koepsch Jan Ulryk, Kr. 1932, Mysłowice, wł. a.
Kohlhepp Bolesław, L. 1899, Bołszowce, dzierż. a.
Kolasiński H., Dor. 1911, Brzeziny, wł. a
Kolesiński Paweł, Wl. 1930, Oświęcim, pr. a. W. Ptaszyńskiego.
Kolesiński Stanisław, Wl. 1932.
Kołkiewicz Feliks, W. 1931, Warszawa, pr. a. 1-ej K. Ch.

Komorowski Witold, W. 1931, Warszawa, pr. Wojsk. Skł. Sanit. Nr. 1.
Kopycińska Janina, Kr. 1932.
Koszutski Konstanty, Monachjum 1910, Wągrowiec wł. a.
Kotynia Aleksander, W. 1928, Pabjanice, wł. a.
Kowalski Stanisław, Kr. 1909, Szydłowiec, wł. a.
Kowalski Władysław, Kr. 1932.
Kownacki Alojzy, W. 1932.
Kozicki Stanisław, Kr. 1913, Tarnów, wł. a.
Krauze (Nichnirowska) Wanda, W. 1931, Staszów, pr. a. B. Krauzego.
Krauze Wiktor Bolesław, W. 1932, Staszów, pr. a. B. Krauzego.
Krawecka Marja, W. 1929, Warszawa, pr. a. Szpit. im. Piłsudskiego.
Kropczyński Marjan, Kr. 1932.
Kruhówna Erna, L. 1923, Stryj, pr. a. Aichmüllera.
Krukówna Irena, Pz. 1932.
Kruschówna Alicja, Pz. 1932.
Krygierówna Felicja, Wl. 1932.
Krygier (Krueger) Aleksander Karol Romuald, Rostów n/D. 1917, Warszawa, kier. a. Szpit. J. Piłsudskiego.
Krzętowska (Szymańska) Emilja, W. 1926, dr. farm. W. 1932, Warszawa, st. asyst. U. W.
Krzywopisza Stefan, Pz. 1931, Prużana, pr. a.
Kubala Kazimierz, Kr. 1920, Orzesze, zarz. a.
Kulczycka Adelaida, Kr. 1930, Strzyżów, pr. a.
Kulczycka Marja, Kr. 1922, Sambor, pr. a. Nowej Kulczyckiego.
Kulesza Czesław, W. 1925, Dokszyce, dzierż. a. s-ów A. K. Pawłowskiego.
Kulesza Franciszek, Gryfja 1889, Barcin, wł. a.
Kurchin Chaim, W. 1931, Lachowicze, wł. a.
Kurlandski Calko, W. 1929, Dąbrowa k/Grodna, wł. a.
Kurzrok Jonas, Praga 1926, nostr., Skałat, zarz. a.

Kuźmicki Jan, Moskwa 1904, Konstantynów n/Bug., wł. a.
Kuźmowycz Modest, Kr. 1932.
Kwaśniewski Kazimierz, Pz. 1932, Lwów, pr. a. dr. Stenzla.
Kwieciński Stanisław, W. 1929, Ciechanów, zarz. a. K. Ch.
Lam Mieczysław, Kr. 1928, Królewska Huta, pr. a. pod. Orłem.
Lange Elza, Pz. 1930, Łódź.
Langer Marjanna, W. 1932.
Lautmanówna Rosa, Kr. 1932.
Lechowicz Franciszek, Kr. 1927, Zakopane, pr. a. B. Masłowskiego.
Leinert Janina Natalja, W. 1932.
Lencki Stanisław, Pz. 1929, Zakroczym, wł. a.
Leszczyńska Helena, Wl. 1932.
Lewandowski Józef, Kijów 1910, Kłodawa, wł. a.
Liebesman Marek, nostr. W. 1932.
Linkowski Michał, Pz. 1932.
Liskiewiczówna Irena, Pz. 1932.
Liro Zofja, W. 1931.
Lisowska (Raniecka) Zofja Henryka, W. 1930, Ciechanów, pr. a. K. Ranieckiego.
Lizak Szmul El., W. 1929, Kozin, zarz. a.
Lorenc Samet, Wl. 1928, Drohobycz, pr. a. Safrina.
Lorensówna Marja, Pz. 1932.
Luborzewski Bolesław, Kr. 1920, Grabów n/Prosną, wł. a.
Łajewski Stanisław, W. 1932, Baranowicze, wł. a.
Łebedowyczówna Natalja, Pz. 1932.
Łukaszyk Alfons, Pz. 1930, Poznań, pr. a.
Łypek Aleksander, W. 1923, Dąbrowa Górnicza, wł. a.
Maciejowicz Włodzimierz Bogdan, Pz. 1929, Lwów, pr. a. dr. Stenzla.
Macieliński Emiljan Juljusz, Sanok, pr. a. s-ów M. Kawskiego.

Mager Rafael, L. 1925, Kamionka Strumiłowa, zarz. apteki.
Majewski Jan, Kr. 1932.
Majkut Teofil, Kr. 1912, Kraków, wł. a. Nowowiejskiej.
Makiełło Stanisław, Wl. 1931, Hołoby, zarz. a. s-ów Kurczewskiego.
Makuch Konstanty, Pz. 1931, Dąbrowa k/Tarnowa, pr. a. Nowej.
Małachowski Tadeusz, W. 1931, Piotrków Kujawski, wł. a.
Manijak Juljan, Kr. 1932.
Marczyńska Zofja, Pz. 1929, Ostrów Pozn., pr. a. K. Ch.
Marenin Marjan, W. 1931.
Margulies Chaim, nostr. W. 1932.
Margulies Wilhelm, Kr. 1901, Kraków, kier. fabr. farmaceut. „Vita".
Markiewicz Stanisław, Moskwa 1905, Warszawa, wł. lab. chem.-farm. i wł. a. w Grójcu.
Masłowski Bolesław, W. 1931, Sanok, zarz. a. s-ów M. Kawskiego.
Materny Zenon Jan, Kr. 1922, Sosnowiec, zarz. a. s-ów C. Truszkowskiego.
Matruniczówna Janina Irena, Wl. 1932.
Matuszakówna Anna, Pz. 1932.
Mazurkiewicz Stefan, Pz. 1931, Poznań. pr. a. przy Bramie Wildeckiej.
Mensch Juljusz, L. 1914, Jasło, dzierż. a. pod Gwiazdą.
Mierzejewski Walenty, Drezno 1883, Ostrowo, wł. a.
Mieszkowska Janina, Kr. 1932.
Milczyński Stefan, Pz. 1932.
Mirżyńska Marja, Kr. 1932.
Moderski Ludwik, Monachjum 1908, Pleszew, wł. a.
Monies Łazarz, L. 1920, Tarnopol.
Mroczkiewicz Stefan, Pz. 1932.

Mucha Stanisław, W. 1929, Wąchock, wł. a.
Müller-Stramer F., Wl. 1929, Tarnów, pr. a. pod Koroną.
Muszkietowa (Kotik) Sonia, Wl. 1932.
Nadelman Abram, W. 1932, Wilno, pr. a. Miejskiej.
Nacelewicz F. M., Dor. 1908, Hrubieszów, zarz. a. s-ów A. Du-Château.
Nadler Henryk, nostr. W. 1932.
Naimski Józef Michał Wawrzyniec, Moskwa 1900, Wl. 1925, Korczew n/B., wł. a.
Najder Tadeusz, L. 1921, Tarnopol, insp. farm.
Niemkiewicz Zdzisław, Pz. 1932.
Nikolaewa Cweta, Kr. 1932.
Nowacki Zbigniew, Pz. 1932.
Nowak Witold, Kr. 1923, Zator, wł. a. pod Opatrznością.
Nowakowski Stefan, Warszawa 1915, Grójec, wwł. apteki.
Nowakowski Zbigniew, Kr. 1929, Nowy Sącz, pr. a. St. Nowakowskiego.
Nowatke Wiktor, Pz. 1932.
Nowicki Albert, Wl. 1932, Zakopane, kier. a. Sanator. Wojsk.
Nurkowski Kaz., L. 1923, Tarnogród, wł. a.
Obtułowiczowa Wanda, Kr. 1932.
Offierska Izabela, Pz. 1932, Poznań, pr. fabr. R. Barcikowski.
Okuniowa Sara - Bejla (Świerdlin), W. 1932, Plissa, wł. a.
Olędzki Bogumił, W. 1932.
Oleksówna Jadwiga, Kr. 1932.
Ossowski Teofil Piotr, Wl. 1926, Osięciny, wł. a.
Palarczyk Antoni, Kr. 1932.
Paprocka Janina, W. 1932.
Paradowska Kornelja, Pz. 1931, Bydgoszcz, pr. a.
Patyczkówna Aleksandra Józefa, Wl. 1930, Sosnowiec, pr. Starej a. Miejskiej w Mysłowicach.

Pfadt Michał, Pz. 1930, Mińsk Mazowiecki, pr. a.
Piasecka Janina, Kr. 1932, Lesko, pr. a.
Piątkówna Janina, Kr. 1932.
Pikówna Klara, Pz. 1932.
Pilawska (Sokołowska) Marja, Pz. 1929, Kościan, pr. a. pod Aniołem.
Piorko Kalman, W. 1931, Roś, wł. a.
Piotrowski Antoni, W. 1928, inż. chem. W., Warszawa, wwł. a.
Płóciennikowa (Dragon) Eugenja, Pz. 1932.
Podbielski Jan, Dor. 1900, Warszawa, wł. a.
Podolski Izaak, Wl. 1931, Wilno, zarz. a. J. Tinterowej w Rożyszczach.
Pohorille Marceli, Kr. 1927, Lwów, zarz. a. Markowicza.
Porzucek Bogusław Tomasz, W. 1932.
Półtorak Stefan, Kr. 1931, Zakopane, pr. a. B. Masłowskiego.
Pruski Kazimierz, Pz. 1932.
Przyborowski W., W. 1924, Siedlce, wł. a.
Przyłuski Brunon, W. 1913, Ostrowiec n./Kamienną, W. 1913, pr. a. Saskiego.
Ptaszyński Ireneusz, W. 1921, Warszawa, pr. a. K. Zielińskiego.

Rachwał Edward, Kr. 1932.
Raczunas Marjan, W. 1931, Łuków, wł. a.
Raniecki Kazimierz Ryszard, W. 1892, Ciechanów, wł. a.
Reinhold Fabjan, L. 1913, Rabka, wł. a.
Reitman Maksymiljan Józef, Praga, nostr. W. 1932, Stanisławów, pr. a. Reitmana.
Reysner Franciszek, Wrocław 1903, Międzychód, wł. a.
Riewe Jadwiga, Pz. 1932.
Rippner Bernard, Kr. 1932.
Robak Miron, Wl. 1932.
Rösslerówna Klara, Kr. 1932.
Rogala J., Kr. 1913, Poznań, wł. a. św. Łazarza.

Rogowska Anna, Pz. 1932.
Romankiewicz Tadeusz, Charków 1914, Kamieńsk, wł. a.
Romanowski Konstanty, W. 1931, Łapy, zarz. a. s-ów I. Ostrowskiego.
Rondio Alfreda, W. 1932.
Rosenbaum Mendel, W. 1931, Zawałów, zarz. a. s-ów S. Manna.
Rosenbaumówna G., Kr. 1926, Mikuliczyn, pr. a. Scherffa.
Rosenberg Rebeka, Kr. 1932.
Rostafińska (Radzikowska) Danuta, W. 1925, Warszawa, pr. a. J. Podbielskiego.
Rostkowska Stefanja, Pz. 1932.
Rothenberg Henryk, nostr. W. 1932.
Rotterówna Stefanja, L. 1915, Kraków.
Rowińska Wanda, Pz. 1932.
Rozenman Feliks, W. 1931, Warszawa, wwł. a.
Rozenszejn Izaak, W. 1931, Ozorków, pr. a. Katza.
Rożyńska Marja Ignacja, Wl. 1932.
Rubin Józef, L. 1921, Mikuliczyn, dzierż. a.
Ruciński Zygmunt, Moskwa 1904, Warszawa, wwł. a.
Rudnikówna Wanda, Kr. 1926, Bielsk, pr. a. K. Ch.
Rudy Edward, Kr. 1932.
Ryniejski Walerjan, W. 1928, Gołymin, wł. a.

Samborski Otton, W. 1922, Warszawa, wwł. a.
Samborski Włodzimierz, W. 1931, Warszawa, wwł. a.
Sandauer (Lesław) Aleksander, L. 1921, Krynica Zdrój, wł. a.
Sarnowska Emma, L. 1923, Chrzanów.
Sattler Zygmunt, Wl. 1932.
Sawczak Jan Włodzimierz, W. 1931, Warszawa, zarz. a. St. Michelisa.
Sawczuk Hipolit, W. 1931, Warszawa, pr. a. Lewandowskiego i Heintzego.
Sawicki Wincenty, Kr. 1932, Skalbmierz, pr. a. P. Sawickiego.

Scheib Józef Zygmunt, nostr. W. 1932, Tarnów, pr. a. im. Kościuszki .
Schmidtówna Zofja, Wl. 1932.
Schuldenfrei Symche, Kr. 1932, Dębica, pr. a.
Schwarzer Hugo, Wrocław 1914, Berlin 1916, Katowice, czł. zarz. f. „Concordia".
Schweitzerówna Helena, nostr. W. 1932, Stanisławów, pr. a. K. Armatysa.
Sieklucki Mieczysław, L. 1921, Krasnobród, wwł. a.
Sieragowski Andrzej, Wl. 1929, Brasław, dzierż. a.
Sikorska Izabella, Kr. 1931, Wisła, pr. a.
Sitarski Antoni, W. 1913, Warszawa, dzierż. a. „dr. T. Heinricha".
Skarżyńska Józefa, Pz. 1932.
Skrzyński Benedykt, W. 1931, Połaniec, dzierż. a.
Smoleń Mieczysław, W. 1929, Warszawa, zarz. fabr. wód. miner. Fr. Karpińskiego.
Solecka Felicja, Pz. 1931, Śmigiel, pr. a.
Sołomiański Aron, W. 1931, Nowa Wilejka, wł. a.
Sosik Antoni Stanisław, W. 1932.
Sowa Roman, Kr. 1932.
Sowińska Zofja, Kr. 1914, Wadowice, pr. a. Sowińskiego.
Sowiński Tadeusz Roman, Kr. 1914, Wadowice, wł. a.
Spitzer Zygmunt, W. 1931, Stanisławów, pr. a. J. Macury.
Spustek Aleksander, Wl. 1931, Wilejka, pr. a.
Stanielewicz Tad., L. 1921, Łódź, wł. a.
Stehlikówna Marja, Kr. 1932.
Sternlicht Oskar, Kr. 1932.
Strażyński Władysław, W. 1920, Warszawa, dzierż. a. „dr. T. Heinricha".
Strużyński Stanisław, Dor. 1897, Warszawa, wł. a.
Strycharska Janina, Kr. 1925, Bielsk, pr. a. K. Ch.
Strycharski Tadeusz, W. 1931, Bochnia, pr. a. F. Göttingera.

Strzeszewski Edmund, W. 1928, Warszawa, pom. kier. a. Szpit. im. J. Piłsudskiego.
Sygall Feliks, W. 1931, Krosno, zarz. a. W. Wojtynkiewicza.
Sypek Franciszek, Wl. 1929, Lwów, insp. farm.
Sysiakówna Wanda, Pz. 1932.
Szachowski Zdzisław, W. 1929, Dobrzyń n/Wisłą, pr. a. W. Ranieckiego.
Szancer Henryk, Kr. 1926, dr. farm. Paryż 1929, Warszawa, kier. fabr. Ap. Kowalski.
Szapiro Srul, W. 1929, Łuck, zarz. a. Z. Dala, Sp. z o. o.
Szczech Franc., W. 1922, Tyszowce, wł. a.
Szczygłowska Marja, Pz. 1932.
Szczygłowski Wojciech, W. 1931.
Szmigel Michał, ppłk., W. 1911, Warszawa, kier. ref. Dep. San. M. S. Wojsk.
Szmidtówna Zofja, Wl. 1932.
Szperlichówna Zofja, W. 1932, Warszawa, pr. a. H. Niewiarowskiego.
Szubert Irena, W. 1931.
Szublesówna Wanda, Kr. 1931, Opoczno, pr. a. W. Pawłowskiego.
Szukszta Franciszek, Wl. 1929, Leszno, zarz. a. K. Ch.
Szulc Mieczysław, W. 1911, Długosiodło, wł. a.
Szwejkowski Bolesław, Kr. 1923, Kolbuszowa, dzierż. a.
Szyper Karol, L. 1914, Brzuchowice, zarz. a. s-ów R. Wernera.
Śliwowska Stanisława, W. 1931.
Śniegocka Apolinarja Celestyna, W. 1932.
Śnitkiewicz Jan, Wl. 1932.
Świdziński Bolesław, Kijów 1914, Łuck, wł. a.
Tabacznik Szachno, W. 1932, Lachowicze, pr. a. P. Wałkomirskiego w Bieniakoniach.
Talmówna Irena Marja, W. 1932.

Tenenbaum Jakób, Kr. 1921, Lwów, pr. a. Ettingera.
Tenenbaum Rojza, W. 1931.
Thielmannówna Weronika, Pz. 1932.
Tokajer Jakób, nostr. W. 1932.
Tokarzówna Karolina, Pz. 1932.
Tomaszewska Anna, W. 1931, Warszawa, pr. a. Klickiego i Sp.
Tomaszewski Tadeusz, Wl. 1927, Damasławek, wł. a.
Tomczyk Leonard, L. 1921.
Treutler Mieczysław, L. 1922, Młociny pod Warszawą.
Trybuła Kazimierz, Kr. 1929, Czarny Dunajec, zarz. a. s-ów I. Trybuły.
Trzaska Stefan, W. 1927, War zawa, pr. a. J. Podbielskiego.
Trzaskowski Hubert, L. 1922, Warszawa, wwł. a. Michelisa.
Turnschein Teofila, nostr. W. 1932.

Urbańska (Mijakowska) Stefanja, W. 1931.
Urpsza Józef, Łowicz, wł. a.

Wache Stefan, Gryfja 1896, Pniewy, wł. a.
Wagnerówna Marja, W. 1930, Płock, pr. a. szpit. św. Trójcy.
Wałkomirski Pejsach, W. 1932, Bieniakonie, wł. a.
Weinber Marceli, Praga 1928, nostr. W. 1931, Podwołoczyska, wł. a.
Weinbergerówna Gitel, Wiedeń, nostr. Kr. 1932.
Weiss Henryk, Pz. 1928, Jarocin, wwł. a. Nowej.
Wepper Edmund, Praga 1928, nostr. W. 1930, Lwów, pr. a. w Gorlicach.
Wesela Stefanja, Pz. 1932.
Widmański Henryk, W. 1931.
Wiederspan Efroim, Kr. 1932.
Wierzbicki Stanisław, Kr. 1930, Katowice, pr. a. Krausego.

Wierzbicki Wacław, Moskwa 1913, Firlej, wł. a.
Wierzchaczewski Franciszek Stanisław Leon, Lipsk 1910, Gniezno, wł. a.
Wierzchowska Wacława, W. 1930, Warszawa, pr. a. J. Podbielskiego.
Wihnanek Marjan, L. 1911, Dąbrowa k/Tarnowa, wł. a. Nowej.
Winkler Józef, Pz. 1932.
Wiśniewska Józefa, Pz. 1932, Wągrowiec, pr. a. w Obornikach.
Wiśniewski Władysław, Pz. 1932.
Witriol Ab., L. 1906, Skole, wł. a.
Włodarczyk Jan, W. 1931, Warszawa.
Włodarski Władysław, W. 1912, Poznań, pr. a.
Woch Czesław Karol, L. 1923, Warszawa, pr. a. J. Podbielskiego.
Wojewódzka Anna, Pz. 1932.
Wojtowski Antoni, W. 1928, Murowana Goślina, wł. a.
Wolfinger Henryk, Praga 1930, nostr. W. 1932, Stryj, pr. a. pod Złotą Gwiazdą.
Wolfówna Fryda, Kr. 1924, Tarnów, zarz. a. im. Tad. Kościuszki.
Wolny Stanisław, Pz. 1932.
Woropaj Jan, Dor. 1914, Czernawczyce, wł. a.
Wozny Feliks, W. 1931, Poczajów, dzierż. a.
Wójcik (Godlewska) Anna, W. 1931.
Wójcikówna Stefanja, Pz. 1932.
Wójt Abraham, Wl. 1930, Tyśmienica, pr. a.
Wyrwalska Olga, Kr. 1931, Wielkie Piekary.
Wyrobek Oktaw, Kr. 1932.

Zamojska Bożena, Pz. 1932.
Zarembina (Wolska) Irena, Pz. 1932.
Zasławski Pejsach, W. 1932, Nowogródek, wł. a.
Zawadzki Edward, W. 1931, Pruszków, kier. ref. rach. budż. W. Z. Z. Sanit.
Zawałkiewicz Witold Damjan, Kr. 1927, Kamionka Strumiłowa, zarz. a. s-ów Zawałkiewicza.

Zawidzki Józef, L. 1921, Lublin, insp. farm.
Zbijewska Wanda, Pz. 1932.
Zawierucha Rachela, Moskwa 1916, Warszawa.
Zgliczyński Z., W. 1925, Janów Podlaski, wł. a.
Ziętarska Irena, Pz. 1932.
Zimowski Kazimierz, W. 1931, Warszawa, pr. a. Klickiego i Sp.
Ziółkowska Helena, Pz. 1932.
Ziółkowski Henryk Łazarz, W. 1932.
Zoblówna Dora, L. 1914, Stryj - Hołówki, pr. a. Aichmüllera.
Zygmuntowiczówna Marja, Kr. 1931, Bochnia, pr. a. K. Szymanowicza.
Zylberfaden Maurycy, W. 1921, Warszawa, wwł. a.
Żelazowski Antoni, W. 1901, Płock, zarz. a. szpit. Św. Trójcy.
Żorówna Lucja, Wl. 1928, Żmigród, zarz. a. A. Walewskiego.

ZE SPISU, POMIESZCZONEGO W „KALENDARZU FARMACEUTYCZNYM" NA ROK 1932, NALEŻY WYKREŚLIć (Z POWODU ŚMIERCI, ZMIANY NAZWISKA I T. P.).

Baer Stanisław.
Bayerówna Felicja.
Błocki Witold.
Brzękowska (Pilecka) Helena.
Bukaty Bol.
Chamski Witold.
Chrzanowski Józef.
Dobraczyński Stefan.
Dorocińska Halina.
Ereth Witold.
Faliszewski Stanisław.

Fleig A.
Friedman Joachim.
Gano Emil.
Ganszer Mieczysław.
Georgeon Ludwik.
Gogela Zygmunt.
Gorzecki Marcin.
Gościcki St.
Kadecz Antoni.
Kalinowski Stan.
Kamiński Sylw.
Kawski Marjan.
Klemczyński Konstanty.
Kluk Bolesław.
Kruchówna Estera.
Lachowicz Franciszek.
Majewski Tomasz.
Mańkowski Witold.
Markiewicz Ludwik.
Mazaraki Tadeusz.
Mickiewiczówna Halina.
Mueller F.
Muszyński Tadeusz.
Nejder Tadeusz.
Pawłowski A. K.
Pluciński Władysław.
Prokosz Jan.
Raniecka Zofja Henryka.
Rutkowski Jan.
Rutkowski Piotr.
Salamonowicz Tytus.
Siekierzyński Franc.
Sigall Leon.
Szankowski Krzywda Marjan
Świątecki Antoni.
Werner R. J.
Wernicka K.

Wilbuszewicz Eugenjusz.
Wilczek Antoni.
Witkowski T.
Zienkowski Jan.
Zundelewicz Józef.
Zylber Szymon.

SPIS APTEK
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
(według stanu z końca roku 1932).

ZNACZENIE SKRÓTÓW

n	—	apteka normalna
os	—	„ o koncesji osobistej
przyw	—	„ uprzywilejowana
real	—	„ realna
w	—	„ wiejska

Inne skróty rozumieją się same przez się.

M. ST. WARSZAWA.

Apteki publiczne.

Anc Gustaw, s-ów, Marszałkowska 21 — zarz. Szejching Ryszard, tel. 8-07-31.

Arndt Miecz., dr., „pod Orłem", Bielańska 15/17, tel. 11-11-35.

Biele St., Ząbkowska 35, tel. 10-09-78.

„Biertümpfel H.", Marszałkowska 136 — zarz. Goszczyński Wacław, tel. 653-70 i 753-70.

Borowski W., Al. Jerozolimskie 59 — zarz. Nasierowski Izydor, tel. 9-79-45.

Bukowski A., s-ów, Marszałkowska 54 — zarz. Woliński Edmund, tel. 8-13-19 i 8-07-80.

Bzowski Władysław, s-ów, i Pęszyński A., Miła 2 — zarz. Pęszyński Adam, tel. 11-14-58.
Chwilczyński H. i Orczyński A., Wielka 17 — zarz. Orczyński Antoni, tel. 621-80.
Cyfracka Jadwiga, Bracka 2 — zarz. Raj Franciszek, tel. 9-38 04.
Czerwiński H. i Nasierowski Iz., Pl. Trzech Krzyży 10 — zarz. Piotrowski Antoni, tel. 9-24-94 i 9-71-41.
Danowski Józef i S-ka, Wolska 129, tel. 682-70.
Dobrzański J., Miodowa 9 — zarz. Skolasiński J., tel. 607-53.
Ekerkunst Józef i Ramotowski T., Leszno 30 — zarz. Ekerkunst Józef, tel. 11-94-24.
Gąsecki A., Freta 16 — zarz. Truskolaski Zenon, tel. 11-40-63.
Gessner Jan, Al. Jerozolimska 11, tel. 9-75-70.
Głowacka Henryka, Górczewska 32, tel. 215-57.
Goldbaum Adam, Nalewki 28, tel. 12-23-96 i 11-25-28.
Grochowski Wacław, Dzika 27, tel. 11-84-41.
„Heinrich dr. T.", Wierzbowa 11 — Małkiewicz Józef, dzierż. Strażyński Wład. i Sitarski Antoni, zarz. Strażyński Władysław, tel. 612-39.
Homeopatyczna Centralna Apteka, Ossolińskich 6—zarz. Klubiński Stanisław, tel. 643-92.
Homeopatyczna Tow. Zwol. Hom., Nowy Świat 16 — zarz. Puliński Antoni, tel. 623-44.
Homolicki W. i S-ka, Leszno 83 — zarz. Homolicki Wiktor, tel. 11-36-63.
Jaworski Boguchwał i S-ka, Poznańska 17, tel. 9-28 04.
Jerzmanowski Kazimierz, Miedziana 12, tel. 647-97.
Jezierski W., Krucza 28 — zarz. Jezierski Stan., tel. 8-32-92.
Jędrzejewski Józef, Okopowa 29, tel. 11-13-33.

Kalicki Władysław, Puławska 11, tel. 8-88-52.
Kamiński S. i Filipowicz W., Gęsia 57-a, — zarz. Filipowicz Wacław, tel. 11-52-08.
Kijewski Juljusz, Zamenhofa 23, tel. 11-16-02.
Klicki, s-ów, Złota 31 — zarz. Piotrowski Kornel, tel. 627-65 i 421-81.
Klimpel L. i Zakrzewski E., Marszałkowska 147 — zarz. Zakrzewski Edward, tel. 611-40 i 239-41.
Klippel, s-ów, Grochowska 87-c — zarz. Iwanowski Juljan, tel, 10-22-19.
Kłobukowski Jan, Grójecka 3, tel. 651-69.
Komorowski Mieczysław, 11-go Listopada 54, tel. 10-11-15.
Kościński W., Karmelicka 21 — zarz. Zieliński Jan, tel. 11-53-04.
Kópczyński T. i Malanowicz W., Twarda 34 — zarz. Malanowicz W., tel. 617-01.
Kuciński F., Marszałkowska 49, tel. 8-29-77.
Kulwieć Z., Leszczyńska 13, tel. 630 85.
Kurkowski Antoni, Belwederska 10, tel. 9-93-03.

Lange Edmund i Klein Bolesław, Ś-to Jerska 20 — zarz. Klein B., tel. 12-15-13.
Latoszyński F. i Manduk W., Wolska 91 — zarz. Latoszyński Franciszek, tel. 680-66.
Lewandowski i Heintze, s-ów, Żelazna 65 — zarz. Miścicki Wincenty, tel. 505-66.
Lubelski Józef, Długa 16 — zarz. Sander Z., tel. 12-09-55.

Maderski J. i Dobrut T., Wileńska 9 — zarz. Dobrut Tomasz, tel. 10 14-79.
Magott L. i S-ka, Brukowa 31 — zarz. Magott Leon, tel. 10-00-50.
Majewski Bogusław, Wolska 38, tel. 717-46.
Malinowski M. i S-ka, Nowy Świat 31—zarz. Maciejowski Stanisław, tel. 601-90.
Mąkolski St. i Baryłkiewicz J., Sienkiewicza 4 — zarz. Mąkolski Stanisław, tel. 284-85.

Michelis Stefan, Mokotowska 43 — zarz. Sawczak Jan, tel. 8-97-97 i 8-38-97.
Mierzejewski S. i S-ka, Stalowa 29 — zarz. Mierzejewski Stanisław, tel. 10-04-02.
Modelski, s-ów, Grójecka 68 — zarz. Bernatowicz Antoni, tel. 9-50-45.
Morawski Wincenty i S-ka, Złota 60, tel. 264-73.
Multański W., Powązkowska 41, tel. 11-81-75.
Muszyński Tad., s-ów, Radzymińska 87/89—dzierż. Jakubowski Józef, tel. 10-04-17.

Niemyski Zygmunt, Grochowska 16, tel. 10-29-28.
Niewiarowski Henryk, Graniczna 10 — dzierż. i zarz. Waśkowski Wiktor, tel. 613-20.
Nowak Z. i Ruciński Z., Czerniakowska 213—zarz. Nowak Zenon, tel. 9-10-61.

Ossowski A. i Kołakowski S., Wolska 10 — zarz. Ossowski Antoni, tel. 617-50.
Podbielski Jan, Bracka 21, tel. 604-86.
Przysiecki i Kłobuszewski, Krakowskie Przedmieście 22 — zarz. Przysiecki Michał, tel. 642-18.

Radomski B., Marszałkowska 95, tel. 9-99-72.
Rawski Józef, Marjańska 12 i Twarda 7, tel. 618-82.
Rosenstadt H. i S-ka, Grzybowska 10 — zarz. Rosenstadt H., tel. 707-76.
Rozpędzihowski W. i S-ka, Elektoralna 35, tel. 664-64.
Rościszewski, s-ów, Syrokomli 6 — zarz. Boroń Edward, tel. 10-08-01.
Rościszewski, s-ów, (filia), Warmińska 37 — dzierż. Bagieński Antoni, tel. 10-13-64.
Rozenman Fiszel i M. Zylberfaden, Twarda 46, tel. 615-86.

Samborscy B-cia O. i W., Nowy Świat 60 — zarz. Samboski Otton, tel. 613-97.
Skierski i Dłuski, Nowolipki 51 — zarz. Chrostowski Stanisław, tel. 11-37-21.

Sklepiński Ant. dr., „Mazowiecka", Mazowiecka 10 — dzierż. Fink-Finowicki Czesław, tel. 621-12.
Skowroński Stefan, Stare Miasto 17, tel. 623-48.
Smolicz, s-ów, Łomżyńska 8 — zarz. Cyfracki Stefan, tel. 10-16-40.
Strużyński Stanisław, Wiejska 2, tel. 9-56-54.
Stypiński i Surzycki T., Zamenhofa 20 — zarz. Berkowicz Natan, tel. 12-23-89.
Szreniawski St., Wronia 27, tel. 725-72.
Szymański J. i Rypiński A., Nowy Świat 18 — zarz. Szymański Józef, tel. 607-24.

Tarchalski J. i Malczewski J., Czerniakowska 79, tel. 9-45-26.
Towiański Józef i Rozencwajg S., Grzybowska 31 — zarz. Towiański J., tel. 240-48.
Tuszyński A. i Karczewski W., Trębacka 4 — zarz. Siciński Edward, tel. 613-71.

Ulatowski Tadeusz i Rosner Gustaw, „pod Politechniką", Piękna 49 — dzierż. Kwiatkowski Wacław, tel. 8-73-14.

Waszkiewicz K., Targowa 54, tel. 10-16-14.
Wągrowscy i Kadecz A., Chłodna 16 — zarz. Wągrowski Kaz., tel. 636-73.
Weber Edward i Mazurkiewicz J., ul. St. Czarneckiego 24 (Żoliborz) — zarz. Weber Edward, tel. 11-48-74.
Weintraub J., Lichtenfeld L. i S-ka, Franciszkańska 18 — zarz. Grünberg Herman, tel. 11-43-88.
Welt J. i Zylberg Z. s-ów, Nalewki 24 — zarz. Welt J., tel. 11-22-64.
Wenda K. dr. i S-ka, Krakowskie Przedm. 45 — zarz. dr. Wenda Kazimierz, tel. 601-07.
Weroczy Jan, Bednarska 13, tel. 625-12.
Wierzbięta A., Marszałkowska 94, tel. 9-84-33.
Więckowski F., s-ów, Marszałkowska 110 — zarz. Lubosiewicz Andrzej, tel. 652-78.

Wilamowski W., ul. Wawelska 56 — zarz. Zmysłowski Romuald, tel. 8-57-62.
Wiśniewski Edward, Marymoncka 14 — zarz. Ostrowski Edward, tel. 11-38-14.
Zalewski E., s-ów, Puławska 18 — zarz. Zalewski Tadeusz, tel. 8-36-74.
Załuska Kaz., Freta 29, tel. 11-04-42.
Zamenhof F., Żelazna Brama 8—zarz. Redlus L., tel. 647-94.
Zieliński Kaz., Puławska 68 — dzierż. i zarz. Gryger Adolf Aleksander, tel. 8-46-65.

Apteki zakładowe.

Centralna Apteka Kolejowa, Chmielna 69 — zarz. Gierasiński Tadeusz.
Apteka st. kol. Warszawa - Wschodnia, Brzeska 2 — zarz. Czerechowski Bronisław.
Apteka Kolejowa, Pelcowizna, Syrokomli 2 — zarz. Szwengruben Stanisław.
Apteka Depart. Więziennictwa, Przejazd 6 — zarz. Kann Marja, tel. 11-18-33.

Apteki szpitalne.

Szpital Dz. Jezus — Żelazna 4, zarz. Jaroszyńska Alina.
Szpital Starozakonnych na Czystem, Dworska 17— zarz. Chajet Józef.
Szpital św. Łazarza, Książęca 1 — zarz. Giedroyć Ignacy.
Szpital Ewangelicki, Karmelicka 10 — zarz. Kłossowska Janina.
Szpital Czerwonego Krzyża, ul. Czerwonego Krzyża 7, zarz. Szymańska Zofja.

Apteki Kasy Chorych m. st. Warszawy.

Apteka Nr. 1 — Marjańska 1 — zarz. Czerniachowicz Nikodem, tel. 769-51.

Apteka Nr. 2 — Solec 93. — zarz. Klasiński Tomasz, tel. 221-78.
" Nr. 3 — Mławska 1 — zarz. Bocheński Stan., tel. 12-11-19.
" Nr. 4 — Bagatela 15 — zarz. Postupalski Walerjan, tel. 8-21-69.
" Nr. 5 — Wolska 52 — zarz. Świderski, tel. 295-30.
" Nr. 6 — Jagiellońska 34 — zarz. Folejewski Wacław, tel. 10-19-07.
" Nr. 7 — Piotra Wysockiego Nr. 3—zarz. Sprzączkowski Bronisław, tel. 10-08-09.
" Nr. 8 — Tarczyńska 20 — zarz. Olecki Lucjan, tel. 501-36.
" Nr. 9 — Jerozolimska 20 — zarz. Zieliński Aleksander, tel. 346-88.
" Nr 10 — Józefowska 4 — zarz. Miarczyński Stanisław, tel. 10-15-05.
" Nr. 11 — Mińska 10 — zarz. Sykulski Wojciech, tel. 10-15-11.
" Nr. 12 — Czarneckiego 24, zarz. Dziubiński Marcin.
" Nr. 13 — Krypska 50, zarz. Strubczewski Stanisław.

Dane statystyczne.

M. st. Warszawa, liczące — według spisu z 1931 r. — 1.178.211 mieszkańców, posiada 117 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych normalnych	92
" publicznych filjalnych	1
" publicznych homeopatycznych	2
" Kas Chorych	13
" kolejowych	3
" Min. Spraw.	1
" szpitalnych	5

Jedna apteka przypada na 10,070 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO BIAŁOSTOCKIE.

Apteki publiczne.

Andrzejewo (n) — Kostecki Marcin.
Augustów (n) — Stankiewicz Stanisław.
Augustów, ul. 3-go Maja 5 (n)—Worotyński Adam.
Bargłów (w) — Gołaszewski Jan.
Białowieża (n) — Wojtkowski Ludwik.
Białystok, Rynek - Kościuszki II (n) — Ajzenstadt, zarz. Chazan M.
Białystok, Sienkiewicza (n) — Fraussteter M.
Białystok, Lipowa 18 (n) — sukc. Gessnera W., zarz. Michalski Wacław.
Białystok, Rynek, róg Sienkiewicza (n) — Hałłaj Anna, zarz. Ozder Ruwin.
Białystok, Warszawska 24 (n) — Hermanowski Wincenty.
Białystok, Sienkiewicza 32 (n) — B-ci Kuryckich.
Białystok, Rynek Kościuszki 17 (n) — s-ów Wilbuszewicza Eugenjusza, zarz. Najdus Szymon.
Białystok, Piękna 2, „na Piaskach" (n) — Wysocki Zygm.
Bielsk (n) — Hałłaj Anna.
Boćki (n) — Dworecki Berko, zarz. Słobod Lewinowa.
Brańsk (n) — Strzelbicki Al.
Brańszczyk (w) — Chorzelski Jan.
Brok (w) — s-ów Sikorskiego K., dzierż. Czerejski Władysław.
Brzostowica Wielka (w) — Jacewicz A.
Choroszcz (w) — Lichtensztejn J.
Ciechanowiec Bielski (n) — Żurkowskiego Romualda s-ów — zarz. Słomski Piotr.
Ciechanowiec Wysoko-Mazowiecki (n) — Ceraski Stanisław.
Czerwin (w) — Neuberg Stanisław.
Czyżew (n) — Parys Jan.

Dąbrowa k/Grodna, Pl. Piłsudskiego 16 (n) — Kurlandski Calko.
Długosiodło (w) — Szulc Mieczysław.
Drohiczyn n. Bugiem (w) — Kozarska Alma, zarz. Paszkiewicz Antoni.
Druskieniki (n) — Jachimowicz Stefan.
Filipowo (w) — Rakowski Kazimierz.
Goniądz (n) — Lenczowska Lucyna.
Goworowo (n) — s-ów Gościckiego Stanisława, zarz. Kordjan Edmund.
Grajewo (n) — Marcinkowski Józef.
Grodno, Pl. Batorego — apteka Gminy Ewangelickiej, dzierż. Stępniewski.
Grodno, pl. Batorego (n) — s-ów M. Klinkowsztejna, zarz. Lubicz Józef.
Grodno, ul. Dominikańska (n) — małż. Ottowiczów B., zarz. Matus Abram.
Grodno, ul. Jerozolimska (n) — Stępniewski E., zarz. Śleszyński St.
Grodno, ul. Orzeszkowej 13 (n) — Szwarc Saul.
Grodno, na Przedmieściu (n) — Tropp-Kryński Abraham.
Gródek (n) — Szulklaper L.
Hajnówka (n) — Gołaszewski Jerzy i Nurzyński Zygmunt.
Indura (w) — Josem Jechel.
Jałówka (n) — Duchnowski Tadeusz.
Janów (w) — Mitelman Izrael, zarz. Pilc Gerszon.
Jasionówka (w) — Goldberg S. G.
Jedwabne (n) — Jałoszewski M.
Jeziory (w) — Smorgoński S.
Kadzidło (w) — Dropa Jerzy.
Kolno (n) — Gołaszewski E., zarz. Gawędzki Marjan.
Kleszczele (w) — Flatau B.
Knyszyn (w) — Rzeźnicki Marjan.
Krynki (n) — Żuchowicki B.
Kuźnica (n) — Owsiany Antoni.

Lipsk (n) — Cieszkowski J.
Łapy (w) — s-ów Ostrowskiego Ignacego, zarz. Romanowski Konstanty.
Łomża (n) — Komornicki St. i Kaczyński W.
Łomża, ul. Długa (n) — Liniewicz Władysław.
Łomża, Plac Kościuszki (n) — s-ów Tuszowskiego, dzierż. Szlichciński Zygmunt.
Łomża, Polowa, róg Sienkiewicza (n) — Zelkin Matys.
Łunna (n) — Trzeciak Konstanty.
Łyse (n) — Maciejewski Mieczysław.
Łysków (w) — Epsztainowa, zarz. Kahan Sz.

Małkinia (w) — Kocel Józef.
Mazowieckie Wys. (n) — Aftel Henryk.
Michałowo Niezabudka (w) — Strycki Apolinary.
Mielnik n. Bugiem (w) — Domański Stefan.
Mileiczyce (w) — sukc. Pruskiego Zygmunta, zarz. Pruska Marja.
Mosty (n) — Soroko z Turczyńskich Helena.
Mścibów (w) — Szejnman Sz.
Myszyniec (n) — Stefanowicz Marek.

Narew (n) — Widawska Eleonora.
Narewka (w) — Warsztacki H.
Nowogród (w) — Szapiro Zusza.
Nowy Dwór k/Grodna (w) — Zawalski Stanisław.
Nur (w) — Herniczek Ignacy.

Orla (w) — Rabinowicz M.
Ostrołęka (n) — Pęski Marceli.
Ostrołęka (n) — Staroń J. i Chwedkowskiego s-ów.
Ostrów (n) — Mieczkowski Ludwik.
Ostrów (n) — s-ów Nowcy J., dzierż. Gołębiowski St.

Piaski (w) — Wismontski Abr.
Porozów (w) — s-ów Krzywca K., zarz. Nirenberg Owsiej.
Porzecze (n) — Ziarnicki Władysław.
Puńsk (w) — Stanisław Roman.

Raczki (n) — Elson I.
Radziwiłów (w) — Rybicki Jan, dzierż. Żegilewiczowa Marjanna.
Rajgród (n) — Monikowski Antoni.
Roś (w) — Piórko Kalman.
Rutki (w) — Bossowski Ludwik.
Sejny (n) — s-ów Domosławskiego, zarz. Domosławski Wacław.
Siemiatycze (n) — Wasilewski Zygmunt.
Skidel (w) — s-ów Chmielewskiego, zarz. Hartung Marja.
Sokoły (n) — Kulesza Henryk.
Sokółka (n) — małż. Werner, zarz. Werner Złata.
Sopoćkinie (n) — s-ów Słomskiego, zarz. Ciechanowicz Bartłomiej.
Stawiski (n) — Rostafiński Feliks.
Suchowola (w) — Ancypo Wiktor.
Supraśl (w) — Sawrycki A.
Suwałki (n) — s-ów Erdreicha i Ochrona Leona.
Suwałki (n) — Szweikowski Bolesław.
Suwałki, ul. 3-go Maja 9 (n) — Żychlewicz A. i Dworzaczek Józef.
Szczuczyn (n) — Dygnarowicz Marjan.
Sztabin (w) — Skowroński S.
Śniadów (w) — s-ów Borkowskiego, dzierż. Makomaski-Kubik Stanisław.
Świsłocz (n) — Strzałkowski Jan.
Trzcianne (w) — Borkowski Chackiel.
Tykocin (n) — Goldzin N. i Kan S.
Wasilków (n) — Godlewski Florjan.
Wizna (w) — Dardziński Mieczysław.
Wiżajny (w) — Kozaryn Roman.
Wołkowysk (n) — Kurlandski Calko, zarz. Eljaszew Ajzyk.
Wołkowysk (n) — Ochron Jechiel.
Wołkowysk (n) — Tymiński Hugon.
Wołpa (n) — Sopotnicki Maksymiljan.

Zabłudów (w) — Gober Szewach.
Zambrów (n) — Skarżyński Juljan.
Zaremby Kościelne (w) — Strumpf Adolf.
Zelwa (n) — d'Aystetten Kazimierz.

Apteki zakładowe i samorządowe.

Białystok, ul. Różańska — apteka Linas Hacedek, zarz. Indenbom Berek.
Białystok, apteka Dyr. Kolei Wileńskiej, zarz. St. Łopattówna.
Sokółka — apteka Komunalna, dzierż. Sobociński Piotr.

Apteki Kasy Chorych.

Białystok, ul. Sienkiewicza, zarz. Widmański Henryk.
Grodno, zarz. Niemczynowicz Stanisław.

Apteki szpitalne.

Białystok, apteka Szpitala Miejskiego, zarz. Bujno Stanisław.
Grodno, apteka Szpitala Miejskiego.
Łomża, apteka Szpitala Miejskiego.

Dane statystyczne.

Województwo białostockie, liczące — według spisu ludności z 1931 r. — 1.640.374 głów, posiada 125 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych normalnych	73
„ „ wiejskich	44
„ zakładowych	1
„ samorządowych	1
„ kolejowych	1
„ Kas Chorych	2
„ szpitalnych	3

Jedna apteka przypada na 13.123 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO KIELECKIE.

Apteki publiczne.

Baran (w) — Kozłowski Tadeusz.
Będzin, ul. Kołłątaja 19 (n) — Chwiłowicz W. i Rogowski K.
Będzin, ul. Kołłątaja 44 (n) — Gold D.
Będzin, ul. Kołłątaja 2 (n) — Kahan Peretz-Mendel.
Będzin, ul. 3-go Maja (n) — Machajski Aleksander.
Białaczów (w) — Tyszecki Kazimierz.
Białobrzegi (n) — Bautsch Rudolf.
Blachownia (w) — Dramiński Piotr.
Bliżyn (w) — Opara Jan.
Bobrowniki (w) — Załuski Jerzy.
Bodzentyn (n) — Firkowski F.
Brzesko Nowe (w) — Okniński Antoni.
Busko (n) — Budzyński K.
Charsznica (n) — Eizerman Czesław.
Chęciny (n) — Rutkiewicz Stanisław.
Chmielnik (n) — Odrobiński Roman.
Chroberz (w) — Piwarski Władysław Marjan.
Ciepielów (w) — Dereń St.
Czeladź (n) — s-ów Januszewicza, dzierż. Tomaszewski Br.
Częstochowa, ul. Kościuszki 37 (n)—Bujakowski A.
Częstochowa, Aleje 3-go Maja (n) — Fryde i Kozankiewicz, dzierż. Wałoch Henryk.
Częstochowa (n) — II Al. 26 — Kozerski P.
Częstochowa (n) — s-ów Lesińskiego Zygmunta, zarz. Otrębski Józef.
Częstochowa, I-sza Aleja (n) — s-ów Monikowskiego Z., zarz. Szczepkowski T.
Częstochowa, Stary Rynek (n) — Nowak Fr. E. i Mandat B.
Częstochowa, ul. Krakowska 38 (n)—Pieńkowski J. i Reterski S.
Częstochowa, ul. Krakowska (n) — Rupprecht J.
Częstochowa, Nowy Rynek (n)—Szostakiewicz Z.

Częstochowa, ul. ks. Kordeckiego 27 (n) — Włosiński Aleksander.
Ćmielów (n) — Królikowski Stefan.
Daleszyce (w) — s-ów Niezabitowskiego, zarz. Bellot Kazim.
Dąbrowa Górnicza (n) — s-ów Grochowskiego, dzierż. Janicki Teodor.
Dąbrowa Górnicza (n) — Janicki Teodor.
Dąbrowa Górnicza, Okrzei 35, tel. 1-29 (n) — Łypkowie Aleksander i Adela.
Drzewica (w)—s-ów Radzymińskiego, drzierż. Smoniewski Kazimierz.
Działoszyce (n) — Szulakowski Kazimierz.
Fałków (w) — Nowakowska Jadwiga.
Garbatka (w) — Skrzyński Włodzimierz.
Głowaczów (n) — s-ów Dużyńskiego, dzierż. Siwerski Zygm.
Gnieweszów (n) — Szerejko Władysław.
Gowarczów (w) — Bilski Mikołaj, dzierż. Książek Franc.
Granica (n) — Rosnowski Franciszek.
Grodziec (n) — Jankowski Jan.
Iłża (n) — Kulesza Władysław i S-ka.
Iwaniska (w) — Kowalczewski Stanisław.
Janowiec (w) — Janiszewski Stanisław.
Janów (w) — Moskalewski Czesław.
Jedlińsk (n) — Chmielewski Stanisław.
Jędrzejów (n) — Krajewski Jan.
Jędrzejów (n) — Smagłowski E. J.
Kamienica Polska (w) — Bielobradek Bronisław.
Kamienna (n) — Bielnicki Jan.
Kazanów (w) — Staniewski Leon.
Kazimierza Wielka (w) — Kędracki Władysław.
Kielce, ul. Kolejowa (n) — Artwiński Stefan.
Kielce, ul. Hipoteczna, róg Mickiewicza (n) — Gierałtowski Cyprjan.
Kielce, Rynek 12 (n) — s-ów Krzanowskiego, dzierż. Kurkowski Wacław.

Kielce, Rynek 17 (n) — s-ów Saskiego B., zarz. Meks Jan.
Kielce, Starowarszawska 49 (n) — s-ów Sikorskiego M., zarz. Sikorska Jadwiga.
Klimontów (n) — Romanowicz Bolesław.
Kłobuck (n) — Kozankiewicz Jan.
Końskie (n) — Fuksiewicz Jan.
Końskie (n) — Ossowska Urszula.
Koprzywnica (w) — s-ów Wieczorka L., zarz. Michalewski Sylwan.
Koszyce (n) — s-ów Błeszyńskiego A., dzierż. Bujakowski Józef.
Koziegłowy (n) — Pogorzelski Juljan.
Kozienice (n) —s-ówWojciechowskiego M., dzierż. Dutkiewicz Zygmunt.
Krążek (w) — s-ów Popławskiego, zarz. Caspari Helena.
Krzepice (n) — Orłowski Konstanty.
Książ Wielki (w) — Dotkiewicz Florjan.
Kunów (w) — Starzyński Aleksander.
Lelów (w) — Prauss Teodor.
Lipsko (w) — Trzciński Wacław.
Łagów (n) — Gruszczyński Stanisław.
Łazy (w) — Piaskowski M., dzierż. Kostro Mieczysław.
Łopuszno (w) — Zembrzuski Bolesław.
Magnuszew (n) — Skowroński Stanisław.
Małogoszcz (w) — Godysz Stefan.
Michałowice (w) — Jarzębiński Maksymiljan.
Miechów (n) — Zaporski H. i Skowera Tad.
Mstów (n) — Chodakowski Bronisław.
Myszków (n) — Szydłowski Stefan.
Niwka (n) — Wejmer Eugenjusz.
Nowa Słupia (n) — Jurzyński Tomasz.
Nowy Korczyn (w) — s-ów Barcza D., zarz. Krajczewski Karol.
Odrzywół (w) — Mantorski K. J.

Ogrodzieniec (w) — Kwapisz E., drzierż. Wegenko Piotr.
Oksa (w) — Zaborski Bronisław.
Olkusz (n) — Wojdacki St.
Opatowiec (w) — Leszczyński Józef.
Opatów (n) — Świestowski Edm.
Opoczno, Pl. Kościuszki 12, tel. 22 (n) — Pawłowski Wiktor.
Osiek (w) —Cipiński Jan.
Ostrowiec (n) — Pakleza Stan.
Ostrowiec (n) — Saski Wiktor.
Ożarów (n) — Filipczak Józef.
Pacanów (w) — Majewski Stanisław.
Paradyż (w) — Zając Franciszek.
Pilica (n) — Kwapisz Edward.
Pińczów (n) — Błaszczakiewicz Władysław.
Pińczów (n) — Jerzmanowski Szymon Wojciech.
Połaniec (w) — Nałęcz - Sachnowski Kazimierz, dzierż. Skrzyński Benedykt.
Proszowice (n) — Gałęzowski Józef, zarz. Krzyżanowski St.
Przedbórz, Mały Rynek 6, tel. 12 (n) — s-ów Długoszewskiego, dzierż. Lipiński Bolesław.
Przyrów (w)—s-ów Kowalskiego Z., zarz. Prüffer P.
Przysucha (n) — Pawelski Stanisław.
Przytyk (n) — Pietrzykowski M.
Radom, ul. Lubelska 5 (n)— Bruśnicka Kazimiera.
Radom, ul. Lubelska 57 (n) — Budzyński Stan.
Radom, Rynek 13 (n) — s-ów Kasprzykowskiego, dzierż. Kasprzykowski Edward.
Radom, Pl. 3 Maja 1 (n) — Łagodziński F.
Radom, ul. Skaryszewska 41 (n)—Władyga Stefan.
Radoszyce (n) — s-ów Radkowskiego M., zarz. Zielonko Józef.
Raków (n) — Chicińska Zofja, zarz. Włoszczewski J.
Sandomierz (n) — s-ów Popławskiego Józefa, zarz. Wiktorowski Feliks.

Secemin (w) — Stanek Wincenty.
Sędziszów (w) — Kodjaszewski Zygmunt.
Sienno (n) — Bauer Zygmunt.
Siewierz (n) — Domański Wacław.
Skalbmierz, Kościelna 3, tel. 7 (n) — Sawicki Paweł.
Skała (n) — Piątkowski Stan.
Skaryszew (w) — Nartowski Jan, zarz. Kalicki Władysław Grzegorz.
Sławków (w) — Sikorski Aleksander.
Słomniki (n) — Maszadro Wł.
Sobków (n) — Wojnowska Adela.
Solec n. Wisłą (w) — Krężelewski Eugenjusz.
Solec-Zdrój (n) — Rożniakowski Jan.
Sosnowiec, ul. Sielecka, róg Barbary (n) — Garbaczewski Jan.
Sosnowiec, ul. Nowopogońska 35 (n) — s-ów Goebla Cz., zarz. Goebel Ignacy.
Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 18, tel. 1-04 (n) — Jagiełłowicz Marceli.
Sosnowiec (n) — Rogowski H., dzierż. Grochulski.
Sosnowiec, ul. Staszica (n) — Rowiński Jan.
Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 46 (n)—s-ów Truszkowskiego C., zarz. Materny Zenon.
Sosnowiec, ul. Szenowska 18 (n) — Turski Leon.
Sosnowiec, ul. Modrzejewska 14 (n) — Wasilewski Władysław.
Sosnowiec, Pogoń, ul. Orla (n) — Zieleziński Władysław.
Staszów (n) — Krauze Bolesław.
Stąporków (w) — Jaśkowski Ludwik.
Stopnica (n) — s-ów Majewskiego Tomasza, zarz. Marzak Sonia.
Strzemieszyce (n) — Górecki Adam.
Suchedniów (n) — Górbiel Stefan.
Sułoszowa (w) — s-ów Majewskiego Lucjana.
Szczekociny (n) — Marzec Władysław.
Szydłowiec (n) — Kowalski Stanisław.

Szydłów (w) — Pociej Stefan.
Tarłów (n) — Jaworski Teodor.
Truskolasy (w) — Kosztulski Sz., dzierż. Urbanowicz Władysław.
Waśniów Kielecki (n) — Gliwicz T., zarz. Tobiasówna Ewa.
Wąchock (n) — Mucha Stanisław.
Wierzbica (w) — Chlebowska, zarz. Kawęcka Janina.
Wierzbnik (w) — Kamocki Leon.
Wiślica (n) — Bielicka Wanda Marja.
Włoszczowa (n) — Rakowski M.
Wodzisław (n) — Kowalski Marjan.
Wolbrom (n) — Czarnecki Ign.
Wolbrom (n) — Rosenbaum Henryk.
Zagnańsk (w) — Wolski B.
Zagórze (w) — Banasik J.
Zawichost (n) — s-ów Rakowskiego, zarz. Jasieński L.
Zawiercie, ul. Łośnicka (n) — s-ów Dulęby J., dzierż. Piaskowski Miecz.
Zawiercie (n) — Pasierbiński Jan.
Zawiercie (n) — Pasierbiński Stanisław.
Ząbkowice (n) — Grochowski Włodz.
Zwoleń (n) — Zagrodzki Józef.
Żarki (n) — s-ów Szydłowskigo, dzierż. Kuchciński Marjan.
Żarnowiec (n) — Górbiel St.
Żarnów (n) — Bitny-Szlachto T. i S-ka.

Apteki Kasy Chorych.

Częstochowa, Ostatni Grosz — zarz. Sikora Wład.
Częstochowa, Stradomska — zarz. Koszykowski Al.
Dąbrowa Górnicza, Nr. 9—zarz. Mieszkis Ludwik.
Grodziec — Muszalski Władysław.
Kamienna (Skarżysko)—zarz. Rybacki Władysław.
Kielce, ul. Staszica — zarz. Langer Ludwik Gustaw.

Końskie — zarz. Kłopotowski Witold.
Olkusz, „Olkusz" — zarz. Siermantowski Antoni.
Ostrowiec — zarz. Wagner B.
Radom, ul. Szkolna — zarz. Dąbkowski Franciszek.
Raków, pow. częstochowski — zarz. Walenta Wiktor.
Sosnowiec (Centralna), Wawel 3 — zarz. Kulesza Zygm.
Sosnowiec, „Milowice", Piłsudskiego 124 — zarz. Sperczyński Wacław.
Sosnowiec, „Pogoń", ul. 3-go Maja Nr. 39 — zarz. Pacyna Ignacy.
Sosnowiec, na Niemcach — zarz. Tuszyński.
Sosnowiec, na Niwce, Nr. 10 — zarz. Plapas Wład.
Sosnowiec, na Piaskach — zarz. Trybulski Kaz.
Sosnowiec, na Porębie, Nr. 12 — zarz. Gruszczyński Jan.
Wierzbnik — zarz. Kobyłecki Marjan.
Zagożdżon — zarz. Labes St.
Zawiercie — zarz. Kabziński M.

Apteki zakładowe.

Częstochowa, apteka miejska, zarz. Niemierko Bolesław.
Radom, apt. kolejowa, zarz. Podolski L.
Skarżysko, apt. kolejowa, zarz. Górski M.

Dane statystyczne.

Województwo kieleckie, liczące — według spisu ludności z 1931 r. — 2.935.680 głów, posiada 191 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych normalnych	115
„ publicznych wiejskich	52
„ Kas Chorych	21
„ kolejowych	2
„ szpitalnych	1

Jedna apteka przypada na 15.370 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO KRAKOWSKIE.

Apteki publiczne.

Alwernia (os) — Bytomski Franciszek.
Andrychów (os) — Ryłko Marjan.
Biała, ul. 11 Listopada (real) — s-ów Ganszera Mieczysława, zarz. Ganszer Stefan.
Biała, ul. 11 Listopada 12 (real) — Keler E.
Biała-Lipnik, ul. 11 Listopada (os) — Barbag Marek.
Biecz (os) — Fusek Witold.
Bobowa (os) — s-ów Janickiego A., zarz. A. Hefnerówna.
Bochnia, Rynek 347 (os) — Göttinger Franciszek.
Bochnia, Rynek 349, tel. 59 (real) — Szymanowicz Karol.
Brzesko (os) — Janoszek Jan.
Brzeszcze (os) — Bobrzecka Marja.
Brzostek (os) — s-ów Bursy Józefa, zarz. Rakowiecki Zdzisław.

Chrzanów, ul. Krakowska 530 (os) — s-ów Adamczyka Stanisława, zarz. Adamczyk Stanisław.
Chrzanów, ul. Sienkiewicza 16 (real) — Silberstein Józef.
Ciężkowice (os) — Konieczny Marcin, dzierż. Führer Aleksander.
Czarny Dunajec (os) — s-ów Trybuły Ignacego, zarz. Trybuła Kazimierz.
Czchów (os) — Barącz Wacław.

Dąbrowa (os) — Heinz Zdzisław.
Dąbrowa k Tarnowa (os) — Marjan Wihnanek.
Dębica (real) — Goldfluss Maurycy.
Dobczyce (os) — Hanak Józef, zarz. Asboth Tadeusz.

Gorlice, Rynek 19 (os) — Bardach Józef St.
Gorlice (os) — Leyko Michał.
Grybów (os) — Hodbod Józef.
Jabłonka (os) — Neupauer Jan.
Jasło, ul. Kościuszki 521 (os) — Blum Adolf, dzierż. Mensch Juljusz.
Jasło, Rynek 173, tel. 99 (real) — Przyłęcki Stefan, dzierż. Rysak Jan.
Jaworzno, ul. Jagiellońska 126 (os) — s-ów Christa Augusta, dzierż. Marcinkiewicz Józef.
Jaworno, Rynek 112 (os) — Szpunar Józef.
Jordanów (os) — Kokoszka Józef.
Kalwarja (real) — B. B. Miłosierdzia, zarz. Kunze Józef.
Kęty (real) — Sokalski Eustachy.
Kołaczyce (os) — Grottger Artur.
Kraków, ul. Konopnickiej 1 (os) — Appel Chaim, zarz. Lilienthalówna L.
Kraków, ul. Dajwór 6 (os) — Banke Henryk, dzierż. Brandel Emanuel.
Kraków, ul. św. Gertrudy 1 (os) — Berger Karol.
Kraków, ul. Długa 66 (os) — Bezucha Wacław.
Kraków, ul. Szczepańska 1 (real) — Davidowie Henryk i Ella i s-ów Blumenfelda Henryka, zarz. David Henryk.
Kraków, ul. Krakowska 9 (real) — s-ów Ehrlicha Wilhelma, zarz. Ehrlichowa Stefanja.
Kraków, Rynek Gł. 22 (real) — Ehrlichowa Antonina.
Kraków, Rynek Gł. 45 (real) — Friedlein Adam, dzierż. Kawecki Ludwik.
Kraków, ul. Dietla 76 (os) — Frister Marjan.
Kraków, ul. Rakowicka 12 (os) — s-ów Georgeona Ludwika, zarz. Wodecka I.
Kraków, ul. Karmelicka 9 (os) — Koperski Józef.

Kraków, Rynek Gł. 13 (real) — Krówczyński Stanisław i Norek E.
Kraków, Aleja 29 Listopada 5, Apteka Warszawska (os) — Kwiatkowski Władysław Antoni.
Kraków, pl. Matejki 3 (os) — Lindner Adam.
Kraków, ul. Mogilska 11 (os) —Liśkiewicz M.
Kraków, ul. Krowoderska 74 (os) — Łapiński Zygm., zarz. Janusz Jan.
Kraków - Podgórze, Rynek 9 (os) — s-ów Łuczki Karola, zarz. Chudzicki T.
Kraków, ul. Wybickiego, róg H. Sienkiewicza (os) — Majkut Teofil.
Kraków, ul. Stradom 6 (os) — Marcisiewicz Ludwik.
Kraków, ul. Mikołajska 4 (real) — Masłowski Mieczysław, zarz. Kałużyński Marjan.
Kraków - Podgórze, ul. Brodzińskiego 1 (real) — Matula Dyonizy, zarz. Matula Edward.
Kraków, ul. Łobzowska 6 (os) — Michalik Czesław, zarz. Żyborska.
Kraków, ul. Grodzka 22 (real) — Oświecimski Tadeusz.
Kraków - Podgórze, pl. Zgody 20 (os) — Pankiewicz Józef.
Kraków, ul. Lubicz 7 (os) — s-ów Radwańskiego Jana Wiesława, zarz. Goldberg Klemens.
Kraków, ul. Karmelicka 23 (os) — s-ów Redera Maksym, zarz. Reder Zenon.
Kraków, Grzegórzecka 9 (os) — s-ów Reinfussa Józefa Stanisława, dzierż. Weindling Emil.
Kraków, ul. Krakowska 10 (real) — Rosenberg Ludwik, dzierż. Hilberg Jakób, zarz. Margulies Maks.
Kraków, ul. Retoryka (os) — Rydel Stefan.
Kraków, ul. Długa 4 (real) — Schneider Edward.

Kraków, Rynek Gł. 43 (real) — Spirer Oskar.
Kraków, ul. Dietla 36 (os) — Sternbach Abraham.
Kraków, ul. Florjańska 15 (real) — Sp. z o. o. Wiszniewski K., zarz. Dąbrowski Jul.
Kraków, Podgórze, ul. Kalwaryjska 27 (os) — Zeimer Natan.
Kraków, ul. Kościuszki 4 (os) — s-ów Żurawskiego Aleksandra, zarz. Durbasiewicz Władysław.
Krościenko (os) — s-ów Dzianoty Ludwika, dzierż. Walter Józef.
Krynica (os) — Homme Władysław.
Krynica (os) — Nitribitt Henryk, dzierż. Ulatowski Tadeusz.
Krynica (os) — Sandauer A., dzierż. Weinberger Filip.
Krzeszowice (real) — Potoccy, zarz. Rybacki Włodzimierz.

Limanowa (os) — Bączkowska Klementyna, zarz. Bączkowski Zdzisław.
Lipnica Murowana (os) — Piątka Stanisława s-ów, zarz. Natter Stanisław.
Liszki (os) — Karwacki Stanisław.

Łapanów (os) — Krzyżanowski Jan.
Łącko (os) — s-ów Wilczyńskiego Zygmunta, dzierż. Karaś Tomasz.
Maków - Podgórski (os) — Lankau Jan.
Mielec, Rynek 32 (os) — s-ów Gardulskiego Piotra, zarz. Hodbod Walenty.
Mielec, ul. Kościuszki 181 (os) — Pawlikowski Roman.
Milówka (os) — Śmiszkiewicz Włodzimierz.
Mszana Dolna (os) — Fraś Franciszek.
Muszyna (os) — Rudy Jan.
Myślenice, Rynek (os) — Skowroński - Prus Tadeusz.

Niepołomice (os) — s-ów Reichenberga Mieczysława, zarz. Katz I.
Nowy Sącz, ul. Grodzka 2 (os) — s-ów Gorzeckiego Marcina, zarz. Borucka-Gorzecka.
Nowy Sącz, Rynek 14 (os) — s-ów Jarosza Ant., zarz. Jarosz Mieczysław.
Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 1 (real) — Nowakowski Stanisław, zarz. Rozwadowski Stanisław.
Nowy Sącz, ul. Lwowska 25 (os) — s-ów Radomskiego Feliksa, dzierż. Burz.
Nowy Targ, ul. Józefa Piłsudskiego 2 (os) — Dworzański.
Nowy Targ, Rynek 13 (os) — Millet Adolf.
Oświęcim, Rynek 5 (real) — s-ów Polaszka Ant.
Oświęcim, ul. Wład. Jagiełły 4 (os) — Ptaszyński Władysław, dzierż. Kęskiewicz Eugenjusz.
Pilzno (os) — Paderewski Antoni, dzierż. Paderewska L.
Piwniczna (os) — Brągiel Eugenjusz.
Poronin (os) — Erychleb Jan.
Prokocim (os) — Zubrzycki Czesław.
Rabka (os) — Miętus Władysław.
Rabka (os) — Reinhold Fabjas.
Radłów (os) — s-ów Kozickiego Z., zarz. Kosman Marjan.
Radomyśl Wielki (os) — Appel Klara.
Rajcza (os) — Wurzel Majer.
Ropczyce (os) — Rubinstein Józef.
Sędziszów (os) — s-ów Jaśkiewicza Józefa, dzierż. Gardziel Włodzimierz.
Skawina (os) — Mroczkowska Anna.
Stary Sącz (os) — Opoczyński Iser.
Sucha (os) — Jasiński Adam.
Szczakowa (os) — Gumowski Zygmunt

Szczawnica (os. sezon.) — Walter Józef, dzierż. Szul.
Szczucin (os) — Antecki Wiktor, zarz. Holder-Flisowska Emilja.
Szczurowa (os) — Gutowski Stefan.
Tarnów, Rynek 25, tel. 106 (os) — s-ów Adlera Maurycego, zarz. Ujejski Eugenjusz.
Tarnów, ul. Targowa 7 (os) — Chomiński Stanisław.
Tarnów, pl. Sobieskiego 2 (os) — s-ów Kopffa Adama.
Tarnów, ul. Lwowska 24 (os) — Kozicki Stanisław.
Tarnów, pl. Kazimierza W. 2 (real) — s-ów Niesiołowskiego Jana, zarz. Langer-Roemer Izrael.
Tarnów, ul. Lwowska 2 (os) — Reich Ignacy.
Tarnów, ul. Krakowska 34 (os) — Schulbaum Zygmunt.
Tarnów, ul. Krakowska 15 (os) — Taubeles I.
Trzebinia (os) — s-ów Radwańskiego Jana, żarz. Dattnerówna Janina.
Tuchów (os) — s-ów Foltyńskiego Antoniego, zarz. Foltyński Władysław.
Tymbark (os) — Pieguszewski Ludwik.
Uście Solne (os) — Bałka Józef.
Wadowice, Rynek 3 (os) — Sowiński Tadeusz.
Wadowice (os) — s-ów Spiegela Natana, zarz. Spiegel M.
Wieliczka (real) — s-ów dr. Miczyńskiego Zygm., zarz. Miczyński Zygmunt.
Wieliczka (os) — s-ów Pelca Józefa, zarz. Pelc-Jabłońska Władysława.
Wilamowice (os) — Mańkowska-Kałużniacka Józefa.
Wiśnicz Nowy (os) — Brzękowski Jan.
Wojnicz (os) — Pazdirek Józef.

Zabierzów (os) — Zeimer Leon.
Zabłocie (os) — Foltyński Stanisław.
Zakliczyn (os) — s-ów Tarczyńskiego Karola dzierż. Bezwiński Jan.
Zakopane - Bystre (os) — Dąbrowski J., zarz. Dąbrowski A.
Zakopane, ul. Krupówki 21 (os) — Donigiewicz Bogdan.
Zakopane, ul. Witkiewicza 1 (os) — Hordyński Stanisław Otmar.
Zakopane, ul. Chramcówki 5, tel. 246 (os) — Masłowski Bolesław.
Zator, tel. 8 (os) — Nowak Witold.
Zawoja (sezonowa) — A. Jasińskiego z Suchej.
Zabno (os) — Zawadziński Tadeusz.
Żegiestów - Zdrój (filj. sez.) — filja apteki w St. Sączu, Opoczyński Isser.
Żmigród (os) — s-ów Walewskiego Adama, zarz. Żorówna L.
Żywiec (real) — Gebauer Antoni.

Apteki szpitalne.

Kraków, Kopernika 19 — Państw. Szpital św. Łazarza, zarz. Radwańska Zofja.
Kraków, ul. Trynitarska 11 — Szpital OO. Bonifratrów, zarz. Szymała Brunon.

Apteki Kasy Chorych.

Andrychów — zarz. Szmorchun Jan.
Biała, ul. Hettwera — zarz. Borkowski Adam.
Chrzanów, ul. Piłsudskiego — zarz. Rdzanek Stefan.
Kraków, ul. Batorego 3 — zarz. Liśkiewicz Mikołaj.

Kraków, Podgórze, Plac Serkowskiego 10 — zarz. Zgrzebnicki J.
Tarnów, ul. Prez. Mościckiego 10 — zarz. Cudek Antoni.

Apteki domowe lekarzy.

Buczkowice — dr. Białen R.
Wielopole Skrzyńskie — dr. Kolasiński Alfons.
Węgierska Górka — dr. Okuljar.

Dane statystyczne.

Województwo krakowskie, liczące — według spisu z 1931 r. — 2.279.027 głów, posiada 155 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych realnych	26
„ publicznych osobistych	116
„ publicznych filjalnych	2
„ szpitalnych	2
„ Kas Chorych	6
„ domowych lekarzy	3

Jedna apteka przypada na 14.820 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE.

Apteki publiczne.

Adamów (n) — s-ów Biernackiego, dzierż. Rogoziński Aleks.
Annopol (n) — Bieńkowski Józef
Baranów (w) — Cholewa Stanisław.
Bełżyce (n) — Sznirsztejn Tadeusz.
Biała Podlaska (n) — Ehrenkreutz Henryk.
Biała Podlaska (n) — Pawłowski Kazimierz.
Biłgoraj (n) — Jabłonowski Marjan.
Bychawa (n) — s-ów Migurskiego H., zarz. Migurski Jan.

Chełm (n) — Dziemski Grzegorz.
Chełm (n) — Papużyński Józef.
Chełm (n) — Walewski Michał.
Chodel (w) — Dąbski Władysław.
Cyców (w) — s-ów Aksamitowskiego, zarz. Zambrzycki Wiktor.
Czemierniki (w) — s-ów Trzcińskiego Bolesława, zarz. Majewski Karol.
Dorohusk (w) — Rychter Stanisław.
Dubeczno (n) — Wajnapel Chil.
Dubienka (n) — s-ów Czajkowskiego, zarz. Ziembiński Juljan.
Frampol (w) — s-ów Bohdanowicza Stanisława.
Firlej (n) — Wierzbicki Wacław.
Garbów (w) — Skarzyński Władysław, zarz. Garbalski Kazimierz.
Garwolin (n) — Gawlik Jerzy.
Głusk (n) — Wójcik Feliks.
Gorzków (w) — Stokowski Hieronim.
Grabowiec (w) — Brykalski Adam.
Horodło (w) — s-ów Trzaskowskiego J. M.
Hrubieszów (n) — s-ów Du-Château Aleksandra, zarz. Czajkowski Tadeusz.
Hrubieszów (n) — s-ów Du-Château Apolonjusza, zarz. Nacelewicz Feliks.
Irena (n) — s-ów Haasego E., zarz. Haase Paweł.
Izbica (n) — Goldhammer Lejzor.
Jabłonna (w) — Kryńska Jadwiga.
Janów Lubelski (n) — Czerechowski Franciszek Bronisław.
Janów Podlaski (n) — Zgliczyński Zygmunt.
Jaszczów (n) — Popławski Rudolf Tadeusz.
Józefów n. Wisłą (w) — s-ów Jagodzińskiego J., zarz. Twarowski Stefan.
Józefów (w) — s-ów Żmudzkiego, zarz. Lisowski Michał.
Kamionka (w) — Zawadzki Józef.

Kazimierz Dolny (n) — Lichtson Stanisław.
Kock (n) — s-ów Zielińskiego Iwona, zarz. Mazurkiewicz Bronisław.
Kodeń (w) — Czapińska Janina Aleksandra.
Komarów (n) — Tomaszewski Ludwik.
Komarówka (w) — Burdziński Marjan.
Konstantynów n. Bug. (n) — Kuźmicki Jan.
Końskowola (w) — Szulc Stanisław.
Korczew n. Bugiem (n) — Naimski Józef Michał.
Korytnica (w) — Domański Stefan.
Kosów Lacki (n) — Bronisz Antoni.
Kotuń (n) — Danielak Jan.
Krasnobród, tel. 9 (w) — Sieklucki Mieczysław i s-ów Niedzielskiego, zarz. Sieklucki M.
Krasnystaw (n) — s-ów Ławickiego Teofila i Grubińskiego Mieczysława, zarz. Grubiński Mieczysław.
Krasnystaw (n) — Szczęśniewski Antoni.
Kraśniczyn (w) — Jagielski Bolesław.
Kraśnik, ul. Narutowicza (n) — Barszczewski Marjan Adam.
Kraśnik, Rynek (n) — Bielski Władysław i Czerwiński Stefan.
Kryłów (n) — Bojarski Teofil.
Krzczonów (w) — Nizowski Antoni.
Krzeszów n. Sanem (w) — s-ów Hellicha, zarz. Madej Jan.
Kurów (n) — Rola Klemens.
Lubartów (n) — Bielakowski Józef.
Lublin, Krak. Przedmieście 45 (n) — Barszczewski Ryszard i Obrąpalski Wacław.
Lublin, Foksal 19 (n) — Bołdok Leonard i Wójcik Jan.
Lublin, Krak. Przedm. 14 (n) — Chrzanowski Józef i Grodzki Feliks.
Lublin, Krakowskie Przedm. 31 (n) — Haberlau Gustaw, Stecki Antoni i Tomaszewski Adam.

Lublin, Rynek 2 (n) — Klonowiecki Antoni i Semadeni Piotr.
Lublin, Lubartowska 25 (n) — s-ów Kotowskiego Stefana i Wędkowskiej Zofji, zarz. Wędkowski Józef.
Lublin, Bychawska 46 (n) — Policzkiewicz Henryk.
Lublin, Namiestnikowska 27 (n) — Pryliński Kazimierz.
Lublin, Nowa 23, tel. 703 (n) — Szeliga Wacław.
Lublin, Kalinowszczyzna (filj) — Szeliga Wacław.
Lublin, Krak. Przedm. 5 (n) — Żółtowski Emil.
Łaskarzew (w) — s-ów Zielińskiego H.
Łaszczów (n) — Sznuk Konstanty.
Łęczna (n) — Trzcińska Ewelina.
Łochów (w) — Wyrzykowski Aleksander.
Łomazy (w) — Zaremba Bolesław.
Łopiennik Lacki (n) — Kaczorowski F.
Łosice (n) — s-ów Kosteckiego, zarz. Wójcik Kazimierz.
Łukowa (n) — Maciejczyk Wojciech Tadeusz.
Łuków (n) — Nowiński Teodozjusz.
Łuków (n) — Raczunas Marjan.
Łysobyki (w) — s-ów Glinieckiego, zarz. Świnecki Bronisław.
Maciejowice (n) — Kucybała Jan.
Markuszów (filj) — Rola Klemens, zarz. Rudolph Kazimiera.
Michów (n) — Bruzgielewicz Jan.
Międzyrzec (n) — Kosowska Małka.
Międzyrzec (n) — Wasserman Izrael.
Modliborzyce (w) — Kubicki Wacław
Mordy (w) — Jabłoński Józef.
Nałęczów (n) — Konieczny Józef.
Niedrzwica Kościelna (w) — Czekański Leon.
Okrzeja (n) — Grzeszkiewicz Bolesław.
Opole (n) — Stefański Adam.
Ostrów (n) — Samulik Aleksander.

Parczew (n) — Jabłoński Piotr, zarz. Skrycki Józef.
Parysów (w) — Chmielewski Tadeusz.
Piaski Wielkie, ul. Lubelska (n) — s-ów Pepłowskiego Stanisława, zarz. Pawłowski Jan.
Pilawa (w) — Kłosek Józef.
Piszczac (w) — Czarnowski Stefan.
Poturzyn (w) — Miller Felicjan, zarz. Bączkowski Gustaw.
Puławy (n) — Cyfracki Fr., dzierż. Gawdzik Zygmunt.
Puławy (n) — Kwiatkowski Zygmunt.
Radzyń (n) — s-ów Frietza M., zarz. Kosiński Józef.

Rejowiec (n) — Sikorski Marjan.
Ryki (n) — Heinrich Władysław.

Sadowne (w) — s-ów Gołębiowskiego J., zarz. Berger Teodor.
Sarnaki (w) — s-ów Dzierżewicza A., zarz. Piotrowski Stanisław.
Sawin (w) — Iwanowski Stefan.
Siedlce, Kilińskiego 22 (n) — Maliszewski Jan.
Siedlce, Św. Jańska 1 (n) — Olszakowski Józef.
Siedlce, ul. Piłsudskiego 24 (n) — Przyborowski Wacław.
Siedlce, Piękna 13 (n) — Szczuka Albin.
Siedliszcze (n) — Religioni Władysław.
Skierbieszów (w) — Bortnowski Tadeusz.
Sławatycze (n) — Skowroński Konstanty.
Sobienie-Jeziory (w) — Gorta Władysław.
Sobolew (w) — Waślicki Jan.
Sokołów (n) — Gałach Feliks.
Sokołów (n) — s-ów Wrońskiego I., zarz. Orłowski Jerzy.
Sosnowica (w) — Zawadzki Ignacy.
Sterdyń (n) — Łętkowski Aleksander.
Stężyca (n) — Żerański Teofil.

Stoczek (w) — s-ów Hryniewieckiego F., zarz. Gulczyński Józef.
Stoczek (n) — Pogorzelski Dyonizy.
Szczebrzeszyn (n) — Szczygłowski Jan.

Tarnogród, Luchowska 10 (n) — Nurkowski Kazimierz.
Terespol (n) — Pankla Eug.
Tomaszów (n) — Franke Emil.
Tomaszów (n) — Próchnicki Leopold.
Trawniki (w) — Englert Ludwik.
Trzebieszów (w) — Królikowski Tadeusz, zarz. Wawroski St.
Turobin (n) — Grodzki Feliks, zarz. Maurin Henryk.
Tyszowce (n) — Szczech Franciszek.

Uchanie (n) — s-ów Jurkiewicza, zarz. Pliszczyński Jan.
Uhrusk (n) — Belke Marjan.
Urzędów (w) — Sawa Władysław.

Wąwolnica (n) — Janiszewski Stefan.
Węgrów (n) — Tokarski Stanisław.
Wisznice (n) — Pankowski Józef.
Włodawa (n) — Poraziński Wacław i Frick Wacław.
Wohyń (n) — Borecki Nikodem.
Wojsławice (n) — s-ów Kamińskiego Henryka, dzierż. Kukliński Jan.
Wyrozęby (w) — Koter Zygmunt.
Wysokie (w) — Chrzanowski Modest.

Zaklików (n) — Słubicki Władysław.
Zakrzówek (w) — Górnicki Bronisław.
Zamość, Rynek 15 (n) — s-ów Kłossowskiego Z., dzierż. Łaganowski Feliks.
Zamość - Nowa Osada, Lwowska 2 (n) — Rubinson Herman.

Zamość, Stolarska 18 (n) — Suchański Marjan.
Zbuczyn (w) — s-ów Hildebrandta St., zarz. Nowakowski Romuald.
Zwierzyniec (w) — Gulińska Janina.
Żelechów (n) — Zwoliński Stanisław.
Żółkiewka (n) — Ryłko Zdzisław.

Apteki Kasy Chorych.

Biała Podlaska, Reformacka 2, zarz. Kaszubski Bronisław Augustyn.
Chełm, ul. Sienkiewicza 14, zarz. Fedorowicz Ludwik.
Lublin, ul. Hipoteczna, Kasy Chorych Nr. 1, zarz Sikorski Kazimierz.
Lublin, Pl. Bychawski Nr. 3, Kasy Chorych Nr. 2, zarz. Gerard Antoni.
Siedlce, ul. Piłsudskiego 82, — zarz. Pawlicki Stanisław.

Apteki kolejowe.

Lublin, Apteka Kolejowa, zarz. Zieliński Feliks

Dane statystyczne.

Województwo lubelskie, liczące — według spisu z 1931 r. — 2.468.291 głów, posiada 157 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych normalnych	100
„ publicznych wiejskich	49
„ publicznych filjalnych	2
„ Kas Chorych	5
„ kolejowych	1

Jedna apteka przypada na 15.722 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO LWOWSKIE.

Apteki publiczne.

Baligród (os) — Faliszewska Jadwiga.
Baranów (os) — Kozłowski Witold.
Bełz (os) — Gros Józef.
Bircza (os) — Kruczek Tadeusz.
Błażowa (os) — Brzęś Antoni, zarz. Anderman Maks.
Borynia (os) — Góroński Adolf.
Borysław (os) — Rothenberg Artur.
Bóbrka (real) — Dunin - Wąsowiczowa Domicela, dzierż. Aschkenazy Juljusz.
Brzozów (os) — dr. Zacharski Jan.
Brzuchowice (os) — s-ów Wernera Rudolfa, zarz. Topolnicki Zygmunt.
Bukowsko (os) — Gierżabek Apolonja i Jadwiga, dzierż. Dratler-Cukierowa Róża.
Chodorów (os) — Biederman Juljusz, zarz. Biederman Juljusz Franciszek.
Chyrów (os) — s-ów Lewickiego St., zarz. Liszka Franciszek.
Cieszanów (os) — s-ów Łukasiewicza Jana, dzierż. Bajorski Bolesław.
Dobromil (os) — s-ów Glazóra Tadeusza, zarz. Łukacz Eugenjusz.
Dobromil (real) — s-ów Grotowskiego, dzierż. Kienwald Oskar.
Drohobycz (os) — Arzt Henryk, dzierż. Rammer Leon.
Drohobycz (os) — Lifschitz Isser.
Drohobycz (os) — Safrin Emil.
Drohobycz (os) — Simon Juljan Artur.
Drohobycz (os) — s-ów Tobiaszka Gorgonjusza Franciszka, zarz. Jozefsberg Zygmunt.
Dubiecko (os) — Grudzewski Juljusz.
Dukla (real) — Springer Siche.
Dynów (real) — Baraniecki Franciszek.

Felsztyn (os) — s-ów Strzegockiego Apolinarego, dzierż. Falber Adolf.
Frysztak (os) — Zasielski Roman.
Głogów (os) — Brandler Henryk.
Grębów (os) — Haszczyc Jan.
Gródek Jagielloński (real) — Hescheles Ignacy.
Gródek Jagielloński (os) — Stöckel Emil.
Iwonicz (sez. filj. Krosna) — Wojtynkiewicz Stanisław, zarz. i dzierż. Buchband Jakób.
Janów (os) — Kohn Izaak Edward.
Jarosław (os) — Hamber Jonasz.
Jarosław (os) — Kucharski Edward.
Jarosław (real) — Pfau Szymon.
Jarosław (os) — Wojciechowski Feliks.
Jaryczów Nowy (os) — Pohorecki Jan.
Jasienica (os) — Buchband Weissowa Rachela.
Jawornik Polski (os) — Gross Karol.
Jaworów (os) — s-ów Dursta Adolfa, zarz. Wi- taszka Leon.
Jaworów (real) — Lachowicz Stanisław.
Jedlicze (os) — Kotowicz Tadeusz, zarz. Czerny Karol.
Kańczuga (os) — Tokarzewska Marja, zarz. Tokarzewski J.
Kolbuszowa (os), pod Zbawicielem — s-ów Cassiny S., dzierż. i zarz. Bolesław Szwejkowski.
Komarno (os) — Metanomski Adolf.
Korczyna (os) — Grabowski Władysław, zarz. i dzierż. Dębicki Eugenjusz.
Krakowiec (os) — s-ów Sattlera Marjana, zarz. Menkes Izrael.
Krosno (os) — Mieszkowski Jan, dzierż. Szczepański Sebastjan
Krosne, Rynek 5, tel. 22 (real) — Wojtynkiewicz Stanisław Czesł., zarz. Sygal Feliks.
Krystynopol (os) — s-ów Leiblingera Oskara, zarz. Lichtenthal Joachim.
Kulików (os) — Sinkowski Hipolit.

Lesko, Rynek (real) — s-ów Moszczeńskiego Ferdynanda, zarz. Moszczeński Marjan.
Leżajsk (os) — s-ów Kijasa Henryka, zarz. Winnicki Tadeusz.
Lubaczów (os) — Kozłowski Stanisław.
Lubień Wielki (os) — Blaustein Maurycy.
Lutowiska (os) — s-ów Serkowskiego Antoniego, dzierż. Einhorn Juljusz.
Lwów (real), Żółkiewska — Aschkenazy A. i Selzer Edwin — zarz. Aschkenazy A.
Lwów, Krasickich (os) — Augenstern Karol, zarz. Falber Maksymiljan.
Lwów, ul. Łyczakowska Górna (os) — s-ów Barszaka Filipa, zarz. Łazowski Władysław.
Lwów, Legjonów (real) — Beiserowa Zofja i S-ka, zarz. Beiser Marceli.
Lwów, Lewandówka (os) — Berger Adolf Norbert.
Lwów, ul. Łyczakowska 57 (os) — Błądziński Henryk.
Lwów, Zniesienie (os) — s-ów Brausteina Adolfa, zarz. Arzt Henryk.
Lwów, ul. Słowackiego 12 (os) — Dewechy Fryderyk, zarz. Dewechy Janina.
Lwów, Akademicka (os) — Dobrzański Władysław, dzierż. Królik Izaak.
Lwów, Plac Teodora (os)—s-ów Dorzaweca Abrahama, dzierż. Kupfer Wolf.
Lwów, Łyczakowska (os) — Ehrbar Antoni.
Lwów, Gęsia 1, tel. 12-91 (os) — Ettinger Marek, zarz. Ettinger Jakób.
Lwów, Kazimierzowska 31 (real) — Hay Szymon.
Lwów, Kopernika 29 (os) — Hellmann Otto.
Lwów, Słoneczna (os) — Kajetanowicz Kajetan.
Lwów, Leona Sapiehy (os) — Kaniewski Juljusz, dzierż. i zarz. Türhaus Zygmunt.
Lwów, Kleparów (os) — Kohlhepp Bolesław.
Lwów, ul. Leona Sapiehy (os) — Krynicki Mieczysław, zarz. Jakliński Tadeusz.

Lwów, Bajki 23 (os) — Krzyżanowski Franciszek.
Lwów, Kopernika (os) — Krzyżanowski Marjan.
Lwów, Plac Unji Brzeskiej (os) — Kurkiewicz Józef, dzierż. Kania Stanisław.
Lwów, Krakowska (real) — Kurzrock Rafał, zarz. Kurzrock-Kronbergowa Rozalja.
Lwów, Zamarstynowska (os) — Kwartner Józef.
Lwów, Grodecka 81 (os) — s-ów Łazowskiego Mieczysława Tyt., dzierż. Kurzrock Józef.
Lwów, ul. Borkowskich (os) — Łazowski Władysław.
Lwów, Zamarstynów (os) — Łysakowska - Reissowa Józefa, dzierż. Nussbaum Adolf.
Lwów, Żółkiewska 52 (os) — Margulies Rachmiel.
Lwów, Zyblikiewicza 50 (os) — s-ów Markowicza Antoniego, zarz. Pohorille Marceli.
Lwów, ul. Królowej Jadwigi 33 (os) — Messuta Henryk.
Lwów, Akademicka 28 (os) — dr. Pilewski Józef.
Lwów, Rynek 18 (real) — Pineles Józef i Bretler Juljusz, zarz. Bretler Juljusz.
Lwów, Plac Bernardyński 1 (real) — dr. Poratyński Jan.
Lwów, Zyblikiewicza (os) — Sarkisiewicz Włodzimierz.
Lwów, Grodecka 30 (os) — Scheinbach Bernard.
Lwów, Piekarska 45 (os) — Schumerowa Olga, zarz. Schumer Ludwik.
Lwów, Halicka 19 (real) — s-ów Sładowskiego Leszka, dzierż. Czaczkes Dawid.
Lwów, Janowska 2 (os) — Sommerstein Selig.
Lwów, Plac Marjacki 8, tel. 2-96 (os) — dr. Stenzel Stefan, dzierż. Bauer Edward.
Lwów, Kurkowa 5 (os) — Sussman Ezechjel.
Lwów, Zielona 33 (os) — Tenecki Ottmar.
Lwów, Grodzickich (real) — Terlecki Michał, zarz. Gurgułówna Zofja.

Lwów, Żółkiewska 71 (os) — s-ów Zarzyckiego, dzierż. Haliński Edmund.
Lwów, Piłsudskiego 15 (os) — Zuckermann Leon.
Lwów, Grodecka (os) — Zygmuntowicz Kazimierz.
Lwów, Jagiellońska (os) — Żerygiewicz Izydor.
Łańcut (os) — dr. Kindraczuk Włodzimierz.
Łańcut (os) — Zieliński Roman.
Łąka (os) — Grol Izaak.
Magierów (os) — s-ów Arta Maurycego, zarz. Kroó Geza.
Majdan Kolbuszowski (os) — s-ów Porylesa, dzierż. Gruber Dawid.
Medenice (os) — s-ów Kikiewicza Henryka, dzierż. Rosen-Felsowa Dora.
Mosty Wielkie (os) — Krauss Józef, dzierż. Bogucki Włodzimierz.
Mościska (real) — Grünfeld Salomon.
Narol (os) — s-ów Ostrowskiego Em., zarz. Czyżowicz Aleksandra.
Niemirów (os) — Karczyński Joachim.
Niemirów Zdrój (filja Niemirowa) — Karczyński J.
Nisko (os) — s-ów Koreckiego Leona, zarz. Korecka Janina.
Niżankowice (os) — s-ów Kapiszewskiego, dzierż. Hirschtritt Rubin.
Oleszyce (os) — Nussbeck Abraham.
Podbuż (os) — Mauer Feiwel, zarz. Kleinkopf Maksymiljan.
Pruchnik (os) — Schapu Natan.
Przemyśl (os) — Bojarski Ignacy.
Przemyśl (real) — Groten Anastazy.
Przemyśl (os) — Landes Zygmunt, zarz. Freudenthal Izaak.
Przemyśl(os) — Mańkowski Witold, zarz. Adieren Marek.
Przemyśl (os) — s-ów Mirskiego Józefa, dzierż. Bahr Jakób.
Przemyśl (os) — Pomeranz Izydor.

Przemyśl (os) — Sandauer Otto.
Przemyśl (real) — s-ów Szancera Gustawa, zarz. Katz Jakób.
Przemyśl (os) — Weiss Bernard.
Przemyśl (os) — Wiesel Karol.
Przeworsk (os) — s-ów Świtalskiego Władysława, zarz. Prokosz Juljusz.
Radomyśl n. Sanem (os) — Moraszewski St.
Radymno (os) — Gramski Kazimierz.
Rawa Ruska (os) — s-ów Podobińskiego Edwarda, dzierż. Deisenberg-Gorżkowa Maura.
Rawa Ruska (os) — Schorr-Landauowa Ewa.
Rozwadów (os) — Sigall Leon s-ów, zarz. Speiser Jetti.
Rudnik n. Sanem (os) — Reischer Klemens Leon, dzierż. Kozłowski Mieczysław.
Rymanów (os) — Haładewicz Władysław.
Rymanów Zdrój (filja) — Haładewicz Władysław.
Rzeszów (os) — s-ów Angermanna Jana, zarz. Kazimierz Tułecki.
Rzeszów, Zamkowa, tel. 149 (os) — Godlewski Marcin.
Rzeszów (real) — Herschdörfer Maksymiljan, zarz. Kalmus Adolf.
Rzeszów (os) — Kohn Eljasz.
Rzeszów (os) — s-ów Kołodziejskiego Józefa, dzierż. Lipczyński Ferdynand.
Sambor (real) — Aleksiewicz Julja, dzirż. Seeman Ozjasz.
Sambor (os) — Bürger Nataniel, zarz. Strumpfner Aleksander.
Sambor (os) — Kulczycki Ruczka Dymitr.
Sambor (os) — Lepiankiewicz Jan, zarz. Lepiankiewicz Stanisław.
Sambor (os) — Selinger Jakób.
Sanok (os) — s-ów Eisenbacha Henryka, zarz. Eisenbach Juljusz.

Sanok (real), Kościuszki 18 — s-ów Kawskiego M., zarz. Masłowski Bolesław.
Sądowa Wisznia (os) — Mauer Markus.
Schodnica (os) — Jakliński Bronisław.
Sieniawa (real) — s-ów Mańkowskiego A., zarz. Mańkowska Marja.
Sokal (os) — s-ów Lebedowicza Ludwika, dzierż. Kołodziejski Wincenty.
Sokal (real) — Wysoczańska Bronisława, zarz. Goldstein Szymon.
Sokołów (os) — Dańczak Stanisław.
Stary Sambor (real) — s-ów Grotowskiego Józefa, dzierż. Finkelstein Henryk.
Strzeliska Nowe (os) — Kańczuker Jakób.
Strzyżów, Słowackiego 180 (os) — Stoeger Eugenjusz.
Szczerzec (os) — Gelbard Jakób.
Tarnobrzeg (os) — Sławomirski Ottmar, dzierż. Grüner Nathan.
Tartaków (os) — s-ów Wojdy Karola, zarz. Wojdówna Marja.
Truskawiec (os) — Wróblewski Władysław, zarz. Teichman Samuel.
Turka n. Str. (real) — Feldman Dawid.
Turka n. Str. (os) — Kelhoffer Izaak.
Tustanowice - Wolanka (os) — s-ów Offego Samuela, zarz. Offe - Starkowa Aniela.
Tyczyn (os) — Troskolański Stanisław.
Uhnów (os) — s-ów Kałużniackiego Konrada, zarz. Petrykówna Zofja.
Ulanów (os) — Janeczek Miecz. Zygmunt.
Ustrzyki Dolne (os) — Grünhaut Zygmunt.
Waręż (os) — s-ów Minnickiego Czesława, dzierż. Futujma Grzegorz.
Winniki (os) — Bauman Kaz., dzierż. Weinberg-Kornus Klara.
Zagórz Nowy (os) — Zbyszewski Józef.
Zarszyn (os) — Goldschlag Izrael Leib.

Żołynia (os) — Biechoński Franciszek.
Żółkiew (os) — Pyszyński Antoni.
Żółkiew (real) — Turzańska Zofja, dzierż. Friedman Adolf.

Apteki Kasy Chorych.

Borysław — zarz. Lille Szymon.
Drohobycz — zarz. Lewiter Edward
Krosno — zarz. Cyronek Władysław.
Lwów, ul. Brajerowska — zarz. Malanowski Józef.
Lwów, ul. Dwernickiego, apteka Okręgowego Związku Kas Chorych — zarz. Herman Emanuel.
Lwów, ul. Fredry — zarz. Lux Brzozowski Józef.
Przemyśl—zarz. Roszko Augustynowicz Stanisław.

Apteki domowe lekarzy.

Horyniec Zdrój — dr. Ruebenbauer Henryk.
Wielkie Oczy — dr. Grünseit Józef.
Wybranówka — dr. Dortort Chiwe Henryk.

Apteki szpitalne.

Lwów, ul. Łyczakowska — Państwowy Szpital Powszechny, zarz. Wolański Stanisław.

Dane statystyczne.

Województwo lwowskie, liczące — według spisu z roku 1931 — 3.127.138 głów, posiada 187 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych realnych	28
„ publicznych osobistych	145
„ publicznych filjalnych	3
„ Kas Chorych	7
„ szpitalnych	1
„ domowych lekarzy	3

Jedna apteka przypada na 16.723 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE.

Apteki publiczne.

Aleksandrów (n) — Błaszczyk Jan.
Andrespol (n) — Geiser Alfred Karol.
Bełchatów (n) — dr. Szabrański Władysław.
Będków (w) — Wojdaliński L.
Błaszki (n) — Wójcik Józef.
Bolesławiec (w) — Kukulski Edward.
Brdów (w) — s-ów Jaraczewskiego J., zarz. Gloger Władysław.
Brudzew (w) — Zawadzki Emil Wacław.
Brzeziny (n) — Górecki Ludwik.
Brzeziny (n) — Kolasiński Henryk.
Brzeźnica Nowa (n) — Wyrzykowski Stanisław.
Burzenin (w) — Sadzewicz Zygmunt.
Ceków (w) — Szwarc Hersz.
Chocz (w) — Korczyński A. S.
Ciażeń (w) — Chrzanowski Jan.
Dąbie, Rynek 9 (n) — s-ów Gogeli Zygmunta, dzierż. Gogela Zygmunt.
Dłutów (w) — Depczyk Józef.
Dobra (n) — Eret Witold.
Działoszyn (n) — Wierzbicka Sabina.
Gidle (n) — s-ów Pancerama I., zarz. Żrałek Marjan.
Główno (w) — s-ów Brylskiego Aleksandra.
Godziesze (w) — Kosiński Bronisław.
Golina (w) — Laube Waldemar.
Gomunice (filj) — Romankiewicz Tadeusz.
Gorzkowice (w) — Strojanowski Adam.
Grabów (n) — Mackiewicz G.
Grodziec (w) — Zaborski Bronisław.
Grzegorzew (n) — Jastrzębski Stanisław.
Iwanowice (w) — Bojarzyński W. Fr.
Izbica (n) — Pauczyński Wacław.
Jeżów (n) — Furczyński Jan.

Kalisz, ul. Piłsudskiego 19 (n) — s-ów Chlebińskeigo J., zarz. Turewicz Bronisław.
Kalisz, ul. Wrocławska 38 (n) — Niwiński W. i Chrzanowski Władysław.
Kalisz, Stary Rynek 7 (n) — Pewnicki Stanisław.
Kalisz, Plac Kilińskiego 4 (n) — s-ów Piotrowskiego S., zarz. Kwieciński Adam.
Kalisz, ul. Kanoniczna 6, tel. Nr. 366 (n) — Ptaszyński Mieczysław.
Kalisz, ul. Babina 27 (n) — Rotcejg Maks.
Kamieńsk (n) — Romankiewicz Tadeusz.
Kazimierz (n) — Sznirsztein T.
Kiełczygłów (w) — Astasiewicz J.
Kleczew (n) — Kosztulski Stefan.
Kłodawa (n) — Lewandowski Józef.
Kłomnice (w) — Wolnicki Stefan.
Koluszki (w) — s-ów Starzyńskiego.
Koło (n) — s-ów Piotrowskiego A., zarz. Wojciechowski P.
Koło (n) — Tomaszewski Czesław, dzierż. Borsukiewicz Jan.
Koniecpol (n) — s-ów Bellona Karola.
Konin (n) — Laube A.
Konin (n) — s-ów Liśkiewicza, zarz. Wardzichowski Edward.
Konstantynów (n) — s-ów Piotrowskiego, azrz. Piotrowski Franciszek.
Koźminek (n) — Wachlewicz Adam.
Kramsk (w) — Pierwocha-Połomski Michał.
Kraszewice (w) — Paszyn Ignacy, dzierż. Bużniewicz Witold.
Krzymów (n) — Batogowski A.
Lutomiersk (w) — Kłobukowski I.
Lututów (w) — Wyganowski Józef.
Łask (n) — Białkowski Józef.
Łęczyca (n) — Batkowski W. i Kitzman Ryszard.
Łęczyca (n) — Lewandowski T.
Łódź, Pabjanicka Szosa 50 (n) — Antoniewicz G.

Łódź, Piotrkowska 95 (n) — Bartoszewski Michał.
Łódź, Piotrkowska 164 (n) — Bartoszewski Stanisław.
Łódź, Rzgowska 59 (n) — Busse Ant.
Łódź, Pomorska 12 (n) — Charemza Ant., dzierż. Sejmicki M.
Łódź, Wólczańska 37 (n) — Cymer J.
Łódź, Rokicińska 53 (n) — Czyński Ludomir.
Łódź, Zgierska 57 (n) — Dancerowa Anna.
Łódź, Piotrkowska 127 (n) — s-ów Danieleckiego W. i s-ów Głuchowskiego A.
Łódź, Zgierska 87 (n) — Duszkiewiczowa Helena.
Łódź, Piotrkowska 225 (n) — Epsztejn M.
Łódź, Narutowicza 4 (n) — Głuchowski Br.
Łódź, Przejazd 59 (n) — Gorczycki Zygmunt.
Łódź, Wschodnia 54 (n) — s-ów Gorfeina, zarz. Karlin T.
Łódź, Konstantynowska 17 (n) — Groszkowski W.
Łódź, Główna 50 (n) — Hamburg St. i S-ka.
Łódź, Brzezińska 24 (n) — s-ów Hartmana J., zarz. Lipszes J.
Łódź, Stary Rynek 9 (n) — Jankielewicz Sz.
Łódź, Aleksandrowska 80 (n) — Kahane J.
Łódź, Zgierska 54 (n) — s-ów Kasperkiewicza, zarz. Góra Władysław.
Łódź, Rzgowska 117 (n) — Kłopotowski Wacław.
Łódź, Kątna 54 (n) — Koprowski J.
Łódź, Nowomiejska 15 (n) — Koprowski J.
Łódź, pl. Wolności 2 (n) — s-ów Leinwebera M., dzierż. Hiszpański Józef.
Łódź, Piotrkowska 191 (n) — Lipiec M.
Łódź, Piotrkowska 46 (n) — Müller E.
Łódź, Piotrkowska 307 (n) — Pawłowski L.
Łódź, Cegielniana 64 (n) — Perelman Abram.
Łódź, Pomorska 91 (n) — Stanielewicz Tadeusz.
Łódź, Główna 5 — Pogonowski J., apt. homeopatyczna.

Łódź, pl. Kościelny 8 (n) — Potasz A., dzierż. Kohn J.
Łódź, Andrzeja 26 (n) — dr. Rembieliński R.
Łódź, Cegielniana 12 (n) — Rosenblum M.
Łódź, 11 Listopada 86 (n) — dr. Rychterówna Aurelja.
Łódź, Milsza 26 (n) — s-ów Sitkiewicza Jana, dzierż. Ryttel Czesław.
Łódź, Przejazd 19 (n) — Sokolewicz W. i Szatz W.
Łódź, Aleksandrowska 37 (n) — Steckel Ludwik.
Łódź, Przędzalniana 75 (n) — Szymański A.
Łódź, Brzezińska 56 (n) — Twarkowska St.
Łódź, Napiórkowskiego 27 (n) — s-ów Wójcickiego Fr., zarz. Kłopotowski W.
Łódź, Piotrkowska 25 (n) — Zundelewicz J., zarz. Zylber J.
Opatówek (w) — Zawadzki K.
Osjaków (w) — s-ów Błażejowskiego A., zarz. Rudziński Ignacy.
Ozorków, Rynek 17 (n) — Kacowa Szprynca.
Ozorków (n) — s-ów Weila R., dzierż. Bojarski St.
Pabjanice, ul. Warszawska 4 (n) — Bolechowski Jan.
Pabjanice, ul. Zamkowa 19 (n) — Kotynia Aleksander.
Pabjanice, ul. Zamkowa 24 (n) — Markus Z.
Pabjanice, ul. Warszawska 25 (n) — s-ów Orłowskiej Wiktorji.
Pabjanice, ul. Zamkowa 37 (n) — Połubiński Br.
Pajęczno (w) — Lisicki Roman.
Pęczniew (w) — Rekus Cezary.
Piątek (n) — Grabowski Ign.
Piotrków, Rynek Trybunalski (n) — Grabowski Juljusz.
Piotrków, Kaliska 1 (n) — Ryl Jan.
Piotrków, Kaliska 21 (n) — Tyc Bolesław.
Piotrków, Rynek Trybunalski 3 (n) — Witanowski Michał.

Poddębice (n) — Bieluczyk P.
Praszka (n) — Łucki Wacław.
Pyzdry (n) — Gustowski Antoni.
Radomsk (n) — Humblet Jan i Spoza Juljan.
Radomsk (n) — Węgrzyn T. i Głębski Tadeusz.
Rozprza (w) — Wiśniewski G.
Ruda Pabjanicka (w) — Jarzębowski Jan.
Rudniki (w) — Brandt Wł.
Rychwał (w) — Chojnacki Jan.
Rzgów (w) — Niklewski Roman.
Sieradz (n) — Jachimowicz Ryszard.
Sieradz (n) — Kocznorowski Stefan.
Silniczka (w) — Kalinowski Kazimierz.
Skomlin (w) — Berger Teodor.
Skulsk (w) — Zalewski Witold.
Slesin (w) — Szczepankowski Zygmunt.
Słupca (n) — Plewiński Leon.
Sokolniki (w) — Tarnowski Jan.
Sompolno (n) — Hube Wiktor.
Srock (w) — Wietrzyk Walenty.
Stawiszyn (n) — Skarzyński K.
Stryków (n) — Oth Ferdynand.
Sulejów M. (n) — s-ów Łabędzkiego, dzierż. Muszalski Jan.
Sulmierzyce (w) — Borowski Józef.
Szadek (n) — Laube Stefan.
Szczerców (w) — Sado Jan.
Tomaszów Mazowiecki (n) — Ambroziewicz Juljusz.
Tomaszów Mazowiecki (n) — Borzęcki Fr.
Tomaszów Mazowiecki (n) — s-ów Knabego, dzierż. Kaczorek Tadeusz.
Tomaszów Mazowiecki (n) — Staszewski Wacław.
Tuliszków (w) — Wichliński J.
Turek (n) — Rzęczykowski Rom.
Turek (n) — Grądzki Stanisław.
Tuszyn (n) — Szulc Karol.
Ujazd (n) — Łodziński Jan.

Uniejów (n) — Zahorowski Andrzej.
Warta (n) — Grudniewicz Wincenty.
Wartkowice (w) — Dyszkiewicz M.
Widawa (n) — s-ów Głuchowskiego A.
Wielgomłyny (w) — Biszewski Edward.
Wieluń (n) — Burchaciński Władysław.
Wieluń (n) — Szmidel Stanisław.
Wieruszów (n) — Kowalczewski Jan, dzierż. Błeszyński Jerzy.
Wilczyn (w) — Rogowski M.
Witonja (w) — Murawski Marjan.
Władysławów (w) — Kuskowski Jakób.
Wolbórz (w) — Pstrokoński Witold.
Zadzin (w) — Mesner Tytus.
Zagórów (n) — Marczuk W.
Zduńska Wola, Rynek 7 (n) — s-ów Opielińskiego T., zarz. Kasprzycki Eugenjusz.
Zduńska Wola, ul. Łaska 276 (n) — s-ów Niwińskiego Jana.
Zduńska Wola, ul. Kościelna 365 (n) — Szaniawski Jan.
Zelów (w) — s-ów Trojanowskiego Stefana.
Zgierz, ul. Piłsudskiego 37 (n) — Kowalczyk Józef.
Zgierz, Stary Rynek 9 (n) — Rozenberg M.
Zgierz, ul. Długa 12 (n) — Hildebrandt Jan.
Złoczew (n) — Piotrowski A.

Apteki Kasy Chorych.

Kalisz, ul. Marjańska 6 — zarz. Pertkiewicz Zygmunt.
Konin — zarz. vacat.
Łódź, ul. Karowa 28, apt. I — zarz. Dowgwiłło Władysław.
Łódź, ul. Piotrkowska 17, apt. II — zarz. Podrygalski Bronisław.
Łódź, ul. Łagiewnicka 46, apt. III — zarz. Ostrowski Aleksadner.

Łódź, ul. Szpitalna 2, apt. IV — zarz. Balberyszski M.
Łódź, ul. Bednarska 5, apt. V.
Łódź — Szpital imienia Prezydenta Mościckiego— zarz. Smoleński.
Ozorków — zarz. Taszycki Marjan.
Pabjanice — zarz. Pągowski Gustaw.
Piotrków, ul. Bykowska 14 — zarz. Awęcki G.
Radomsko — zarz. Macherski Jan.
Tomaszów Rawski — zarz. Budkowski M.
Wieluń — zarz. Garwacki Eugenjusz.
Zduńska Wola — zarz. Tarnawski R.
Zgierz — zarz. Pianko Jan.

Apteki zakładowe.

Łódź, ul. Południowa 19, Łódzkie Żyd. Tow. „Linas Hacholim" — zarz. Subotnik M.

Apteki Szpitalne.

Łódź, ul. Piotrkowska 17, Szpitala miejskiego — zarz. Szlindenbuch Edward.

Dane statystyczne.

Województwo łódzkie, liczące — według spisu z 1931 roku — 2.632.434 głów, posiada 191 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych	normalnych	123
„ „	wiejskich	48
„ „	homeopatycznych	1
„ „	filjalnych	1
„ Kas Chorych		16
„ zakładowych		1
„ szpitalnych		1

Jenda apteka przypada na 13.788 mieszkańców

WOJEWÓDZTWO NOWOGRÓDZKIE.

Apteki publiczne.

Bakszty (w) — Tatarski Chaim.
Baranowicze (n) — Abramowski J.
Baranowicze, Szeroka Nr. 6, tel. 171 (n) — Łajewski Stanisław.
Baranowicze (n) — Monkielewicz Klemens.
Baranowicze (n) — Tec Sochor-Ber.
Bielica (w) — Kremień Abram i Jasinowski Owsiej.
Bieniakonie (w) — Wałkomirski Pejsach.
Byteń (n) — Korelicki M.
Dereczyn (w) — s-ów Grinwalda, zarz. Prowalski N.
Derewno (w) — Bryman Wulf.
Dworzec (w) — Zabierzyński Michel.
Ejszyszki (n) — Korysowa Marja, zarz. Serbej Antoni.
Horodyszcze (n) — Chodosz Izaak.
Horodziej (w) — Awinowicki Izaak.
Iwieniec (w) — s-ów Łapidesa, zarz. Wirszubski Ancel.
Iwje (w) — Urbanowicz Katarzyna, zarz. Podolecki Paweł.
Kleck (n) — Ruff Abram.
Korelicze (n) — Namiot Gertz.
Kozłowszczyzna (w) — s-ów Sancewicza, zarz. Wurzel Karolina.
Krzywoszyn (n) — Zubielewicka B.
Lachowicze, Rynek 2, (n) — Kurchin Chaim.
Lida (n) — Lewinson i Zelikowicz, zarz. Lewinson Wiera.
Lida (n) — B-cia Stukator, zarz. Zofja Stukator.
Lipniszki (w) — Krochmalnik M.
Lubcza (w) — Ajzykowicki I.

Mir (n) — małżonków Chaimowiczów, zarz. Chaimowicz Ch.
Mołczadź (w) — Dworzecki Jankiel.
Niedźwiedzice (n) — Michejkinowa F., zarz. Kaczergiński Arkadjusz.
Nieśwież, Ratuszowa, 12, tel 66 (n) — Aniszczyk Marja i Walicka Elżbieta, zarz. Hordyński Wacław.
Nowogródek (n) — Ginzburg i Delatycki, zarz. Ginzburg Marym.
Nowogródek (n) — B-cia Lejzerowscy, zarz. Mazurkiewicz Jan.
Ostrów 'filja a. w Krzywoszynie)—zarz. Rakow Benjamin•
Ostryna (w) — Braci Berezowskich, zarz. Pietraszkiewicz M.
Raduń (w) — Zelwiański Abram.
Rubieżowicze (w) — Kowarski J.
Siniawka (w) — Zabłocka-Ginzburg, zarz. Pik M.
Słonim (n) — s-ów Grodzieńskiego, dzierż. Halpern Izydor.
Słonim (n) — Strebejko - Raugiewiczowej, dzierż. Danowski A.
Snów (w) — Minc Fajwel.
Sobotniki (w) — Czejdo Bolesław.
Stołpce (n) — Kitajewicz Szymon.
Szczuczyn (w) — s-ów ks. Druckiego-Lubeckiego, dzierż. Drewnikowski Wł.
Traby (w) — Lewin F.
Turzec (w), Rynek 32 — Gąsowska Ludwika, zarz. Kandisbrat Josel.
Wasiliszki (n) — Kacelnik S., zarz Wismontski Zelik.
Wiszniew (w) — Pobol Bronisław.
Wolna (n) — Sinicki Gabrjel.
Wołożyn (n) — s-ów Głuchowskiego, zarz. Sobolewski Michał.
Woronowo (w) — Berłowicz Fajwel.
Wsielub (n) — Sinkiewicz Jan.

Żabłoć (n) — Grabowski Zygmunt.
Zaostrowiecze (w) — Krepski Wincenty.
Zdzięcioł (n) — Masłowski Bolesław.
Żołudek (w) — Mular Lejba.

Apteki samorządowe i zakładowe.

Baranowicze (n) — Apteka Miejska, zarz. Syderman Mendel.

Słonim (n) — Gminy Żydowskiej, zarz. Natanson Leon.

Dane statystyczne.

Województwo nowogródzkie, licząc—według spisu 1931 r. — 1.054.846 głów, posiada 56 aptek, a mianowicie:

Aptek	publicznych normalnych	27
„	publicznych wiejskich	26
„	publicznych filjalnych	1
„	zakładowych	1
„	samorządowych	1

Jedna apteka przypada na 18.836 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO POLESKIE.

Antopol (n) — Najdycz J.

Bereza Kartuska (n) — s-ów Sobockiego A., zarz. Sobocki W.

Brześć n. B. (n) — Grynberg S., zarz. Pupko Jocheskiel.

Brześć n. B. (n) — s-ów Jankowskiego W., dzierż. i zarz. S. Piotrowski.

Brześć n. B. (n) — Kagan K.
Brześć n. B. (n) — Oskólski Roman.
Brześć n. B. (n) — Rakow D.
Brześć n. B. (n) — Saski J.

Brześć n. B. (n) — s-ów Sucheckiego K., dzierż. Żelaniec M.
Chomsk (w) — Lubecki Tanchum.
Czernawczyce (n) — Woropaj Jan.
Dawidgródek (n) — Kapliński H.
Domaczewo (n) — Szumiata J.
Drohiczyn (n) — Pawłowski J.
Dywin (n) — s-ów Turskiego W., zarz. Turska J.
Hancewicze (w) — Kapłan Sz.
Iwacewicze (n) — Szapiro S.
Janów - Kobryński, ul. 3-go Maja 2 (n) — s-ów Rechesa W., zarz. Kigiel Lejb.
Kamieniec - Lit. (n) — Ossowski J.
Kamień - Koszyrski (n) — Stawska Z. i S-ka, zarz. Stawski W.
Kobryń (n) — s-ów Stefanowskiego Kazim. i Łazarewicza Jana, dzierż. Łazarewicz J.
Kobryń (n) — s-ów Szydłowskiego W., dzierż. Łotoczko.
Kosów Poleski (w) — Szycgał G., żarz. Słucka-Szycgał.
Lenin (w) — s-ów Gelmana A., zarz. Tonis N.
Lubieszów (n) — Dylewski J.
Łachwa (n) — Radziwiłowska S.
Łahiczyn (n) — Mackiewicz A.
Łuniniec (n) — Hofsztejn S., zarz. Bergsztein M.
Malecz (w) — Dąbrowski P.. dzierż. Haszczyc Jan.
Małoryta (w) — Parowski E.
Mikaszewicze (n) — Selecka Ch.
Moroczno (n) — Kalicki A., zarz. Pożerski.
Motol (w) — Długin R., dzierż. Kapłan Gerc.
Pińsk (n) — Kimel C. i B., zarz. Kimel-Weinbergowa Celina.
Pińsk (n) — Grynberg N., zarz. Grynbergowa F.
Pińsk (n) — Halper J., zarz. Besen Jakób.
Pińsk (n) — Pelejew S., zarz. Apel M.
Pińsk (n) — sukc. Wasiańskiej, zarz. Burzyński K.
Płotnica (w) — Chmara Jakób.

Pohost Zahorodzki (w) — Zelman Berek.
Prużana (n) — Krzywopisza W.
Różana (n) — Mogilański S.
Stolin (w) — s-ów Dubickiego D., zarz. Cypkin Wolf.
Szereszów (w) — Baumritter E.
Telechany (n) — Bocheński J., zarz. Wojciechowski R.
Wielka Głusza (n) — Egierszdorff Marjan, zarz. Lachowski Jan.
Wysock (w) — Frejdberg S.
Wysokie - Lit. (n) — Moniuszko St.
Żabinka (w) — Szuszanow L.

Apteki Kasy Chorych.

Pińsk — zarz. Chróściński Władysław.

Apteki samorządowe.

Pińsk (n) — Magistratu m. Pińska, zarz. Skuratowicz Ignacy.

Dane statystyczne.

Województwo poleskie, liczące — według spisu z 1931 r. — 1.133.398 głów posiada 51 aptek a mianowicie:

Aptek publicznych normalnych	36
Aptek publicznych wiejskich	13
Aptek Kasy Chorych	1
Aptek samorządowych	1

Jedna apteka przypada na 22.223 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE.

Apteki publiczne.

Brodnica (real) — Grośty Józef.
Brodnica (real) — Stankowski Zygmunt.
Brusy (real) — Niklewski Władysław.
Bukowiec (real) — Starck Maks.

Chełmno (przyw) — Hemplowa, zarz. Schreyer Kamil.
Chełmno (przyw) — Jasiński Bolesław.
Chełmża (os) — Maliszewski Franciszek.
Chełmża (real) — Wolski Bolesław.
Chojnice (przyw) — apt. Nadworna, Broenowa P., zarz. Buchholc Aleksander.
Chojnice (przyw) — Zieliński Jan.
Czersk (os) —Przewoski Leonard.
Czersk (real) — s-ów Schüttego, zarz. Stenzel.
Działdowo (przyw) — s-ów Grajka Augustyna, zarz. Marcinkowski Stanisław.
Gdynia (os) — dr. Jurkowski Adam.
Gdynia (os) — Małecki Antoni.
Gdynia (os) — Salicki Zenon.
Gniew (przyw) — Ponczek Emil.
Golub (real) — Riesenfeld Adolf.
Górzno (real) — Jakubowski Leon.
Grudziądz (os) — Chylewski Kazimierz.
Grudziądz (os) — Degórski Tadeusz.
Grudziądz (os) — s-ów Quiringa C., zarz. Wasilewski Józef.
Grudziądz (os), Lipowa 33, pod Gryfem — Rybak J.
Grudziądz (przyw) — Stenzel Jan.
Grudziądz (przyw) — Szczerbicki Alojzy.
Hel (filja) — Mazurkiewicz Edmund.
Jabłonowo (real) — Fengler Antoni.
Kamień (real) — s-ów Gmerka J., zarz. Jagodziński Stanisław.
Kartuzy (real) — Christ Daniel.
Kowalewo (real) — Puciata Mieczysław.
Kościerzyna (real) — s-ów Wendta, zarz. Szkodowski Alojzy.
Lidzbark (os) — Wiklendt Jan.
Lisewo (real) — Wieliński Stefan.
Lubawa (real) — Wolski Stanisław.
Łasin (real) — Dębski Emiljan.

Nowe (os) — Klemens Antoni.
Nowemiasto (real) — Maternicki Bolesław.
Osie (real) — Młodecki Aleksander.
Pelplin (real) — Przygodziński Józef.
Podgórz (os) — s-ów Zaionca Czesława, zarz. Balewski Feliks.
Puck (real) — Mazurkiewicz Edmund.
Radzyń (real) — Jurkowski Damazy.
Sempolno (real) — Naatz Józef.
Sierakowice (os) — s-ów Wernickego Karola, zarz. Kłaczyński Kazimierz.
Skarszewy (real) — Jarzemski Wacław.
Skórcz (real) — dr. Müller Fryc.
Stara Kiszewa (os) — Kalinowski Antoni.
Starogard (os) — Cieszyński Jan.
Starogard (przyw) — Sievert Walter.
Śliwice (os) — Szczodrowski Roman.
Świecie (os) — Jeszke Henryk.
Świecie (przyw) — Manthey Heljodor.
Tczew (real) — Hoosman Walter.
Tczew (real) — Nadolski Kazimierz.
Tczew (os) — Szulc-Rembowski Leon.
Toruń (przyw) — Heininger Alfred.
Toruń (przyw) — Jacob Ryszard.
Toruń (real) — Łabudziński Jan.
Toruń (real) — Sobiecki Alfons.
Toruń (os) — Wojciechowski Stefan.
Toruń (przyw) — Zgoda Maksymiljan.
Tuchola, Świecka 1, tel. 7 (os) — Dorozińska Helena.
Tuchola (real) — Heppner Rudolf.
Unisław (os) — Garczyński Jan.
Warlubie (filja) — zarz. Klemens Antoni.
Wąbrzeźno, Rynek 4, tel. 15 (os) — Jankowski Czesław.
Wąbrzeźno (real) — dr. Piotrowski Jan.
Wejherowo (os) — s-ów Nikleniewicza Franciszka, zarz. Włodarski Władysław.

Wejherowo (real) — Rehefeld Georg.
Więcbork (real) — Przybylski Marjan.
Zblewo (real) — Holfeld Willibald.

Apteki szpitalne.

Chełmno — Szpital powiatowy.
Chełmno — Zakład Sióstr Miłosierdzia.
Grudziądz — Szpital Miejski.
Kocborowo — Krajowy Zakład Psychjatryczny.
Pelplin — Zakład Sióstr Miłosierdzia.
Świecie — Krajowy Zakład Psychjatryczny.
Świecie — Szpital powiatowy.
Tczew — Szpital św. Wincentego.
Toruń — Szpital Miejski.
Wejherowo — Szpital św. Marji.

Apteki domowe lekarzy.

Iłowo — dr. Białowiejski Zdzisław.
Kielno — lekarz Kaschel Otton.
Krokowo — lekarz Schlomka Jerzy.
Lubichowo — dr. Wojtecka Wanda.
Wałdowo — dr. Studziński Artur.

Dane statystyczne.

Województwo pomorskie, liczące — według spisu z 1931 r. — 1.086.144 głów — posiada 86 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych uprzywilejowanych	13
Aptek publicznych realnych	33
Aptek publicznych osobistych	23
Aptek publicznych filjalnych	2
Aptek szpitalnych	10
Aptek domowych lekarzy	5

Jedna apteka przypada na 12.630 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO POZNAŃSKIE.

Apteki publiczne.

Barcin (real) — Kulesza Franciszek, zarz. Tesner Bernard.
Białośliwie (real) — Warda Jan.
Bojanowo (przyw) — Gregorowicz Zygmunt.
Borek (real) — Stański Antoni.
Budzyń (os) — Kierstein Stefan.
Buk (real) — Schoen Franciszek.
Bydgoszcz, Piastowska (os) — s-ów Cierniaka S., zarz. Różniakowski Stanisław.
Bydgoszcz (os) — Drożdżyński Marjan.
Bydgoszcz, ul. Długa (os) — Jaraczewski Edm.
Bydgoszcz, pod Łabędziem (sprzed) — Kazimierski Brunon.
Bydgoszcz (os) — Klabecki Tomasz.
Bydgoszcz, Gdańska 19 (os) — Lakner Marjan.
Bydgoszcz, Dworcowa 74 (real) — Radecki W.
Bydgoszcz, Niedźwiedzia 6 (przyw) — Rochon Ignacy.
Bydgoszcz, Rynek Marsz. Piłsudskiego 14, tel. 98 (przyw) — Rybicki Zdzisław.
Bydgoszcz (os) — Tarasiewicz Bolesław.
Bydgoszcz, Okole (sprzed) — Umbreitowie Piotr i Henryk.
Bydgoszcz, Gdańska 39 (os) — Wallicht Hipolit.
Chodzież (przyw) — Maniewski Mateusz.
Czarnków, Rynek 9, tel. 57 (przyw) — Klera Jan Nep.
Czempiń (real) — Płoszyński Franciszek.
Czerniejewo (real) — Morawski Witold.
Dolsk (os) — Wituski Tadeusz.
Duszniki (os) — Konieczny Miecz.
Fordon (sprzed) — Rozenow Karol.
Gniewkowo (real) — Dietlein Karol.
Gniezno, pod Orłem (przyw) — Gantkowska Marja, zarz. Morawski Czesław.

Gniezno (real) — Grieben Emil.
Gniezno (os) — Waniorek Leon.
Gniezno, Chrobrego, tel. 146 (os) — Wierzchaczewski Franciszek Stanisław Leon.
Gołańcz (real) — Jeske Ernest.
Gostyń (real) — Pruski Bronisław.
Grabów nad Prosną (real) — Luborzewski Bolesław.
Grodzisk (os), Nowa — Napierała R.
Grodzisk (przyw) — s-ów Ziętaka Władysława, zarz. Ciesielski Stanisław.
Inowrocław (os) — Błoch Marjan.
Inowrocław (real) — Moll Tadeusz.
Inowrocław (real) — Ośmiałowski Leonard.
Inowrocław (przyw) — Reszka Teofil.
Janowiec (real) — Sieg Mieczysław.
Jarocin, Krakowska 9 (os) — Weiss Helena, zarz. Weiss Henryk.
Jarocin (real) — Zaremba Ludwik.
Jutrosin (real) — Nowaczkiewicz Florjan.
Kcynia, Rynek 8 (przyw) — s-ów Pardona Brunona, zarz. Bura Władysław.
Kępno, Rynek 16, tel. 20 (przyw) — Karłowski Edmund.
Kępno, Rynek 30 (real) — Fleige Aleksander.
Klecko (real) — Plewiński Franciszek.
Kobylin (real) — Fengler Antoni.
Koronowo n. Brdą (real) — Nowacki K.
Kostrzyń (real) — s-ów Mąkowskiego Józefa, zarz. Ubertówna Erna.
Kościan (przyw) — Leszczyński Wład.
Kościan (os) — Libelt Karol.
Koźmin, Rynek 1, tel. 2 (przyw) — Balcerkowa Marja, zarz. Balcerek Romuald.
Kórnik (real) — Denizot Zygmunt.
Krobia (real) — Chmielewski Jerzy.
Krotoszyn, pod Murzynem (real) — Mattheus Adolf.

Krotoszyn (przyw) — Sumiński — Leon.
Kruszwica (real) — s-ów Marcinkowskiego Romana, zarz. Rybiński Kazimierz.
Krzywiń (real) — Poreda Władysław.
Książ (real) — Wroński Leon.
Leszno (przyw) — Becker Michał, zarz. Łukaszyk Adolf.
Leszno (przyw) — Grohs Curt.
Leszno (przyw) — Smyczyński Hieronim, zarz. Skrzypczak Bolesław.
Lwówek (sprzed) — Spędowski Zygmunt.
Łabiszyn (sprzed) — Pawłowski Piotr.
Łabżenica (sprzed) — Reinholz Józef.
Margonin (real) — Ilnicki Piotr.
Mątwy (os) — Skorel Stanisław.
Miejska Górka (os) — Flosky Hugo, zarz. Krasiński Stanisław.
Międzychód, Rynek 1, tel 16 (przyw) — Reysner Franciszek.
Miłosław (os) — Laskowski Stefan.
Mogilno (os) — Nowak Franciszek i Szymański Kazimierz.
Mosina (real) — Ritter Zacheusz, zarz. Brzeziński Stefan.
Mrocza (real) — Speichert Edward.
Murowana Goślina, Rynek 19, tel. 16 (os) — Wojtowski Antoni.
Nakło (os) — Jurkowski A.
Nakło (real) — Urbanowicz Wojciech.
Nowe Miasto (real) — Kośmider Antoni.
Nowy Tomyśl (sprzed) — Donner Hugo.
Oborniki (real) — Speichert Kazimierz.
Obrzycko, Rynek 17 (przyw) — Deplewski Józef.
Odolanów (real) — Rożnowicz Klem.
Opalenica (real) — Straburzyński M.
Orchowo (os) — Niedźwiedziński Bronisław.
Osieczno (os) — Andersz Tadeusz.

Ostrzeszów (real) — Pacanowski Zygmunt, zarz. Walentynowicz Adolf.
Ostrów (os) — Chmielewski Wincenty.
Ostrów (przyw) — Mierzejewski Wal.
Ostrów (os) — Tomczyk Andrzej.

Pakość (przyw) — Jasińska Helena, zarz. Zawadzki Alfons.
Pleszew, Rynek 21, tel. 107 (os) — Moderski Ludwik.
Pleszew (real) — Suchocka Marja.
Pniewy (real) — Wache Stefan.
Pobiedziska, Kostrzyńska 1, tel. 19 (real) — Wolski Aleksander.
Pogorzela (os) — Stachowski Józef.
Ponieć (real) — Sikorski Klemens.
Poznań, Wrocławska 31 (przyw) — Amrogowicz Alfons.
Poznań (os) — Buczkowski Stanisław.
Poznań, pl. Wolności 13 (real) — Cegielski H.
Poznań, Stary Rynek (przyw) — s-ów Dalskiego M., zarz. Łuniewski Stanisław.
Poznań (os) — Dąbrowski Tomasz.
Poznań, Górna Wilda 96 (os) — Drecki K.
Poznań, Główna (os) — Drescher, zarz. Holc Mieczysław.
Poznań, ul. Marsz. Focha 47 (os) — Dzierzgowski Władysław.
Poznań, Górczyn (os) — Karpiński Władysław.
Poznań, Górna Wilda 3, tel. 54-94 (os) — Knobelsdorf Karol.
Poznań, Małeckiego 26, tel. 69-53 (os) — Rogala Jan.
Poznań, Starołęka (os) — Majewiczówna Bogdana.
Poznań, Mickiewicza 22 (os) — Majorowicz A.
Poznań, Górna Wilda (os) — Marcinkowski Wł.
Poznań, 27 Grudnia (os) — Mende E.
Poznań, Sapieżyńska (os) — Milewski Ludwik.

Poznań, Kraszewskiego 12 (real) — Morawski Wacław.
Poznań, Stary Rynek 37 (przyw) — Ostrowicz S.
Poznań, Plac św. Krzyski (os) — s-ów Pinieckiego Zygmunta, zarz. Czabajski Bronisław.
Poznań, Głogowska 74-75 (os) — Pluciński Władysław.
Poznań (os) — Rogala Jan.
Poznań, Stary Rynek (przyw) — Skarżyński K.
Poznań, Chwaliszewo (przyw) — s-ów Walkowskiego, zarz. Pyszkowski Wojciech.
Poznań (os) — Wilczek Antoni.
Poznań, Sołacz (os) — Wilczewski Władysław.
Poznań, Św. Marcińska 18 (os) — Wysocki Józef.
Rakoniewice (real) — Jasiński Stefan.
Raszków (real) — Kowalczyk Fr.
Rawicz (przyw) — Czechowski Henryk.
Rawicz (przyw) — Teski Tadeusz.
Rogowo (os) — Patyk L.
Rogoźno (przyw) — Plewiński Antoni.
Rychtal, Rynek 57 (os) — Pilitowska-Rudnicka Zofja.
Ryczywół (os) — Kugler Kazimierz.
Sieraków (przyw) — Garstecki W.
Skalmierzyce (os) — Gniatczyński Marjan.
Skoki (real) — Kuhnen Stanisław.
Solec (real) — Liberek Roman.
Stęszew (real) — Podlewska Marja.
Strzałkowo (os) — Czyżak Leon.
Strzelno (sprzed) — Stęczniewski Michał.
Swarzędz (real) — Gramze A.
Szamocin (real) — Herman Erich.
Szamotuły (przyw) — Galiński Jan.
Szamotuły (os) Nowa Apteka — Kosicki W.
Szubin (real) — Anasiewicz Hieronim.
Śmigiel, Rynek 7, tel. 11 (przyw) — Ciesielski Zygmunt.
Śrem (real) — Loga Roman.

Środa (real) — Piasecki Kazimierz.
Środa (os) — Ziółkowski Kazimierz.
Tarnowo (os) — dr. Kiedrowska Irena.
Trzemeszno, Pl. Kilińskiego 5, tel. 19 (real) — Mielcarski Mieczysław.
Ujście (real) — Frost Tomasz.
Wągrowiec (real) — Koszutski Konstanty.
Wągrowiec (os) — Pluta Jan.
Wieleń (przyw) — Kijewski Eugenjusz.
Witkowo (real) — Morawski Kazimierz
Wolszyn (przyw) — Piechocki Edmund, zarz. Szroeder Klemens.
Wronki (real) — Stryczyński Jan.
Września (os) — Felicki Tadeusz.
Września (real) — Konieczny Stanisław.
Wyrzysk (real) — Samberger Walery.
Wysoka (real) — Jasionowski Jan.
Zbąszyń (real) — Koeler Aleksander.
Zduny (przyw) — Taffe Mieczysław.
Żabikowo (os) — Sikorska Jadwiga.
Żerków (sprzed) — Fiebig Klemens.
Żnin (os) — Rozwadowski Konrad.
Żnin (real) — Stark Władysław.

Apteki szpitalne.

Bydgoszcz — Zakład św. Florjana.
Gostyń — S. S. Miłosierdzia.
Inowrocław — Szpital Powiatowy.
Leszno — Zakład św. Józefa.
Marysin — OO. Bonifratrów.
Owińska — Zakład Psychjatryczny, zarz. dr. Górny Stanisław.
Pleszew — Zakład św. Józefa.
Poznań — Szpital Miejski.
Poznań — Szpital Kolejowy.
Poznań — Zakład Djakonisek.
Poznań — św. Elżbiety (Elżbietanki).

Poznań — Zakład św. Józefa (S. S. Miłosierdzia).
Poznań — Zakład Przemienienia Pańskiego (S. S. Miłosierdzia).
Środa — Zakład S. S. Miłosierdzia.
Wągrowiec — Szpital Powiatowy.
Września — Szpital Powiatowy.

Apteki Kasy Chorych.

Leszno, ul. Skarbowa — zarz. Szukszta Franciszek.
Międzychód — zarz. Skorel Stan. Aleks.
Ostrów, Kościelna, tel. 70 — zarz. Cyranowski J.
Poznań, ul. Pocztowa — zarz. Czubajski.
Środa — Drzymała.

Apteki domowe lekarzy.

Dąbrowa Biskupia — dr. Mildan Zbigniew.
Dobrzyca — dr. Bulsiewicz Alfred.
Kiszkowo — dr. Patyk Antoni.
Mieścisko — dr. Rattner.
Piaski — dr. Lutelmann.
Sobótka — dr. Jastroch.
Włoszakowice — dr. Nowak Leon.
Złotniki Kujawskie — dr. Tomaszewski Stanisław.

Dane statystyczne.

Województwo poznańskie, liczące — według spisu 1931 r. — 2.112.871 głów, posiada 194 apteki a mianowicie:

Aptek publicznych osobistych	59
Aptek publicznych realnych i sprzed.	72
Aptek publicz. uprzywilejowanych	34
Aptek szpitalnych	16
Aptek Kas Chorych	5
Aptek dowych lekarzy	8

Jedna apteka przypada na 10.891 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO STANISŁAWOWSKIE.

Apteki publiczne.

Bohorodczany (os) — Gaertner Jan.
Bolechów (os) — Kimmelman Oswald.
Bołszowce, Rynek 28, tel. 6 (os)—s-ów Mücka Fel., dzierż. Koffler Marek.
Bukaczowce (os) — Wallner Leon.
Bursztyn (real) — Grünhautowie Maurycy, Zygmunt, Henryk i Betti, zarz. Grünhaut Maurycy.
Delatyn (os) — Kuhl Rudolf Antoni.
Dolina (os) — Roth Ilo.
Gwoździec (os) — Mannheim Leon.
Halicz (os) — Diner Ignacy.
Horodenka (real) — Miron Lurie i Schwarzenbergowa, kierownik Schwarzenberg Muder.
Horodenka (os) — Orłowski Józef, zarz. Jech Jerzy.
Hrebenów (filja) — Ehrlich Józef (Skole), zarz. Kupfer Wolf
Jabłonów (os) — Kotlarczuk Antoni.
Jaremcze (os) — Obst Arpad, zarz. i dzierż. Pressler Oskar.
Kałusz (os) — Białoskórski Zdzisław, zarz. i dzierż. Wassermann Natan.
Kałusz, Rynek 2, tel. 29 (real) — s-ów Szustowa A., zarz. Wernikówna Marja.
Kołomyja (os) — Feursteinowa.
Kołomyja (os.) — Herer J., dzierż. Bernhaut R.
Kołomyja (os) — Knoll Maksymiljan.
Kołomyja (os) — Kreissler Henryk.
Kołomyja (os) — Neider Wilhelm.
Kołomyja (real) — s-ów Stenzla, dzierż. Goldman Rubin.
Kosów (os) — s-ów Łukasiewicza, zarz. Balicka Zofja.
Kosów (os) — Madejski Eugenjusz., dzierż. Fruchtman Marek.

Kuty (real) — Hessel Gustaw, dzież. Weiss Leon.
Lipica Dolna (os) — Gizelt Gustaw.
Łanczyn (os) — Waydowicz Czesław.
Mikołajów (os) — Buchberg Majer.
Mikuliczyn (os) — Scherff Leopold, dzierż. Rubin Józef.

Morszyn (filja Stryj) — Aichmüller Józef, zarz. E Kruhówna.

Nadwórna (real) — Skurewicz Józef, dzierż. Flücker Izaak.

Niżniów (os) — Błocka Walerja, zarz. Brodzka Ruchla.

Obertyn (os) — Sipser Klara.
Ottynja (os) — Schiffer Oswald.
Pecześniżyn (os) — Gębski Andrzej.
Perehińsko (os) — Sandner Dawid.
Rohatyn (real) — Reiss Maksymiljan.
Rozdół (os) — Rosenberg Józef, zarz. Brüstiger-Taub Klara.

Rożniatów (os) — Maciurzyński Apolinary.
Skole (os) — Ehrlich Józef, dzierż. Salitry Józef.
Skole (os) — Witriol Abraham.
Sołotwina (os) — Zussman L.
Stanisławów (os) — Armatys Kazimierz.
Stanisławów (os) — Banner Ignacy.
Stanisławów (os) — Gunderman Wiktor.
Stanisławów (os) — s-ów Klahra S., dzierż. Prinz Zygmunt.

Stanisławów (os) — Macura Karol.
Stanisławów, Kazimierzowska 4, tel. 277 (os) — Reitman Herman.

Stanisławów (real) — Schiller Józef, dzierż. Hanel Adolf.

Stanisławów (os) — Teodorowicz Zygmunt, dzierż. Mückowie W. i J.

Stryj, Sobieskiego 2, tel. 41 (os) — Aichmüller Józef.

Stryj (real) — s-ów Chalabazynego, zarz. Dicker Samuel.
Stryj, Iwaszkiewicza 16 (os) — Bürgerowa Pola.
Stryj (os) — Schorr Leon.
Stryj (os) — Sternberg Abel, zarz. Michel Mendel.
Synowódzko Wyżne (os) — Miszkiewicz Feliks.
Śniatyń (os) — Lazarkiewicz R.
Śniatyń, tel. 67 (real) — Niemczewski Michał, dzierż. Kark Samuel.
Tłumacz (os) — s-ów Szankowskiego Marjana, zarz. Szankowski Lubomir.
Tyśmienica (real) — s-ów Goldenberga, dzierż. Wójtowa-Doller Hilda.
Wełdzirz (os) — s-ów Wesołowskiego Hier., dzierż. Ślezak Józef.
Wojniłów (os) — s-ów Lemperta Mojżesza, dzierż. Römer Paweł.
Worochta (os) — Panatowska Anna.
Zabłotów (os) — Nussbaum Adolf, dzierż. Balin Salomon.
Żabie (os) — Tlappa Jan Gwalbert.
Żurawno (real) — Kurzrock Józef, dzierż. Geza Kroó.
Żydaczów (os) — Wolfsohn-Bleiberg Klara.

Apteki Kasy Chorych.

Dolina — zarz. Peczynik - Neusowa Karolina.
Nadwórna — zarz. Zimring Abraham.
Stanisławów — zarz. Ways Aleksander.

Apteki domowe lekarzy.

Czernelica — dr. Tappet Karol.
Ławoczne — dr. Bażyński Marjan.
Smorze — dr. Schrenzel Ludwik.

Dane statystyczne.

Województwo stanisławowskie, liczące — według spisu ludności z r. 1931 — 1.475.954 głów, posiada 73 apteki, a mianowicie:

Aptek publicznych osobistych	53
Aptek publicznych realnych	12
Aptek publicznych filjalnych	2
Aptek Kas Chorych	3
Aptek domowych lekarzy	3

Jedna apteka przypada na 20.219 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE.

Apteki publiczne.

Śląsk Górny.

Bielszowice (os) — s-ów Wiśnickiego Franc., zarz. Buzalski Jacenty.
Bieruń Stary (os) — Lokaj Hubert.
Brzezinka (os) — Litwiński Wiktor.
Brzeziny Śląskie (os) — dr. Kugler Stefan.
Bytom Nowy (os) — Hoelzlowa, zarz. Heller Marjan.
Bytom Nowy (os) — Pochoryles Józef.
Chorzów (os) — Grzesiecki Wiktor Karol.
Czerwionka (os) — Szulc Franciszek.
Dąb (os) — Wojciechowski Józef.
Dąbrówka Mała (os) — Polaczek Rafał.
Godula (real) — Andrzejewski Edmund.
Hajduki (os) — Baranowski Edmund.
Hajduki (os) — Lerchowa, zarz. Mitko Włodzimierz.
Jastrzębiec-Zdrój (filja Kończyc)— Błażejowski Aleksander
Katowice (real) — Köpel Mojżesz.
Katowice (os) — Niziołkiewicz Stanisław, zarz. Katz Edward.

Katowice (os) — Nowoziemski Józef.
Katowice (os) — Pluciński Seweryn.
Katowice (real) — Sojka Walenty.
Katowice (real) — Soliński Mieczysław.
Katowice (os) — Zagórski Jan.
Katowice (os) — Żeliński Feliks.
Katowice — Bogucice (publ) — apteka OO. Bonifratrów, zarz. Proksz Karol.
Katowice — Bogucice (os) — Krauze Franciszek.
Katowice — Ligota (os) — Jabłonowska, zarz. Komischke Józef.
Katowice — Załęże (os) — Pałżewicz Ignacy.
Knurów (os) — Więcek Alojzy.
Kochłowice (real) — Kozierowski Zygmunt.
Kończyce (real) — Błażejowski Aleksander, zarz. Rubaszkiewicz Wacław.
Kopalnia Emy (os) — Kurzętkowski Czesław.
Koszęcin (real) — Burzyński Kazimierz.
Królewska Huta (os) — Białas Alojzy.
Królewska Huta (os) — Boethge Roman.
Królewska Huta (real) — Estkowski Mieczysław.
Królewska Huta (real) — Fraenkel Jakób.
Królewska Huta (os) — wdowa Hoffmanowa, zarz. Niepokojczycki Józef.
Królewska Huta (real) — Żymierski Władysław.
Lipiny (os) — Gola Paweł.
Lipiny (real) — Keil Paweł.
Lubliniec (os) — Smoła Jan.
Lubliniec (real) — Sobanja Oskar.
Łagiewniki (os) — Dereniowa Adela, zarz. Szustówna.
Michałkowice (os) — Więckowski Leon.
Mikołów (os) — Warzecha Edmund.
Murcki (filja apt. w Nikiszowcu) — Buesch Władysław, zarz. Mandelkorn Henryk.
Mysłowice (os) — Gdynia Józef.
Mysłowice (real) — Koepsch Ulryk Jan.

Niedobczyce (filja apt. w Rybniku)—Zielińska Aleksandra zarz. Faberówna Anna.

Nikiszowiec (os) — Büchs Władysław.
Nowa Wieś — Wirek (os) — Reinholz Jan.
Nowa Wieś — Wirek (real)—Urichowa, zarz. Loewenstark.

Orzegów (filja Goduli) — zarz. Omańkowski Eustachy.
Orzesze (real) — s-ów K. Osińskiego, zarz. Kubala Kazimierz.

Piekary (os) — Wallner Jan.
Pszczyna (real) — Długaj Wacław.
Pszczyna (przyw) — Spillerowa, zarz. Stein Helena.
Pszów (os) — Burba Władysław.
Radzionków (real) — Gajdas Emil.
Roździeń (os) — Graefe Gerhardt.
Ruda (os) — Bartmanowa, zarz. Puchałówna Janina.

Rybnik (real) — Bysiek Zdzisław, zarz. Czauderna.
Rybnik (os) — dr. Mroziński Wacław, zarz. Ringer Stefan.

Rybnik (real) — Zielińska Aleksandra.
Rydułtowy (os) — Geissler Karol, zarz. Schega Alfons.

Siemianowice (real) — s-ów Hahnowej, zarz. Raschka Erwin.

Siemianowice (os) — Herde Franciszek.
Siemianowice (os) — s-ów dr. Strobla, zarz. Tomaszewski Marjan.

Szarlej (os) — Degórski J.
Świętochłowice (os) — Hüttigowa, zarz. Kusiek J.
Świętochłowice, Wolności 11 (real) — Knechtel Antoni.

Tarnowskie Góry (przyw) — Bogdany Tadeusz.
Tarnowskie Góry (real), ul. Krakowska 7 — Hoch Zygmunt.

Tychy (os) — Gerberowa, zarz. Jaderny Augustyn.

Wełnowiec (filja apteki w Dębiu)—Wojciechowski Józef
Wodzisław (real) — Froehlich Paweł.
Żory (real) — Bałdyk Bonifacy, zarz. Raik Irena.

Śląsk Cieszyński.

Bielsko (os) — Drancz Juljusz.
Bielsko (os) — Gizowska Matylda, zarz. Feuerstein Artur.
Bielsko (os) — Gutwiński Artur.
Bielsko (os) — Wladarz Fryderyk.
Cieszyn (publ) — apteka OO. Bonifratrów, zarz. Suszka Rudolf.
Cieszyn (os) — Skalla Brunon.
Cieszyn (os) — dr. Zaar Karol.
Dziedzice (os) — Gross Józef.
Jaworze (os) — Boziewicz Jan.
Skoczów (os) — Olszak Franciszek.
Strumień (os) — Pelzner Adolf.
Ustroń (os) — Wochankowa, zarz. Siwy Paweł.
Wisła (os) — Łopatka Juljusz.

Apteki domowe lekarzy.

Chybie — dr. Król.
Goleszów — dr Tyrna.
Istebna — dr. Raszyk Jan.
Kończyce Wielkie — dr. Grajcar.
Pawłowice — dr. Scheja.
Przybyszowice — dr. Lechota.

Apteki zakładowe.

Katowice — apteka Administracji Spółki Brackiej, zarz. Janaszewski Tadeusz.
Królewska Huta — apteka Szpitalna Spółki Brackiej, zarz. Grenikówna.
Szarlej — apteka Szpitalna Spółki Brackiej, zarz. Mierzowski.

Apteki Kas Chorych.

Bielsko — zarz. Wyczesany.
Cieszyn — zarz. Tyrała Józef.
Czechrowiec — zarz. Bieńkowski.

Dane statystyczne.

Województwo śląskie, liczące — według spisu z 1931 r. — 1.298.851 głów, posiada 101 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych uprzywilejowanych	2
Aptek publicznych realnych	24
Aptek publicznych osobistych	56
Aptek publicznych filjalnych	5
Aptek publicznych zakładowych	2
Aptek zakładowych	3
Aptek Kas Chorych	3
Aptek domowych lekarzy	6

Jedna apteka przypada na 12.860 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO TARNOPOLSKIE.

Apteki publiczne.

Borszczów (os) — Niemczewski Jan Artur, dzierż. Loebel Marek.
Brody (real) — Kallir Leon.
Brody (real) — Kalmus Arnold.
Brody (real) — Rotenberg Zygmunt.
Brody (real) — Senzer Adolf.
Brzeżany (os) — Altschüller Salomon, dzierż. Goldman Mendel.
Brzeżany (os) — Biliński Władysław.
Brzeżany (real) — Pohorilles Henryk.
Buczacz (real) — Lewicki Stanisław.
Buczacz (os) — s-ów Wrzesińskiego, zarz. Dębski Stanisław.

Budzanów (os) — s-ów Kellera, dzierż. Luft Leon.
Busk (real) — Friedman Benjamin Wolf.
Chorostków (os) — Silberg Benedykt.
Czortków (real) — s-ów Nossa L., dzierż. Krajewski Franciszek.
Czortków (os) — Palek Mojżesz.
Dunajów (os) — Traunfellner Szczęsny.
Gliniany (os) — Hełm Adolf, zarz. Badian Litman.
Gołogóry (os) — Mościsker Samuel, dzierż. Schechter Leon.
Grzymałów (os) — Braun Salomon.
Husiatyn (real) — s-ów Znamirowskiej-Prokoszowej Z., dzierż. Petersil Józef.
Jagielnica (os) — Preiss Herman.
Janów k. Trembowli (os) — s-ów Kleina Zygmunta, zarz. Gottlieb Jakób.
Jazłowiec (os) — Ausschmitt Marjan.
Jezierna (os) — Münz Ludwik.
Jezierzany (os) — Monies Izaak.
Kamionka - Strumiłowa (os) — s-ów Cukiera, zarz. Lurie Miron.
Kamionka - Strumiłowa (os) — s-ów dr. Zawałkiewicza Zdzisława, zarz. Zawałkiewicz Witold Damjan.
Kopyczyńce (os) — Prokosz Jan, dzierż. Prokosz Kazimierz.
Korolówka (os) — Schwarz Dawid.
Koropiec (os) — Raczkowski - Prus Kazimierz.
Kozłów (os) — Błachowski Hilary.
Kozowa (os) — s-ów Polisiuka Józefa, zarz. Fischer Jeruchisz.
Łopatyn (os) — Dragon - Birbachowa Róża.
Mielnica (os) — s-ów Eidelscheima Salomona, zarz. Goldberg Emanuel.
Mikulińce (os) — Katz Samuel.
Monasterzyska (os) — Goldenberg Bernard.
Narajów (os) — Feldman H.

Nowe Sioło (os) — Loebel Marek, zarz. Kamieniecka Wiera.
Olesko (os) — Hofman Karol.
Podhajce (real) — Ecker Samuel.
Podhajce (real) — Goldschlag Natan.
Podkamień (real) — s-ów Puływera, dzierż. Hackstock Arnold.
Podwołoczyska (os) — s-ów Weinbera, zarz. Zwilling Gerszon.
Pomorzany (os) — Nussenbaum Aron.
Potok Złoty (os) — s-ów Witkiewicza Bronisława, zarz. Witkiewicz Jan.
Probużna (os) — Kristianpoler Salomon.
Przemyślany (os) — s-ów Linkera, zarz. Salpeter Egertowa Ernestyna.
Radziechów (os) — Hober Norbert.
Sassów (os) — Feldman Benjamin.
Skała (os) — s-ów Piotrowskiego, zarz. Piotrowski Henryk.
Skałat (os) — Aszkenazy Maks, zarz. Kurzrok Jonas.
Strusów (os) — Löwner Henryk.
Tarnopol (real) — dzierż. Ochs Bernard.
Tarnopol (os) — dzierż. Klinger Izydor.
Tarnopol (os) — Krasuski Gustaw.
Tarnopol (os) — zarz. Biliński Józef.
Tarnopol (os) — s-ów Krzyżanowskiego, zarz. Juljan Balicki.
Tarnopol (os) — Freudenthal Filip.
Tłuste (os) — s-ów Tittingera Emila, zarz. Tittinger Karol.
Toporów (os) — Karp Szymon.
Trembowla (os) — Herman Leon.
Trembowla (os) — Silberg Paweł.
Uście Zielone (os) — Feldner Moses.
Witków Nowy (os) — Rojecki Bolesław.
Zaleszczyki (real) — Żerigiewiczowa Marja, zarz. Żerigiewicz Izydor.

Załoźce (os) — Baczyńska Róża, zarz. Baczyński Franciszek.
Zawałów (os) — s-ów Manna Samuela, zarz. Rosenbaum M.
Zbaraż (os) — Rothenberg M.
Zbaraż (os) — Landesberg Wilhelm.
Zborów (os) — s-ów Renigera, dzierż. Schelerman Karolina.
Złoczów (real) — s-ów Pettescha, dzierż. Rabner Ernestyna.
Złoczów (os) — Rosenzweiga Henryka, zarz. Rosenzweig Karol.
Złoczów (os) — Wlasak Franciszek, dzierż. Margulies Józef.
Złotniki (os) — s-ów Hansberga, dzierż. Szyper-Karol.

Apteki domowe lekarzy.

Szczurowice — dr. Berla Daniel.

Dane statystyczne,

Województwo tarnopolskie, liczące według spisu z 1931 r. — 1.599.574 głów, posiada 75 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych osobistych	59
„ publicznych realnych	15
„ domowych lekarzy	1

Jedna apteka przypada na 21.237 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO WARSZAWSKIE.

Apteki publiczne.

Aleksandrów (n) — Markowski Wilhelm.
Baranowo (w) — Pałysiewicz Stanisław.
Bądkowo (n) — s-ów Chamskiego Witolda.
Biała Rawska (n) — Musiałek Stanisław.

Bielsk (w) — s-ów Malińskiego, zarz. Maliński Jerzy.
Bieżuń (n) — Tuziński Henryk.
Błędów (w) — s-ów Amstera, zarz. Ferenstein Eugenjusz.
Błonie (n) — Królikowski W., zarz. Rudny Kazimierz.
Brwinów (w) — Kulesza, dzierż. Motak Bolesław.
Brześć Kujaw. (n) — s-ów Cepeusza J., zarz. Kodroń Jan.
Bolimów (n) — Sopoćko Jan.
Bodzanów (n) — Cybulski Stanisław.
Cegłów (w) — Piątkowski Jerzy.
Choceń (filja) — Ostaszewski Eugenjusz, zarz. Dąbrowski Michał.
Chodecz (n) — Ostaszewski Eugenjusz.
Chorzele (w) — s-ów Czerniakowskiego, dzierż. Kowalczys Józef.
Ciechanów (n) — Raniecki Kazimierz.
Ciechanów (n) — Raniecki Wacław.
Ciechocinek (n) — Laskowski Piotr.
Ciechocinek (filja) — Laskowski Piotr.
Ciechocinek (filja) — Trzepióra Józef.
Czerników (n) — Łysakiewicz Stefan.
Czerwińsk (w) — Szarras Bolesław.
Dąbrowice (w) — Pac Bolesław.
Dobre (n) — Gruszta Andrzej, zarz. Lecewicz Zdzisław.
Dobre (filja apt. w Radziejowie) — Gonera Marjan.
Dobrzyń n. Drwęcą (n) — Gaś Marjan.
Dobrzyń n. Wisłą (n) — Raniecki Wiktor.
Drobin (n) — Kurowski Edward, zarz. Pleskaczewski Jan.
Dzierzgowo (w) — s-ów Staszewskiego Kazimierza, zarz. Stępień Stanisław Marjan.
Falenica (w) — Zawadzki Włodzimierz.
Gąbin (n) — s-ów Barchwica R., dzierż. Pajewski Stanisław.

Gołymin (w) — Ryniejski Walerjan.
Gostynin (n) — Majer Jan.
Goszczyń (w) — s-ów Wabnera Ant., zarz. Lenczowski Aleksander.
Grodzisk (n) — s-ów Kolitowskiego, dzierż. Węgierski Stanisław.
Grodzisk (n) — Mazurkiewicz Antoni.
Grójec (n) — Markiewicz Stanisław.
Grójec (n) — Ochenkowski Józef.
Góra Kalwarja (n) — Pronaszko Bronisław.
Henryków (w) — s-ów Łukasiewicza, zarz. Szwarc Władysław.
Iłów (w) — s-ów Stankiewicza, zarz. Stokalski Zygmunt.
Inowłódz (w) — Matraszkówna Wanda.
Jabłonna (w) — Horzelski J. E.
Jabłonna Leg. (n) — Piętka Zygmunt.
Jadów (n) — s-ów Drzewieckiego A., zarz. Świderski Emiljan.
Jasieniec (w) — Gaweł Jan.
Józefów (n) — Büchner Józef.
Kałuszyn (n) — s-ów Szweda Jana, zarz. Ferencowicz Władysław.
Kamieńczyk (w) — Kargowski Stefan.
Karczew (n) — Lewenstein Ludwik.
Kiernozia (w) — Olesiak Stanisław.
Kikoł (w) — Sokołowska Anna.
Kołbiel (n) — Niewęgłowski Władysław.
Konstancin (n) — s-ów Starzeńskiego, zarz. Niewęgłowski Stanisław.
Kowal (n) — s-ów Jastrzębskiego A., zarz. Jarzębska Marja.
Krasnosielc (n) — Wójcicki Jan.
Krośniewice (n) — Dunin-Borkowski Władysław.
Kutno, Nowy Rynek (n) — Chaciński Czesław.
Kutno, apteka pod Orłem (n) — Starnawski Karol.
Latowicz (w) — Zatryb Antoni.
Leoncin (w) — Kostrzębska Marja.

Leszno (w) — Winnicka Franciszka.
Lipno (n) — Piętka Tadeusz.
Lubicz (w) — Nitecki Stefan.
Lubień (w) — s-ów Gano Emila, zarz. Andrzejkowicz Maksymiljan.
Lubraniec (w) — Kodymowski Henryk.
Łomianki (w) — Janiszewski Mikołaj.
Łowicz (n) — Kucharski Stanisław.
Łowicz (n) — Tylman Feliks.
Łowicz (n) — Urpsza Józef.
Łyszkowice (w) — Wiśniewski Marjan.
Maków (n) — Pisarski Władysław.
Marki (w) — s-ów Rygiera, zarz. Ruszczykowski August.
Międzylesie (w) — Klimontowicz Jadwiga.
Milanówek (n) — Majcherski Stanisław Brunon
Miłosna (w) — Jankowska Marja.
Mińsk-Mazowiecki, Rynek 4 (n) — Pfadt Stanisław, zarz. Pfadt Michał.
Mińsk-Mazowiecki (n) — Rymgayłło Bolesław.
Mława (n) — Barczyk Piotr.
Mława (n) — Zamoyski Aleksander.
Mława — Wólka (n) — Przybojewski Eugenjusz.
Młodzieszyn (w) — Sobczyński Józef.
Mogielnica (n) — s-ów Jakubowskiego E., zarz. Święcicki Eljasz.
Mrozy (filja) — s-ów Szweda J., zarz. Stecki Wacław.
Mszczonów (n) — s-ów Helmana, zarz. Komorowski Wacław.
Nadarzyn (w) — Ryszkiewicz Kazimierz.
Nasielsk (n) — Machnikowski Stanisław.
Nieszawa (n) — Trzepióra Józef.
Nowe Miasto (w) — Rainer Karol.
Nowe Miasto n. Pilicą (n) — Zienkowski Jan.
Nowy Dwór (n) — Konarski Bolesław.
Okuniew (n) — Kaun Bronisław.
Ołtarzew (n) — Bujalski Juljan.
Osięciny (n) — Ossowski Teofil.

Otwock, ul. Orla, tel. 89 (n) — s-ów prof. Biernackiego Stanisława, zarz. Chomiczewski Andrzej.
Otwock (n) — s-ów Podolskiego.
Piaseczno (n) — Markowski Mieczysław.
Piastów (n) — Paluszyński Stefan.
Piotrków Kujawski (w) — Małachowski Tadeusz.
Płock (n) — s-ów Betleya St., zarz. Lipiński Konst.
Płock (w) — Biegański Edward.
Płock (n) — Śmigielski Mieczysław.
Płock (n) — Włodkowski Bolesław.
Płońsk (n) — Gutowski Stanisław.
Płońsk (n) — Piedo Bolesław.
Pruszków (n) — s-ów Bielawskiego Józefa, zarz. Bielawski J.
Pruszków, 3-go Maja 31 (n) — Dorociński Konstanty.
Przasnysz (n) — s-ów Szymańskiego K., zarz. Kamiński Alfred.
Przedecz (w) — Gruszczyński Tadeusz.
Pułtusk, ul. Świętojańska 13 (n) — s-ów Śniegockiego St., zarz. Blumhoff Kazimierz.
Puszcza Marjańska (w) — Bałbaszewski Jan.
Raciąż (n) — Wasilewski Jan.
Radzanów (w) — Borowski Witosław.
Radziejów (n) — Gonera Marjan.
Radzymin (n) — Łobodowski Karol.
Raszyn (w) — Skaczkowski Józef.
Rawa Maz. (n) — Mazurkiewicz Paweł, zarz. Wolski Mieczysław.
Rawa Maz. (n) — Zalewski Kazimierz, dzierż. Karwański Franciszek.
Rembertów (w) — s-ów Kołomyjskiej, zarz. Zielińska Irena.
Rożan (n) — Strupczewski Kazimierz.
Rypin (n) — Zaniewski Jan.
Sanniki (w) — Sojczyński Józef.
Serock (n) — Sowula Stanisław.

Sierpc (n) — Lipiński Wacław.
Sierpc (n) — s-ów Radomyskiego, zarz. Bagiński Bronisław.
Skępe (w) — s-ów Urbanowicza Ed., zarz. Nerlewski Ryszard.
Skierniewice (n) — Strzelecki Czesław.
Skierniewice (n) — Tomaszewski Wiktor.
Skrwilno (w) — Siciński Adam.
Służewo (filja) — Markowski Wilhelm, zarz. Sulikowsk Leon.
Sobota (w) — Olędzki Aleksander.
Sochaczew (n) — Czarnecki Mieczysław.
Sochocin (w) — Hermanowicz Władysław.
Staroźreby (w) — Trzciński Henryk.
Stanisławów (w) — Żardecki Roman.
Strzegowo (w) — Rymgayłło Henryk.
Strzelce (w) — Grodzki Lambert.
Szreńsk (n) — Romańska Janina Bronisława, zarz. Romański Feliks.
Tarczyn (n) — Jeżewska Ewa Marja.
Tłuszcz (w) — Wysokowski Michał.
Urle (filja) — s-ów Drzewieckiego.
Warka (n) — Wyızykowski Aleksander.
Wilanów (w) — Dąbkowski Romuald.
Wiskitki (n) — Rejmont Walery.
Włochy (n) — Sopoćko Ryszard.
Włocławek (n) — Dziekanowski Stanisław.
Włocławek, ul. Dąbrowskiego 4 (n) — Gutkowski Jan.
Włocławek, ul. 3-go Maja (n) — Łodziński Antoni Jan.
Włocławek (n) — Meyster Jan.
Włocławek (n) — s-ów Ulanowskiego F., zarz. Ulanowska Jadwiga.
Wołomin (n) — Olechowski Marcin.
Wołomin (n) — Stawska Gołda.
Wyszków (n) — Lutostański Marjan.

Wyszków (n) — s-ów Wszeborowskiego A., dzierż. Chojnowski Stefan, zarz. Sulimierski Stanisław Jerzy.
Wyszogród (n) — Kicko Bolesław.
Zakroczym (n) — s-ów Kowalskiego, dzierż. Lencki Stanisław.
Zieluń n. Wkrą (w) — Koziński Stefan.
Żuromin (n) — s-ów Wolskiego, zarz. Samucewicz Feliks.
Żychlin (n) — Stachowicz Stanisław.
Żyrardów (n) — Kulesza Konrad.
Żyrardów (n) — Tow. Akc. „Hille i Dietrych", dzierż. Dubiszewski Tomasz.

Apteki miejskie.

Włocławek — apteka przy ambul. miejskiem dla ubogich — zarz. Ber - Ossowski.

Apteki szpitalne z praw. publicz.

Płock — apteka szpitalna św. Trójcy, zarz. Żelazowski A.
Pułtusk — szpitala Św. Wincentego a Paulo, dzierż. Wolski Wacław.

Apteki Kasy Chorych.

Grodzisk, zarz. Paluchowska-Szadurska Zofja.
Jeziorna, zarz. Zawadzki Piotr.
Kutno, zarz. Voss Józef.
Nowy Dwór, zarz. Domański Wacław.
Otwock, zarz. Krupica Feliks.
Pruszków, zarz. Sperski Władysław.
Płock, zarz. Paszkiewicz Nikodem.
Ciechanów, zarz. Kwieciński Stanisław.
Sochaczew, zarz. Siekierski Roman.
Włocławek, zarz. Maciejewski Stanisław.
Wołomin, zarz. Szmerkowicz Jakób.
Żyrardów, zarz. Pawlukiewicz Władysław.

Dane statystyczne.

Województwo warszawskie, liczące — według spisu z 1931 r. — 2.532.528 głów — posiada 177 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych normalnych	102
Aptek publicznych wiejskich	53
Aptek publicznych filjalnych	7
Aptek Kas Chorych	12
Aptek szpitalnych	2
Aptek miejskich	1

Jedna apteka przypada na 14.308 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO WILEŃSKIE.

Apteki publiczne.

Brasław (w) — s-ów Kurczewskiego, zarz. Makiełło Stanisław.
Budsław (w) — Biegun N.
Dawgieliszki (w) — Kapłan W.
Dokszyce (n) — s-ów Pawłowskiego A., dzierż. i zarz. Kulesza Czesław.
Dołhinów (n) — Frydman N.
Druja (n) — Żołnierowicz S.
Dukszty (w) — s-ów Michałowskiego L., dzierż. i zarz. Fidelska J.
Duniłowicze (w) — s-ów Maleja, dzierż. Żmijewski A.
Dziewieniszki (w) — Rogala L., zarz. Namiot J.
Dzisna (n) — s-ów Nejsztadta, zarz. Frydberżanka M.
Głębokie (n) — Fajertag O., zarz. Rychlicki I.
Gródek (w) — Cukierman O., zarz. Sołomonowa-Brojt A.
Hermanowicze (n) — Sosnowików Hirsza i Simchy, zarz. Sosnowik H.
Hoduciszki (w) — Radziwiłowski I.

Holszany (n) — Abramowicz B. i Eljasberg G. (zarz.).
Hruzdów (w) — Wojciechowicz Hipolit.
Ignalino (w) — Miller M., dzierż. Kunicki St.
Ilja (w) — Kłok B., zarz. Bereżecka F.
Jaszuny (w) — Hajdamowicz I., zarz. Bohuszewicz Z.
Jody (w) — Dziewałtowski Gintowt J.
Kiemieliszki (w) — Rudnik W.
Kobylniki (w) — Najmark-Gol N.
Koziany (w) — Helperyn S.
Kraśne (w) — Gilbert A.
Krewo (w) — Meller B.
Królewszczyzna (n) — Zakrzewski St.
Kurzeniec (n) — Lewinowa S., zarz. Sznejerson Kinzburgski M.
Krzywicze (w) — Szymenczyk H.
Landwarów (w) — Łapin A.
Lebiedziewo (w) — Cukierman I., zarz. Sobolewski M.
Leonpol (w) — Szantyr B.
Łużki (w) — Weinberg M., zarz. Rejnówna Sz.
Łyntupy (n) — Pietkiewicz P.
Mejszagoła (w) — Ajzensztadt L.
Miadzioł (w) — Lenczewski M.
Michaliszki (w) — Abramowicz A.
Mielegiany (w) — Chackielewicz Izrael.
Miory (n) — Wiśniewski A.
Mołodeczno (w) — Skórewicz J.
Niemenczyn (w) — Bernsztejn Sz.
Nowo-Święciany (w) — Szlapok Ch.
Nowo-Wilejka (n) — Sołomiański Aron.
Nowy-Pohost (w)—Kac-Sosnowik Ch., zarz. Kac I.
Olkienniki (w) — Szternin Z., zarz. Kowarski J.
Opsa (n) — Wolański W.
Orany (w) — Dubiński J., zarz. Kowarski I.
Ostrowiec (w) — Czerniawski M.
Oszmiana (n) — Chomiczewski W.

Parafjanowo (w) — Pietkiewicz H.
Plissa (w) — Okuniowa-Świerdlin S.
Podbrodzie (w) — Chawkin M.
Podbrzezie (w) — Stefanowicz J., zarz. Korysówna M.
Postawy (n) — Kęstowicz J.
Prozoroki (n) — Zwierełło J.
Radoszkowice (n) — Nemzer-Frydland R.
Raków (n) — s-ów Abramowa, zarz. Zaliwski K.
Rudziszki (w) — Kalukiewicz B.
Smorgonie (n) — Wysocki W.
Soleczniki Wielkie (w) — s-ów Czerniewskiego Fr., zarz. Zeff Zorach.
Soły (w) — Łotach J.
Szarkowszczyzna (w) — Bajdalinow A., zarz. Butkiewicz I.
Szumsk (n) — Rodziewicz E.
Święciany (n) — s-ów Szrejbera G., zarz. Matusewicz I.
Świr (w) — s-ów Chackielewicza L., zarz. Chackielewicz R.
Troki (n) — Zaksowa Z., zarz. Lewin O.
Turgiele (w) — Apanas B.
Turmont (w) — Ilcewicz I.
Widze (n) — s-ów Ciechanowicza A., zarz. Olkienicki A.
Wilejka (n) — s-ów Bujniewicza, zarz. Spustkowa Z.
Wilno (n) — s-ów Ajzenstadta i Sapożnikowa H., zarz. Grodzieński W.
Wilno (n) — s-ów Augustowskiego Fr., dzierż. i zarz. Sianko J.
Wilno (n) — Augustowski W., zarz. Smoliński B.
Wilno (n) — s-ów Chomiczewskiego W., dzierż. i zarz. Bergman R.
Wilno (n) — Chróścicki I., dzierż. Czapliński St.
Wilno (n) — Domański Z., zarz. Wrześniowski W.
Wilno (n) — Frumkinowa B., zarz. Sołomonow K.
Wilno — Homeopatyczna, Gołoński F.
Wilno — Homeopatyczna, Niementowska M., zarz. Kojdecki L.
Wilno (n) — s-ów Jundziłła P., zarz. Jundziłł W.
Wilno (n) — Jurkowski i Romecki B.

Wilno (n) — s-ów Mańkowicza M., zarz. Katz M.
Wilno (n) — Filemonowicza J. i Maciejewicza K. zarz. Filemonowicz A.
Wilno (n) — Pak A.
Wilno (n) — Rodowicz J.
Wilno (n) — Rostkowski A., dzierż. i zarz. Jakutowicz B.
Wilno (n) — Siekierzyński Fr., dzierż. i zarz. Welento M.
Wilno (n) — Sokołowski W.
Wilno (n) — Szantyr W.
Wilno (n) — Turgiel B., Przedmiejscy N. i Ch. Z., zarz. Przedmiejska Ch. Z.
Wilno (n) — Wysocki A.
Wilno (n) — Zajączkowski W.
Wilno, Nowogródzka 117 (n) — Zasławski P.
Wołkołata (n) — Pleszkun Sz.
Worniany (w) — Uszkiewicz J.
Zalesie (n) — Błuś B.
Żodziszki (w) — Adamowicz W.

Apteki samorządowe i zakładowe.

Brasław (n) — Sejmikowa, dzierż. Sieragowski A.
Oszmiana (n) — Sejmikowa, zarz. Piotrowski B.
Święciany (n) — Miejska, zarz. Słomski J.
Wilno (n) — Miejski szpital Św. Jakóba, zarz. Grygiel Antoni.
Wilno — Apteka Żyd. Stow. Dobroczynności „Miszmeres Chojlim", zarz. Jochelson N.

Apteki Kas Chorych.

Wilno — zarz. Miedzionis St.
Wilno — apt. Kasy Chorych m. Wilna, zarz. Anforowicz J.
Wilno — apteka Okręgowego Związku Kas Chorych, zarz. Lifszyc A.

Dane statystyczne.

Województwo wileńskie, liczące — według spisu z 1931 r. — 1.272.851 głów — posiada 104 apteki, a mianowicie,

Aptek publicznych normalnych	47
Aptek publicznych wiejskich	47
Aptek homeopatycznych	2
Aptek samorządowych	3
Aptek szpitalnych	1
Aptek zakładowych	1
Aptek Kas Chorych	3

Jedna apteka przypada na 12.239 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO WOŁYŃSKIE.

Apteki publiczne.

Aleksandrja (w) — s-ów Gołowczyner Grzegorza, zarz. Golendberg Józef Srul.
Beresteczko (n) — Furer B.
Berezno (n) — Wyszyński Władysław.
Bereźnica (w) — s-ów Strużykowicza.
Boremel (w) — Nitkowicz L.
Białozórka (n) — Śliwiński B.
Czaruków (w) — Fiks Szymon.
Dąbrowica (n) — s-ów Kaca Załmana.
Deraźne (w) — Gulmantowicz A.
Dubno (n) — Galperson Mordko.
Dubno (n) — Kozakiewicz Alf.
Dubno (n) — Witwicki Józef.
Drużkopol (n) — Soborowski J.
Hołoby (w) — Makiełło W.
Horochów (n) — s-ów Wierzbowskiego Antoniego.
Hoszcza (w) — Korinmann S.
Klesów (w) — Stankiewicz Roz.
Kisielin (n) — Drikier G.
Kiwerce (n) — Górski Karol.
Klewań (n) — Segal Manus.
Kołki (n) — Szklar Icko-Mojsza.
Kostopol (w) — Pomeranc E.
Kowel (n) — s-ów Ejsmonta Piotra, zarz. Ferański Aleksander.
Kowel(n) — s-ów Fridrichsona Gabrjela, zarz. Lipski Edm.
Kowel (n) — Parys Tadeusz.
Kowel(n)—s-ów Prażmowskiego,zarz.Suchecka Halina

Korzec (n) — Herszenhorn A.
Korzec (n) — Ochmanowiczów M. C.
Kozin (w) — Lizak Szmul.
Kupiczów (w) — Kagan A.
Krzemienic (n) — Hindes Uszer.
Krzemieniec (n) — Michalski Konstanty.
Krzemieniec (n) — Szapiro Lipka.
Krzemieniec (n) — s-ów Tkaczyńskiego Bolesława.
Luboml (n) — Rodziewicz Tadeusz.
Ludwipol (w) — Taubin Jewel.
Łanowce (n) — Bejmblat Hersz.
Łokacze (w) — Guklerowa Stanisława.
Łuck (n) — Dal Hersz, zarz. Kramer A.
Łuck (n) — Dal Łazarz, zarz. Raff Zelman.
Łuck (n) — Starowicz Wacław.
Łuck, Kościuszki 63 (n) — Świdziński Bolesław, dzierż. Faliszewski Walery.
Łuck (n) — s-ów Złockiego Franciszka.
Maciejów (w) — Mandelbaum Fajweł.
Maniewicze (n) — s-ów Grębeckiego, dzierż. Sawicki Zygmunt.
Mielnica (w) — Wołach Izaak.
Międzyrzec (n) — Szyłkajtis Władysław.
Mizocz (n) — Finkiel B.
Młynów (w) — Wajnsztok Racia.
Niesuchoiże (n) — Dunajewski Kazimierz.
Ołyka (w) — Bat Ginda.
Ostrożec (w) — Sralis Lejba.
Ostróg (n) — Szrajer A.
Ostróg (n) — Żółtowski W.
Poczajów (n) — s-ów Furowicza Wacława, zarz. Wozny Feliks.
Poryck (w) — Bursztyn Fryderyk J.
Powursk (n) — Chazanowicz Mojżesz.
Radziwiłłów (n) — s-ów Machana Edwarda.
Rafałówka (n) — Sienkiewicz Bol.
Ratno (n) — Sieniawski A.
Rokitno (w) — Solcman Noech.
Rożyszcze (w) — Tinterow J., zarz. Podolski J.
Równe (n) — Błoch A.
Równe (n) — Jakuszewski T.

Równe (n) — Karsz Jankiel i Maze B.
Równe (n) — Kirszon Ela.
Równe (n) — Margulies Józef.
Równe (n) — Sandberg Ch. i Glikman Sz. oraz Ejdel I.
Sarny (n) — Barzan Józef.
Sarny (n) — Skuratowicz Ignacy, zarz. Dubiński J.
Stepań (n) — Wirkowicki A.
Szack (n) — s-ów Radyńskiego M.
Szumsk (n) — Chazen Mordko.
Targowica (n) — Pińczuk C.
Torczyn (w) — Rozenfeld N.
Trościeniec (n) — Waloch H.
Tuczyn (w) — Bat Aron.
Turzysk (n) — Pasławski Jan.
Uściług (n) — s-ów Perelmana N.
Warkowicze (w) — Szwarcman Mojsze.
Werba (n) — Pergamen Chaim.
Wiśniowiec (n) — Raszowski Michał.
Włodzimierz, Piłsudskiego 7 (n) — Kołomyjski Antoni.
Włodzimierz (n) — Szczurowski A., dzierż. Bursztyn Jakób.
Włodzimierz (n) — Świda Stefan.
Włodzimierzec (w) — Boguszewski Stanisław.
Wołkowyje (w) — Fiszman A.
Wyszogródek (w) — Gelman Chaskiel.
Zdołbunów (n) — Kaganowa Basia Frejda.
Zdołbunów (n) — Orzeszko Leopold i Awerbuch Szmul.
Zofjówka (w) — Sztarkman Tewij.

Dane statystyczne.

Województwo wołyńskie, liczące — wedlug spisu z 1931 r. — 2.081.501 głów, posiada 91 aptek, mąianowicie:

Aptek publicznych normalnych	63
Aptek publicznych wiejskich	28

Jedna apteka przypada na 22.873 mieszkańców.

Statystyka aptek
(według stanu

Województwo	Publiczne							
	normalne	wiejskie	filjalne	homeopatyczne	uprzywil.	realne (1 sprzed.)	osobiste	inne
M. st. Warszawa . .	92	—	1	2	—	—	—	—
Białostockie	73	44	—	—	—	—	—	—
Kieleckie .	115	52	—	—	—	—	—	—
Krakowskie	—	—	2	—	—	26	116	—
Lubelskie .	100	49	2	—	—	—	—	—
Lwowskie .	—	—	3	—	—	28	145	—
Łódzkie . .	123	48	1	1	—	—	—	—
Nowogródzkie . . .	27	26	1	—	—	—	—	—
Poleskie . .	36	13	—	—	—	—	—	—
Pomorskie .	—	—	2	—	13	33	23	—
Poznańskie .	—	—	—	—	34	72	59	—
Stanisławowskie . . .	—	—	2	—	—	12	53	—
Śląskie . .	—	—	5	—	2	24	56	publ. zakł. 2
Tarnopolskie . . .	—	—	—	—	—	15	59	—
Warszawskie	102	53	7	—	—	—	—	—
Wileńskie .	47	47	—	2	—	—	—	—
Wołyńskie .	63	28	—	—	—	—	—	—
Ogółem .	778	360	26	5	49	210	511	2
Aptek publicznych .	—	—	—	—	—	—	—	—
Aptek innych	—	—	—	—	—	—	—	—

Rzplitej Polskiej
z końca 1932 roku).

Kas Chorych	Kolejowe	Min. Spraw.	Szpitalne	Zakładowe	Samorządowe	Domowe lekarzy	Razem	1 apteka na mieszkańców
13	3	1	5	—	—	—	117	10.070
2	1	—	3	1	1	—	125	13.123
21	2	—	1	—	—	—	191	15.370
6	—	—	2	—	—	3	155	14.820
5	1	—	—	—	—	—	157	15.722
7	—	—	1	—	—	3	187	16.723
16	—	—	1	1	—	—	191	13.788
—	—	—	—	1	1	—	56	18.836
1	—	—	—	—	1	—	51	22.223
—	—	—	10	—	—	5	86	12.630
5	—	—	16	—	—	8	194	10.891
3	—	—	—	—	—	3	73	20.219
3	—	—	—	3	—	6	101	12.860
—	—	—	—	—	—	1	75	21.237
12	—	—	2	—	1	—	177	14.308
3	—	—	1	1	1	—	104	12.239
—	—	—	—	—	—	—	91	22 873
97	7	1	42	7	7	29	2131	14.982
—	—	—	—	—	—	—	1941	—
—	—	—	—	—	—	—	190	—